A° 1935. N° 52.

PUBLICATIEBLAD.

PUBLICATIE *van den 22sten Juni 1935, waarbij wordt afgekondigd het Koninklijk besluit van den 13den Maart 1935, No. 28 en de daarbij vastgestelde*

I. Curaçaosch Wetboek van Koophandel,

II. wijzigingen, welke in verband met de totstandkoming van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel in andere algemeene verordeningen moeten worden aangebracht, en

III. overgangsbepalingen in verband met de totstandkoming van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Van wege de Koningin den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand Koninklijk besluit:

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Staat, Minister van Koloniën van 8 December 1934, 7de Afdeeling, N°. 6;

Overwegende, dat het, in verband met onderscheidene wijzigingen, welke het bij Koninklijk besluit van 4 September 1868 n°. 18 (*Publicatieblad* n°. 16), onder meer vastgesteld Wetboek van Koophandel voor de Kolonie Curaçao behoort te ondergaan in aansluiting aan wijzigingen, welke in de laatste jaren in het overeenkomstige Nederlandsche Wetboek zijn aangebracht, wenschelijk is, dat Wetboek opnieuw vast te stellen;

Gelet op de artikelen 138 en 189 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao;

Gehoord den Raad van State (advies van 15 Januari 1935, N°. 44);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 4 Maart 1935, 7de Afdeeling, N°. 26;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen de bij dit besluit gevoegde bepalingen, uitmakende:

I. het Curaçaosch Wetboek van Koophandel;

II. de wijzigingen, welke in verband met de totstandkoming van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel in andere algemeene verordeningen moeten worden aangebracht, en

III. overgangsbepalingen in verband met de totstandkoming van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Al deze bepalingen mogen bij koloniale verordening worden gewijzigd, aangevuld, ingetrokken of door andere vervangen en treden in werking op een door den Gouverneur nader te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen verschillend kan worden gesteld.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan, evenals van de daarbij vastgestelde bepalingen, afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's-Gravenhage, den 13den Maart 1935.

WILHELMINA.

De Minister van Staat,
Minister van Koloniën,

H. COLIJN.

Heeft de opneming daarvan in het *Publicatieblad* bevolen.

Gedaan te Willemstad, den 22sten Juni 1935.

VAN SLOBBE.

De Gouvernements-Secretaris,

GRONEMEIJER.

Uitgegeven den 1sten Juli 1935.
De Gouvernements-Secretaris,
GRONEMEIJER.

I. CURAÇAOSCH WETBOEK VAN KOOPHANDEL.

Algemeene bepaling.

Art. 1. Het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao is, voor zooverre daarvan bij dit Wetboek niet is afgeweken, ook op de in dit Wetboek behandelde onderwerpen toepasselijk.

EERSTE BOEK.
Van den koophandel in het algemeen.

EERSTE TITEL.

VAN BOEKHOUDING.

Art. 2. Ieder, die een bedrijf uitoefent, is verplicht van zijn vermogenstoestand en van alles, wat zijn bedrijf betreft, naar de eischen van zijn bedrijf, aanteekening te houden op zoodanige wijze, dat uit de gehouden aanteekeningen te allen tijde zijne rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.

Art. 3. Hij is voorts verplicht alle jaren, binnen de eerste zes maanden van elk jaar, eene naar de eischen van zijn bedrijf ingerichte balans op te maken en eigenhandig te onderteekenen.

Art. 4. Hij is gehouden de boeken en bescheiden, waarin hij overeenkomstig artikel 2 aanteekening heeft gehouden, alsmede de balansen dertig jaren, de ontvangen brieven en telegrammen en afschriften van de uitgaande brieven en telegrammen tien jaren lang te bewaren.

Art. 5. Het staat den rechter vrij ten voordeele van ieder aan diens boekhouding zoodanige bewijskracht toe te kennen, als hij in elk bijzonder geval zal meenen te behooren.

Art. 6. De rechter is bevoegd om in den loop van een rechtsgeding, op verzoek of ambtshalve, aan ieder der partijen of aan een van haar de openlegging te bevelen van de boeken,

bescheiden en geschriften, welke zij ingevolge artikel 4 moeten houden, maken of bewaren, ten einde daarvan inzage of een uittreksel te nemen of te doen nemen, voorzooveel hij dit noodig acht in verband met het punt in geschil.

Art. 7. Het staat den rechter vrij, uit de niet-voldoening aan zijn bevel de gevolgtrekking te maken, welke hem geraden voorkomt.

Art. 8. Wanneer de boeken, bescheiden of geschriften zich bevinden op een ander eiland dan dat, waar de rechter voor wien de zaak dient, zitting houdt, is deze bevoegd om den plaatselijken rechter op te dragen daarvan de verlangde inzage te nemen en van zijne bevinding een proces-verbaal op te maken en over te zenden.

Art. 9. Men kan iemand slechts noodzaken zijne boekhouding over te leggen, indien dit strekt ten behoeve van hem, die als erfgenaam, als belanghebbende in eene gemeenschap, als vennoot, als aansteller van factoors of bewindvoerders, daarbij een regelrecht belang heeft, en voorts in geval van faillissement.

TWEEDE TITEL.

VAN EENIGE SOORTEN VAN VENNOOTSCHAP.

Eerste afdeeling.

Algemeene bepaling.

Art. 10. De in dezen titel genoemde vennootschappen worden geregeerd door de overeenkomsten van partijen, door dit Wetboek en door het burgerlijk recht.

Tweede afdeeling.

Van de vennootschap onder eene firma en van die bij wijze van geldschieting of en commandite genaamd.

Art. 11. De vennootschap onder eene firma is de maatschap, tot de uitoefening van een bedrijf onder een gemeenschappelijken naam aangegaan.

Art. 12. Iedere vennoot, die daarvan niet is uitgesloten, is bevoegd ten name van de vennootschap te handelen, gelden uit te geven en te ontvangen, en de vennootschap aan derden en derden aan de vennootschap te verbinden.

Art. 13. Handelingen, welke niet tot de vennootschap betrekkelijk zijn of tot welke de vennooten volgens de overeenkomst niet bevoegd zijn, worden onder de bepaling van artikel 12 niet begrepen.

Art. 14. In eene vennootschap onder eene firma is iedere vennoot wegens de verbintenissen der vennootschap hoofdelijk voor het geheel aansprakelijk.

Art. 15. De vennootschap bij wijze van geldschieting, anders *en commandite* genaamd, wordt aangegaan tusschen een persoon, of tusschen meer dan een hoofdelijk voor het geheel aansprakelijke vennooten, en een of meer andere personen als geldschieters.

Art. 16. Eene vennootschap kan alzoo te gelijker tijd zijn eene vennootschap onder eene firma, ten aanzien van de vennooten onder de firma, en eene vennootschap bij wijze van geldschieting, ten aanzien van den geldschieter.

Art. 17. Behoudens de uitzondering, in het tweede lid van artikel 27 voorkomende, mag de naam van den vennoot bij wijze van geldschieting in de firma niet worden gebezigd.

Deze vennoot mag noch daden van beheer verrichten noch in de zaken van de vennootschap werkzaam zijn, zelfs niet uit kracht van eene volmacht.

Hij draagt niet verder in de schade dan ten beloope van de gelden, welke hij in de vennootschap heeft ingebracht of heeft moeten inbrengen, zonder dat hij immer tot teruggave van genoten winsten verplicht zij.

Art. 18. De vennoot bij wijze van geldschieting, die de bepalingen van het eerste of van het tweede lid van het vorig artikel overtreedt, is wegens alle schulden en verbintenissen van de vennootschap hoofdelijk voor het geheel aansprakelijk.

Art. 19. Eene vennootschap onder eene firma moet worden aangegaan bij authentieke of bij onderhandsche akte; het gemis

van eene akte mag echter aan derden niet worden tegengeworpen.

Art. 20. De vennooten onder eene firma zijn verplicht de akte te doen inschrijven in de daartoe bestemde registers ter griffie van het kantongerecht van de plaats of plaatsen, waar de vennootschap is gevestigd.

Art. 21. Het staat echter aan de vennooten onder eene firma vrij, om de akte slechts bij uittreksel te doen inschrijven, mits dat uittreksel in authentieken vorm vervat of door al de vennooten onderteekend zij.

Art. 22. Een ieder is bevoegd om eene ingeschreven akte of een ingeschreven uittreksel daarvan in te zien en daarvan op zijne kosten afschrift te bekomen.

Art. 23. Het bij artikel 21 vermeld uittreksel moet inhouden:

1°. den naam, den voornaam, het beroep en de woonplaats der vennooten onder de firma;

2°. de opgave van de firma, met aanduiding of de vennootschap is algemeen, dan wel of zij zich tot eenigen bijzonderen tak van koophandel bepaalt, en, in het laatste geval, met aanduiding van dien bijzonderen tak;

3°. de aanwijzing van de vennooten, die van de teekening van de firma zijn uitgesloten;

4°. het tijdstip, waarop de vennootschap begint en zal eindigen;

5°. en voorts, in het algemeen, zoodanige gedeelten van de overeenkomst, welke ter bepaling van de rechten van derden omtrent de vennooten moeten dienen.

Art. 24. De inschrijving moet worden gedagteekend op den dag, op welken de akte of het uittreksel ter griffie gebracht is.

Art. 25. De vennooten zijn daarenboven verplicht om een uittreksel van de akte, overeenkomstig het voorschrift van artikel 23, op hunne kosten, te doen bekend maken in het blad, waarin van Overheidswege de officieele berichten worden ge-

plaatst, alsmede door aanplakking aan het gebouw, waar de rechter, bij artikel 20 aangewezen, zijne zittingen houdt.

Art. 26. Zoolang die inschrijving en de bekendmaking niet zijn geschied, wordt de vennootschap onder eene firma, ten aanzien van derden, aangemerkt als algemeen voor alle zaken, als aangegaan voor een onbepaalden tijd, en als geen der vennooten uitsluitende van het recht om voor de firma te handelen en te teekenen.

In geval van verschil tusschen het ingeschrevene en het bekend gemaakte, werken alleen tegen derden zoodanige bepalingen, welke naar aanleiding van het vorig artikel zijn bekend gemaakt.

Art. 27. De firma van eene ontbonden vennootschap mag, hetzij uit kracht van de overeenkomst, hetzij indien de gewezen vennoot, wiens naam in de firma voorkwam, daarin uitdrukkelijk toestemt, of, bij overlijden, diens erfgenamen zich daartegen niet verzetten, door een of meer personen worden aangehouden, die, ten blijke daarvan, eene akte moeten uitbrengen, doen inschrijven en bekend maken op den voet en de wijze als bij de artikelen 20 en volgende is bepaald, en op de straffe bij artikel 26 vermeld.

De bepaling van het eerste lid van artikel 17 is niet toepasselijk, indien de afgetredene van vennoot onder eene firma vennoot bij wijze van geldschieting is geworden.

Art. 28. De ontbinding van eene vennootschap onder eene firma vóór den tijd bij de overeenkomst bepaald, of door afstand of opzegging tot stand gebracht, hare verlenging na verloop van het bepaalde tijdstip, en alle veranderingen in de oorspronkelijke overeenkomst gemaakt, welke derden aangaan, zijn onderworpen aan de voormelde inschrijving en bekendmaking, met dien verstande dat, voor zooveel deze laatste betreft, tevens de dagteekening en het nommer van het blad, waarin voorgaande bekendmakingen zijn opgenomen, worden aangeduid.

Het nalaten daarvan heeft ten gevolge, dat de ontbinding, afstand, opzegging of verandering niet tegen derden werken.

Bij verzuim van inschrijving en bekendmaking, in geval van verlenging van de vennootschap, zijn de bepalingen van artikel 26 toepasselijk.

Art. 29. Bij de ontbinding van de vennootschap moeten de vennooten, die het recht van beheer hebben gehad, de zaken der gewezen vennootschap in haar naam vereffenen, tenzij bij de overeenkomst anders ware bepaald of de gezamenlijke vennooten (die bij wijze van geldschieting daaronder niet begrepen) hoofdelijk en bij meerderheid van stemmen een anderen vereffenaar hebben benoemd.

Indien de stemmen staken, beschikt de kantonrechter zoodanig als hij in het belang van de ontbonden vennootschap meest geraden acht.

Art. 30. Indien de staat van de kas der ontbonden vennootschap niet toereikt om de opeischbare schulden te betalen, zijn de vereffenaars bevoegd om de benoodigde penningen te vorderen; iedere vennoot moet deze voor zijn aandeel in de vennootschap inbrengen.

Art. 31. De gelden, welke gedurende de vereffening uit de kas der vennootschap kunnen gemist worden, mogen voorloopig worden verdeeld.

Art. 32. Na de vereffening en scheiding blijven, indien daaromtrent niets is overeengekomen, de boeken en papieren, tot de gescheiden vennootschap behoord hebbende, berusten onder dien vennoot, die daartoe bij meerderheid van stemmen, of, bij staking, door den kantonrechter, verkozen is; niettemin behouden de vennooten of hunne rechtverkrijgenden daartoe den vrijen toegang.

Derde afdeeling.

Van de naamlooze vennootschap.

§ 1. Algemeene bepalingen.

Art. 33. De naamlooze vennootschap is de vennootschap met een in aandeelen verdeeld maatschappelijk kapitaal, waarin iedere vennoot voor een of meer aandeelen deelneemt. De vennooten (aandeelhouders) zijn niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen in naam der vennootschap wordt verricht.

De vennootschap wordt, op straffe van nietigheid, opgericht bij eene notarieele akte.

Art. 34. Het vervallen van de deelneming als vennoot van een of meer personen heeft op zichzelf geen invloed op de rechtsgeldigheid van de deelneming door de overblijvende vennooten.

Art. 35. De akte van oprichting van eene naamlooze vennootschap wordt verleden in de Nederlandsche taal. Bij die akte verschijnen de partijen in persoon of worden krachtens schriftelijke volmacht vertegenwoordigd.

Op de Bovenwindsche eilanden mag de akte van oprichting ook in de Engelsche taal worden verleden.

Art. 36. De akte van oprichting vermeldt den naam, de plaats van vestiging en het doel van de vennootschap. Ook indien de akte van oprichting niet in de Nederlandsche taal is verleden, moet de naam in het Nederlandsch worden vermeld; de naam vangt aan of eindigt met de woorden Naamlooze Vennootschap, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot „N. V.".

De plaats van vestiging moet gelegen zijn in Curaçao.

Art. 37. De akte van oprichting vermeldt het bedrag van het maatschappelijk kapitaal, het aantal en het bedrag van de aandeelen, alsmede het aantal aandeelen, waarvoor ieder van de oprichters in de vennootschap deelneemt.

Art. 38. De naamlooze vennootschap kan niet aanvangen alvorens de Gouverneur heeft verklaard, dat hem van bezwaren niet is gebleken.

De bij het vorig lid bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op de overweging, dat de vennootschap strijdt met de goede zeden of de openbare orde, dat de akte niet voldoet aan hetgeen bij algemeene verordening is voorgeschreven of dat niet blijkt, dat de oprichters te zamen voor ten minste een vijfde gedeelte in het maatschappelijk kapitaal deelnemen.

Ter verkrijging van die verklaring moet de akte van oprichting of een ontwerp daarvan aan den Gouverneur worden ingezonden.

Bij weigering van de verklaring wordt de reden daarvan aan den inzender medegedeeld.

Art. 39. De bestuurders zijn verplicht de akte van oprichting en de in het voorgaand artikel bedoelde verklaring te

doen inschrijven ter griffie van het kantongerecht van de plaats waar de vennootschap is gevestigd en volledig openbaar te maken door middel van het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

De bepaling van artikel 22 is ook ten deze toepasselijk.

Art. 40. Bestuurders zijn voor hunne handelingen, verricht vóórdat de bij het voorgaand artikel bedoelde bekendmaking en inschrijving hebben plaats gehad of vóórdat ten minste tien ten honderd op elk bij de oprichting geplaatst aandeel is gestort, hoofdelijk voor het geheel aan derden verbonden, onverminderd de aansprakelijkheid van de naamlooze vennootschap, voor zooverre binnen de grenzen van de akte van oprichting is gehandeld.

Art. 41. De naamlooze vennootschap is rechtspersoon.

Art. 42. Indien bij de akte van oprichting een bepaalde tijd niet is vastgesteld, wordt de vennootschap geacht voor onbepaalden tijd te zijn aangegaan.

Art. 43. De procureur-generaal is bevoegd van den betrokken kantonrechter de ontbinding te vorderen van de naamlooze vennootschap, welke werkzaam is in strijd met de goede zeden of de openbare orde.

De rechter, de vennootschap ontbonden verklarende, bepaalt tevens het tijdstip, waarop de ontbinding gerekend wordt een aanvang te hebben genomen.

Het vonnis, waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, houdt in de benoeming van één of meer curators; de kantonrechter treedt op als rechter-commissaris.

De verevening van de zaken der ontbonden vennootschap geschiedt door den curator onder toezicht van den rechter-commissaris, overeenkomstig de bepalingen van het Curaçaosch Faillissementsbesluit 1931.

Het vonnis, waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, moet worden aangekondigd in het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst. Van de ontbinding wordt tevens opgave gedaan ter griffie in artikel 39 bedoeld, ter inschrijving. Aanspraken, door derden te goeder trouw verkregen vóórdat een en ander is geschied, worden geëerbiedigd.

Art. 44. Uit alle geschriften, gedrukte stukken en aankondigingen, waarin de naamlooze vennootschap partij is of welke van haar uitgaan, met uitzondering van telegrammen en reclames, moeten de volledige naam der vennootschap volgens de akte van oprichting en de plaats waar hare zaak is gevestigd, duidelijk blijken.

Indien melding wordt gemaakt van het maatschappelijk kapitaal der vennootschap, moet daarbij tevens worden vermeld welk bedrag is geplaatst en hoeveel van het geplaatste bedrag is gestort.

Art. 45. Van de bepalingen van deze afdeeling mag slechts worden afgeweken, indien en voor zooverre dit uit die bepalingen zelve blijkt.

Art. 46. In deze afdeeling wordt onder de plaats, waar eene vennootschap is gevestigd, verstaan het eiland van vestiging van de vennootschap volgens de akte van oprichting.

Art. 47. Indien in eene akte van oprichting eenig recht wordt toegekend aan of voor de geldigheid van eenig besluit van de algemeene vergadering de aanwezigheid of instemming wordt vereischt van de houders van zoovele aandeelen als te zamen een zeker gedeelte van het maatschappelijk kapitaal der vennootschap uitmaken, wordt, tenzij het tegendeel uit de akte van oprichting blijkt, onder kapitaal verstaan het geplaatste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.

§ 2. Van de aandeelen.

Art. 48. Aandeelen zijn de gedeelten, waarin het maatschappelijk kapitaal bij de akte van oprichting is verdeeld.

Onderaandeelen zijn de onderdeelen, waarin de aandeelen krachtens de akte zijn of mogen worden gesplitst.

De bepalingen van deze afdeeling over aandeelen en aandeelhouders vinden overeenkomstige toepassing op onderaandeelen en houders van onderaandeelen, voor zoover uit die bepalingen niet anders blijkt.

Art. 49. Een aandeelhouder kan niet ontheven worden van de verplichting tot volledige storting van het bedrag van zijn aandeel, behoudens het bepaalde in artikel 67.

Het is echter geoorloofd aan hen, die zich in hun beroep belasten met het voor eigen rekening plaatsen van aandeelen, bij overeenkomst toe te staan, voor de door hen genomen aandeelen minder dan het volle bedrag te betalen, mits ten minste vier en negentig ten honderd van het volle bedrag wordt betaald in Curaçaosch wettig betaalmiddel.

Ten aanzien van de verplichting tot storting op een aandeel heeft nimmer schuldvergelijking plaats.

Art. 50. Aan een aandeelhouder kan niet, zelfs niet door wijziging van de akte van oprichting, tegen zijn wil eenige verplichting boven de in het vorig artikel bedoelde storting worden opgelegd.

Art. 51. De bewijzen van aandeel worden op naam of aan toonder gesteld.

Bewijzen van aandeel aan toonder mogen niet aan de aandeelhouders worden afgegeven dan tegen storting van ten minste het volle bedrag van die aandeelen, behoudens de bepaling van het tweede lid van artikel 49.

Art. 52. Tegenover den lateren verkrijger te goeder trouw staat aan de naamlooze vennootschap niet het bewijs open, dat een aandeel aan toonder niet is volgestort of op een aandeel op naam niet is gestort hetgeen eene vanwege de vennootschap op het aandeelbewijs gestelde verklaring als storting vermeldt.

Art. 53. In geval van faillissement van de naamlooze vennootschap is de curator bevoegd alle nog niet gedane stortingen op de aandeelen uit te schrijven en te innen, onverschillig wat bij de akte van oprichting daaromtrent is bepaald.

Art. 54. Zoolang het volle bedrag van de geplaatste aandeelen niet is gestort, houdt het bestuur een register, waarin de namen van alle houders van niet-volgestorte aandeelen zijn opgenomen, met vermelding van het op ieder aandeel gestort bedrag.

Het register wordt regelmatig bijgehouden; daarin wordt mede aangeteekend elk verleend ontslag van aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen.

Het bestuur legt dit register ten kantore der vennootschap ter inzage voor een ieder neder. Afschrift of uittreksel wordt verstrekt tegen kostprijs.

Art. 55. De levering van aandeelen op naam geschiedt hetzij door de beteekening van eene akte van overdracht aan de vennootschap, hetzij door de schriftelijke erkenning van de overdracht door de vennootschap. Indien er een aandeelbewijs is, kan de erkenning slechts geschieden door eene desbetreffende aanteekening op dat stuk. Indien het betreft niet-volgestorte aandeelen, mag de erkenning slechts geschieden, wanneer er is eene akte van overdracht met vaste dagteekening.

In geval van levering van niet-volgestorte aandeelen wordt in het register, bedoeld bij het vorig artikel, mede de dag van de levering aangeteekend.

Art. 56. Na de levering van een niet volgestort aandeel blijft ieder der vorige aandeelhouders voor het daarop nog te storten bedrag hoofdelijk jegens de naamlooze vennootschap aansprakelijk. Hebben de bestuurders en de commissarissen, zoo die er zijn, den vorigen aandeelhouder, in verband met den overgang van het aandeel, uitdrukkelijk van verdere aansprakelijkheid ontslagen, dan geldt deze aansprakelijkheid alleen voor de stortingen, uitgeschreven binnen een jaar, gerekend van den dag van de levering.

Indien een vorig aandeelhouder betaalt, treedt hij in de rechten, welke de vennootschap tegen latere houders heeft.

Art. 57. Het bepaalde bij de voorafgaande twee artikelen vindt overeenkomstige toepassing op de toebedeeling van aandeelen op naam bij scheiding van eenige gemeenschap.

Art. 58. Voor zooverre bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, zijn aan alle aandeelen in verhouding tot hun bedrag gelijke rechten en verplichtingen verbonden.

§ 3. Van het vermogen der naamlooze vennootschap.

Art. 59. Uit overeenkomsten, aangegaan ten behoeve van eene op te richten naamlooze vennootschap, ontstaan rechten en verplichtingen voor de vennootschap, wanneer zij die overeenkomsten na hare oprichting uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft bekrachtigd.

Art. 60. Overeenkomsten:

a. in verband staande met het nemen van aandeelen, waarbij bijzondere verplichtingen op de vennootschap worden gelegd;

b. rakende het verkrijgen van aandeelen op anderen voet dan waarop de deelneming in de naamlooze vennootschap voor het publiek wordt opengesteld;

c. strekkende om eenigerlei voordeel te verzekeren aan een oprichter van de naamlooze vennootschap of aan een bij de oprichting betrokken derde;

d. betreffende de storting op aandeelen op andere wijze dan door betaling van Curaçaosch wettig betaalmiddel,

moeten in de akte van oprichting van de vennootschap worden vermeld. Bij gebreke van die vermelding is de vennootschap niet bevoegd de overeenkomsten na hare oprichting te bekrachtigen.

Eene overeenkomst, als bedoeld in het vorig lid, wordt in afschrift, opgemaakt overeenkomstig artikel 34, derde lid, van het reglement op het Notarisambt in de kolonie Curaçao, aan de akte gehecht, tenzij zij in haar geheel in de akte is opgenomen.

Met betrekking tot de bij artikel 39 voorgeschreven openbaarmaking worden de ingevolge het vorig lid aan de akte van oprichting gehechte afschriften beschouwd als een onderdeel van die akte.

Art. 61. Na de oprichting van de naamlooze vennootschap is het bestuur slechts bevoegd om de in het voorgaand artikel bedoelde overeenkomsten, zonder opdracht van de algemeene vergadering van aandeelhouders, aan te gaan, indien en voor zooverre aan het bestuur die bevoegdheid uitdrukkelijk bij de akte van oprichting is verleend.

Art. 62. Van overeenkomsten, als bedoeld bij artikel 60, na de oprichting van de vennootschap aangegaan, moet de zakelijke inhoud worden opgenomen in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening over het boekjaar, waarin de overeenkomst is aangegaan.

Art. 63. Van het bepaalde bij de artikelen 60 tot en met 62 zijn uitgezonderd de in het tweede lid van artikel 49 bedoelde overeenkomsten.

Art. 64. Ten behoeve van de aandeelhouders mogen bij de akte van oprichting voor het bedrag van de verplichte stortingen

niet bedongen worden renten, welker voldoening onafhankelijk zal zijn van het bedrag van de zuivere winst, dan alleen voor den tijd, dat de uitoefening van het bedrijf nog niet ten volle is aangevangen en dan slechts tegen een rentevoet en voor een aantal jaren, bij de akte van oprichting op straffe van nietigheid van het rentebeding bepaald. De rentevoet mag in geen geval hooger zijn dan vijf ten honderd per jaar en het aantal jaren niet meer dan vier.

Voor het bedrag van onverplichte stortingen mag bij de akte eene rente slechts worden bedongen onder voorbehoud, dat deze uit de zuivere winst kunne worden gekweten. Ontbreekt dit voorbehoud, dan worden dergelijke stortingen als aan de naamlooze vennootschap geleende gelden, niet als stortingen op de aandeelen, aangemerkt.

Art. 65. Elke overdracht aan de naamlooze vennootschap van niet-volgestorte aandeelen in haar maatschappelijk kapitaal is nietig.

Volgestorte aandeelen in haar maatschappelijk kapitaal mag de naamlooze vennootschap voor eigen rekening onder bezwarenden titel slechts verkrijgen tot het bedrag in de akte van oprichting bepaald. Nietigheid van eene overdracht in strijd hiermede kan niet worden ingeroepen tegenover den vervreemder te goeder trouw.

Art. 66. Geheele of gedeeltelijke teruggave van hetgeen op aandeelen is gestort is geoorloofd, indien en voor zooverre er zuivere winst is en indien tevens in de akte van oprichting is voorzien, in welke mate en op welke wijze zulks mag geschieden.

Art. 67. Terugbetaling op de aandeelen, anders dan in het geval voorzien bij het vorig artikel, of ontheffing van de verplichting tot storting op niet-volgestorte aandeelen, mag slechts geschieden, nadat en voor zooverre het maatschappelijk kapitaal door wijziging van de akte van oprichting zal zijn verminderd, het besluit tot wijziging mede inhoudt de wijze waarop de vermindering zal worden uitgevoerd en ten aanzien van dit besluit het bepaalde bij de artikelen 68 tot en met 71 is in acht genomen.

Art. 68. Een besluit tot wijziging, als in het vorig artikel bedoeld, wordt nedergelegd ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap gevestigd is, ter

kennisneming voor een ieder. Van die nederlegging doet het bestuur aankondiging in het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

Binnen twee maanden, gerekend van den dag, waarop de in het vorig lid bedoelde aankondiging heeft plaats gehad, is ieder schuldeischer bevoegd om tegen het besluit tot wijziging in verzet te komen.

Art. 69. Het verzet geschiedt door de indiening aan den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de naamlooze vennootschap is gevestigd, van een met redenen omkleed verzoekschrift tot nietigverklaring van het besluit. Het verzoekschrift wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de wederpartij toekomen.

De kantonrechter behandelt het verzoek tot nietigverklaring met den meesten spoed in raadkamer. Indien meer verzoekschriften zijn ingediend, wordt op alle te zamen beschikt.

Ten minste ééne week van te voren geeft de griffier aan de naamlooze vennootschap en aan dengeen, die verzet heeft gedaan, kennis, wanneer de behandeling zal aanvangen. Tevens doet de griffier daarvan aankondiging in het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

De kantonrechter beslist na verhoor van de naamlooze vennootschap en van hen die verzet hebben gedaan, voor zoover deze zijn verschenen. Hij is verplicht om andere schuldeischers, die mochten zijn verschenen, te hooren en is bevoegd om, ook ambtshalve, getuigen en deskundigen te hooren.

Art. 70. De kantonrechter verklaart het verzet opgeheven, zoo niet blijkt, dat de wijziging of de wijze waarop zij tot stand gekomen is strijdt met de goede zeden, de openbare orde, eene algemeene verordening of de akte van oprichting, of wel dat de goederen van de naamlooze vennootschap, ten gevolge van de vermindering van het maatschappelijk kapitaal, een onvoldoenden waarborg voor de schuldeischers van de vennootschap opleveren.

Iedere partij draagt hare eigen kosten, tenzij en voor zooverre de kantonrechter in de omstandigheden aanleiding vindt tot eene andere regeling.

Ten spoedigste nadat de kantonrechter zijne beschikking heeft gegeven, deelt de griffier, onder opgave van de dagteekening van de beschikking, zulks aan de partijen mede.

Art. 71. Gedurende drie weken na den dag van de beschikking van den kantonrechter mag zoöwel de naamlooze vennootschap als degeen, die verzet heeft gedaan, in beroep komen bij het hof van justitie. Het met redenen omkleede beroepschrift wordt in tweevoud ingediend. Is er, overeenkomstig het tweede lid van artikel 69, op meer verzoekschriften te zamen beschikt, dan wordt het beroepschrift in zooveel meer exemplaren ingediend.

Overigens is het bepaalde bij de artikelen 69 en 70 van overeenkomstige toepassing. Wanneer evenwel het hooger beroep alleen betreft de kosten, blijft eene aankondiging van den aanvang van de behandeling in het in het eerste lid van artikel 68 bedoelde blad achterwege. In dat geval heeft de beslissing van den kantonrechter op de hoofdzaak kracht van gewijsde gekregen.

Art. 72. Het bepaalde bij de artikelen 68 tot en met 71 vindt overeenkomstige toepassing bij een besluit tot wijziging van de akte van oprichting, houdende eene voorziening als bedoeld bij artikel 66, of eene verandering in zoodanige voorziening.

Art. 73. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap, behoudens verlenging van dezen termijn door de algemeene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur eene balans en eene winst- en verliesrekening op en legt deze aan de algemeene vergadering van aandeelhouders ter vaststelling over. Balans en winst- en verliesrekening gaan vergezeld van eene toelichting, welke vermeldt, naar welken maatstaf de onroerende en roerende zaken van de vennootschap zijn gewaardeerd.

De balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting worden onderteekend door alle bestuurders en, zoo die er zijn, door de commissarissen, die met het toezicht op het opmaken van de balans en de winst- en verliesrekening zijn belast.

In de balans van eene naamlooze vennootschap, als bedoeld bij artikel 76, worden als afzonderlijke posten vermeld:

a. de kas en de onmiddellijk opeischbare vorderingen op banken, kassiers en giro-instellingen;

b. de deelnemingen in andere ondernemingen en de vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen;

c. de fondsen, welke zijn opgenomen in de prijscourant van eene beurs, als bedoeld bij artikel 76, onder *c*, voor zoover het bezit daarvan niet oplevert deelneming in andere ondernemingen;

d. de fondsen, welke niet zijn opgenomen in de prijscourant van eene beurs, als bedoeld bij artikel 76, onder *c*, voor zoover het bezit daarvan niet oplevert deelneming in andere ondernemingen;

e. de vorderingen, voor zoover niet vallende onder *a* en *b*;

f. de roerende zaken in bewerking of voor bewerking of verhandeling bestemd;

g. de onroerende zaken, de werktuigen en toestellen met hun toebehooren en de gereedschappen;

h. de onlichamelijke zaken, voor zoover niet in dit artikel uit anderen hoofde daarvan afzonderlijke vermelding wordt verlangd;

i. het tegoed aan inkomsten, vervallende in volgende jaren;

j. de kosten en verliezen, welke naar het volgend boekjaar worden overgebracht;

k. het niet-gestorte gedeelte van het geplaatste kapitaal.

Art. 74. De algemeene vergadering van aandeelhouders is bevoegd en, voorzoover zulks door de akte van oprichting is voorgeschreven, is verplicht om een deskundige te benoemen, teneinde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede om aan de algemeene vergadering verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur ontworpen balans en winst- en verliesrekening met toelichting.

De algemeene vergadering is bij deze benoeming niet aan eenige voordracht gehouden. Zij is bevoegd om den deskundige te allen tijde te ontslaan.

De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken en bescheiden der naamlooze vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van zijne taak noodig is. De waarden van de vennootschap moeten hem desverlangd worden getoond. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijne opdracht met zich brengt. De algemeene vergadering stelt zijne bezoldiging vast.

Tenzij bij de akte van oprichting of bij besluit van de algemeene vergadering anders is bepaald, brengt de deskundige zijn verslag ter kennis van de commissarissen, zoo die er zijn.

Art. 75. Van den dag van de oproeping tot de algemeene vergadering, bestemd tot de vaststelling van de balans en de winst- en verliesrekening, tot den afloop van die vergadering liggen deze stukken met de toelichting ten kantore der naamlooze vennootschap voor de aandeelhouders ter inzage en kan ieder hunner volledige afschriften daarvan verkrijgen. Indien daaraan eenige onderteekening, als bedoeld bij het tweede lid van artikel 73, ontbreekt, wordt de reden daarvan, voor zooveel aan het bestuur bekend, op het stuk medegedeeld.

Hetzelfde geldt ten aanzien van het verslag van den deskundige, bedoeld bij artikel 74.

Voor deze afschriften wordt ten hoogste de kostprijs in rekening gebracht.

Art. 76. Het bestuur is verplicht binnen acht dagen, na de vaststelling van de balans en de winst- en verliesrekening, volledige afschriften van die stukken en van de toelichting, ter inzage voor een ieder, neder te leggen ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap is gevestigd, indien:

a. de akte van oprichting van de naamlooze vennootschap aandeelen aan toonder tot een gezamenlijk hooger bedrag dan vijftigduizend gulden toelaat, dan wel van de naamlooze vennootschap hetzij aan aandeelen aan toonder en certificaten aan toonder van aandeelen op naam, hetzij aan zoodanige certificaten alleen een gezamenlijk hooger bedrag dan vijftigduizend gulden in omloop is;

b. de naamlooze vennootschap schuldbrieven aan toonder uitstaande heeft, dan wel certificaten aan toonder van door haar uitgegeven schuldbrieven op naam in omloop zijn;

c. aandeelbewijzen of schuldbrieven der naamlooze vennootschap, of certificaten daarvan, opgenomen zijn in de prijscourant van eenige al dan niet op gezag van het plaatselijk bestuur gehouden beurs; of

d. het bedrijf van de naamlooze vennootschap is of mede is het opnemen van gelden van derden, dan wel de naamlooze vennootschap het verzekeringsbedrijf uitoefent.

Art. 77. Voor zooverre bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, komt de winst den aandeelhouders ten goede.

Bij de berekening van het winstbedrag, hetwelk op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op de aandeelen in aanmerking, tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald.

De vordering van den aandeelhouder tot uitkeering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaren, tenzij bij de akte van oprichting een langere termijn is gesteld.

Art. 78. Indien blijkens de vastgestelde winst- en verliesrekening over eenig jaar verlies geleden is, hetwelk niet uit eene reserve bestreden of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in volgende jaren winstuitkeering niet vóórdat zoodanig verlies weder is aangezuiverd.

§ 4. Van de algemeene vergadering van aandeelhouders.

Art. 79. Aan de algemeene vergadering van aandeelhouders behoort, binnen de bij algemeene verordening en in de akte van oprchting gestelde grenzen, alle bevoegdheid, welke niet aan het bestuur of aan anderen is toegekend.

Art. 80. Jaarlijks wordt ten minste één algemeene vergadering gehouden.

Indien bij de akte van oprichting een kortere termijn niet is gesteld, wordt de jaarvergadering gehouden binnen negen maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap.

Art. 81. Wanneer bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, zijn tot het bijeenroepen van eene algemeene vergadering zoowel het bestuur als de commissarissen, zoo die er zijn, bevoegd.

Art. 82. Indien een of meer houders van aandeelen, gezamenlijk ten minste één tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigende, of een zooveel geringer bedrag als bij de akte van oprichting mocht zijn bepaald, aan het bestuur en aan commissarissen, zoo die er zijn, schriftelijk en onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen het verzoek hebben gericht, eene algemeene vergadering bijeen te roepen en noch het bestuur noch de commissarissen, daartoe

in dit geval steeds gelijkelijk bevoegd, aan dit verzoek gevolg hebben gegeven zoodanig dat de algemeene vergadering binnen zes weken na het verzoek gehouden kan worden, mogen de verzoekers door den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de vennootschap is gevestigd, worden gemachtigd zelven de oproeping te doen.

Art. 83. De kantonrechter verleent, na verhoor of behoorlijke oproeping van de naamlooze vennootschap, de verzochte machtiging, indien de verzoekers summierlijk hebben doen blijken, dat de in het vorig artikel gestelde voorwaarden zijn vervuld en dat zij een redelijk belang hebben bij het houden van de vergadering. De kantonrechter stelt den vorm en de termijnen voor de oproeping tot de algemeene vergadering vast. Hij is bevoegd om tevens een aandeelhouder aan te wijzen, die met de leiding van de algemeene vergadering zal zijn belast.

Bij de oproeping ingevolge het eerste lid wordt vermeld, dat zij krachtens rechterlijke machtiging geschiedt. De op deze wijze gedane oproeping is rechtsgeldig, ook indien mocht blijken, dat de machtiging ten onrechte verleend was.

Tegen de beschikking van den kantonrechter is eenige voorziening niet toegelaten.

Art. 84. Indien zij, die krachtens artikel 81 of de akte van oprichting tot de bijeenroeping bevoegd zijn, in gebreke zijn gebleven eene bij artikel 80 of bij de akte van oprichting voorgeschreven algemeene vergadering te doen houden, mag de kantonrechter desverzocht iederen aandeelhouder machtigen om zelf daartoe over te gaan. Overigens vinden de bepalingen van het vorig artikel overeenkomstige toepassing.

Art. 85. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, geschiedt de oproeping tot een algemeene vergadering door eene aankondiging in een in Curaçao verschijnend nieuwsblad, behoudens het bepaalde bij den tweeden zin van het eerste lid van artikel 83.

Art. 86. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld of wordt medegedeeld, dat de aandeelhouders er ten kantore van de vennootschap kennis van kunnen nemen. Omtrent onderwerpen, ten aanzien waarvan zulks niet is geschied en welker behandeling niet alsnog op overeenkomstige

wijze is aangekondigd met inachtneming van den voor de oproeping gestelden termijn, mag slechts wettiglijk worden besloten indien het besluit met algemeene stemmen wordt genomen in eene vergadering, waarin het geheele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Art. 87. Behoudens het bepaalde bij den tweeden zin van het eerste lid van artikel 83, bedraagt de termijn van oproeping ten minste vijf dagen, die van de oproeping en van de vergadering niet medegerekend. Was die termijn korter of heeft de oproeping niet plaats gehad, dan mogen wettige besluiten slechts worden genomen met algemeene stemmen in eene vergadering, waarin het geheele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Art. 88. De algemeene vergaderingen worden gehouden in Curaçao op het eiland bij de akte van oprichting vermeld of anders op de plaats, waar de naamlooze vennootschap is gevestigd. In eene algemeene vergadering, gehouden op eene andere plaats dan behoort, mogen wettige besluiten slechts genomen worden, indien het geheele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Art. 89. Ieder aandeelhouder is bevoegd, hetzij in persoon, hetzij bij een schriftelijk gevolmachtigde, de algemeene vergaderingen bij te wonen, daarin het woord te voeren en het stemrecht uit te oefenen. Houders van onderaandeelen, te zamen uitmakende het bedrag van een aandeel, oefenen deze rechten gezamenlijk uit, hetzij door één hunner, hetzij door een schriftelijk gevolmachtigde.

Indien bij de akte van oprichting is bepaald, dat de aandeelhouders de bewijsstukken van hun aandeelhouderschap vóór de algemeene vergadering in bewaring moeten geven, worden bij de oproeping voor die vergadering vermeld de plaats waar en de dag waarop zulks uiterlijk moet geschieden. Die dag mag niet vroeger worden gesteld dan op den derden dag na dien van de oproeping tot de algemeene vergadering en evenmin vroeger dan op den zevenden dag vóór dien van de vergadering.

De bestuurders en de commissarissen, zoo die er zijn, hebben als zoodanig in de algemeene vergaderingen eene raadgevende stem.

Bestuurders, commissarissen en in het algemeen personen in dienst van de vennootschap, mogen, op straffe van nietigheid van de door hen uitgebrachte stemmen, niet als gemachtigde bij de stemming optreden.

Art. 90. Slechts aandeelhouders hebben stemrecht. Ieder aandeelhouder heeft ten minste ééne stem.

Indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in aandeelen van eenzelfde bedrag, brengt iedere aandeelhouder zooveel stemmen uit als hij aandeelen heeft.

Indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in aandeelen van verschillend bedrag, is het aantal stemmen van iederen aandeelhouder gelijk aan het aantal malen, dat het bedrag van het kleinste aandeel is begrepen in het gezamenlijk bedrag van zijne aandeelen; gedeelten van stemmen worden verwaarloosd.

Echter mag het door eenzelfden aandeelhouder uit te brengen aantal stemmen bij de akte van oprichting worden beperkt, mits aandeelhouders, wier bedrag aan aandeelen gelijk is, hetzelfde aantal stemmen uitbrengen en de beperking voor de houders van een grooter bedrag aan aandeelen niet gunstiger is geregeld dan voor de houders van een kleiner bedrag aan aandeelen.

Van het bepaalde bij het tweede en het derde lid mag bij de akte van oprichting ook op andere wijze worden afgeweken, mits aan eenzelfden aandeelhouder niet meer dan zes stemmen worden toegekend, indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in 100 of meer aandeelen, en niet meer dan 3 stemmen, indien het kapitaal in minder dan 100 aandeelen is verdeeld.

Onderaandeelen, te zamen uitmakende het bedrag van een aandeel, worden met een zoodanig aandeel gelijkgesteld.

Art. 91. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, worden geldige stemmen niet uitgebracht voor de aandeelen van hen, wien, uit anderen hoofde dan als aandeelhouders van de naamlooze vennootschap door het te nemen besluit eenig recht jegens de vennootschap zou worden toegekend, of die daardoor van eenige verplichting jegens haar zouden worden ontslagen.

Art. 92. Alle besluiten, waaromtrent bij de akte van oprichting eene grootere meerderheid niet is voorgeschreven, worden

genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Bij eene voorziening in de akte van oprichting voor het geval bij stemming over personen de stemmen staken, mag hiervan worden afgeweken.

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, is de geldigheid van besluiten niet afhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.

Art. 93. De algemeene vergadering is bevoegd om de akte van oprichting te wijzigen; voor zoover de bevoegdheid tot wijziging bij de akte van oprichting mocht zijn buitengesloten, is wijziging niettemin mogelijk met algemeene stemmen in eene vergadering, waarin het geheele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

Eene bepaling in de akte van oprichting, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen der akte beperkt, mag slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

Eene bepaling in de akte van oprichting, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen uitsluit, mag slechts worden gewijzigd met algemeene stemmen in eene vergadering, waarin het geheele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

Art. 94. Wijziging van eene bepaling in de akte van oprichting, waarbij aan een ander dan aan aandeelhouders van de vennootschap als zoodanig eenig recht is toegekend, brengt, indien de gerechtigde in de wijziging niet toestemt, aan diens recht geen nadeel toe; tenzij ten tijde van de toekenning van het recht de bevoegdheid tot wijziging bij die bepaling uitdrukkelijk was voorbehouden.

Art. 95. Wanneer aan de algemeene vergadering een voorstel tot wijziging van de akte van oprichting zal worden gedaan, moet zulks, met afwijking in zooverre van het bepaalde bij artikel 86, steeds bij de oproeping zelve tot de algemeene vergadering worden vermeld.

Degenen, die zoodanige oproeping hebben gedaan, moeten tegelijkertijd een afschrift van dat voorstel, waarin de voor-

gedragen wijziging woordelijk is opgenomen, ten kantore der vennootschap nederleggen ter inzage voor iederen aandeelhouder tot den afloop van de vergadering. Bij gebreke daarvan kan over het voorstel niet wettiglijk worden besloten, indien houders van aandeelen, vertegenwoordigende ten minste één tiende van het ter vergadering vertegenwoordigd kapitaal, zich tegen de behandeling verzetten.

De aandeelhouders moeten in de gelegenheid worden gesteld om van den dag van de nederlegging af tot dien van de algemeene vergadering toe een afschrift van het voorstel, gelijk bij het vorig lid bedoeld, te verkrijgen. Deze afschriften worden kosteloos verstrekt.

Art. 96. Van eene wijziging in de akte van oprichting wordt, op straffe van nietigheid, eene notarieele akte opgemaakt. De akte wordt verleden in de Nederlandsche taal, waarbij intusschen artikel 35, tweede lid, van toepassing is.

Die akte mag bestaan in een notarieel proces-verbaal van de algemeene vergadering, waarin de wijziging aangenomen is, of in eene later verleden notarieele akte. Het bestuur is bevoegd om de akte te doen verlijden ook zonder daartoe door de algemeene vergadering te zijn gemachtigd. De algemeene vergadering kan het bestuur of een of meer andere personen machtigen om de veranderingen aan te brengen, welke noodig mochten blijken om de bij het volgend artikel bedoelde verklaring te verkrijgen.

Art. 97. De wijziging in de akte van oprichting bestaat rechtens niet vóórdat de Gouverneur heeft verklaard, dat hem van bezwaren niet is gebleken.

De bij het vorig lid bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op de overweging, dat de wijziging of de wijze waarop zij is tot stand gekomen strijdt met de goede zeden, de openbare orde, eene algemeene verordening of eene wettige bepaling van de akte van oprichting, dan wel — ingeval van vergrooting van het maatschappelijk kapitaal — dat niet blijkt, dat ten minstens een vijfde gedeelte van het vergroote kapitaal is geplaatst.

Ter verkrijging van die verklaring moet de akte houdende de wijziging of een ontwerp daarvan aan den Gouverneur worden ingezonden. Indien de akte bestaat uit een notarieel proces-

verbaal van de algemeene vergadering, mag een notarieel uittreksel daarvan worden ingezonden.

Indien de wijziging eene vermindering van het maatschappelijk kapitaal inhoudt, moet bij de inzending worden aangetoond, hetzij dat die vermindering niet strekt om terugbetaling op aandeelen of ontheffing van de verplichting tot storting op nietvolgestorte aandeelen mogelijk te maken, hetzij dat de artikelen 68 tot en met 71 in acht zijn genomen. De laatste verplichting geldt eveneens ingeval van wijziging als bedoeld in artikel 72.

Bij weigering van de verklaring wordt de reden daarvan aan den inzender medegedeeld.

Art. 98. De bestuurders zijn verplicht de geheele akte — of, indien deze bestaat uit een notarieel proces-verbaal van de algemeene vergadering, een notarieel uittreksel daarvan — houdende wijziging van de akte van oprichting, en de in het vorig artikel bedoelde verklaring zoo spoedig mogelijk te doen inschrijven ter griffie in artikel 39 bedoeld en openbaar te maken door middel van het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst, dit laatste met dien verstande dat tevens de dagteekening en het nommer van het blad, waarin voorgaande bekendmakingen zijn opgenomen, worden aangeduid.

Wat niet is openbaar gemaakt, geldt niet tegen derden te goeder trouw.

Art. 99. Gedurende het faillissement van de naamlooze vennootschap mag in hare akte van oprichting eene wijziging slechts worden aangebracht met toestemming van den curator.

Art. 100. Het staat den rechter vrij aan de notulen van de algemeene vergaderingen van aandeelhouders zoodanige bewijskracht toe te kennen, als hij in ieder bijzonder geval zal vermeenen te behooren; onverminderd de wettelijke bewijskracht van authentieke akten.

Art. 101. De nietigheid van een besluit van de algemeene vergadering mag in rechte worden ingeroepen door iederen aandeelhouder en iederen derde-belanghebbende.

Echter mag nietigheid op grond dat een besluit niet op regelmatige wijze of met de bij algemeene verordening of volgens de

akte van oprichting vereischte medewerking van aandeelhouders is tot stand gekomen, tenzij in geval van kwade trouw, niet meer worden beweerd, indien, gerekend van den dag van het besluit, zes maanden zijn verloopen zonder dat de rechtsgeldigheid van het besluit op voormelden grond in rechte is betwist.

Evenmin mag de nietigheid van het besluit op voormelden grond nog worden beweerd, zoodra in de gedingen, waarin, ten tijde dat zulks door het vorig lid niet was buitengesloten, de rechtsgeldigheid van het besluit op bedoelden grond mocht zijn betwist, dit beroep op nietigheid bij gewijsde is verworpen.

Art. 102. Ten aanzien van de naamlooze vennootschap, welker akte van oprichting aandeelen aan toonder niet toelaat, vinden de artikelen 82, 83 en 84 slechts toepassing voor zoover de akte van oprichting zulks bepaalt.

Bij de akte van oprichting van zoodanige vennoootschap mag worden bepaald, dat de raadpleging van de aandeelhouders op andere wijze dan door het houden van eene algemeene vergadering geoorloofd is. Alsdan treedt, waar in deze afdeeling sprake is van de algemeene vergadering of een besluit van die vergadering, daarvoor in de plaats zoodanige andere wijze van raadplegen of een besluit krachtens deze andere wijze van raadplegen.

§ 5. Van het bestuur der naamlooze vennootschap en van het toezicht op het bestuur.

Art. 103. Behoudens beperkingen bij de akte van oprichting, is het bestuur belast met het besturen van de zaken der vennootschap, met het beheer van haar vermogen, daaronder begrepen de handelingen, bedoeld bij het tweede lid van artikel 1815 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao, en met hare vertegenwoordiging in en buiten rechte.

Art. 104. Indien er meer bestuurders zijn, wordt de vennootschap, voor zoover niet bij de akte van oprichting anders is bepaald, tegenover derden door ieder van de bestuurders vertegenwoordigd.

Art. 105. De bestuurder, die, handelende met een derde te goeder trouw, door overschrijding van zijne bevoegdheid de

vennootschap niet verbindt, wordt geacht de overeenkomst voor zichzelf te hebben aangegaan, tenzij de wederpartij vergoeding van kosten, schaden en interessen verkiest; alles behoudens het bepaalde bij artikel 1825 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

Art. 106. Ieder bestuurder is tegenover de vennootschap gehouden tot eene behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak.

De aansprakelijkheid te dezer zake is eene hoofdelijke voor het geheel, indien het betreft eene aangelegenheid, welke behoort tot den werkkring van meer bestuurders. Niet aansprakelijk is echter de bestuurder, die bewijst, dat het feit aan hem niet te wijten is en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

Art. 107. Met afwijking in zooverre van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor het geheel, houdt de rechter, indien de bestuurder, van wien schadevergoeding wordt gevorderd, bewijst dat de door de vennootschap geleden schade slechts voor een betrekkelijk gering deel aan hem te wijten is, bij de vaststelling van het bedrag van de door dezen bestuurder verschuldigde schadevergoeding met deze omstandigheid rekening.

Art. 108. Van alle rechtsvorderingen betrekkelijk de overeenkomst tusschen de naamlooze vennootschap en den bestuurder, daaronder begrepen de vorderingen bedoeld bij artikel 116, neemt kennis de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de vennootschap is gevestigd.

Art. 109. De benoeming van bestuurders geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door de algemeene vergadering van aandeelhouders.

Art. 110. Bij de akte van oprichting mag worden bepaald, dat de benoeming door de algemeene vergadering geschiedt uit eene voordracht, welke ten minste twee personen voor elke te vervullen plaats bevat.

De algemeene vergadering is echter bevoegd om aan zoodanige voordracht steeds het bindend karakter te ontnemen

bij een besluit, genomen met twee derden van de uitgebrachte stemmen, vertegenwoordigende meer dan de helft van het geplaatste kapitaal.

Art. 111. De algemeene vergadering van aandeelhouders is te allen tijde bevoegd iederen bestuurder te schorsen of te ontslaan.

Indien naar aanleiding van het ontslag schadeloosstelling door de vennootschap verschuldigd is en deze den rechter bovenmatig voorkomt, is hij bevoegd om de schadeloosstelling op eene kleinere som te bepalen.

De akte van oprichting moet bevatten voorschriften omtrent de wijze, waarop in het beheer van de vennootschap voorloopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van bestuurders.

Art. 112. Voorzoover bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, stelt de algemeene vergadering de bezoldiging van bestuurders vast.

Art. 113. Pandrecht ten behoeve van de naamlooze vennootschap op aandeelen van een bestuurder ter verzekering van de nakoming van zijne verplichtingen als zoodanig mag worden gevestigd, wat aandeelbewijzen aan toonder en volgestorte aandeelen op naam betreft, door hunne inbewaargeving onder een derde ten name van de vennootschap met medewerking van commissarissen, of, bij gebreke van dezen, van een of meer aandeelhouders, daartoe bij de akte van oprichting of door de algemeene vergadering aangewezen, en, ten aanzien van niet volgestorte aandeelen op naam, door eene daartoe strekkende aanteekening in het register van aandeelhouders en gelijke bewaargeving onder een derde van de bij deze aandeelen behoorende dividendbewijzen, zoo deze aan toonder luiden.

Art. 114. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, is het bestuur, zonder opdracht van de algemeene vergadering, niet bevoegd aangifte te doen tot faillietverklaring van de naamlooze vennootschap.

Art. 115. Bij de aanbieding aan de algemeene vergadering van de stukken, bedoeld bij artikel 73, brengt het bestuur verslag uit omtrent den gang van de zaken van de vennootschap en het gevoerde beheer.

De algemeene vergadering is steeds bevoegd om te besluiten, dat het verslag voortaan schriftelijk zal worden uitgebracht. In dat geval moeten de aandeelhouders in de gelegenheid worden gesteld van den dag der oproeping af tot dien der algemeene vergadering toe een afschrift van het verslag tegen kostprijs te verkrijgen.

Art. 116. Niettegenstaande aan een bestuurder ter zake van zijn beheer verleende kwijting mag, ingeval van faillissement van de naamlooze vennootschap, de curator, wanneer de toestand van de vennootschap geheel of gedeeltelijk te wijten is aan grove schuld of grove nalatigheid van dien bestuurder, ten behoeve van den boedel van dezen schadevergoeding vorderen, zonder dat echter uit dien hoofde aan aandeelhouders eenige bate toekomt.

Art. 117. Indien de openbaar gemaakte balans en winst- en verliesrekening niet zijn opgemaakt overeenkomstig de toelichting, alsmede indien die balans, winst- en verliesrekening en toelichting eene misleidende voorstelling geven omtrent den toestand van de vennootschap, zijn de bestuurders tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade, door dezen dientengevolge geleden. De bestuurder, die bewijst dat zulks aan hem niet te wijten is, is niet aansprakelijk.

Art. 118. Bij de akte van oprichting mag worden bepaald, dat er een of meer commissarissen zullen zijn.

De akte van oprichting moet alsdan de taak van commissarissen omschrijven.

Art. 119. Bij een in de akte van oprichting voorgeschreven reglement mogen nadere regelen worden gesteld nopens de taak van commissarissen of de verdeeling daarvan over de verschillende commissarissen.

Bepalingen van dat reglement strijdig met eene algemeene verordening of met eenige wettelijke bepaling van de akte van oprichting zijn nietig.

Een reglement, als bedoeld bij de vorige leden, geldt tegenover derden eerst wanneer het is neergelegd ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap is gevestigd, ter kennisneming voor een ieder. Hetzelfde geldt voor wijzigingen in dat reglement.

Art. 120. Als commissaris wordt beschouwd een ieder die, zij het ook onder anderen naam, bij de naamlooze vennootschap eene taak vervult, welke bij eene zoodanige naamlooze vennootschap in den regel aan een commissaris is opgedragen.

Art. 121. De benoeming van commissarissen geschiedt, voor zoover zij niet reeds bij de akte van oprichting heeft plaats gehad, door de algemeene vergadering van aandeelhouders. Het bepaalde bij artikel 110 vindt overeenkomstige toepassing.

Echter mag bij de akte van oprichting worden bepaald, dat een of meer commissarissen, doch ten hoogste één derde van het geheele aantal, worden benoemd door anderen dan de algemeene vergadering.

Art. 122. De algemeene vergadering is te allen tijde bevoegd om een commissaris te schorsen en te ontslaan; indien het betreft een commissaris, overeenkomstig het laatste lid van het vorig artikel door anderen benoemd, komt uitsluitend aan dezen het recht tot schorsing en ontslag toe.

Het bepaalde bij het tweede lid van artikel 111 vindt overeenkomstige toepassing.

Art. 123. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, mogen commissarissen als zoodanig slechts de bezoldiging genieten, welke hun bij die akte is toegekend.

Art. 124. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, wordt de naamlooze vennootschap in alle gevallen, waarin zij een tegenstrijdig belang heeft met een of meer bestuurders, vertegenwoordigd door commissarissen. De algemeene vergadering is steeds bevoegd één of meer andere personen daartoe aan te wijzen.

Art. 125. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, zijn commissarissen bevoegd iederen bestuurder te allen tijde te schorsen.

De schorsing kan te allen tijde door de algemeene vergadering worden opgeheven.

Art. 126. Commissarissen of diegenen van hen, die met het toezicht op het opmaken van de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting zijn belast, zijn, indien de algemeene

vergadering van aandeelhouders niet reeds ingevolge artikel 74 eene benoeming heeft gedaan, bevoegd een deskundige aan te stellen, ten einde deze op de boekhouding regelmatig toezicht houde en verslag uitbrenge omtrent de door het bestuur ontworpen balans en winst- en verliesrekening met toelichting, voordat deze stukken aan de algemeene vergadering worden aangeboden.

De deskundige kan te allen tijde worden ontslagen door degenen, die hem hebben benoemd. Zijne bezoldiging wordt door dezen vastgesteld en komt ten laste van de naamlooze vennootschap. Overigens vindt het bepaalde bij artikel 74, derde lid, overeenkomstige toepassing.

Art. 127. Het bepaalde bij de artikelen 106, 107, 108 en 116 vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van commissarissen.

Art. 128. Het bij artikel 113 bepaalde geldt mede voor pandrecht op aandeelen van een commissaris ter verzekering van diens verplichtingen, met dien verstande, dat bij de toepassing zal worden gehandeld gelijk bij gemeld artikel is voorgeschreven voor het geval dat er geene commissarissen zijn.

Art. 129. Indien de openbaar gemaakte balans en winst- en verliesrekening niet zijn opgemaakt overeenkomstig de toelichting, alsmede indien de balans, winst- en verliesrekening en toelichting eene misleidende voorstelling geven van den toestand der vennootschap, zijn, zoo die er zijn, de commissarissen, die met het toezicht op het opmaken van deze stukken zijn belast, naast de bestuurders, tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade door dezen dientengevolge geleden. De commissaris die bewijst, dat zulks niet aan eene tekortkoming zijnerzijds in het toezicht is te wijten, is niet aansprakelijk.

Art. 130. Allen, commissarissen of anderen, die, zonder deel uit te maken van het bestuur der naamlooze vennootschap, krachtens eenige bepaling van de akte van oprichting of krachtens besluit van de algemeene vergadering, voor zekeren tijd of onder zekere omstandigheden, daden van bestuur verrichten, worden te dien aanzien, wat hunne rechten en verplichtingen ten opzichte van de vennootschap en van derden betreft, als bestuurders aangemerkt.

Art. 131. Het goedkeuren van of het machtigen tot bepaalde bestuurshandelingen geldt niet als het verrichten van daden van bestuur.

Art. 132. Op schriftelijk verzoek van een of meer houders van aandeelen, ten minste één vijfde gedeelte van het geplaatste kapitaal uitmakende, of een zooveel geringer bedrag als bij de akte van oprichting is bepaald, mag de kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied de naamlooze vennootschap gevestigd is, een of meer personen, die niet bestuurder of commissaris van de vennootschap zijn, benoemen tot het instellen van een onderzoek naar het beleid en den gang van zaken van de vennootschap, hetzij in haren geheelen omvang, hetzij met betrekking tot een gedeelte daarvan of tot een bepaald tijdvak.

De kantonrechter mag het verzoek slechts in behandeling nemen, indien de aandeelhouder of de aandeelhouders, in het vorig lid bedoeld, te vergeefs een dergelijk verzoek tot het bestuur en de commissarissen, zoo die er zijn, en tot de algemeene vergadering van aandeelhouders heeft of hebben gericht.

Het verzoekschrift, met redenen omkleed, wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de vennootschap toekomen.

De kantonrechter behandelt het verzoek met den meesten spoed in raadkamer en beslist na verhoor of behoorlijke oproeping van de naamlooze vennootschap. De kantonrechter is bevoegd om, alvorens te beslissen, de verschijning van alle bestuurders en commissarissen te gelasten en, ook ambtshalve, getuigen en deskundigen te hooren.

Art. 133. De kantonrechter wijst het verzoek af wanneer niet blijkt van gegronde redenen om aan een juist beleid en een goeden gang van zaken te twijfelen en dat de verzoeker of verzoekers de door den kantonrechter bepaalde zekerheid hebben gesteld voor de voldoening van de op het onderzoek vallende kosten.

Indien de kantonrechter het verzoek afwijst, is hij bevoegd om te gelijker tijd den verzoeker of de verzoekers te veroordeelen tot vergoeding van de schade aan de vennootschap door de indiening van het verzoek veroorzaakt.

Art. 134. Gedurende drie weken na den dag van de beschikking van den kantonrechter zijn zoowel de verzoeker of

de gezamenlijke verzoekers, althans zoovelen van hen als te zamen ten minste één vijfde gedeelte van het geplaatst kapitaal vertegenwoordigen, als de vennootschap, bevoegd om in beroep te komen bij het hof van justitie. Het met redenen omkleede beroepschrift wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de wederpartij toekomen. Overigens is het bepaalde bij de artikelen 132 en 133 van overeenkomstige toepassing.

Art. 135. De door den rechter benoemde personen zijn gerechtigd tot inzage van de boeken en bescheiden der naamlooze vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van hunne taak noodig is. De waarden van de vennootschap moeten hun, desverlangd, worden getoond.

Het is den met het onderzoek belasten personen verboden hetgeen hun nopens de zaken der vennootschap blijkt, verder bekend te maken dan hunne opdracht met zich brengt.

Art. 136. Wanneer aan een met het onderzoek belast persoon inzage van boeken of bescheiden der vennootschap wordt geweigerd, geeft de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de vennootschap is gevestigd, op verzoek van dien persoon, na verhoor of behoorlijke oproeping van het bestuur der vennootschap, de bevelen, welke de omstandigheden noodig maken, daaronder begrepen het bevel aan de openbare macht om voor zooveel noodig bijstand te verleenen en den last om eene woning binnen te treden, wanneer de plaats, waar de boeken of bescheiden zich bevinden, eene woning is of alleen door eene woning toegankelijk. Tegen den wil van den bewoner wordt niet binnengetreden dan na vertoon van den last van den kantonrechter. De oproepingen geschieden door den griffier.

Hetzelfde geldt, indien wordt geweigerd de waarden van de vennootschap te toonen.

Art. 137. Indien bij de akte van oprichting of bij overeenkomst aan anderen dan aan aandeelhouders de bevoegdheid is toegekend het schriftelijk verzoek te doen, als bedoeld bij artikel 132, vindt het bepaalde bij dat artikel en de daarop volgende artikelen zooveel mogelijk overeenkomstige toepassing.

Art. 138. Het verslag van de uitkomst van het onderzoek wordt ter griffie van het kantongerecht voor de vennootschap,

de aandeelhouders, de bestuurders en de commissarissen en in het geval bedoeld bij het vorig artikel, mede voor hen, wien de daar omschreven bevoegdheid is toegekend, ter kostelooze inzage nedergelegd.

Ten spoedigste na de nederlegging geeft de griffier daarvan kennis aan den verzoeker of de verzoekers en aan de vennootschap.

Art. 139. De kosten van het onderzoek worden voldaan door den verzoeker of de verzoekers.

De kantonrechter kan na kennisneming van het verslag bepalen, dat die kosten geheel of gedeeltelijk zullen worden vergoed door de naamlooze vennootschap, door een of meer van hare bestuurders of commissarissen persoonlijk, of door een of meer andere personen in haren dienst. Tegen dergelijke voorziening, welke ook ambtshalve mag worden getroffen, doch nimmer dan nadat degene, aan wien vergoeding van kosten wordt opgelegd, is gehoord of behoorlijk opgeroepen, staat eenig rechtsmiddel niet open. De oproepingen geschieden door den griffier.

Art. 140. De artikelen 132 tot en met 136, 138 en 139 zijn op eene naamlooze vennootschap, welker akte van oprichting aandeelen aan toonder niet toelaat, alleen van toepassing indien en voor zoover de akte van oprichting zulks bepaalt.

§ 6. Van de ontbinding der naamlooze vennootschap.

Art. 141. De naamlooze vennootschap wordt, onverminderd het bepaalde bij artikel 43, ontbonden:

1°. door het verstrijken van den bepaalden tijd;

2°. door een daartoe strekkend besluit van de algemeene vergadering van aandeelhouders, en

3°. door hare insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard.

Art. 142. Wanneer de tijd, waarover de naamlooze vennootschap is aangegaan, verstreken is zonder verlenging van den duur van de vennootschap door tijdige wijziging van de akte van oprichting, wordt niettemin de duur van de vennootschap van rechtswege met een jaar verlengd, indien vóór het

verstrijken van den tijd, waarvoor de vennootschap was aangegaan, de algemeene vergadering van aandeelhouders heeft besloten tot eene wijziging van de akte, strekkende tot verlenging van den duur van de vennootschap, en tevens dat besluit in afschrift is neergelegd ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap is gevestigd, ter kennisneming voor een ieder en aangekondigd is in het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst.

Art. 143. Een besluit tot ontbinding van de naamlooze vennootschap moet worden aangekondigd in het blad, waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst. Van de ontbinding wordt tevens opgave gedaan ter griffie in artikel 39 bedoeld ter inschrijving. Zoolang een en ander niet is geschied, werkt de ontbinding niet tegenover derden, die te goeder trouw verklaren, dat die hun onbekend was.

Art. 144. Na hare ontbinding blijft eene naamlooze vennootschap voortbestaan voor zooverre dit tot de vereffening van hare zaken noodig is.

Bij de toepassing van de bepaling van het eerste lid van artikel 44 worden aan den naam der vennootschap aan het slot toegevoegd de voluit geschreven woorden ,,in liquidatie''.

Art. 145. Indien noch bij de akte van oprichting noch bij besluit van de algemeene vergadering vereffenaars van de naamlooze vennootschap zijn aangewezen of benoemd, treedt het bestuur als zoodanig op.

De bepalingen omtrent de benoeming, de schorsing, het ontslag, de bevoegdheden, de plichten en de aansprakelijkheid van bestuurders vinden ten aanzien van de vereffenaars van de naamlooze vennootschap overeenkomstige toepassing, onverminderd het bepaalde bij artikel 144, eerste lid.

Indien noch bij de akte van oprichting, noch bij besluit van de algemeene vergadering anders is bepaald, hebben de commissarissen ten aanzien van de vereffenaars dezelfde taak als hun vóór de ontbinding ten aanzien van het bestuur was opgedragen.

Art. 146. Hetgeen na de voldoening van de schuldeischers over is gebleven van het vermogen eener ontbonden naamlooze

vennootschap, wordt aan de aandeelhouders en andere rechthebbenden in verhouding tot ieders recht uitgekeerd; onverminderd de bevoegdheid van de vereffenaars om, indien de staat van den boedel daartoe aanleiding geeft, eene uitkeering bij voorbaat te doen.

Art. 147. Eenige uitkeering, als bedoeld bij het vorig artikel, mag niet geschieden dan na afloop van ten minste twee maanden, nadat de vereffenaars haar door middel van het blad waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst, hebben aangekondigd onder mededeeling, dat het plan van uitkeering, houdende de grondslagen van de verdeeling, ter kennisneming voor een ieder is nedergelegd ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap gevestigd was en bij het kantoor der vennootschap, indien dat kantoor nog bestaat.

Binnen dien tijd is ieder belanghebbende bevoegd om tegen de uitkeering of de wijze van verdeeling in verzet te komen. Dit verzet geschiedt bij een aan de vereffenaars ten kantore der ontbonden vennootschap, of bij gebreke van zoodanig kantoor, aan de woonplaats des vereffenaars, of indien er meer zijn, van een hunner, beteekend exploot, binnen acht dagen gevolgd door een verzoekschrift aan den kantonrechter op het eiland, waar de vennootschap gevestigd was, houdende verzoek tot oproeping van de vereffenaars, ten einde te hooren verklaren, dat de uitkeering niet of verminderd met een door den rechter vast te stellen bedrag zal geschieden, dan wel dat de uitkeering zal geschieden naar andere door den rechter vast te stellen grondslagen.

Door het exploot van verzet wordt de aangekondigde uitkeering geschorst, totdat het verzet is ingetrokken of daarop bij rechterlijk gewijsde is beslist.

Het verzet vervalt van rechtswege indien het in het tweede lid bedoeld verzoekschrift niet binnen den daarin bepaalden termijn is ingediend.

Art. 148. De in het vorig artikel vermelde kantonrechter is bevoegd om, hangende een geding als bedoeld bij dat artikel, na afloop van den daarbij gestelden termijn van twee maanden, op verzoek van de vereffenaars of van een of meer andere belanghebbenden, de vereffenaars te machtigen tot eene voorloopige uitkeering, door den kantonrechter zoodanig bepaald, dat de

belangen van degenen, die in verzet zijn gekomen, niet worden benadeeld.

De kantonrechter geeft zijne beslissing niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van degenen, die in verzet zijn gekomen.

Gedurende drie weken na den dag van de beschikking van den kantonrechter zijn zoowel de verzoekers als degenen, die verzet hebben gedaan, bevoegd om in beroep te komen bij het hof van justitie.

Art. 149. De in artikel 147 vermelde kantonrechter is bevoegd om op verzoek van een of meer belanghebbenden te bevelen, dat hetgeen de vereffenaars van de naamlooze vennootschap onder zich hebben, geheel of gedeeltelijk moet worden in bewaring gegeven hetzij ter plaatse tot het ontvangen van gerechtelijke consignatiën aangewezen, hetzij elders op de door den rechter bepaalde voorwaarden.

Indien anderen dan de vereffenaars het verzoek hebben gedaan, beslist de kantonrechter niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de vereffenaars.

Over hetgeen ingevolge dit artikel is in bewaring gegeven, mag slechts worden beschikt met machtiging van den kantonrechter.

Art. 150. De bedragen, waarover niet binnen zes maanden na de betaalbaarstelling van de laatste uitkeering is beschikt, worden in bewaring gegeven ter plaatse tot het ontvangen van gerechtelijke consignatiën aangewezen.

Art. 151. Binnen eene maand na het verstrijken van den bij het voorgaand artikel genoemden termijn leggen de vereffenaars ter plaatse door hen aangewezen, mits gelegen op het eiland, waar de ontbonden naamlooze vennootschap laatstelijk gevestigd is geweest, alsmede ter griffie van het kantongerecht, binnen welks rechtsgebied de vennootschap gevestigd is geweest, hunne rekening en verantwoording neder, ten einde aldaar gedurende drie maanden ter inzage voor een ieder te verblijven; deze termijn vangt aan daags nadat de nederlegging in het blad, waarin van overheidswege de officieele berichten worden geplaatst, aangekondigd is.

Indien binnen dien termijn tegen de vereffenaars geen verzoekschrift tot het doen van rekening en verantwoording, overeenkomstig de artikelen 646 en volgende van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is ingediend, wordt

de door hen nedergelegde rekening en verantwoording geacht te zijn goedgekeurd.

Art. 152. Indien achteraf nog een schuldeischer opkomt of van het bestaan van eene bate blijkt, is de kantonrechter bevoegd om, op verzoek van een belanghebbende, de vereffening te heropenen en, zoo noodig, vereffenaars te benoemen.

De vereffenaars zijn alsdan bevoegd van de aandeelhouders en de andere in artikel 146 bedoelde rechthebbenden het door ieder te veel ontvangene terug te vorderen.

Art. 153. De artikelen 145 tot en met 152 zijn niet van toepassing ingeval van faillissement noch ook in het geval, bedoeld bij artikel 43.

Art. 154. Tenzij bij de akte van oprichting hieromtrent anders is bepaald, blijven na afloop van de vereffening de boeken en bescheiden der ontbonden naamlooze vennootschap gedurende dertig jaren berusten onder den persoon, daartoe aangewezen bij de akte van oprichting of, bij gebreke van zoodanige aanwijzing, door de algemeene vergadering daartoe benoemd.

Indien een bewaarder ontbreekt is ieder belanghebbende bevoegd om den kantonrechter op het eiland, waar de ontbonden vennootschap laatstelijk gevestigd was, te verzoeken een bewaarder aan te wijzen.

Tegen de beschikking van den kantonrechter is eenig rechtsmiddel niet toegelaten.

Art. 155. Iedere bewaarder is gehouden zijne aanwijzing of benoeming als zoodanig ter inschrijving op te geven ter griffie van het kantongerecht, waar de ontbonden vennootschap was ingeschreven.

De aandeelhouders van de ontbonden vennootschap of hunne rechtverkrijgenden kunnen door den kantonrechter, in het tweede lid van artikel 154 bedoeld, worden gemachtigd tot inzage van de boeken en bescheiden, indien zij aantoonen als zoodanig bij die inzage een redelijk belang te hebben.

DERDE TITEL.

VAN KASSIERS.

Art. 156. Kassiers zijn personen, aan wie, tegen genot van zeker loon of provisie, gelden ter bewaring en uitbetaling worden toevertrouwd.

Art. 157. Een kassier, die zijne betaling opschort of die failleert, wordt vermoed het verval van zijne zaken door eigen schuld te hebben veroorzaakt.

VIERDE TITEL.

VAN COMMISSIONNAIRS, VAN EXPEDITEURS, VAN VOERLIEDEN, EN VAN DE KUSTEN BEVARENDE KAPITEINS.

Eerste afdeeling.

Van commissionnairs.

Art. 158. Commissionnair is hij, die zijn bedrijf maakt van het sluiten van overeenkomsten op zijn eigen naam of firma en tegen genot van zeker loon of provisie, op order en voor rekening van een ander.

Art. 159. De commissionnair is jegens dengene, met wien hij handelt, niet gehouden den persoon op te geven, voor wiens rekening hij de handeling verricht heeft.

Hij is, evenals ware het zijne eigene zaak, rechtstreeks jegens zijn medecontractant verbonden.

Art. 160. De commissiegever heeft evenmin een recht van vordering tegen hem, met wien de commissionnair gehandeld heeft, als hij, die met den commissionnair heeft gehandeld, den commissiegever mag aanspreken.

Art. 161. Indien echter een commissionnair in den naam van zijn lastgever heeft gehandeld, worden zijne rechten en verplichtingen, ook ten aanzien van derden, geregeld door de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao onder den titel ,,van lastgeving''.

Hij heeft dan echter niet het bij de volgende artikelen bedoelde voorrecht.

Art. 162. Een commissionnair is voor de vorderingen, welke hij als zoodanig ten laste van zijn commissiegever heeft, zoo ter zake van zijne voorgeschoten gelden, interessen, kosten en provisie, als voor zijne nog loopende verbintenissen, bevoorrecht op de goederen, welke de commissiegever hem ten verkoop, of

om die tot nadere beschikking onder zich te houden, heeft toegezonden, of welke hij voor dezen heeft gekocht en ontvangen, zoolang zij zich in zijne macht bevinden.

Dit voorrecht gaat boven alle andere, behalve dat van artikel 1165, 1°., van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

Indien de in het eerste lid bedoelde goederen voor rekening van den commissiegever verkocht en geleverd zijn, betaalt de commissionnair aan zich zelven uit de opbrengst van den verkoop het beloop van zijne vorderingen, waarvoor hem bij dit artikel voorrecht is toegekend.

Art. 163. Indien de commissiegever aan den commissionnair goederen heeft toegezonden, met last om die tot nadere beschikking onder zich te houden, of hem heeft beperkt in het vermogen om die te verkoopen, of indien de last tot verkoop is vervallen en eerstgemelde niet voldoet aan de vorderingen, welke de commissionnair te zijnen laste heeft en waarvoor bij artikel 162 voorrecht is toegekend, is de kantonrechter van zijne woonplaats bevoegd om aan den commissionnair, die daartoe onder overlegging van de noodige bewijsstukken het verzoek doet, verlof te verleenen om die goederen hetzij geheel of ten deele te verkoopen op de bij het vonnis bepaalde wijze.

De commissionnair is verplicht om den commissiegever zoowel van het verzoek om verlof als van den krachtens het verlof plaats gehad hebbenden verkoop uiterlijk den volgenden dag kennis te geven.

Bericht per telegraaf of bij aangeteekenden brief geldt voor behoorlijke kennisgeving.

Art. 164. Een commissionnair, die voor zijn commissiegever goederen heeft gekocht en ontvangen, kan, indien laatstgemelde niet voldoet aan de vorderingen, welke de commissionnair te zijnen laste heeft en waarvoor bij artikel 162 voorrecht is toegekend, door den kantonrechter van zijne woonplaats, op gelijke wijze als in het vorig artikel is bepaald, tot verkoop van deze goederen worden gemachtigd.

Het laatste lid van artikel 163 is ten deze van toepassing.

Art. 165. Ingeval van faillissement van den commissiegever zijn de bepalingen, bij de artikelen 53, 54 en 55 van het Curaçaosch Faillissementsbesluit 1931 ten aanzien van den

pandhouder of beleener gemaakt, op den commissionnair en tegenover hem van toepassing.

De surséance van betaling van den commissiegever belet niet, dat de commissionnair van de hem bij de artikelen 162 derde lid, 163 en 164 toegekende bevoegdheden gebruik maakt.

Art. 166. De toekenning van de bij de artikelen 162 derde lid, 163 en 164 bedoelde bevoegdheden laat onverlet het recht van terughouding, waar de commissionnair dit krachtens artikel 1831 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao heeft.

Art. 167. Indien iemand, zonder daarvan zijn bedrijf te maken, op eigen naam of firma en tegen genot van zeker loon of provisie, op order en voor rekening van een ander eene overeenkomst sluit, vinden de artikelen 159, 160, 162 tot en met 166, 310, 311 en 312 overeenkomstige toepassing.

Tweede afdeeling.

Van expediteurs.

Art. 168. De expediteur is iemand, die zich met het doen vervoeren van goederen te land of te water bezig houdt.

Hij is verplicht in een dagregister onderscheidenlijk aan te teekenen den aard en de hoeveelheid van de te vervoeren goederen, alsmede, zulks gevorderd wordende, hunne waarde.

Art. 169. Hij moet instaan voor de behoorlijke, zoo spoedig mogelijke verzending van de door hem tot dat einde ontvangen goederen, met inachtneming van al die middelen van zekerheid, welke hij tot eene goede bezorging kan aanwenden.

Art. 170. Hij staat ook na de verzending in voor de beschadiging of voor het verlies van goederen, welke aan zijne schuld of onvoorzichtigheid moeten worden toegeschreven.

Art. 171. Hij staat ook in voor de door hem gebruikte tusschen-expediteurs.

Art. 172. De vrachtbrief bevat de overeenkomst tusschen den afzender of den expediteur, en den voerman of den kapitein, en behelst, behalve hetgeen tusschen partijen mocht zijn overeengekomen zoo omtrent den tijd binnen welken het vervoer moet volbracht zijn en de schadeloosstelling ingeval van vertraging als anderszins:

1°. de benaming en het gewicht of de maat van de te vervoeren goederen, benevens hunne merken en getallen;

2°. den naam van dengene, aan wien de goederen gezonden worden;

3°. den naam en de woonplaats van den voerman of den kapitein;

4°. het bedrag van het vrachtloon;

5°. de dagteekening;

6°. de onderteekening van den afzender of van den expediteur.

De expediteur is verplicht om den vrachtbrief in zijn dagregister in te schrijven.

Derde afdeeling.

Van voerlieden en van de kusten bevarende kapiteins.

Art. 173. De voerlieden en kapiteins zijn aansprakelijk voor alle schaden aan de ten vervoer overgenomen goederen overkomen, uitgezonderd die, welke uit een gebrek van het goed zelf, door overmacht, of door schuld of nalatigheid van den afzender of expediteur, veroorzaakt zijn.

Art. 174. De voerman of de kapitein is niet ter zake van vertraging aansprakelijk, indien deze door overmacht is veroorzaakt.

Art. 175. Door het bestellen en aannemen van de vervoerde goederen en door de betaling van het vrachtloon, is elke rechtsvordering terzake van uiterlijk zichtbare beschadiging of vermindering tegen den voerman of den kapitein vernietigd.

Indien de beschadiging of vermindering niet uiterlijk zichtbaar was, mag eene gerechtelijke bezichtiging gedaan worden

nadat de goederen zijn aangenomen, om het even of de vracht al dan niet voldaan zij, mits die bezichtiging gevraagd worde binnen tweemaal vierentwintig uren na de ontvangst en van de eenzelvigheid van de goederen blijke.

Art. 176. Indien de aanneming van de goederen wordt geweigerd of daarover geschil valt, doet de kantonrechter, op een eenvoudig verzoekschrift, waarop de wederpartij, zoo zij zich daar ter plaatse bevindt, moet worden gehoord, de noodige voorziening tot het opnemen van het goed door deskundigen, en mag hij insgelijks bevelen, dat de goederen in eene behoorlijke bewaarplaats worden opgeslagen, om daaruit aan den voerman of den kapitein het beloop van zijn vrachtloon en onkosten te voldoen.

De kantonrechter is bevoegd om, op gelijke wijze als hierboven is bepaald, machtiging te verleenen tot den openbaren verkoop van bederfelijke waren of van zoodanig gedeelte van de goederen, als tot voldoening van vrachtloon en kosten vereischt wordt.

Art. 177. Alle rechtsvordering tegen den expediteur, voerman of kapitein, uit hoofde van geheel verlies, vertraging in de bezorging of geleden schade aan goederen, verjaart met den tijd van zes maanden, ten aanzien van binnen Curaçao gedane verzendingen, en met verloop van een jaar ten aanzien van verzendingen uit Curaçao naar elders gedaan, gerekend, ingeval van verlies, van den dag dat het vervoer van de goederen had moeten volbracht zijn, en, ingeval van beschadiging of te late bezorging, van den dag dat het goed ter plaatse van zijne bestemming is aangekomen.

Deze verjaring is niet toepasselijk ingeval van bedrog of ontrouw.

Art. 178. De rechten en verplichtingen omtrent de scheepvaart, bij het tweede boek van dit wetboek voorgeschreven, zijn ook toepasselijk op de vaart langs de kusten, voor zooverre dit uitdrukkelijk bij dat boek is bepaald.

Art. 179. De bepalingen van dezen titel zijn niet toepasselijk op de rechten en verplichtingen tusschen den kooper en den verkooper.

VIJFDE TITEL.

VAN WISSELBRIEVEN EN ORDERBRIEFJES.

Eerste afdeeling.

Van de uitgifte en den vorm van den wisselbrief.

Art. 180. De wisselbrief behelst:

1°. de benaming „wisselbrief", opgenomen in den tekst zelf en uitgedrukt in de taal, waarin de titel is gesteld;

2°. de onvoorwaardelijke opdracht tot betaling van een bepaalde som;

3°. den naam van dengene, die betalen moet (betrokkene);

4°. de aanwijzing van den vervaldag;

5°. die van de plaats, waar de betaling moet geschieden;

6°. den naam van dengene, aan wien of aan wiens order de betaling moet worden gedaan;

7°. de vermelding van de dagteekening, alsmede van de plaats, waar de wisselbrief is getrokken;

8°. de handteekening van dengene, die den wisselbrief uitgeeft (trekker).

De titel, waarin ééne van de in het voorgaand lid aangegeven vermeldingen ontbreekt, geldt niet als wisselbrief, behoudens in de hieronder genoemde gevallen:

De wisselbrief, waarvan de vervaldag niet is aangewezen, wordt beschouwd als betaalbaar op zicht.

Bij gebreke van een bijzondere aanwijzing wordt de plaats, aangegeven naast den naam van den betrokkene, geacht te zijn de plaats van betaling en tevens de plaats van het domicilie van den betrokkene.

De wisselbrief, welke niet de plaats aanwijst, waar hij is getrokken, wordt geacht te zijn onderteekend in de plaats, aangegeven naast den naam des trekkers.

Art. 181. De wisselbrief mag aan de order van den trekker luiden.

Hij mag worden getrokken op den trekker zelf.

Hij mag worden getrokken voor rekening van een derde. De trekker wordt geacht voor zijne eigene rekening te hebben

getrokken, indien uit den wisselbrief of uit den adviesbrief niet blijkt, voor wiens rekening zulks is geschied.

Indien de trekker op den wisselbrief de vermelding ,,waarde ter incasseering", ,,ter incasso", ,,in lastgeving", of eenige andere vermelding, met zich brengend een bloote opdracht tot inning, heeft geplaatst, is de nemer bevoegd om alle uit den wisselbrief voortvloeiende rechten uit te oefenen, maar hij kan dezen niet anders endosseeren dan bijwege van lastgeving.

Bij een zoodanigen incasso-wisselbrief mogen de wisselschuldenaren aan den houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan den trekker zouden mogen worden tegengeworpen.

De opdracht, vervat in een incasso-wisselbrief, eindigt niet door den dood of de latere onbekwaamheid van den lastgever.

Art. 182. Een wisselbrief mag betaalbaar zijn aan de woonplaats van een derde, hetzij in de plaats, waar de betrokkene zijn domicilie heeft, hetzij in een andere plaats.

Art. 183. In een wisselbrief, betaalbaar op zicht of een zekeren tijd na zicht, mag de trekker bepalen, dat de som rente draagt. In elken anderen wisselbrief wordt deze clausule voor niet geschreven gehouden.

De rentevoet moet in den wisselbrief worden aangegeven. Bij gebreke hiervan wordt de renteclausule voor niet geschreven gehouden.

De rente loopt gerekend van de dagteekening van den wisselbrief, tenzij een andere dag is aangegeven.

Art. 184. De wisselbrief, waarvan het bedrag voluit in letters en tevens in cijfers is geschreven, geldt, in geval van verschil, ten beloope van de som, voluit in letters geschreven.

De wisselbrief, waarvan het bedrag meermalen is geschreven, hetzij voluit in letters, hetzij in cijfers, geldt, in geval van verschil, slechts ten beloope van de kleinste som.

Art. 185. Indien de wisselbrief handteekeningen bevat van personen, die onbekwaam zijn zich door middel van een wisselbrief te verbinden, valsche handteekeningen, of handteekeningen van verdichte personen, of handteekeningen, welke, onverschillig om welke andere reden, de personen, die die handteekeningen hebben geplaatst of in wier naam zulks is geschied, niet

mogen verbinden, zijn de verbintenissen van de andere personen, wier handteekeningen op den wisselbrief voorkomen, desniettemin geldig.

Ieder, die zijne handteekening op een wisselbrief plaatst als vertegenwoordiger van een persoon, voor wien hij niet de bevoegdheid had te handelen, is zelf krachtens den wisselbrief verbonden, en heeft, betaald hebbende, dezelfde rechten, als de beweerde vertegenwoordigde zou hebben gehad. Hetzelfde geldt ten aanzien van den vertegenwoordiger, die zijne bevoegdheid heeft overschreden.

Art. 186. De trekker staat in voor de acceptatie en voor de betaling.

Hij mag zijne verplichting, voor de acceptatie in te staan, uitsluiten; elke clausule, waarbij hij de verplichting, voor de betaling in te staan, uitsluit, wordt voor niet-geschreven gehouden.

Art. 187. Indien een wisselbrief, onvolledig ten tijde van de uitgifte, is volledig gemaakt in strijd met de aangegane overeenkomsten, mag de niet-naleving van die overeenkomsten niet worden tegengeworpen aan den houder, tenzij deze den wisselbrief te kwader trouw heeft verkregen of hem grove schuld bij de verkrijging te wijten is.

Art. 188. De trekker is verplicht, ter keuze van den nemer, den wisselbrief te stellen betaalbaar aan den nemer zelven, of aan eenigen anderen persoon, in beide gevallen aan order of zonder bijvoeging van order dan wel met bijvoeging van eene uitdrukking, als bedoeld in artikel 189, tweede lid.

De trekker, of degene voor wiens rekening de wisselbrief is getrokken, is verplicht zorg te dragen dat de betrokkene, ten vervaldage, in handen hebbe het noodige fonds tot betaling, zelfs indien de wisselbrief bij een derde is betaalbaar gesteld, met dien verstande echter, dat de trekker zelf in alle gevallen aan den houder en de vroegere endossanten persoonlijk verantwoordelijk blijft.

De betrokkene wordt geacht het noodige fonds in handen te hebben, indien hij bij het vervallen van den wisselbrief of op het tijdstip, waarop ingevolge het derde lid van artikel 217 de houder regres kan nemen, aan den trekker of aan dengene voor wiens rekening is getrokken, eene opeischbare som schuldig is, tenminste gelijkstaande met het beloop van den wisselbrief.

Tweede afdeeling.

Van het endossement.

Art. 189. Elke wisselbrief, ook die welke niet uitdrukkelijk aan order luidt, mag door middel van endossementen worden overgedragen.

Indien de trekker in den wisselbrief de woorden: ,,niet aan order'' of een soortgelijke uitdrukking heeft opgenomen, mag het stuk slechts worden overgedragen in den vorm en met de gevolgen van een gewone cessie. Een op zulk een wisselbrief geplaatst endossement geldt als een gewone cessie.

Het endossement mag worden gesteld zelfs ten voordeele van den betrokkene, al of niet acceptant, van den trekker, of van elken anderen wisselschuldenaar. Deze personen mogen den wisselbrief opnieuw endosseeren.

Het endossement moet onvoorwaardelijk zijn. Elke daarin opgenomen voorwaarde wordt voor niet-geschreven gehouden.

Het gedeeltelijke endossement is nietig.

Het endossement aan toonder geldt als endossement in blanco.

Art. 190. Het endossement moet worden gesteld op den wisselbrief of op een daaraan vastgehecht blad (verlengstuk). Het moet worden onderteekend door den endossant.

Het endossement mag den geëndosseerde onvermeld laten of bestaan uit de enkele handteekening van den endossant (endossement in blanco). In het laatste geval moet het endossement, om geldig te zijn, op de rugzijde van den wisselbrief of op het verlengstuk worden gesteld.

Art. 191. Door het endossement worden alle uit den wisselbrief voortvloeiende rechten overgedragen.

Indien het endossement in blanco is, mag de houder:

1°. het blanco invullen hetzij met zijn eigen naam, hetzij met den naam van een anderen persoon;

2°. den wisselbrief wederom in blanco of aan een anderen persoon endosseeren;

3°. den wisselbrief aan een derde overgeven, zonder het blanco in te vullen en zonder hem te endosseeren.

Art. 192. Tenzij het tegendeel bedongen is, staat de endossant in voor de acceptatie en voor de betaling.

Hij is bevoegd om een nieuw endossement te verbieden; in dat geval staat hij tegenover de personen, aan wie de wisselbrief later is geëndosseerd, niet in voor de acceptatie en voor de betaling.

Art. 193. Hij, die een wisselbrief onder zich heeft, wordt beschouwd als de rechtmatige houder, indien hij van zijn recht doet blijken door een ononderbroken reeks van endossementen, zelfs indien het laatste endossement in blanco is gesteld. De doorgehaalde endossementen worden te dien aanzien voor niet geschreven gehouden. Indien een endossement in blanco door een andere endossement is gevolgd, wordt de onderteekenaar van dit laatste geacht den wisselbrief door een endossement in blanco verkregen te hebben.

Indien iemand, op welke wijze dan ook, het bezit van den wisselbrief heeft verloren, is de houder, die van zijn recht doet blijken op de wijze, bij het voorgaand lid aangegeven, niet verplicht den wisselbrief af te geven, tenzij hij dezen te kwader trouw heeft gekregen, of hem grove schuld bij de verkrijging te wijten is.

Zij, die uit hoofde van den wisselbrief worden aangesproken, mogen de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot den trekker of tot vroegere houders, niet aan den houder tegenwerpen, tenzij deze bij de verkrijging van den wisselbrief desbewust ten nadeele van den schuldenaar heeft gehandeld.

Art. 194. Indien het endossement de vermelding bevat: „waarde ter incasseering", „ter incasso", „in lastgeving", of eenige andere vermelding, met zich brengend een bloote opdracht tot inning, mag de houder alle uit den wisselbrief voortvloeiende rechten uitoefenen, maar hij mag dezen niet anders endosseeren dan bijwege van lastgeving.

De wisselschuldenaren mogen in dat geval aan den houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan den endossant zouden mogen worden tegengeworpen.

De opdracht, vervat in een incasso-endossement, eindigt niet door den dood of door de latere onbekwaamheid van den lastgever.

Art. 195. Indien een endossement de vermelding bevat: „waarde tot zekerheid", „waarde tot pand", of eenige andere

vermelding, welke inpandgeving met zich brengt, mag de houder alle uit den wisselbrief voortvloeiende rechten uitoefenen, maar een door hem gesteld endossement geldt slechts als endossement bijwege van lastgeving.

De wisselschuldenaren mogen den houder de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot den endossant, niet tegenwerpen, tenzij de houder bij de ontvangst van den wisselbrief desbewust ten nadeele van den schuldenaar heeft gehandeld.

Art. 196. Een endossement, gesteld na den vervaldag, heeft dezelfde gevolgen als een endossement, gesteld vóór den vervaldag. Echter heeft het endossement, gesteld na het protest van non-betaling of na het verstrijken van den termijn, voor het opmaken van het protest, bepaald, slechts de gevolgen van eene gewone cessie.

Behoudens tegenbewijs wordt het endossement zonder dagteekening geacht te zijn gesteld vóór het verstrijken van den termijn, voor het opmaken van het protest bepaald.

Derde afdeeling.

Van de acceptatie.

Art. 197. De wisselbrief mag tot den vervaldag door den houder of door iemand, die hem enkel onder zich heeft, aan den betrokkene te zijner woonplaats ter acceptatie worden aangeboden.

Art. 198. In elken wisselbrief mag de trekker, al dan niet met vaststelling van een termijn, bepalen, dat deze ter acceptatie moet worden aangeboden.

De trekker mag in den wisselbrief de aanbieding ter acceptatie verbieden, behoudens in wisselbrieven, betaalbaar bij een derde, of betaalbaar in een andere plaats dan die van het domicilie des betrokkenen of betaalbaar een zekeren tijd na zicht.

De trekker is ook bevoegd om te bepalen, dat de aanbieding ter acceptatie niet mag plaats hebben vóór een bepaalden dag.

Tenzij de trekker heeft verklaard, dat de wisselbrief niet vatbaar is voor acceptatie, mag elke endossant, al dan niet met vaststelling van een termijn, bepalen, dat hij ter acceptatie moet worden aangeboden.

Art. 199. Wisselbrieven, betaalbaar een zekeren tijd na zicht, moeten ter acceptatie worden aangeboden binnen een jaar na hunne dagteekening.

De trekker mag dezen termijn verkorten of verlengen.

De endossanten mogen deze termijnen verkorten.

De betrokkene mag verzoeken, dat hem een tweede aanbieding wordt gedaan den dag, volgende op de eerste. Belanghebbenden mogen zich er niet op beroepen, dat aan dit verzoek geen gevolg is gegeven, tenzij het verzoek in het protest is vermeld.

De houder is niet verplicht, den ter acceptatie aangeboden wisselbrief aan den betrokkene af te geven.

Art. 200. De acceptatie wordt op den wisselbrief gesteld. Zij wordt uitgedrukt door het woord „geaccepteerd", of door een soortgelijk woord; zij wordt door den betrokkene onderteekend. De enkele handteekening van den betrokkene, op de voorzijde van den wisselbrief gesteld, geldt als acceptatie.

Indien de wisselbrief betaalbaar is een zekeren tijd na zicht, of indien hij krachtens een uitdrukkelijk beding ter acceptatie moet worden aangeboden binnen een bepaalden termijn, moet de acceptatie als dagteekening inhouden den dag, waarop zij is geschied, tenzij de houder dien van de aanbieding eischt. Bij gebreke van dagteekening moet de houder dit verzuim door een tijdig protest doen vaststellen, op straffe van verlies van zijn recht van regres op de endossanten en op den trekker, die fonds heeft bezorgd.

De acceptatie is onvoorwaardelijk, maar de betrokkene mag haar beperken tot een gedeelte van de som.

Elke andere wijziging, door den acceptant met betrekking tot het in den wisselbrief vermelde aangebracht, geldt als weigering van acceptatie. De acceptant is echter gehouden overeenkomstig den inhoud van zijne acceptatie.

Art. 201. Indien de trekker den wisselbrief op een andere plaats dan die van het domicilie des betrokkenen heeft betaalbaar gesteld, zonder een derde aan te wijzen, bij wien de betaling moet worden gedaan, mag de betrokkene dezen bij de acceptatie aanwijzen. Bij gebreke van zoodanige aanwijzing wordt de acceptant geacht zich verbonden te hebben zelf te betalen op de plaats van betaling.

Indien de wisselbrief betaalbaar is aan het domicilie van den betrokkene, mag deze, in de acceptatie, een adres aanwijzen, in dezelfde plaats, waar de betaling moet worden gedaan.

Art. 202. Door de acceptatie verbindt de betrokkene zich, den wisselbrief op den vervaldag te betalen.

Bij gebreke van betaling heeft de houder, al ware hij de trekker, tegen den acceptant een rechtstreeksche vordering, uit den wisselbrief voortspruitend, voor al hetgeen mag worden gevorderd krachtens artikel 224, vierde en vijfde lid, en artikel 225.

Hij, die het noodig fonds in handen heeft, bijzonderlijk bestemd tot de betaling van een getrokken wisselbrief, is, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interesten jegens den trekker, tot de acceptatie verplicht.

Belofte om een wisselbrief te zullen accepteeren geldt niet als acceptatie, maar geeft aan den trekker eene rechtsvordering tot schadevergoeding tegen den belover, die weigert zijne belofte gestand te doen.

Deze schade bestaat in de kosten van protest en herwissel, indien de wisselbrief voor des trekkers eigene rekening was getrokken.

Indien de trekking voor rekening van een derde was gedaan, bestaan de schaden en interesten in de kosten van protest en herwissel en in het beloop van hetgeen de trekker, uit hoofde van de bekomen toezegging van den belover, aan dien derde, op het crediet van den wisselbrief heeft voorgeschoten.

Art. 203. De trekker is verplicht aan den betrokkene tijdig kennis of advies te geven van den door hem getrokken wisselbrief, en, bij nalatigheid daarvan, gehouden tot vergoeding van de kosten, door weigering van acceptatie of betaling uit dien hoofde gevallen.

Indien de wisselbrief voor rekening van een derde is getrokken, is deze alleen daarvoor aan den acceptant verbonden.

Art. 204. Indien de betrokkene zijn op den wisselbrief gestelde acceptatie heeft doorgehaald vóór de teruggave van den wisselbrief, wordt de acceptatie geacht te zijn geweigerd. Behoudens tegenbewijs wordt de doorhaling geacht te zijn geschied vóór de teruggave van den wisselbrief.

Indien echter de betrokkene van zijne acceptatie schriftelijk heeft doen blijken aan den houder of aan iemand, wiens handteekening op den wisselbrief voorkomt, is hij tegenover dezen gehouden overeenkomstig den inhoud van zijne acceptatie.

Vierde afdeeling.

Van het aval.

Art. 205. De betaling van een wisselbrief kan voor het geheel of een gedeelte van de wisselsom door een borgtocht (aval) worden verzekerd.

Deze borgtocht mag door een derde, of zelfs door iemand, wiens handteekening op den wisselbrief voorkomt, worden gegeven.

Art. 206. Het aval wordt op den wisselbrief of op een verlengstuk gesteld.

Het wordt uitgedrukt door de woorden: ,,goed voor aval" of door een soortgelijke uitdrukking; het wordt door den avalgever onderteekend.

De enkele handteekening van den avalgever, gesteld op de voorzijde van den wisselbrief, geldt als aval, behalve indien de handteekening die is van den betrokkene of van den trekker.

Het kan ook geschieden bij een afzonderlijk geschrift of bij een brief, vermeldende de plaats, waar het is gegeven.

In het aval moet worden vermeld, voor wien het is gegeven; bij gebreke hiervan wordt het geacht voor den trekker te zijn gegeven

Art. 207. De avalgever is op dezelfde wijze verbonden als degene, voor wien het aval is gegeven.

Zijne verbintenis is geldig, zelfs indien, wegens een andere oorzaak dan een vormgebrek, de door hem gewaarborgde verbintenis nietig is.

Door te betalen verkrijgt de avalgever de rechten, welke krachtens den wisselbrief kunnen worden uitgeoefend tegen dengene, voor wien het aval is gegeven en tegen degenen, die tegenover dezen krachtens den wisselbrief verbonden zijn.

Vijfde afdeeling.

Van den vervaldag.

Art. 208. Een wisselbrief mag worden getrokken:
op zicht;
op een zekeren tijd na zicht;
op een zekeren tijd na dagteekening;
op een bepaalden dag.

Wisselbrieven met anders bepaalde vervaldagen of in termijnen betaalbaar zijn nietig.

Art. 209. De wisselbrief, getrokken op zicht, is betaalbaar bij de aanbieding. Hij moet ter betaling worden aangeboden binnen een jaar na zijne dagteekening. De trekker mag dezen termijn verkorten of verlengen. De endossanten mogen deze termijnen verkorten.

De trekker mag voorschrijven, dat een wisselbrief niet ter betaling mag worden aangeboden vóór een bepaalden dag. In dat geval loopt de termijn van aanbieding van dien dag af.

Art. 210. De vervaldag van een wisselbrief, getrokken op een zekeren tijd na zicht, wordt bepaald, hetzij door de dagteekening van de acceptatie, hetzij door die van het protest.

Bij gebreke van protest wordt de niet-gedagteekende acceptatie ten aanzien van den acceptant geacht te zijn gedaan op den laatsten dag van den termijn, voor de aanbieding ter acceptatie voorgeschreven.

Art. 211. De wisselbrief, getrokken op een of meer maanden na dagteekening of na zicht, vervalt op den overeenkomstigen dag van de maand, waarin de betaling moet worden gedaan. Bij gebreke van een overeenkomstigen dag vervalt een zoodanige wisselbrief op den laatsten dag van die maand.

Bij een wisselbrief, getrokken op een of meer maanden en een halve maand na dagteekening of na zicht, worden eerst de geheele maanden gerekend.

Is de vervaldag bepaald op het begin, het midden (half Januari, half Februari enz.) of op het einde van eene maand, dan wordt onder die uitdrukkingen verstaan: de eerste, de vijftiende, de laatste van die maand.

Onder de uitdrukkingen: ,,acht dagen'', ,,vijftien dagen'', moet worden verstaan niet ééne of twee weken, maar een termijn van acht of van vijftien dagen.

De uitdrukking ,,halve maand'' duidt een termijn van vijftien dagen aan.

Art. 212. De vervaldag van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalden dag, in eene plaats, waar de tijdrekening een andere is dan die van de plaats van uitgifte, wordt geacht te zijn vastgesteld volgens de tijdrekening van de plaats van betaling.

De dag van uitgifte van een wisselbrief, getrokken tusschen twee plaatsen met verschillende tijdrekening en betaalbaar een zekeren tijd na dagteekening, wordt herleid tot den overeenkomstigen dag van de tijdrekening van de plaats van betaling en de vervaldag wordt dienovereenkomstig vastgesteld.

De termijnen van aanbieding van de wisselbrieven worden berekend overeenkomstig de bepalingen van het voorgaand lid.

Dit artikel is niet van toepassing, indien uit eene in den wisselbrief opgenomen clausule of uit zijne bewoordingen een afwijkende bedoeling mag worden afgeleid.

Zesde afdeeling.

Van de betaling.

Art. 213. De houder van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalden dag of een zekeren tijd na dagteekening of na zicht, moet dezen ter betaling aanbieden, hetzij den dag, waarop hij betaalbaar is, hetzij een der twee daaropvolgende werkdagen.

De aanbieding van een wisselbrief aan eene verrekeningskamer geldt als aanbieding ter betaling. De Gouverneur wijst de instellingen aan, welke in den zin van dezen Titel als verrekeningskamers worden beschouwd.

Buiten het geval, in het tweede lid van artikel 241 vermeld, is de betrokkene, den wisselbrief betalende, bevoegd te vorderen, dat hem deze, van behoorlijke kwijting van den houder voorzien, wordt uitgeleverd.

De houder mag niet weigeren een gedeeltelijke betaling aan te nemen.

In geval van gedeeltelijke betaling mag de betrokkene vorderen, dat van die betaling op den wisselbrief melding wordt gemaakt en dat hem daarvoor kwijting wordt gegeven.

Art. 214. De houder van een wisselbrief mag niet genoodzaakt worden, vóór den vervaldag betaling te ontvangen.

De betrokkene, die vóór den vervaldag betaalt, doet zulks op eigen verantwoordelijkheid.

Hij, die op den vervaldag betaalt, is deugdelijk gekweten, mits er zijnerzijds geen bedrog plaats heeft of grove schuld aanwezig is. Hij is gehouden, de regelmatigheid van de reeks van endossementen, maar niet de handteekening van de endossanten te onderzoeken.

Indien hij, niet bevrijdend betaald hebbende, verplicht wordt, ten tweede male te betalen, heeft hij verhaal op al degenen, die den wisselbrief te kwader trouw hebben verkregen of aan wie bij de verkrijging grove schuld te wijten is.

Art. 215. Een wisselbrief, waarvan de betaling is bedongen in ander geld dan dat van de plaats van betaling, mag worden betaald in het geld van het land volgens zijne waarde op den vervaldag. Indien de schuldenaar in gebreke is, mag de houder te zijner keuze vorderen, dat de wisselsom betaald wordt in het geld van het land volgens den koers, hetzij van den vervaldag, hetzij van den dag van betaling.

De waarde van het vreemde geld wordt bepaald volgens de gebruiken van de plaats van betaling. De trekker mag echter voorschrijven, dat het te betalen bedrag moet worden berekend volgens een in den wisselbrief voorgeschreven koers.

Het bovenstaande is niet van toepassing, indien de trekker heeft voorgeschreven, dat de betaling moet geschieden in een bepaald aangeduid geld (clausule van werkelijke betaling in vreemd geld).

Indien het bedrag van den wisselbrief is aangegeven in geld, hetwelk dezelfde benaming, maar eene verschillende waarde heeft in het land van uitgifte en in dat van betaling, wordt men vermoed het geld van de plaats van betaling te hebben bedoeld.

Art. 216. Bij gebreke van aanbieding ter betaling van den wisselbrief binnen den termijn, bij artikel 213, eerste lid, vastgesteld, heeft elke schuldenaar de bevoegdheid, het bedrag te bevoegder plaatse in consignatie te geven, op kosten en onder verantwoordelijkheid van den houder.

Zevende afdeeling.

Van het recht van regres in geval van non-acceptatie of non-betaling.

Art. 217. De houder mag zijn recht van regres op de endossanten, den trekker en de andere wisselschuldenaren uitoefenen:

Op den vervaldag:

indien de betaling niet heeft plaats gehad;

Zelfs vóór den vervaldag:

1°. indien de acceptatie geheel of gedeeltelijk is geweigerd;

2°. in geval van faillissement van den betrokkene, al of niet acceptant, en van het oogenblik af, waarop op zijn verzoek tot surséance van betaling bewindvoerders zijn benoemd;

3°. in geval van faillissement van den trekker van een niet voor acceptatie vatbaren wisselbrief.

Art. 218. De weigering van acceptatie of van betaling moet worden vastgesteld bij authentieke akte (protest van non-acceptatie of van non-betaling).

Het protest van non-acceptatie moet worden opgemaakt binnen de voor de aanbieding ter acceptatie vastgestelde termijnen. Indien, in het geval bij artikel 199, vierde lid, voorzien, de eerste aanbieding heeft plaats gehad op den laatsten dag van den termijn, mag het protest nog op den volgenden dag worden gedaan.

Het protest van non-betaling van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalden dag of zekeren tijd na dagteekening of na zicht, moet worden gedaan op één van de twee werkdagen, volgende op den dag, waarop de wisselbrief betaalbaar is. Indien het een wisselbrief betaalbaar op zicht, betreft, moet het protest worden gedaan, overeenkomstig de bepalingen bij het voorgaand lid vastgesteld voor het opmaken van het protest van non-acceptatie.

Het protest van non-acceptatie maakt de aanbieding ter betaling en het protest van non-betaling overbodig.

In geval van benoeming van bewindvoerders op verzoek van den betrokkene, al of niet acceptant, tot surséance van betaling mag de houder zijn recht van regres niet uitoefenen, dan nadat de wisselbrief ter betaling aan den betrokkene is aangeboden en protest is opgemaakt.

Indien de betrokkene, al of niet acceptant, is failliet verklaard, of indien de trekker van een wisselbrief, welke niet vatbaar is voor acceptatie, is failliet verklaard, mag de houder, voor de uitoefening van zijn recht van regres, volstaan met overlegging van het vonnis, waarbij het faillissement is uitgesproken.

Art. 219. De betaling van een wisselbrief moet gevraagd en het daarop volgend protest gedaan worden ter woonplaatse van den betrokkene.

Indien de wisselbrief getrokken is om in eene andere aangewezene woonplaats of door een anderen aangewezen persoon te worden betaald, moet de betaling gevraagd en het protest opgemaakt worden ter aangewezene woonplaats of aan den aangewezen persoon.

Indien degene, die den wisselbrief moet betalen, geheel onbekend of niet te vinden is, moet het protest gedaan worden op Curaçao aan den procureur-generaal en op de andere eilanden aan den gezaghebber. Hetzelfde moet plaats hebben, indien een wisselbrief is getrokken om op een van de eilanden te worden betaald en de plaats waar de betaling moet geschieden niet duidelijk is aangewezen.

Art. 220. De protesten, zoo van non-acceptatie als van nonbetaling, worden gedaan door een notaris, door den griffier van het kantongerecht of door een deurwaarder. Zij moeten vergezeld zijn van twee getuigen.

De protesten behelzen:

1°. een letterlijk afschrift van den wisselbrief, van de acceptatie, van de endossementen, van het aval en van de adressen daarop gesteld;

2°. de vermelding dat zij de acceptatie of de betaling aan de personen, of ter plaatse in het voorgaand artikel gemeld, afgevraagd en niet bekomen hebben;

3°. de vermelding van de opgegeven reden van non-acceptatie of non-betaling;

4°. de aanmaning om het protest te teekenen, en de redenen van weigering;

5°. de vermelding, dat hij, notaris, griffier of deurwaarder, wegens die non-acceptatie of die non-betaling heeft geprotesteerd.

Indien het protest een vermisten wisselbrief betreft, volstaat, in plaats van het bepaalde onder 1°. van het voorgaand lid, eene zoo nauwkeurig mogelijke omschrijving van den inhoud van den wisselbrief.

De notarissen, griffiers of deurwaarders zijn verplicht, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interesten,

afschrift van het protest te laten, en hiervan melding in het afschrift te maken, en hetzelve, naar orde des tijds, in te schrijven in een bijzonder register, genommerd en gewaarmerkt door den kantonrechter van hunne woonplaats, en om wijders, zulks begeerd wordende, een of meer afschriften van het protest aan de belanghebbenden te leveren.

Als protest van non-acceptatie, onderscheidenlijk van non-betaling geldt de door dengene, aan wien de acceptatie of de betaling wordt afgevraagd, met toestemming van den houder op den wisselbrief gestelde, gedagteekende en onderteekende verklaring, dat hij haar weigert, tenzij de trekker heeft aangeteekend, dat hij een authentiek protest verlangt.

Art. 221. De houder moet van de non-acceptatie of van de non-betaling kennis geven aan zijn endossant en aan den trekker binnen de vier werkdagen, volgende op den dag van het protest of, indien de wisselbrief getrokken is met de clausule zonder kosten, volgende op dien van de aanbieding. Iedere endossant moet binnen de twee werkdagen, volgende op den dag van ontvangst van de kennisgeving, de door hem ontvangen kennisgeving aan zijn endossant mededeelen, met aanwijzing van de namen en adressen van degenen, die de voorafgaande kennisgevingen hebben gedaan, en zoo vervolgens, teruggaande tot den trekker. Deze termijnen loopen van de ontvangst van de voorafgaande kennisgeving af.

Indien overeenkomstig het voorgaand lid eene kennisgeving is gedaan aan iemand, wiens handteekening op den wisselbrief voorkomt, moet gelijke kennisgeving binnen denzelfden termijn aan diens avalgever worden gedaan.

Indien een endossant zijn adres niet of op onleesbare wijze heeft aangeduid, mag worden volstaan met kennisgeving aan den voorafgaanden endossant.

Hij, die eene kennisgeving heeft te doen, kan zulks doen in iederen vorm, zelfs door enkele terugzending van den wisselbrief.

Hij moet bewijzen, dat hij de kennisgeving binnen den vastgestelden termijn heeft gedaan. Deze termijn wordt gehouden te zijn in acht genomen, wanneer een brief, welke de kennisgeving behelst, binnen den genoemden termijn ter post is bezorgd.

Hij, die de kennisgeving niet binnen den bovenvermelden termijn doet, stelt zich niet bloot aan verval van zijn recht; hij

is, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade, door zijne nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de kosten, schaden en interesten de wisselsom mogen te boven gaan.

Art. 222. De trekker, een endossant of een avalgever is bevoegd om, door de clausule „zonder kosten", „zonder protest", of een andere soortgelijke op den wisselbrief gestelde en onderteekende clausule, den houder van het opmaken van een protest van non-acceptatie of van non-betaling, ter uitoefening van zijn recht van regres, te ontslaan.

Deze clausule ontslaat den houder niet van de aanbieding van den wisselbrief binnen de voorgeschreven termijnen, noch van het doen van de kennisgevingen. Het bewijs van de nietinachtneming van de termijnen moet worden geleverd door dengene, die zich daarop tegenover den houder beroept.

Is de clausule door den trekker gesteld, dan heeft zij gevolgen ten aanzien van allen, wier handteekeningen op den wisselbrief voorkomen; is zij door een endossant of door een avalgever gesteld, dan heeft zij gevolgen alleen voor dezen endossant of voor dezen avalgever. Indien de houder, ondanks de door den trekker gestelde clausule, toch protest doet opmaken, zijn de kosten daarvan voor zijne rekening. Indien de clausule van een endossant of van een avalgever afkomstig is, mogen de kosten van het protest, indien dit is opgemaakt, op allen, wier handteekeningen op den wisselbrief voorkomen, worden verhaald.

Art. 223. Allen, die een wisselbrief hebben getrokken, geaccepteerd, geëndosseerd, of voor aval geteekend, zijn hoofdelijk tegenover den houder verbonden. Bovendien is ook de derde, voor wiens rekening de wisselbrief is getrokken en die de waarde daarvoor heeft genoten, jegens den houder aansprakelijk.

De houder kan deze personen, zoowel ieder afzonderlijk, als gezamenlijk, aanspreken, zonder verplicht te zijn de volgorde, waarin zij zich hebben verbonden, in acht te nemen.

Hetzelfde recht komt toe aan ieder, wiens handteekening op den wisselbrief voorkomt en die dezen, ter voldoening aan zijn regresplicht, heeft betaald.

De vordering, ingesteld tegen één der wisselschuldenaren, belet niet de anderen aan te spreken, al hadden dezen zich later verbonden dan de eerst aangesprokene.

Art. 224. De houder van een geprotesteerden wisselbrief heeft in geen geval eenig recht op het fonds, dat de betrokkene van den trekker in handen heeft.

Indien de wisselbrief niet is geaccepteerd, behooren die penningen, bij faillissement van den trekker, aan diens boedel.

In geval van acceptatie, blijft het fonds, tot het beloop van den wisselbrief, aan den betrokkene, behoudens de verplichting van dezen om jegens den houder aan zijne acceptatie te voldoen.

De houder is bevoegd om van dengene, tegen wien hij zijn recht van regres uitoefent, te vorderen:

1°. de som van den niet-geaccepteerden of niet betaalden wisselbrief met de rente, zoo deze bedongen is;

2°. eene rente van zes ten honderd, te rekenen van den vervaldag;

3°. de kosten van protest, die van de gedane kennisgevingen alsmede de andere kosten.

Zoo de uitoefening van het recht van regres vóór den vervaldag plaats heeft, wordt op de wisselsom eene korting toegepast. Deze korting wordt berekend volgens het officieele disconto (bankdisconto), geldende ter woonplaats van den houder, op den dag van de uitoefening van het recht van regres.

Art. 225. Hij, die ter voldoening aan zijn regresplicht den wisselbrief heeft betaald, mag van degenen, die tegenover hem regresplichtig zijn, vorderen:

1°. het geheele bedrag, dat hij betaald heeft;

2°. eene rente van zes ten honderd, gerekend van den dag van de betaling;

3°. de door hem gemaakte kosten.

Art. 226. Elke wisselschuldenaar, tegen wien het recht van regres wordt of mag worden uitgeoefend, is bevoegd om, tegen betaling ter voldoening aan zijn regresplicht, de afgifte te vorderen van den wisselbrief met het protest, alsmede een voor voldaan geteekende rekening.

Elke endossant, die ter voldoening aan zijn regresplicht den wisselbrief heeft betaald, mag zijn endossement en dat van de volgende endossanten doorhalen.

Art. 227. Bij gedeeltelijke acceptatie is degene, die ter voldoening aan zijn regresplicht het niet geaccepteerde gedeelte van

de wisselsom heeft betaald, bevoegd te vorderen, dat die betaling op den wisselbrief wordt vermeld en dat hem daarvan kwijting wordt gegeven. De houder moet hem daarenboven uitleveren een voor eensluidend geteekend afschrift van den wisselbrief, alsmede het protest, om hem de uitoefening van zijn verdere regresrechten mogelijk te maken.

Art. 228. Ieder, die een recht van regres mag uitoefenen, is, tenzij het tegendeel bedongen is, bevoegd om zich de vergoeding te bezorgen door middel van een nieuwen wisselbrief (herwissel), getrokken op zicht op één van degenen, die tegenover hem regresplichtig zijn en betaalbaar te diens woonplaats.

De herwissel omvat, behalve de bedragen in het vierde en vijfde lid van artikel 224 en in artikel 225 aangegeven, de bedragen van provisie en het zegel van den herwissel.

Indien de herwissel door den houder is getrokken, wordt het bedrag bepaald volgens den koers van een zichtwissel, getrokken van de plaats, waar de oorspronkelijke wisselbrief betaalbaar was, op de woonplaats van den regresplichtige. Indien de herwissel is getrokken door een endossant, wordt het bedrag bepaald volgens den koers van een zichtwissel, getrokken van de woonplaats van den trekker van den herwissel op de woonplaats van den regresplichtige.

Art. 229. Na afloop van de termijnen vastgesteld:

voor de aanbieding van een wisselbrief getrokken op zicht of zekeren tijd na zicht;

voor het opmaken van het protest van non-acceptatie of van non-betaling;

voor de aanbieding ter betaling in geval van beding zonder kosten,

vervalt het recht van den houder tegen de endossanten, tegen den trekker, en tegen de andere wisselschuldenaren, met uitzondering van den acceptant.

Bij gebreke van aanbieding ter acceptatie binnen den door den trekker voorgeschreven termijn, vervalt het recht van regres van den houder, zoowel wegens non-betaling als wegens nonacceptatie, tenzij uit de bewoordingen van den wisselbrief blijkt, dat de trekker zich slechts heeft willen bevrijden van zijne verplichting, voor de acceptatie in te staan.

Indien de bepaling van een termijn voor de aanbieding in een endossement is vervat, mag alleen de endossant daarop een beroep doen.

Art. 230. De wisselbrief van non-acceptatie of van nonbetaling zijnde geprotesteerd, is niettemin de trekker, al ware het protest niet intijds gedaan, tot vrijwaring gehouden, tenzij hij bewees, dat de betrokkene op den vervaldag het noodige fonds tot betaling van den wisselbrief in handen had. Indien het vereischte fonds slechts gedeeltelijk aanwezig was, is de trekker voor het ontbrekende gehouden.

Was de wisselbrief niet geaccepteerd, dan is, ingeval van niet tijdig protest, de trekker, op straffe van tot vrijwaring te zijn gehouden, verplicht, den houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds, dat de betrokkene van hem ten vervaldage heeft in handen gehad, en zulks tot het beloop van den wisselbrief; en hij moet aan den houder, op diens kosten, de noodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de trekker in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, ten ware deze mochten verkiezen, den houder als schuldeischer, voor het beloop van den wisselbrief, toe te laten.

Art. 231. Indien de aanbieding van den wisselbrief of het opmaken van het protest binnen de voorgeschreven termijnen wordt verhinderd door een onoverkomelijk beletsel (wettelijk voorschrift of ander geval van overmacht), worden deze termijnen verlengd.

De houder is verplicht, van de overmacht onverwijld aan zijn endossant kennis te geven, en deze kennisgeving gedagteekend en onderteekend op den wisselbrief of op een verlengstuk te vermelden; voor het overige zijn de bepalingen van artikel 221 toepasselijk.

Na het ophouden van de overmacht moet de houder onverwijld den wisselbrief ter acceptatie of ter betaling aanbieden en, indien daartoe aanleiding bestaat, protest doen opmaken.

Indien de overmacht meer dan dertig dagen, gerekend van den vervaldag, aanhoudt, mag het recht van regres worden uitgeoefend, zonder dat de aanbieding of het opmaken van protest noodig is.

Voor wisselbrieven, getrokken op zicht of op zekeren tijd na zicht, loopt de termijn van dertig dagen van den dag, waarop de houder, al ware het vóór het einde van den aanbiedingstermijn, van de overmacht aan zijn endossant heeft kennis gegeven; voor wisselbrieven, getrokken op zekeren tijd na zicht, wordt de termijn van dertig dagen verlengd met den zichttermijn, in den wisselbrief aangegeven.

Feiten, welke voor den houder, of voor dengene, dien hij met de aanbieding van den wisselbrief of met het opmaken van het protest belastte, van zuiver persoonlijken aard zijn, worden niet beschouwd als gevallen van overmacht.

Achtste afdeeling.

Van de tusschenkomst.

§ 1. Algemeene bepaling.

Art. 232. De trekker, een endossant, of een avalgever mag iemand aanwijzen om, in geval van nood, te accepteeren of te betalen.

Onder de hierna vastgestelde voorwaarden mag de wisselbrief worden geaccepteerd of betaald door iemand, die tusschenkomt voor een schuldenaar, op wien recht van regres mag worden uitgeoefend.

De interveniënt mag een derde zijn, zelfs de betrokkene, of een reeds krachtens den wisselbrief verbonden persoon, behalve de acceptant.

De interveniënt geeft binnen den termijn van twee werkdagen van zijne tusschenkomst kennis aan dengene, voor wien hij tusschenkwam. In geval van niet-inachtneming van dien termijn is hij, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade, door zijne nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de kosten, schaden en interesten de wisselsom mogen te boven gaan.

§ 2. Acceptatie bij tusschenkomst.

Art. 233. De acceptatie bij tusschenkomst mag plaats hebben in alle gevallen, waarin de houder van een voor acceptatie vatbaren wisselbrief vóór den vervaldag recht van regres mag uitoefenen.

Wanneer op den wisselbrief iemand is aangewezen om dezen, in geval van nood, ter plaatse van betaling te accepteeren of te betalen, mag de houder zijn recht tegen dengene, die de aanwijzing heeft gedaan en tegen hen, die daarna hunne handteekeningen op den wisselbrief hebben geplaatst, niet vóór den vervaldag uitoefenen, tenzij hij den wisselbrief aan den aangewezen persoon heeft aangeboden, en van diens weigering tot acceptatie protest is opgemaakt.

In de andere gevallen van tusschenkomst mag de houder de acceptatie bij tusschenkomst weigeren. Indien hij haar echter

aanneemt, verliest hij zijn recht van regres, hetwelk hem vóór den vervaldag toekomt tegen dengene, voor wien de acceptatie is gedaan, en tegen hen, die daarna hunne handteekeningen op den wisselbrief hebben geplaatst.

De acceptatie bij tusschenkomst wordt op den wisselbrief vermeld; zij wordt door den interveniënt onderteekend. Zij wijst aan, voor wien zij is geschied; bij gebreke van die aanwijzing wordt zij geacht voor den trekker te zijn geschied.

Art. 234. De acceptant bij tusschenkomst is tegenover den houder en tegenover de endossanten, die den wisselbrief hebben geëndosseerd na dengene, voor wien de tusschenkomst is geschied, op dezelfde wijze als deze laatste verbonden.

Niettegenstaande de acceptatie bij tusschenkomst zijn degene, voor wien zij werd gedaan en degenen, die tegenover dezen regresplichtig zijn, bevoegd om van den houder, indien daartoe aanleiding bestaat, tegen terugbetaling van de bij het vierde en vijfde lid van artikel 224 aangewezen som, de afgifte van den wisselbrief, van het protest en van een voor voldaan geteekende rekening te vorderen.

§ 3. Betaling bij tusschenkomst.

Art. 235. De betaling bij tusschenkomst mag plaats hebben in alle gevallen, waarin, hetzij op den vervaldag, hetzij vóór den vervaldag, de houder recht van regres heeft.

De betaling moet de geheele som beloopen, welke degene, voor wien zij heeft plaats gehad, moest voldoen.

Zij moet plaats hebben uiterlijk op den dag volgende op den laatsten dag, waarop het protest van non-betaling mag worden opgemaakt.

Art. 236. Indien de wisselbrief is geaccepteerd door interveniënten, wier domicilie ter plaatse van betaling is gevestigd, of indien personen, wier domicilie in dezelfde plaats is gevestigd, zijn aangeduid om in geval van nood te betalen, moet de houder den wisselbrief aan al die personen aanbieden, en, indien daartoe aanleiding bestaat, protest van non-betaling doen opmaken uiterlijk op den dag volgende op den laatsten dag, waarop dit mag geschieden.

Bij gebreke van protest binnen dien termijn zijn degene, die het noodadres heeft gesteld of voor wien de wisselbrief is ge-

geaccepteerd, en de latere endossanten van hunne verbintenis bevrijd.

De houder, die weigert de betaling bij tusschenkomst aan te nemen, verliest zijn recht van regres op hen, die daardoor zouden zijn bevrijd.

De betaling bij tusschenkomst moet worden vastgesteld door eene kwijting, geplaatst op den wisselbrief met aanwijzing van dengene, voor wien zij is gedaan. Bij gebreke van die aanwijzing wordt de betaling geacht voor den trekker te zijn gedaan.

De wisselbrief en het protest, indien dit is opgemaakt, moeten worden uitgeleverd aan hem, die bij tusschenkomst betaalt.

Art. 237. Hij, die bij tusschenkomst betaalt, verkrijgt de rechten, uit den wisselbrief voortvloeiende, tegen dengene, voor wien hij heeft betaald, en tegen degenen, die tegenover dezen laatste krachtens den wisselbrief verbonden zijn. Hij mag echter den wisselbrief niet opnieuw endosseeren.

De endossanten, volgende op dengene, voor wien de betaling heeft plaats gehad, zijn bevrijd.

Indien zich meer personen tot de betaling bij tusschenkomst aanbieden, heeft de voorkeur de betaling, welke het grootste aantal bevrijdingen teweegbrengt. De interveniënt, die desbewust in strijd hiermede handelt, verliest zijn recht van regres tegen hen, die anders zouden zijn bevrijd.

Negende afdeeling.

Van wisselexemplaren, wisselafschriften en vermiste wisselbrieven.

§ 1. Wisselexemplaren.

Art. 238. De wisselbrief mag in meer gelijkluidende exemplaren worden getrokken.

Die exemplaren moeten in den tekst zelf van den titel worden genummerd, bij gebreke waarvan elk exemplaar wordt beschouwd als een afzonderlijke wisselbrief.

Iedere houder van een wisselbrief, waarin niet is vermeld, dat deze in een enkel exemplaar getrokken is, mag op zijne kosten de levering van meer exemplaren vorderen. Te dien einde moet hij zich tot zijn onmiddellijken endossant wenden, die verplicht is zijne medewerking te verleenen om zijn eigen endossant aan te spreken, en zoo vervolgens, teruggaande tot den trekker. De endossanten zijn verplicht, de endossementen ook op de nieuwe exemplaren aan te brengen.

De betaling, op één der exemplaren gedaan, bevrijdt, ook al ware niet bedongen, dat die betaling de kracht van de andere exemplaren te niet doet. Echter blijft de betrokkene verbonden wegens elk geaccepteerd exemplaar, dat hem niet is uitgeleverd.

De endossant, die de exemplaren aan verschillende personen heeft overgedragen, alsook de latere endossanten, zijn verbonden wegens alle exemplaren, welke hunne handteekening dragen en welke niet zijn uitgeleverd.

Art. 239. Hij, die één der exemplaren ter acceptatie heeft gezonden, moet op de andere exemplaren den naam van den persoon aanwijzen, in wiens handen dat exemplaar zich bevindt. Deze is verplicht, dit aan den rechtmatigen houder van een ander exemplaar uit te leveren.

Weigert hij dit, dan mag de houder slechts zijn recht van regres uitoefenen, nadat hij door een protest heeft doen vaststellen:

1°. dat het ter acceptatie gezonden exemplaar hem desgevraagd niet is uitgeleverd;

2°. dat hij de acceptatie of de betaling op een ander exemplaar niet heeft kunnen verkrijgen.

§ 2. Wisselafschriften.

Art. 240. Elke houder van een wisselbrief heeft het recht, daarvan afschriften te vervaardigen.

Het afschrift moet het oorspronkelijke nauwkeurig weergeven met de endossementen en alle andere vermeldingen, welke er op voorkomen. Het moet aangeven, waar het afschrift ophoudt.

Het kan worden geëndosseerd en voor aval geteekend op dezelfde wijze en met dezelfde gevolgen, als het oorspronkelijke.

Het afschrift moet dengene, in wiens handen het oorspronkelijke stuk zich bevindt, vermelden. Deze is verplicht het oorspronkelijke stuk aan den rechtmatigen houder van het afschrift uit te leveren.

Weigert hij dit, dan mag de houder zijn recht van regres tegen hen, die het afschrift hebben geëndosseerd of voor aval geteekend, slechts uitoefenen, nadat hij door een protest heeft doen vaststellen, dat het oorspronkelijke stuk hem desgevraagd niet is uitgeleverd.

Indien na het laatste daarop geplaatste endossement, alvorens het afschrift is vervaardigd, het oorspronkelijk stuk de clausule draagt: ,,van hier af geldt het endossement slechts op de copie'', of eenige andere soortgelijke clausule, is een nadien op het oorspronkelijk stuk geplaatst endossement nietig.

§ 3. Vermiste wisselbrieven.

Art. 241. Degene, die een wisselbrief, waarvan hij houder was, vermist, mag van den betrokkene de betaling alleen vragen tegen eene, voor den tijd van dertig jaren, gestelde zekerheid.

Degene, die een wisselbrief, waarvan hij houder was, en welke is vervallen en, zooveel noodig, geprotesteerd, vermist, mag zijne rechten alleen tegen den acceptant en tegen den trekker uitoefenen, zulks tegen eene, voor den tijd van dertig jaren, gestelde zekerheid.

Tiende afdeeling.

Van veranderingen.

Art. 242. In geval van verandering van den tekst van een wisselbrief, zijn zij, die daarna hunne handteekeningen op den wisselbrief geplaatst hebben, volgens den veranderden tekst verbonden; zij, die daarvoor hunne handteekeningen op den wisselbrief geplaatst hebben, zijn verbonden volgens den oorspronkelijken tekst.

Elfde afdeeling.

Van verjaring.

Art. 243. Behoudens de bepalingen van de volgende leden gaat wisselschuld te niet door alle middelen van schuldbevrijding, bij het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao aangewezen.

Alle rechtsvorderingen, welke uit den wisselbrief tegen den acceptant voortspruiten, verjaren door een tijdsverloop van drie jaren, gerekend van den vervaldag.

De rechtsvorderingen van den houder tegen de endossanten en tegen den trekker verjaren door een tijdsverloop van een jaar, gerekend van de dagteekening van het tijdig opgemaakte protest of, in geval van de clausule zonder kosten, van den vervaldag.

De rechtsvorderingen van de endossanten tegen elkander en tegen den trekker verjaren door tijdsverloop van zes maanden, gerekend van den dag, waarop de endossant ter voldoening aan zijn regresplicht den wisselbrief heeft betaald, of van den dag, waarop hij zelf in rechte is aangesproken.

De in het tweede lid bedoelde verjaring mag niet worden ingeroepen door den acceptant, indien of voor zooverre hij fonds heeft ontvangen of zich ongerechtvaardigd zou hebben verrijkt; evenmin mag de in het derde en vierde lid bedoelde verjaring worden ingeroepen door den trekker, indien of voor zooverre hij geen fonds heeft bezorgd, noch door den trekker of de endossanten, die zich ongerechtigd zouden hebben verrrijkt; alles onverminderd het bepaalde bij artikel 1986 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Art. 244. De stuiting van de verjaring is slechts van kracht tegen dengene, ten aanzien van wien de stuitingshandeling heeft plaats gehad.

In afwijking van de artikelen 2006 en 2007 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao loopen de verjaringen, waarvan in het vorig artikel gehandeld wordt, tegen de minderjarigen en tegen degenen, die onder curateele staan, alsmede tusschen echtgenooten, onverminderd het verhaal van minderjarigen en onder curateele gestelden op hunne voogden of curators.

Twaalfde afdeeling.

Algemeene bepaling.

Art. 245. De betaling van een wisselbrief, waarvan de vervaldag een wettelijke feestdag is, mag eerst worden gevorderd op den eerstvolgenden werkdag. Evenzoo mogen alle andere handelingen met betrekking tot wisselbrieven, met name de aanbieding ter acceptatie en het protest, niet plaats hebben dan op een werkdag.

Wanneer ééne van die handelingen moet worden verricht binnen een zekeren termijn, waarvan de laatste dag een wettelijke feestdag is, wordt deze termijn verlengd tot den eersten werkdag, volgende op het einde van dien termijn. De tusschenliggende feestdagen zijn begrepen in de berekening van den termijn.

Als wettelijke feestdag in den zin van deze afdeeling worden beschouwd de Zondag, de Nieuwjaarsdag, de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen, de Hemelvaartsdag en de verjaardag des Konings.

In de wettelijke of bij overeenkomst vastgestelde termijnen is niet begrepen de dag, waarop deze termijnen beginnen te loopen.

Geen enkele respijtdag, noch wettelijke, noch rechterlijke, is toegestaan.

Dertiende afdeeling.

Van orderbriefjes.

Art. 246. Het orderbriefje behelst:

1°. hetzij de orderclausule, hetzij de benaming „orderbriefje” of „promesse aan order”, opgenomen in den tekst zelf, en uitgedrukt in de taal, waarin de titel is gesteld;

2°. de onvoorwaardelijke belofte een bepaalde som te betalen;

3°. de aanwijzing van den vervaldag;

4°. die van de plaats, waar de betaling moet geschieden;

5°. den naam van dengene, aan wien of aan wiens order de betaling moet worden gedaan;

6°. de vermelding van de dagteekening, alsmede van de plaats, waar het orderbiljet is onderteekend;

7°. de handteekening van hem, die den titel uitgeeft (onderteekenaar).

De titel, waarin ééne van de vermeldingen, in het voorgaand lid aangegeven, ontbreekt, geldt niet als orderbriefje, behoudens in de hieronder genoemde gevallen.

Het orderbriefje, waarvan de vervaldag niet is aangewezen, wordt beschouwd als betaalbaar op zicht.

Bij gebreke van een bijzondere aanwijzing wordt de plaats van de onderteekening van den titel geacht te zijn de plaats van betaling en tevens de plaats van het domicilie van den onderteekenaar.

Het orderbriefje, dat de plaats van zijne onderteekening niet vermeldt, wordt geacht te zijn onderteekend in de plaats, aangegeven naast den naam van den onderteekenaar.

Art. 247. Voor zooverre zij niet onvereenigbaar zijn met den aard van het orderbriefje, zijn daarop toepasselijk de bepalingen over wisselbrieven betreffende:

het endossement (artikelen 189—196);

den vervaldag (artikelen 208—212);

de betaling (artikelen 213—216);

het recht van regres in geval van non-betaling (artikelen 217—226, 228—231);

de betaling bij tusschenkomst (artikelen 232, 235—237);

de wisselafschriften (artikel 240);

de vermiste wisselbrieven (artikel 241, eerste lid);

de veranderingen (artikel 242);

de verjaring (artikelen 243 en 244);

de feestdagen, de berekening der termijnen en het verbod van respijtdagen (artikel 245).

Eveneens zijn op het orderbriefje toepasselijk de bepalingen betreffende den wisselbrief, betaalbaar bij een derde of in een andere plaats dan die van het domicilie van den betrokkene (artikelen 182 en 201), de renteclausule (artikel 183), de verschillen in de vermelding met betrekking tot de som, welke moet worden betaald (artikel 184), de gevolgen van het plaatsen van eene handteekening onder de omstandigheden bedoeld in artikel 185, eerste lid, die van de handteekening van een persoon, die handelt zonder bevoegdheid of die zijne bevoegdheid overschrijdt (artikel 185, tweede lid), en den wisselbrief in blanco (artikel 187).

Eveneens zijn op het orderbriefje toepasselijk de bepalingen betreffende het aval (artikelen 205—207); indien overeenkomstig hetgeen is bepaald bij artikel 206, laatste lid, het aval niet vermeldt, voor wien het is gegeven, wordt het geacht voor rekening van den onderteekenaar van het orderbriefje te zijn gegeven.

Art. 248. De onderteekenaar van een orderbriefje is op dezelfde wijze verbonden als de acceptant van een wisselbrief.

De orderbriefjes, betaalbaar zekeren tijd na zicht, moeten ter teekening voor „gezien" aan den onderteekenaar worden aangeboden binnen den bij artikel 199, eerste, tweede of derde lid, vastgestelden termijn. De zichttermijn loopt van de dagteekening van het visum, hetwelk door den onderteekenaar op het orderbriefje moet worden geplaatst. De weigering van dezen zijn visum te plaatsen, moet worden vastgesteld door een protest (artikel 200, tweede lid), van welks dagteekening de zichttermijn begint te loopen.

ZESDE TITEL.

VAN CHÈQUES EN VAN PROMESSEN EN QUITANTIËN AAN TOONDER.

Eerste afdeeling.

Van de uitgifte en den vorm van de chèque.

Art. 249. De chèque behelst:

1°. de benaming „chèque", opgenomen in den tekst zelf en uitgedrukt in de taal, waarin de titel is gesteld;

2°. de onvoorwaardelijke opdracht tot betaling van een bepaalde som;

3°. den naam van dengene, die betalen moet (betrokkene);

4°. de aanwijzing van de plaats, waar de betaling moet geschieden;

5°. de vermelding van de dagteekening, alsmede van de plaats, waar de chèque is getrokken;

6°. de handteekening van dengene, die de chèque uitgeeft (trekker).

De titel, waarin ééne der vermeldingen, in het voorgaand lid aangegeven, ontbreekt, geldt niet als chèque, behoudens in de hieronder genoemde gevallen.

Bij gebreke van een bijzondere aanwijzing, wordt de plaats, aangegeven naast den naam van den betrokkene, geacht te zijn de plaats van betaling. Indien meer plaatsen zijn aangegeven naast den naam van den betrokkene, is de chèque betaalbaar in de eerstaangegeven plaats.

Bij gebreke van die aanwijzingen of van ieder andere aanwijzing, is de chèque betaalbaar in de plaats, waar het hoofdkantoor van den betrokkene is gevestigd.

De chèque, welke niet de plaats aanwijst, waar zij is getrokken, wordt geacht te zijn onderteekend in de plaats, aangegeven naast den naam des trekkers.

Art. 250. De chèque moet worden getrokken op een bankier, die fonds onder zich heeft ter beschikking van den trekker, en krachtens een uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst, volgens welke de trekker het recht heeft per chèque over dat fonds te beschikken. In geval van niet-inachtneming van die voorschriften blijft de titel echter als chèque geldig.

De chèque mag niet worden geaccepteerd. Eene vermelding van acceptatie, op de chèque gesteld, wordt voor niet geschreven gehouden.

Art. 251. De chèque mag betaalbaar worden gesteld:

aan een met name genoemden persoon, met of zonder uitdrukkelijke clausule: ,,aan order'';

aan een met name genoemden persoon, met de clausule: ,,niet aan order'', of een soortgelijke clausule;

aan toonder.

De chèque, betaalbaar gesteld aan een met name genoemden persoon, met de vermelding: ,,of aan toonder'', of een soortgelijke uitdrukking, geldt als chèque aan toonder.

De chèque zonder vermelding van den nemer geldt als chèque aan toonder.

De chèque mag aan de order van den trekker luiden.

De chèque mag worden getrokken voor rekening van een derde. De trekker wordt geacht voor eigen rekening te hebben getrokken, indien uit de chèque of uit den adviesbrief niet blijkt, voor wiens rekening zulks is geschied.

De chèque mag op den trekker zelf getrokken worden.

Art. 252. Wanneer de trekker op de chèque de vermelding ,,waarde ter incasseering'', ,,ter incasso'', ,,in lastgeving'' of eenige andere vermelding, met zich brengend een bloote opdracht tot inning, heeft geplaatst, is de nemer bevoegd alle uit de chèque voortvloeiende rechten uit te oefenen, maar hij mag deze niet anders overdragen dan bijwege van lastgeving.

Bij een zoodanige chèque kunnen de chèqueschuldenaren aan den houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan den trekker zouden kunnen worden tegengeworpen.

De opdracht, vervat in een incasso-chèque, eindigt niet door den dood of door de latere onbekwaamheid van den lastgever.

Art. 253. Eene in de chèque opgenomen renteclausule wordt voor niet geschreven gehouden.

Art. 254. De chèque mag betaalbaar zijn aan de woonplaats van een derde, hetzij in de plaats, waar de betrokkene zijn domicilie heeft, hetzij in een andere plaats.

De chèque, waarvan het bedrag voluit in letters en tevens in cijfers is geschreven, geldt, in geval van verschil, ten beloope van de som, voluit in letters geschreven.

De chèque, waarvan het bedrag meermalen is geschreven, hetzij voluit in letters, hetzij in cijfers, geldt, in geval van verschil, slechts ten beloope van de kleinste som.

Art. 255. Indien de chèque handteekeningen bevat van personen, die onbekwaam zijn zich door middel van eene chèque te verbinden, valsche handteekeningen of handteekeningen van verdichte personen, of handteekeningen, welke, onverschillig om welke andere reden de personen, die die handteekeningen hebben geplaatst of in wier naam zulks is geschied, niet kunnen verbinden, zijn de verbintenissen van de andere personen, wier handteekeningen op de chèque voorkomen, desniettemin geldig.

Ieder, die zijne handteekening op eene chèque plaatst als vertegenwoordiger van een persoon, voor wien hij niet de bevoegdheid had te handelen, is zelf krachtens de chèque verbonden, en heeft, betaald hebbende, dezelfde rechten, als de beweerde vertegenwoordigde zou hebben gehad. Hetzelfde geldt ten aanzien van den vertegenwoordiger, die zijne bevoegdheid heeft overschreden.

Art. 256. De trekker staat in voor de betaling. Elke clausule, waarbij hij deze verplichting uitsluit, wordt voor niet geschreven gehouden.

Indien eene chèque, onvolledig ten tijde der uitgifte, is volledig gemaakt in strijd met de aangegane overeenkomsten, mag de niet-naleving van die overeenkomsten niet worden tegengeworpen aan den houder, hetzij deze de chèque te kwader trouw heeft verkregen of hem grove schuld bij de verkrijging te wijten is.

De trekker, of degene voor wiens rekening de chèque is getrokken, is verplicht zorg te dragen dat het noodige fonds tot betaling op den dag van de aanbieding in handen van den betrokkene zij, zelfs indien de chèque bij een derde is betaalbaar gesteld, onverminderd de verplichting van den trekker overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid.

De betrokkene wordt geacht, het noodige fonds in handen te hebben, indien hij bij de aanbieding van de chèque aan den trekker of aan dengene voor wiens rekening is getrokken, een opeischbare som schuldig is, ten minste gelijkstaande met het beloop van de chèque.

Tweede afdeeling.

Van de overdracht.

Art. 257. De chèque, welke betaalbaar is gesteld aan een met name genoemden persoon met of zonder uitdrukkelijke clausule: „aan order", mag door middel van endossement worden overgedragen.

De chèque, welke betaalbaar is gesteld aan een met name genoemden persoon met de clausule: „niet aan order", of eene soortgelijke clausule, mag slechts worden overgedragen in den vorm en met de gevolgen van eene gewone cessie. Een op zulk een chèque geplaatst endossement geldt als eene gewone cessie.

Het endossement mag worden gesteld zelfs ten voordeele van den trekker of van iederen anderen chèqueschuldenaar. Deze personen zijn bevoegd de chèque opnieuw te endosseeren.

Art. 258. Het endossement moet onvoorwaardelijk zijn. Elke daarin opgenomen voorwaarde wordt voor niet geschreven gehouden.

Het gedeeltelijk endossement is nietig.

Eveneens is nietig het endossement van den betrokkene.

Het endossement aan toonder geldt als endossement in blanco.

Het endossement aan den betrokkene geldt slechts als kwijting, behoudens wanneer de betrokkene meer kantoren heeft en wanneer het endossement is gesteld ten voordeele van een ander kantoor dan dat, waarop de chèque is getrokken.

Het endossement moet gesteld worden op de chèque of op een vastgehecht blad (verlengstuk). Het moet worden onderteekend door den endossant.

Het endossement kan den geëndosseerde onvermeld laten, of bestaan uit de enkele handteekening van den endossant

(endossement in blanco). In het laatste geval moet het endossement om geldig te zijn, op de rugzijde van de chèque of op het verlengstuk worden gesteld.

Art. 259. Door het endossement worden alle uit de chèque voortvloeiende rechten overgedragen.

Indien het endossement in blanco is, is de houder bevoegd om:

1°. het blanco in te vullen, hetzij met zijn eigen naam, hetzij met den naam van een anderen persoon;

2°. de chèque wederom in blanco of aan een anderen persoon te endosseeren;

3°. de chèque aan een derde over te geven, zonder het blanco in te vullen, en zonder haar te endosseeren.

Tenzij het tegendeel bedongen is, staat de endossant in voor de betaling.

Hij is bevoegd om een nieuw endossement te verbieden; maakt hij van die bevoegdheid gebruik, dan staat hij tegenover de personen, aan wie de chèque later is geëndosseerd, niet in voor de betaling.

Art. 260. Hij, die een door endossement overdraagbare chèque onder zich heeft, wordt beschouwd als de rechtmatige houder, indien hij van zijn recht doet blijken door een ononderbroken reeks van endossementen, zelfs indien het laatste endossement in blanco is gesteld. De doorgehaalde endossementen worden te dien aanzien voor niet geschreven gehouden. Wanneer een endossement in blanco door een ander endossement is gevolgd, wordt de onderteekenaar van dit laatste geacht, de chèque door het endossement in blanco verkregen te hebben.

Een op eene chèque aan toonder voorkomend endossement maakt den endossant verantwoordelijk overeenkomstig de bepalingen betreffende het recht van regres; het maakt overigens den titel niet tot eene chèque aan order.

Art. 261. Indien iemand, op welke wijze dan ook, het bezit van de chèque heeft verloren, is de houder, in wiens handen de chèque zich bevindt, niet verplicht de chèque af te geven, tenzij hij deze te kwader trouw heeft verkregen, of hem grove schuld bij de verkrijging te wijten is en zulks onverschillig of

het betreft eene chèque aan toonder, dan wel een voor endossement vatbare chèque, ten aanzien van welke de houder op de wijze in het eerste lid van artikel 260 voorzien van zijn recht doet blijken.

Art. 262. Zij, die uit hoofde van de chèque worden aangesproken, mogen de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot den trekker of tot vroegere houders, niet aan den houder tegenwerpen, tenzij deze bij de verkrijging van de chèque desbewust ten nadeele van den schuldenaar heeft gehandeld.

Indien het endossement de vermelding bevat: ,,waarde ter incasseering'', ,,ter incasso'', ,,in lastgeving'' of eenige andere vermelding, met zich brengend een bloote opdracht tot inning, mag de houder alle uit de chèque voortvloeiende rechten uitoefenen, maar hij mag deze niet anders endosseeren dan bij wege van lastgeving.

De chèqueschuldenaren mogen in dat geval aan den houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan den endossant zouden mogen worden tegengeworpen.

De opdracht, vervat in een incasso-endossement, eindigt niet door den dood of door de latere onbekwaamheid van den lastgever.

Art. 263. Het endossement, na het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring, of na het einde van den aanbiedingstermijn op de chèque gesteld, heeft slechts de gevolgen van eene gewone cessie.

Behoudens tegenbewijs, wordt het endossement zonder dagteekening geacht te zijn gesteld vóór het protest of de daarmede gelijkstaande verklaringen, of vóór het verstrijken van den in het voorgaand lid bedoelden termijn.

Derde afdeeling.

Van het aval.

Art. 264. De betaling van de chèque mag zoowel voor haar geheele bedrag als voor een gedeelte daarvan door een borgtocht (aval) worden verzekerd.

Deze borgtocht mag door een derde, behalve door den betrokkene, of zelfs door iemand, wiens handteekening op de chèque voorkomt, worden gegeven.

Art. 265. Het aval wordt op de chèque of op een verlengstuk gesteld.

Het wordt uitgedrukt door de woorden: „goed voor aval", of door een soortgelijke uitdrukking; het wordt door den avalgever onderteekend.

De enkele handteekening van den avalgever, gesteld op de voorzijde van de chèque, geldt als aval, behalve indien de handteekening die is van den trekker.

Het kan ook geschieden bij een afzonderlijk geschrift of bij een brief, vermeldende de plaats, waar het is gegeven.

In het aval moet worden vermeld, voor wien het is gegeven. Bij gebreke hiervan wordt het geacht voor den trekker te zijn gegeven.

Art. 266. De avalgever is op dezelfde wijze verbonden als degene, voor wien het aval is gegeven.

Zijne verbintenis is geldig, zelfs indien, wegens eene andere oorzaak dan een vormgebrek de door hem gewaarborgde verbintenis nietig is.

Door te betalen verkrijgt de avalgever de rechten, welke krachtens de chèque kunnen worden uitgeoefend tegen dengene, voor wien het aval is gegeven en tegen degenen, die tegenover dezen krachtens de chèque verbonden zijn.

Vierde afdeeling.

Van de aanbieding en van de betaling.

Art. 267. De chèque is betaalbaar op zicht. Elke vermelding van het tegendeel wordt voor niet geschreven gehouden.

De chèque, welke ter betaling wordt aangeboden vóór den dag, vermeld als datum van uitgifte, is betaalbaar op den dag van de aanbieding.

Art. 268. De chèque, welke in hetzelfde land uitgegeven en betaalbaar is, moet binnen den termijn van acht dagen ter betaling worden aangeboden. Indien echter uit de chèque zelve blijkt, dat zij bestemd is om in een ander land te circuleeren, wordt deze termijn verlengd, hetzij tot dertig, hetzij tot zeventig dagen, al naar gelang zij bestemd was in hetzelfde of in een ander werelddeel te circuleeren.

De chèque, uitgegeven in Curaçao en betaalbaar in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname, of omgekeerd, moet ter betaling aangeboden worden binnen den tijd van zeventig dagen.

De chèque, welke uitgegeven is in een ander land dan dat, waar zij betaalbaar is, moet worden aangeboden binnen een termijn, hetzij van dertig dagen, hetzij van zeventig dagen, naar gelang de plaats van uitgifte en de plaats van betaling gelegen zijn in hetzelfde of in een ander werelddeel.

De bovengenoemde termijnen beginnen te loopen van den dag, op de chèque als datum van uitgifte vermeld.

Art. 269. De dag van uitgifte van eene chèque, getrokken tusschen twee plaatsen met verschillende tijdrekening, wordt herleid tot den overeenkomstigen dag van de tijdrekening van de plaats van betaling.

Art. 270. De aanbieding aan eene verrekeningskamer geldt als aanbieding ter betaling.

De Gouverneur wijst de instellingen aan, welke in den zin van dezen Titel als verrekeningskamers worden beschouwd.

Art. 271. De herroeping van de chèque is slechts van kracht na het einde van den termijn van aanbieding.

Indien eene herroeping niet plaats heeft, is de betrokkene bevoegd zelfs na het einde van dien termijn te betalen.

Noch de dood van den trekker, noch zijne na de uitgifte opgekomen onbekwaamheid zijn van invloed op de gevolgen van de chèque.

Art. 272. Buiten het geval, in het eerste lid van artikel 287 vermeld, is de betrokkene, de chèque betalende, bevoegd te vorderen, dat hem deze, van behoorlijke kwijting van den houder voorzien, wordt uitgeleverd.

De houder mag niet weigeren een gedeeltelijke betaling aan te nemen.

In geval van gedeeltelijke betaling mag de betrokkene vorderen, dat van die betaling op de chèque melding wordt gemaakt en dat hem daarvoor kwijting wordt gegeven.

De betrokkene, die een door endossement overdraagbare chèque betaalt, is gehouden de regelmatigheid van de reeks van endossementen, maar niet de handteekening der endossanten te onderzoeken.

Indien hij, niet bevrijdend betaald hebbende, verplicht wordt, ten tweede male te betalen, heeft hij verhaal op al degenen, die de chèque te kwader trouw hebben verkregen of aan wie bij de verkrijging grove schuld te wijten is.

Art. 273. Een chèque, waarvan de betaling is bedongen in ander geld dan dat van de plaats van betaling, mag binnen den termijn van aanbieding worden betaald in het geld van het land volgens zijne waarde op den dag van betaling. Indien de betaling niet heeft plaats gehad bij de aanbieding, is de houder te zijner keuze bevoegd te vorderen, dat de chèquesom voldaan wordt in het geld van het land volgens den koers, hetzij van den dag van aanbieding, hetzij van den dag van betaling.

De waarde van het vreemde geld wordt bepaald volgens de gebruiken van de plaats van betaling. De trekker mag echter voorschrijven, dat het te betalen bedrag moet worden berekend volgens een in de chèque voorgeschreven koers.

Het bovenstaande is niet van toepassing, indien de trekker heeft voorgeschreven, dat de betaling moet geschieden in een bepaald aangeduid geld (clausule van werkelijke betaling in vreemd geld).

Indien het bedrag van de chèque is aangegeven in geld, hetwelk dezelfde benaming maar een verschillende waarde heeft in het land van uitgifte en in dat van betaling, wordt men vermoed het geld van de plaats van betaling te hebben bedoeld.

Vijfde afdeeling.

Van de gekruiste chèque en van de verrekeningschèque.

Art. 274. De trekker of de houder van eene chèque is bevoegd deze te kruisen met de in het volgende artikel genoemde gevolgen.

De kruising geschiedt door het plaatsen van twee evenwijdige lijnen op de voorzijde van de chèque. Zij kan algemeen zijn of bijzonder.

De kruising is algemeen, indien zij tusschen de twee lijnen geen enkele aanwijzing bevat, of wel de vermelding: „bankier”, of een soortgelijk woord; zij is bijzonder, indien de naam van een bankier voorkomt tusschen de twee lijnen.

De algemeene kruising mag worden veranderd in een bijzondere, maar de bijzondere kruising mag niet worden veranderd in een algemeene.

De doorhaling van de kruising of van den naam van den aangewezen bankier wordt geacht niet te zijn geschied.

Art. 275. De betrokkene mag een chèque met algemeene kruising slechts betalen aan een bankier of aan een cliënt van den betrokkene.

De betrokkene mag een chèque met bijzondere kruising slechts betalen aan den aangewezen bankier of, indien deze de betrokkene is, slechts aan een van zijne cliënten. Echter is de aangegeven bankier bevoegd de chèque ter incasseering aan een anderen bankier over te dragen.

Een bankier mag een gekruiste chèque slechts in ontvangst nemen van een van zijne cliënten of van een anderen bankier. Hij mag haar niet innen voor rekening van andere personen dan van deze.

De betrokkene mag een chèque, welke meer dan één bijzondere kruising draagt, slechts betalen, indien er niet meer dan twee kruisingen zijn, waarvan de ééne strekt tot inning door een verrekeningskamer.

De betrokkene of de bankier, die de bovenstaande bepalingen niet naleeft, is verantwoordelijk voor de schade tot beloop van het bedrag van de chèque.

Art. 276. De trekker, alsmede de houder van een chèque, kan verbieden, dat deze in baar geld betaald wordt door op de voorzijde in schuinsche richting te vermelden: ,,in rekening te brengen", of een soortgelijke uitdrukking op te nemen.

In dat geval mag de chèque den betrokkene slechts aanleiding geven tot eene boeking (rekening-courant, giro of schuldvergelijking). De boeking geldt als betaling.

De doorhaling van de vermelding: ,,in rekening te brengen" wordt geacht niet te zijn geschied.

De betrokkene, die de bovenstaande bepalingen niet naleeft, is verantwoordelijk voor de schade tot beloop van het bedrag van de chèque.

Zesde afdeeling.

Van het recht van regres in geval van non-betaling.

Art. 277. De houder mag zijn recht van regres uitoefenen op de endossanten, den trekker en de andere chèqueschuldenaren, indien de chèque, tijdig aangeboden, niet wordt betaald en indien de weigering van betaling wordt vastgesteld:

1°. hetzij door authentieke akte (protest);

2°. hetzij door eene verklaring van den betrokkene, gedagteekend en geschreven op de chèque onder vermelding van den dag van aanbieding;

3°. hetzij door een gedagteekende verklaring van een verrekeningskamer, waarbij vastgesteld wordt, dat de chèque tijdig aangeboden en niet betaald is.

Art. 278. Indien de non-betaling van de chèque door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring is vastgesteld, is niettemin de trekker, al ware het protest niet intijds gedaan of de met protest gelijkstaande verklaring niet intijds afgegeven, tot vrijwaring gehouden, tenzij hij bewees, dat de betrokkene op den dag van de aanbieding het noodig fonds tot betaling van de chèque in handen had. Indien het vereischte fonds slechts gedeeltelijk aanwezig was, is de trekker voor het ontbrekende gehouden.

In geval van niet tijdig protest of niet tijdige met protest gelijkstaande verklaring is de trekker, op straffe van tot vrijwaring te zijn gehouden, verplicht, aan den houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds, dat de betrokkene van hem op den dag van de aanbieding heeft in handen gehad, en zulks tot het beloop van de chèque; en hij moet aan den houder, op diens kosten, de noodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de trekker in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, ten ware deze mochten verkiezen, den houder als schuldeischer, voor het beloop van de chèque, toe te laten.

Art. 279. Het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring moet worden gedaan vóór het einde van den termijn van aanbieding.

Indien de aanbieding plaats heeft op den laatsten dag van den termijn, mag het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring op den eerstvolgenden werkdag worden gedaan.

De betaling van eene chèque moet gevraagd en het daaropvolgend protest gedaan worden ter woonplaatse van den betrokkene.

Indien de chèque getrokken is om in een andere aangewezen woonplaats of door een anderen aangewezen persoon, hetzij op hetzelfde, hetzij op een ander eiland te worden betaald, moet de betaling gevraagd en het protest opgemaakt worden ter aangewezene woonplaats of aan den aangewezen persoon.

Wanneer degene, die de chèque moet betalen, geheel onbekend of niet te vinden is, moet het protest gedaan worden aan

het postkantoor van de ter betaling aangewezen woonplaats, en indien aldaar geen postkantoor is, aan den gezaghebber. Hetzelfde moet plaats hebben indien eene chèque is getrokken om op een ander eiland te worden betaald dan dat waar de betrokkene woont, en de woonplaats waar de betaling moet geschieden niet is aangewezen.

Art. 280. Het protest van non-betaling wordt gedaan door een notaris, door den griffier van het kantongerecht of door een deurwaarder, die vergezeld moeten zijn van twee getuigen.

Het protest behelst:

1°. een letterlijk afschrift van de chèque, van de endossementen, van het aval en van de adressen daarop gesteld;

2°. de vermelding dat zij de betaling aan de personen, of ter plaatse in het voorgaand artikel gemeld, afgevraagd en niet bekomen hebben;

3°. de vermelding van de opgegeven reden van non-betaling;

4°. de aanmaning om het protest te teekenen, en de redenen van weigering;

5°. de vermelding, dat hij, notaris, griffier of deurwaarder, wegens die non-betaling heeft geprotesteerd.

Indien het protest een vermiste chèque betreft, volstaat, in plaats van het bepaalde onder 1°. van het voorgaand lid, een zoo nauwkeurig mogelijke omschrijving van den inhoud der chèque.

De notaris, de griffier of de deurwaarder is verplicht, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interesten, afschrift van het protest te laten, en hiervan melding in het afschrift te maken, en hetzelve, naar orde des tijds, in te schrijven in een bijzonder register, genommerd en gewaarmerkt door den kantonrechter van zijne woonplaats, en om wijders, zulks begeerd wordende, een of meer afschriften van het protest aan de belanghebbenden te leveren.

Art. 281. De houder moet van de non-betaling kennisgeven aan zijn endossant en aan den trekker binnen de vier werkdagen, volgende op den dag van het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring en, indien de chèque getrokken is met de clausule zonder kosten, volgende op dien van de aanbieding. Elke endossant moet binnen de twee werkdagen, volgende op

den dag van ontvangst van de kennisgeving, de door hem ontvangen kennisgeving aan zijn endossant mededeelen, met aanwijzing van de namen en adressen van degenen, die de voorafgaande kennisgevingen hebben gedaan, en zoo vervolgens, teruggaande tot den trekker. Deze termijnen loopen van de ontvangst van de voorafgaande kennisgeving af.

Indien overeenkomstig het voorgaand lid een kennisgeving is gedaan door iemand, wiens handteekening op de chèque voorkomt, moet gelijke kennisgeving binnen denzelfden termijn aan diens avalgever worden gedaan.

Indien een endossant zijn adres niet of op onleesbare wijze heeft aangeduid, mag worden volstaan met kennisgeving aan den voorafgaanden endossant.

Hij, die een kennisgeving heeft te doen, is bevoegd zulks te doen in iederen vorm, zelfs door enkele terugzending van de chèque.

Hij moet bewijzen, dat hij de kennisgeving binnen den vastgestelden termijn heeft gedaan. Deze termijn wordt gehouden te zijn in acht genomen, wanneer een brief, welke de kennisgeving behelst, binnen den genoemden termijn ter post is bezorgd.

Hij, die de kennisgeving niet binnen den bovenvermelden termijn doet, stelt zich niet bloot aan verval van zijn recht, hij is, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade, door zijne nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de kosten, schade en interesten de chèquesom mogen te boven gaan.

Art. 282. De trekker, een endossant of een avalgever is bevoegd om door de clausule „zonder kosten", „zonder protest", of een andere soortgelijke op de chèque gestelde en onderteekende clausule, den houder van het opmaken van een protest of een daarmede gelijkstaande verklaring ter uitoefening van zijn recht van regres te ontslaan.

Deze clausule ontslaat den houder niet van de aanbieding van de chèque binnen de voorgeschreven termijnen, noch van het doen van de kennisgevingen. Het bewijs van de niet-inachtneming van de termijnen moet worden geleverd door dengene, die zich daarop tegenover den houder beroept.

Heeft de trekker de clausule gesteld, dan heeft zij gevolgen ten aanzien van allen, wier handteekeningen op de chèque voorkomen; heeft een endossant of een avalgever haar gesteld,

dan heeft zij gevolgen alleen voor dezen endossant of avalgever. Indien de houder, ondanks de door den trekker gestelde clausule, toch de weigering van betaling doet vaststellen door protest of eene daarmede gelijkstaande verklaring, zijn de kosten daarvan voor zijne rekening. Indien de clausule van een endossant of een avalgever afkomstig is, mogen de kosten van het protest of van de daarmede gelijkstaande verklaring, indien een akte van dien aard is opgesteld, op allen, wier handteekeningen op de chèque voorkomen, worden verhaald.

Art. 283. Allen, die uit hoofde van een chèque verbonden zijn, zijn hoofdelijk jegens den houder verbonden. Bovendien is ook de derde, voor wiens rekening de chèque is getrokken en die de waarde daarvoor heeft genoten, jegens den houder aansprakelijk.

De houder is bevoegd om deze personen, zoowel ieder afzonderlijk, als gezamenlijk, aan te spreken, zonder verplicht te zijn de volgorde, waarin zij zich hebben verbonden, in acht te nemen.

Hetzelfde recht komt toe aan ieder, wiens handteekening op de chèque voorkomt en die deze, ter voldoening aan zijn regresplicht, heeft betaald.

De vordering, ingesteld tegen één der chèqueschuldenaren, belet niet de anderen aan te spreken, al hadden dezen zich later verbonden dan de eerst aangesprokene.

Art. 284. De houder van een chèque, waarvan de nonbetaling door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring is vastgesteld, heeft in geen geval eenig recht op het fonds, dat de betrokkene van den trekker in handen heeft.

Bij faillissement van den trekker behooren die penningen aan diens boedel.

De houder is bevoegd om van dengene, tegen wien hij zijn recht van regres uitoefent, te vorderen:

1°. de som van de niet betaalde chèque;

2°. eene rente van zes ten honderd, gerekend van den dag van de aanbieding;

3°. de kosten van protest of van de daarmede gelijkstaande verklaring, die van de gedane kennisgevingen, alsmede de andere kosten.

Hij, die ter voldoening aan zijn regresplicht de chèque heeft betaald, mag van degenen, die tegenover hem regresplichtig zijn, vorderen:

1°. het geheele bedrag, dat hij betaald heeft;

2°. eene rente van zes ten honderd, gerekend van den dag van de betaling;

3°. de door hem gemaakte kosten.

Iedere chèqueschuldenaar, tegen wien het recht van regres wordt of mag worden uitgeoefend, is bevoegd om, tegen betaling ter voldoening aan zijn regresplicht, de afgifte te vorderen van de chèque met het protest, of van de daarmede gelijkstaande verklaring, alsmede van een voor voldaan geteekende rekening.

Iedere endossant, die ter voldoening aan zijn regresplicht, de chèque heeft betaald, mag zijn endossement en dat van de volgende endossanten doorhalen.

Art. 285. Indien de aanbieding van de chèque, het opmaken van het protest, of de daarmede gelijkstaande verklaring, binnen de voorgeschreven termijnen wordt verhinderd door een onoverkomelijk beletsel (wettelijk voorschrift of ander geval van overmacht), worden deze termijnen verlengd.

De houder is verplicht van de overmacht onverwijld aan zijn endossant kennis te geven, en deze kennisgeving, gedagteekend en onderteekend op de chèque of op een verlengstuk te vermelden; voor het overige zijn de bepalingen van artikel 281 toepasselijk.

Na ophouden van de overmacht moet de houder onverwijld de chèque ter betaling aanbieden, en, indien daartoe aanleiding bestaat, de weigering van betaling doen vaststellen door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring.

Indien de overmacht meer dan vijftien dagen aanhoudt, gerekend van den dag, waarop de houder, al ware het vóór het einde van den aanbiedingstermijn, van de overmacht aan zijn endossant heeft kennis gegeven, mag het recht van regres worden uitgeoefend, zonder dat de aanbieding of het opmaken van protest of de daarmede gelijkstaande verklaring noodig zijn.

Feiten, welke voor den houder of voor dengene, dien hij met de aanbieding van de chèque of met het opmaken van het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring belastte, van zuiver persoonlijken aard zijn, worden niet beschouwd als gevallen van overmacht.

Zevende afdeeling.

Van chèque-exemplaren en van vermiste chèques.

Art. 286. Behoudens de chèques aan toonder, mag elke chèque, uitgegeven in een land en betaalbaar in een ander land of in een overzeesch gebied van hetzelfde land en omgekeerd, of wel uitgegeven en betaalbaar in een zelfde overzeesch gebied of in verschillende overzeesche gebieden van hetzelfde land, in meer gelijkluidende exemplaren worden getrokken. Indien een chèque in meer exemplaren is getrokken, moeten die exemplaren in den tekst zelf van den titel worden genummerd, bij gebreke waarvan elk exemplaar wordt beschouwd als een afzonderlijke chèque.

De betaling op één der exemplaren gedaan, bevrijdt, ook al ware niet bedongen, dat die betaling de kracht van de andere exemplaren te niet doet.

De endossant, die de exemplaren aan verschillende personen heeft overgedragen, alsook de latere endossanten, zijn verbonden wegens alle exemplaren, die hunne handteekening dragen en die niet zijn uitgeleverd.

Art. 287. Degene, die een chèque, waarvan hij houder was, vermist, kan van den betrokkene de betaling alleen vragen tegen eene, voor den tijd van dertig jaren, gestelde zekerheid.

Degene, die een chèque, waarvan hij houder was, en welke is vervallen en, zooveel noodig, geprotesteerd, vermist, mag zijne rechten alleen tegen den trekker uitoefenen, zulks tegen eene, voor den tijd van dertig jaren, gestelde zekerheid.

Achtste afdeeling.

Van veranderingen.

Art. 288. In geval van verandering van den tekst van een chèque zijn zij, die daarna hunne handteekeningen op de chèque geplaatst hebben, volgens den veranderden tekst verbonden; zij, die daarvóór hunne handteekeningen op de chèque geplaatst hebben, zijn verbonden volgens den oorspronkelijken tekst.

Negende afdeeling.

Van verjaring.

Art. 289. Behoudens de bepalingen van het volgend artikel gaat schuld uit eene chèque te niet door alle middelen van

schuldbevrijding, bij het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao aangewezen.

Art. 290. De regresvorderingen van den houder tegen de endossanten, den trekker en de andere chèqueschuldenaren verjaren door een tijdsverloop van zes maanden, gerekend van het einde van den termijn van aanbieding.

De regresvorderingen van de verschillende chèqueschuldenaren tegen elkander, die gehouden zijn tot de betaling van een chèque, verjaren door een tijdsverloop van zes maanden, gerekend van den dag, waarop de chèqueschuldenaar ter voldoening aan zijn regresplicht de chèque heeft betaald, of van den dag, waarop hij zelf in rechte is aangesproken.

De trekker is niet bevoegd om de in het eerste en tweede lid bedoelde verjaring in te roepen, indien of voor zoover hij geen fonds heeft bezorgd, en evenmin de trekker of de endossanten, die zich ongerechtvaardigd zouden hebben verrijkt; alles onverminderd het bepaalde in artikel 1986 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Art. 291. De stuiting van de verjaring is slechts van kracht tegen dengene, ten aanzien van wien de stuitingshandeling heeft plaats gehad.

In afwijking van de artikelen 2006 en 2007 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao loopen de verjaringen, waarvan in het vorig artikel gehandeld wordt tegen de minderjarigen en tegen degenen, die onder curateele staan, alsmede tusschen echtgenooten, onverminderd het verhaal van minderjarigen en onder curateele gestelden op hunne voogden of curators.

Tiende afdeeling.

Algemeene bepalingen.

Art. 292. Met bankiers, genoemd in de voorafgaande afdeelingen van dezen Titel worden gelijkgesteld alle personen of instellingen, die in hun werkzaamheid regelmatig gelden ter onmiddellijke beschikking van anderen houden.

Art. 293. De aanbieding en het protest van eene chèque kunnen niet plaats hebben dan op een werkdag.

Wanneer de laatste dag van den termijn, bij algemeene verordening gesteld voor het verrichten van handelingen nopens de

chèque, met name voor de aanbieding en voor het opmaken van het protest of een daarmede gelijkstaande verklaring, een wettelijke feestdag is, wordt deze termijn verlengd tot den eersten werkdag, volgende op het einde van dien termijn. De tusschenliggende feestdagen zijn begrepen in de berekening van den termijn.

Als wettelijke feestdag in den zin van deze afdeeling worden beschouwd de Zondag, de Nieuwjaarsdag, de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen, de Hemelvaartsdag en de verjaardag des Konings.

Art. 294. In de termijnen, bij de voorafgaande afdeelingen van dezen Titel voorzien, is niet begrepen de dag, waarop deze termijnen beginnen te loopen.

Geen enkele respijtdag, noch wettelijke, noch rechterlijke, is toegestaan.

Elfde afdeeling.

Van quitantiën en promessen aan toonder.

Art. 295. Quitantiën en promessen aan toonder moeten de juiste dagteekening van de oorspronkelijke uitgifte bevatten.

De oorspronkelijke uitgever van quitantiën aan toonder, door een derde betaalbaar, is jegens iederen houder voor de voldoening aansprakelijk gedurende tien dagen na de dagteekening, die dag daaronder niet begrepen.

De verantwoordelijkheid van den oorspronkelijken uitgever blijft echter voortduren, tenzij hij bewees, dat hij, gedurende den bij het vorig lid bepaalden tijd, fonds heeft gehad ten beloope van het uitgegeven papier bij den persoon, op wien dit is afgegeven.

De oorspronkelijke uitgever is, op straffe van voortduring van zijne verantwoordelijkheid, verplicht den houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds, dat de persoon, op wien het papier is afgegeven van hem ten vervaldage heeft in handen gehad, en zulks ten beloope van het uitgegeven papier; en hij moet aan den houder, te diens koste, de noodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de oorspronkelijke uitgever in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, ten ware deze mochten verkiezen, den houder als

schuldeischer, ten beloope van het uitgegeven papier, toe te laten.

Art. 296. Buiten den oorspronkelijken uitgever, blijft een ieder die het voormeld papier in betaling heeft gegeven, gedurende den tijd van drie dagen daarna, de dag van de uitgifte daaronder niet begrepen, aansprakelijk jegens dengene, die het van hem heeft ontvangen.

De houder van eene promesse aan toonder is verplicht voldoening te vorderen binnen den tijd van drie dagen na den dag, op welken hij dat papier in betaling heeft genomen, die dag daaronder niet gerekend, en hij moet, bij wanbetaling, binnen een gelijken termijn daarna, de promesse ter intrekking aanbieden aan dengene die hem dat papier in betaling heeft gegeven, alles op verbeurte van zijn verhaal tegen dezen, doch onverminderd zijn recht tegen hem die de promesse heeft geteekend.

Indien in de promesse de dag is uitgedrukt op welken zij betaalbaar is, begint de termijn van drie dagen eerst te loopen daags na den uitgedrukten betaaldag.

Art. 297. Indien de laatste dag van eenigen termijn, waaromtrent in deze afdeeling eenige bepaling voorkomt, invalt op een wettelijken feestdag in den zin van het laatste lid van artikel 293, blijft de verplichting en de verantwoordelijkheid voortduren tot en met den eersten daaropvolgenden dag, welke geen wettelijke feestdag is.

Art. 298. Alle rechtsvordering tegen de in deze afdeeling vermelde uitgevers van papier, of tegen hen, die buiten den oorspronkelijken uitgever het papier in betaling hebben gegeven, verjaart door tijdsverloop van zes maanden, gerekend van den dag van de oorspronkelijke uitgifte.

De in het vorig lid bedoelde verjaring mag niet worden ingeroepen door den uitgever, indien of voor zoover hij geen fonds heeft bezorgd, noch door den uitgever of door hen, die buiten den oorspronkelijken uitgever het papier in betaling hebben gegeven, voor zoover ze zich ongerechtvaardigd zouden hebben verrijkt; alles onverminderd het bepaalde in artikel 1986 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Op de in dit artikel genoemde verjaringen is het tweede lid van artikel 291 van toepassing.

ZEVENDE TITEL.

VAN RECLAME OF TERUGVORDERING IN GEVAL VAN FAILLISSEMENT.

Art. 299. Ingeval roerende goederen zijn verkocht en geleverd doch de koopprijs niet ten volle is gekweten, is de verkooper, bij faillissement van den kooper, gerechtigd om die goederen terug te vorderen onder de volgende bepalingen.

Art. 300. Tot de uitoefening van het recht van terugvordering wordt vereischt, dat de goederen zich nog bevinden in denzelfden staat, waarin zij zijn geleverd geworden.

Het bewijs daarvan wordt toegelaten, al waren zij ook uitgepakt, verpakt of verminderd.

Art. 301. Roerende goederen, hetzij op tijd, hetzij zonder tijdsbepaling, verkocht, mogen worden teruggevorderd, indien zij nog onderweg zijn, hetzij te land, hetzij te water, of indien zij zich nog in natura bevinden onder den failliet, of onder een derde, die de goederen voor hem bezit of bewaart.

In beide gevallen mag deze terugvordering slechts worden gedaan binnen den tijd van dertig dagen, gerekend van den dag, waarop de goederen onder den failliet of onder den derde zijn opgeslagen.

Art. 302. Indien de kooper de kooppenningen gedeeltelijk heeft voldaan, is de verkooper, bij de terugvordering van het geheel, verplicht om de reeds ontvangen penningen aan den boedel terug te geven.

Art. 303. Ingeval de verkochte goederen slechts gedeeltelijk in den boedel worden gevonden, geschiedt de teruggave naar evenredigheid en in verhouding met den koopprijs van het geheel.

Art. 304. De verkooper, die zijne goederen terugontvangt, is verplicht den boedel des gefailleerden schadeloos te houden voor al het reeds betaalde of nog verschuldigde wegens rechten, vracht, commissie, verzekering, averij-grosse, en al hetgeen verder tot behoud van de goederen is aangewend.

Art. 305. Indien de kooper bij een wisselbrief of ander handelspapier heeft geaccepteerd voor het volle bedrag van de

verkochte en geleverde goederen, heeft terugvordering niet plaats.

Bijaldien de acceptatie slechts voor een gedeelte van de verschuldigde kooppenningen is geschied, mag de terugvordering plaats hebben, mits ten behoeve van den boedel des failliets zekerheid worde gesteld voor hetgeen van hem, ten gevolge van de acceptatie, mocht gevorderd worden.

Art. 306. Indien de teruggevorderde goederen door een derde te goeder trouw zijn in beleening genomen, behoudt de verkooper zijn recht van terugvordering, maar is daarentegen verplicht aan den geldschieter te voldoen het bedrag van het daarop geschoten geld, met de verschuldigde interesten en kosten.

Art. 307. De terugvordering van de goederen vervalt, indien een derde deze, gedurende de reis, op facturen en op cognossementen of vrachtbrieven te goeder trouw heeft gekocht.

Art. 308. Niettemin is de oorspronkelijke verkooper in dat geval bevoegd om den koopprijs, zoolang die nog niet is gekweten, tot het beloop van zijne inschuld van den kooper in te vorderen; hij is bevoorrecht op die penningen, zonder dat deze met den boedel van den failliet mogen worden vermengd.

De bepalingen van het vorig lid zijn ook toepasselijk op het geval dat de goederen, na zich in het bezit van den failliet of van iemand van zijnentwege te hebben bevonden, door koop en levering te goeder trouw eigendom van een derde zijn geworden.

Art. 309. De bewindvoerders in een gefailleerden boedel zijn bevoegd om de teruggevorderde goederen voor den boedel te behouden, mits aan den verkooper voldoende den koopprijs, welken deze van den failliet had bedongen.

Art. 310. Zoolang in commissie gegeven roerende goederen zich nog in natura bevinden onder den gefailleerden commissionnair, of onder een derde, die deze voor laatstgenoemden bezit of bewaart, mag de commissiegever die goederen terugvorderen, onder gehoudenheid als bij artikel 304 is uitgedrukt.

Art. 311. Hetzelfde recht van terugvordering bestaat ten aanzien van den koopprijs van in commissie gegeven en door

den commissionnair verkochte en geleverde goederen, voor zoover de koopprijs niet vóór diens faillissement mocht zijn gekweten, al ware het dat de commissionnair eenig voordeel had berekend als waarborg voor den kooper, of voor het zoogenaamd del credere.

Art. 312. Ingeval een derde de in commissie gegeven goederen te goeder trouw in beleening heeft genomen, gelden de voorschriften van artikel 306.

Art. 313. Indien in een gefailleerden boedel worden gevonden nog niet vervallen, of vervallen en nog niet betaalde wisselbrieven, handels- en ander papier, aan den failliet ter hand gesteld alleenlijk met last om deze in te vorderen en het beloop daarvan ter beschikking van den zender te houden, of om daaruit bepaaldelijk aangewezen betalingen te doen; of indien zij in het bijzonder bestemd waren om daarmede te dekken wisselbrieven, op den failliet getrokken en door dezen geaccepteerd, of biljetten aan zijne woonplaats betaalbaar, mogen die wisselbrieven, dat handels- en ander papier, worden teruggevorderd zoolang deze zich in natura bevinden onder den failliet, of onder een derde, die ze voor dezen bezit of bewaart; alles echter behoudens het recht van den boedel om daartegen zekerheid te vragen voor hetgeen van dezen, tengevolge van de acceptatiën van den failliet, mocht gevorderd worden.

Art. 314. Ook buiten het geval van bestemming of acceptatie, bij het vorig artikel vermeld, mogen de aan den failliet overgemaakte wisselbrieven of het handels- of ander papier worden teruggevorderd, al ware een of ander op eene rekening-courant gebracht, mits de zender, ten tijde van de overmaking of daarna voor geenerlei som hoegenaamd schuldenaar van den failliet zij geweest, daaronder niet begrepen de onkosten, welke op de overmaking gevallen zijn.

ACHTSTE TITEL.

VAN ASSURANTIE OF VERZEKERING IN HET ALGEMEEN.

Art. 315. Assurantie of verzekering is eene overeenkomst, bij welke de verzekeraar zich aan den verzekerde, tegen genot van eene premie, verbindt om hem schadeloos te stellen wegens

een verlies, schade of gemis van verwacht voordeel, hetwelk hij door een onzeker voorval, zou kunnen lijden.

Art. 316. De verzekeringen kunnen, onder anderen, ten onderwerp hebben:

de gevaren van brand (artikelen 353—364);

de gevaren, waaraan de voortbrengselen van den landbouw te velde onderhevig zijn (artikelen 365—367);

het leven van een of meer personen (artikelen 368—374);

de gevaren van de zee en die van de slavernij (artikelen 813—891); en

de gevaren van het vervoer te lande en langs de kusten (artikelen 892—899).

Art. 317. Op alle verzekeringen, waarover zoo in dit als in het tweede boek wordt gehandeld, zijn toepasselijk de bepalingen bij de volgende artikelen vervat.

Art. 318. Tot vergoeding voor schade of verlies uit eenig gebrek, eigen bederf of uit den aard en de natuur van de verzekerde zaak zelve onmiddelijk voortgesproten, is de verzekeraar slechts gehouden, indien ook daarvoor uitdrukkelijk verzekerd werd.

Art. 319. Indien hij, die voor zich zelven heeft laten verzekeren, of hij, voor wiens rekening door een ander is verzekerd, ten tijde van de verzekering geen belang in het verzekerd voorwerp heeft, is de verzekeraar niet tot schadeloosstelling gehouden.

Art. 320. Elke verkeerde of onwaarachtige opgave, of elke verzwijging van aan den verzekerde bekende omstandigheden, hoezeer te goeder trouw aan dien zijde hebbende plaats gehad, welke van dien aard is, dat de overeenkomst niet, of niet onder dezelfde voorwaarden, zou zijn gesloten, indien de verzekeraar van den waren staat van zaken had kennis gedragen, maakt de verzekering nietig.

Art. 321. Uitgezonderd in de gevallen bij algemeene verordening bepaald, mag eene tweede verzekering niet gedaan worden voor denzelfden tijd en voor hetzelfde gevaar op voor-

werpen, welke reeds voor hunne volle waarde verzekerd zijn, en zulks op straffe van nietigheid van de tweede verzekering.

Art. 322. Verzekering, welke het beloop van de waarde of het wezenlijk belang te boven gaat, is alleen geldig tot het beloop daarvan.

Indien de volle waarde van het voorwerp niet is verzekerd, is de verzekeraar, in geval van schade, slechts verbonden in evenredigheid van het verzekerde tot het niet-verzekerde gedeelte.

Het staat echter aan partijen vrij uitdrukkelijk te bedingen, dat, afgezien van de grootere waarde van het verzekerd voorwerp, de daaraan overkomen schade tot het vol beloop van de verzekerde som moet worden vergoed.

Art. 323. Afstand bij het aangaan van de verzekering of gedurende haar loop gedaan van hetgeen bij algemeene verordening tot het wezen van de overeenkomst wordt vereischt of van hetgeen uitdrukkelijk is verboden, is nietig.

Art. 324. De verzekering moet schriftelijk worden aangegaan bij eene akte, welke den naam van *polis* draagt.

Art. 325. Alle polissen, met uitzondering van die van levensverzekering, moeten uitdrukken:

1°. den dag, waarop de verzekering is gesloten;

2°. den naam van dengene, die de verzekering voor eigen rekening of voor die van een derde sluit;

3°. eene genoegzaam duidelijke omschrijving van het verzekerde voorwerp;

4°. het bedrag van de som, waarvoor verzekerd wordt;

5°. de gevaren, welke de verzekeraar voor zijne rekening neemt;

6°. den tijd, op welken het gevaar voor rekening van den verzekeraar begint te loopen en eindigt;

7°. de premie van verzekering, en

8°. in het algemeen, alle omstandigheden, welker kennis van wezenlijk belang voor den verzekeraar kan zijn, en alle andere tusschen de partijen gemaakte bedingen.

De polis moet door iederen verzekeraar worden onderteekend.

Art. 326. De overeenkomst van verzekering bestaat, zoodra zij is gesloten; de wederzijdsche rechten en verplichtingen van den verzekeraar en van den verzekerde nemen van dat oogenblik hun aanvang, zelfs vóórdat de polis is onderteekend.

Het sluiten van de overeenkomst brengt de verplichting van den verzekeraar mede, om de polis binnen den bepaalden tijd te teekenen en aan den verzekerde uit te leveren.

Art. 327. Om van het sluiten van die overeenkomst te doen blijken wordt bewijs bij geschrifte vereischt; echter worden ook alle andere bewijsmiddelen toegelaten, indien er een begin van schriftelijk bewijs aanwezig is.

Niettemin mogen de bijzondere bedingen en voorwaarden, indien hierover geschil ontstaat in den tijd tusschen het sluiten van de overeenkomst en de uitlevering van de polis, bewezen worden door alle bewijsmiddelen; met dien verstande echter, dat van de vereischten, welker uitdrukkelijke vermelding bij de polis, op straffe van nietigheid, in sommige verzekeringen bij algemeene verordening gevorderd wordt, schriftelijk moet blijken.

Art. 328. Wanneer de verzekering is gesloten, moet de verzekeraar de polis, binnen vierentwintig uren na de aanbieding, onderteekenen en uitleveren, tenware bij algemeene verordening in eenig bijzonder geval een langere termijn bepaald zij.

Bij nalatigheid hiervan is de verzekeraar ten behoeve van den verzekerde gehouden tot vergoeding van de schade, welke uit dat verzuim mocht zijn ontstaan.

Art. 329. Hij, die, van een ander order ontvangende tot het laten doen van verzekering, deze voor zijne eigene rekening houdt, wordt verstaan verzekeraar te zijn op de aan hem opgegeven voorwaarden en bij gebreke van die opgave, op zoodanige voorwaarden als waarop de verzekering had kunnen worden gesloten ter plaatse, alwaar hij den last had moeten uitvoeren, en, indien deze plaats niet is aangeduid, te zijner woonplaatse.

Art. 330. Bij verkoop en anderen eigendomsovergang van verzekerde voorwerpen loopt de verzekering ten voordeele van den kooper of nieuwen eigenaar, zelfs zonder overdracht, voor zooverre schaden betreft, opgekomen nadat het voorwerp ten

bate of schade van den kooper of nieuwen verkrijger is gekomen, alles tenzij het tegendeel tusschen den verzekeraar en den oorspronkelijken verzekerde ware bedongen.

Indien ten tijde van den verkoop of van den eigendomsovergang de kooper of nieuwe eigenaar weigert de verzekering over te nemen, en de oorspronkelijk verzekerde nog belang in het verzekerd voorwerp behoudt, blijft de verzekering, in zooverre, in zijn voordeel loopen.

Art. 331. Verzekering mag niet alleen voor eigen rekening, maar ook voor die van een derde worden gesloten, hetzij uit kracht van een algemeenen of van een bijzonderen last, hetzij zelfs buiten weten van den belanghebbende, en zulks met inachtneming van de volgende bepalingen.

Art. 332. Bij verzekering ten behoeve van een derde moet uitdrukkelijk in de polis worden vermeld, of zulks uit kracht van een lastgeving of buiten weten van den belanghebbende plaats heeft.

Art. 333. De verzekering zonder lastgeving en buiten weten van den belanghebbende gedaan, is nietig, indien en voor zooverre de belanghebbende of een derde op zijn last hetzelfde voorwerp reeds had verzekerd vóór het tijdstip, waarop hij kennis droeg van de buiten zijn weten gesloten verzekering.

Art. 334. Indien bij de polis niet vermeld is, dat de verzekering voor rekening van een derde is geschied, wordt de verzekerde geacht die voor zich zelven te hebben gesloten.

Art. 335. De verzekering mag tot voorwerp hebben elk belang, hetwelk op geld waardeerbaar, aan gevaar onderhevig en bij algemeene verordening niet uitgezonderd is.

Art. 336. Alle verzekering, gedaan op eenig belang hoegenaamd, waarvan de schade, tegen welke verzekerd is, reeds op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst bestond, is nietig, indien de verzekerde, of hij die met of zonder last heeft doen verzekeren, van het bestaan van de schade heeft kennis gedragen.

Art. 337. Het geldt als een vermoeden, dat men van het bestaan van die schade heeft kennis gedragen, indien de rechter,

met inachtneming van de omstandigheden, oordeelt, dat er sedert het ontstaan van de schade zooveel tijd is verloopen, dat de verzekerde daarvan had moeten kennis dragen.

In geval van twijfel staat het den rechter vrij, om aan verzekerden en aan hunne lasthebbers den eed op te leggen, dat zij, ten tijde van het sluiten van de overeenkomst van het bestaan van de schade niet hebben kennis gedragen.

Indien de eene partij dien eed aan hare wederpartij wenscht op te dragen, moet hij in alle gevallen door den rechter worden opgelegd.

Art. 338. De verzekeraar is altijd bevoegd om hetgeen hij verzekerd heeft wederom te laten verzekeren.

Art. 339. Indien de verzekerde den verzekeraar, bij eene gerechtelijke opzegging, van zijne verplichtingen voor het toekomende ontslaat, is hij bevoegd om zijn belang voor denzelfden tijd en hetzelfde gevaar andermaal te doen verzekeren.

In dat geval moet, op straffe van nietigheid, in de nieuwe polis worden melding gemaakt zoowel van de vroegere verzekering, als van de gerechtelijke opzegging.

Art. 340. Indien partijen de waarde van de verzekerde voorwerpen niet in de polis hebben uitgedrukt, mag deze door alle bewijsmiddelen worden gestaafd.

Art. 341. Indien die waarde in de polis is uitgedrukt, heeft de rechter niettemin de bevoegdheid om aan den verzekerde de nadere rechtvaardiging van de uitgedrukte waarde op te leggen, voor zooverre de verzekeraar redenen heeft aangevoerd, waaruit gegrond vermoeden wegens het bovenmatige van die opgave geboren wordt.

De verzekeraar is in allen gevalle bevoegd, om de bovenmatigheid van de uitgedrukte waarde in rechte te bewijzen.

Art. 342. Indien echter het verzekerde voorwerp vooraf is gewaardeerd door deskundigen, bij partijen daartoe benoemd en desgevorderd door den rechter beëedigd, mag de verzekeraar daartegen slechts opkomen in geval van bedrog; alles behoudens de uitzonderingen bij algemeene verordening gemaakt.

Art. 343. Verliezen of schaden, door eigen schuld van een verzekerde veroorzaakt, komen niet ten laste van den verzekeraar. Hij is zelfs bevoegd om de premie te behouden of te vorderen, indien hij reeds begonnen had eenig gevaar te loopen.

Art. 344. Indien onderscheidene verzekeringen te goeder trouw ten aanzien van hetzelfde voorwerp zijn aangegaan en bij de eerste de volle waarde is verzekerd, houdt deze alléén stand en zijn de volgende verzekeraars ontslagen.

Indien bij de eerste verzekering de volle waarde niet is verzekerd, zijn de volgende verzekeraars aansprakelijk voor de grootere waarde volgens de orde des tijds, waarop de volgende verzekeringen zijn gesloten.

Art. 345. Bijaldien onderscheiden verzekeraars op eene en dezelfde polis, al ware het op onderscheiden dagen, meer dan de waarde hebben verzekerd, dragen zij allen te zamen naar evenredigheid van de som, voor welke zij geteekend hebben, alleen de juiste verzekerde waarde.

Dezelfde bepaling geldt, wanneer ten zelfden dage ten opzichte van hetzelfde voorwerp onderscheiden verzekeringen gesloten zijn.

Art. 346. De verzekerde mag, in de gevallen bij de voorgaande twee artikelen vermeld, de oudste verzekeringen niet vernietigen om daardoor de latere verzekeraars te verbinden.

Indien de verzekerde de eerste verzekeraars ontslaat, wordt hij geacht zich, voor dezelfde som en in dezelfde orde, in hunne plaats als verzekeraar gesteld te hebben.

Indien hij zich laat herverzekeren, treden de herverzekeraars in dezelfde orde in zijn plaats op.

Art. 347. Het wordt niet als eene ongeoorloofde overeenkomst beschouwd, indien na de verzekering van een voorwerp voor de volle waarde de belanghebbende het vervolgens geheel of gedeeltelijk laat verzekeren, onder de uitdrukkelijke bepaling, dat hij zijn recht tegen de verzekeraars alleen mag doen gelden, indien en voor zooverre hij de schade op de vroegere niet zal kunnen verhalen.

Bij het aangaan van zoodanige overeenkomst moeten, op straffe van nietigheid, de vroeger gesloten overeenkomsten

duidelijk worden omschreven; alsdan zijn de bepalingen van de artikelen 344 en 345 insgelijks daarop toepasselijk.

Art. 348. In alle gevallen, in welke de overeenkomst van verzekering voor het geheel of ten deele vervalt of nietig wordt, en mits de verzekerde te goeder trouw hebbe gehandeld, moet de verzekeraar de premie teruggeven hetzij voor het geheel, hetzij voor zoodanig gedeelte als waarvoor hij geen gevaar heeft geloopen.

Art. 349. Bijaldien de nietigheid van de overeenkomst uit hoofde van list, bedrog of schelmerij van den verzekerde ontstaat, geniet de verzekeraar de premie, onverminderd de vervolging tot straf, zoo daartoe gronden zijn.

Art. 350. Behoudens de bijzondere bepalingen ten aanzien van deze of gene soort van verzekering gemaakt, is de verzekerde verplicht om alle vlijt en naarstigheid in het werk te stellen, teneinde schade te voorkomen of te verminderen; hij is voorts verplicht om, dadelijk na haar ontstaan, daarvan aan den verzekeraar kennis te geven; alles op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interesten, zoo daartoe gronden zijn.

De onkosten, door den verzekerde gemaakt teneinde schade te voorkomen of te verminderen, zijn ten laste van den verzekeraar, al ware het dat deze onkosten, gevoegd bij de geleden schade, het beloop van de verzekerde som te boven zouden gaan of de aangewende pogingen vruchteloos zouden zijn geweest.

Art. 351. De verzekeraar, die de schade van een verzekerd voorwerp betaald heeft, treedt in al de rechten, welke de verzekerde, terzake van die schade, tegen derden mocht hebben; zijnerzijds is de verzekerde verantwoordelijk voor elke daad, welke het recht van den verzekeraar tegen die derden mocht benadeelen.

Art. 352. De wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappijen worden door hare overeenkomsten en reglementen geregeerd en bij onvolledigheid naar de beginselen van het recht. Het verbod, in het laatste lid van art. 355 vervat, is in het bijzonder ook op deze maatschappijen toepasselijk.

NEGENDE TITEL.

VAN VERZEKERING TEGEN DE GEVAREN VAN BRAND, TEGEN DIE WAARAAN DE VOORTBRENGSELEN VAN DEN LANDBOUW TE VELDE ONDERHEVIG ZIJN, EN VAN LEVENSVERZEKERING.

Eerste afdeeling.

Van verzekering tegen gevaren van brand.

Art. 353. De brandpolis moet, behalve de vereischten bij artikel 325 vermeld, uitdrukken:

1°. de ligging en de belending van de verzekerde vaste goederen;

2°. hun gebruik;

3°. den aard en het gebruik van de belendende gebouwen, voor zooverre zulks invloed op de verzekering kan hebben;

4°. de waarde van de verzekerde goederen, en

5°. de ligging en de belending van de gebouwen en plaatsen waar verzekerde roerende goederen zich bevinden, zijn geborgen of opgeslagen.

Art. 354. Bij verzekering van gebouwde eigendommen wordt bedongen, òf dat de aan het perceel overkomen schade zal worden vergoed, òf dat het, uiterlijk ten beloope van de verzekerde som, zal worden wederopgebouwd of hersteld.

In het eerste geval wordt de schade opgemaakt door vergelijking van de waarde van het perceel vóór de ramp, met hetgeen het overblijvende, dadelijk na den brand, waard is; de schade wordt alsdan in gereed geld voldaan.

In het tweede geval is de verzekerde tot den wederopbouw of tot het herstel verplicht. De verzekeraar heeft het recht om toe te zien, dat de door hem betaalde penningen binnen een desnoods door den rechter, bepaalden tijd, werkelijk tot dat einde worden besteed; zelfs is de rechter bevoegd om aan den verzekerde, op de vordering van den verzekeraar, op te leggen, daarvoor voldoende zekerheid te stellen.

Art. 355. De verzekering mag gedaan worden voor de volle waarde van de verzekerde goederen.

Ingeval van beding van wederopbouw mag de verzekerde overeenkomen, dat de verzekeraar de tot den wederopbouw vereischte kosten zal vergoeden.

Bij dat beding mag echter de verzekering drie vierden van die kosten niet te boven gaan.

Art. 356. Voor rekening van den verzekeraar zijn alle verliezen en schaden, welke aan de verzekerde voorwerpen zullen zijn overkomen door brand, veroorzaakt door onweder of eenig ander toeval, eigen vuur, onachtzaamheid, schuld of schelmerij van eigen bedienden, buren, vijanden, roovers, en alle anderen hoe ook genaamd, op welke wijze de brand ook zou mogen ontstaan, bedacht of onbedacht, gewoon of ongewoon geene uitgezonderd.

Art. 357. Met schade, door brand veroorzaakt, wordt gelijk gesteld die, welke als een gevolg van ontstanen brand wordt aangemerkt, ook wanneer die voortkomt uit brand in een naburig gebouw, als daar zijn bederf of vermindering van het verzekerde voorwerp door het water en andere middelen tot stuiting of tot blussching van den brand gebruikt, of het vermissen van iets daarvan door dieverij of op eenige andere wijze gedurende de brandblussching of beredding, alsmede de schade, welke veroorzaakt wordt door de geheele of gedeeltelijke vernieling van het verzekerde, op last van hoogerhand geschied, ten einde den voortgang van den ontstanen brand te stuiten.

Art. 358. Met schade, door brand veroorzaakt, wordt eveneens gelijk gesteld die, welke ontstaan is door ontploffing van buskruit, door het springen van een stoomketel, door het inslaan van den bliksem of dergelijke, ook al heeft die ontploffing, dat springen, of dat inslaan geen brand ten gevolge gehad.

Art. 359. Indien een verzekerd gebouw eene andere bestemming verkrijgt en daardoor aan grooter brandgevaar komt bloot te staan, zoodat de verzekeraar, indien zulks vóór de verzekering had bestaan, het òf in het geheel niet, òf niet op dezelfde voorwaarden zou hebben verzekerd, houdt zijne verplichting op.

Art. 360. De verzekeraar is ontslagen van de verplichting tot voldoening van de schade, indien hij bewijst, dat de brand door merkelijke schuld of nalatigheid van den verzekerde zelven veroorzaakt is.

Art. 361. Bij verzekering op roerende goederen in een huis, pakhuis of andere bergplaats is de rechter bevoegd om, bij gebreke of onvolledigheid van de bewijsmiddelen bij de artikelen 340, 341 en 342 uitgedrukt, den eed aan den verzekerde op te leggen.

De schade wordt berekend naar de waarde, welke de goederen ten tijde van den brand hebben gehad.

Art. 362. Indien bij de polis deswege bijzondere bedingen niet zijn gemaakt, worden de uitdrukkingen *roerende goederen, inboedel, meubelen* of *huisraad* en *stoffeering* verstaan, zoodanig als deze bij de vierde afdeeling van den eersten Titel des tweeden Boeks van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao zijn omschreven.

Art. 363. Indien bij eene onderzetting tusschen den schuldenaar en zijn schuldeischer is bedongen, dat ingeval van schade aan het verzekerd of te verzekeren bezwaard perceel overkomen, de assurantiepenningen, tot het beloop van de inschuld en van de verschuldigde renten in de plaats van de onderzetting zullen treden, is de verzekeraar, aan wien dat beding is beteekend, verplicht de verschuldigde schadevergoeding met den hypothecairen schuldeischer te verrekenen.

Art. 364. Het beding, bij het vorig artikel vermeld, heeft slechts gevolg indien en voor zooverre de hypothecaire schuldeischer batig zou zijn gerangschikt geweest, indien de schade niet was voorgevallen.

Tweede afdeeling.

Van verzekering tegen de gevaren, waaraan de voortbrengselen van den landbouw te velde onderhevig zijn.

Art. 365. Behalve de vereischten bij artikel 325 vermeld moet de polis uitdrukken:

1°. de ligging en belending van de landerijen, welker voortbrengselen zijn verzekerd, en

2°. haar gebruik.

Art. 366. De verzekering mag voor een of meer jaren worden gesloten.

Bij gebreke van tijdsbepaling wordt de verzekering verondersteld voor één jaar te zijn gesloten.

Art. 367. Bij het opmaken van de schade wordt berekend, hoeveel de vruchten zonder het ontstaan van de ramp ten tijde van hunne inoogsting of van hun genot zouden zijn waard geweest en hunne waarde na de ramp. De verzekeraar betaalt als schadevergoeding het verschil.

Derde afdeeling.

Van levensverzekering.

Art. 368. Het leven van iemand kan ten behoeve van een daarbij belanghebbende verzekerd worden, hetzij voor den ganschen duur van dat leven, hetzij voor een bij de overeenkomst bepaalden tijd.

Art. 369. De belanghebbende is bevoegd de verzekering te sluiten zelfs buiten kennis of toestemming van dengene, wiens leven wordt verzekerd.

Art. 370. De polis bevat:

1°. den dag, waarop de verzekering is gesloten;

2°. den naam van den verzekerde;

3°. den naam van den persoon, wiens levens is verzekerd;

4°. den tijd, waarop het gevaar voor den verzekeraar begint te loopen en eindigt;

5°. de som, waarvoor is verzekerd en

6°. de premie voor de verzekering.

Art. 371. De begrooting van de som en de bepaling van de voorwaarden van de verzekering staan geheel aan het goedvinden van partijen.

Art. 372. Indien de persoon, wiens leven verzekerd is, op het oogenblik van het sluiten van de verzekering, reeds was overleden, vervalt de overeenkomst, al had de verzekerde van

het overlijden geen kennis kunnen dragen, tenzij anders ware bedongen.

Art. 373. Indien hij, die zijn leven heeft laten verzekeren, zich van het leven berooft of met den dood wordt gestraft, vervalt de verzekering.

Art. 374. Onder deze afdeeling zijn niet begrepen weduwenfondsen, tontines, maatschappijen van onderlinge levensverzekering en andere dergelijke overeenkomsten op levens- en sterftekansen gegrond, waartoe een inleg of eene bepaalde bijdrage, of beide, gevorderd wordt of worden.

TWEEDE BOEK.

Van de rechten en verplichtingen uit scheepvaart voortspruitende.

Algemeene bepaling.

Art. 375. Schepen zijn alle vaartuigen, hoe ook genaamd en van welken aard ook.

Tenzij iets anders is bepaald of overeengekomen, wordt het schip geacht het scheepstoebehooren te omvatten.

Onder scheepstoebehooren worden alle zaken verstaan, welke, niet een deel van het schip uitmakende, bestemd zijn blijvend met het schip te worden gebruikt.

EERSTE TITEL.

VAN ZEESCHEPEN EN HUNNE LADING.

Art. 376. Zeeschepen zijn alle schepen, welke worden gebruikt tot de vaart ter zee of daartoe bestemd zijn.

In den eersten tot en met den vierden Titel van dit Boek worden onder schepen uitsluitend verstaan zeeschepen.

Art. 377. De geheele of gedeeltelijke overdracht van een aandeel in een schip, waardoor dit zou ophouden in den zin van het Curaçaosch Zeebrievenbesluit 1933 een Curaçaosch schip te zijn, vereischt om geldig te zijn de toestemming van alle mede-eigenaars.

Indien de eigenaar van een aandeel in een schip het Nederlanderschap of Nederlandsch onderdaanschap verliest of ophoudt ingezetene van Curaçao te zijn, of indien anders dan door overdracht de eigendom van een aandeel in een schip geheel of gedeeltelijk overgaat op iemand, die niet is Nederlander of Nederlandsch onderdaan of niet is ingezetene van Curaçao, en dientengevolge het schip zou ophouden in den zin

van het Curaçaosch Zeebrievenbesluit 1933 een Curaçaosch schip te zijn, heeft iedere mede-eigenaar gedurende zes maanden het recht van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het schip in het scheepsregister is ingeschreven, een bevel tot openbaren verkoop van dat aandeel te vragen. Het bevel wordt gegeven na verhoor of behoorlijke oproeping van alle leden der reederij. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier. Het aandeel mag alleen worden toegewezen aan een gegadigde, door wiens verkrijging het schip weder voldoet aan de vereischten, voor een Curaçaosch schip gesteld. Het schip wordt alsdan geacht de hoedanigheid van Curaçaosch schip niet te hebben verloren.

Art. 378. Er wordt een openbaar register gehouden voor teboekstelling van Curaçaosche schepen, metende ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud, zoomede van de in artikel 405 genoemde vaartuigen.

De Gouverneur regelt de inrichting van dit register alsmede de uitvoering van de bepalingen der artikelen 379—383, 394, 395 en 398.

Art. 379. Bij de aanvrage van de teboekstelling moet worden overgelegd eene verklaring van den kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de teboekstelling wordt gevraagd, dat het schip is een Curaçaosch schip.

Art. 380. De teboekstelling wordt doorgehaald: 1°. indien het schip is vergaan of door zeeroovers of vijanden is genomen; 2°. indien een van de in artikel 878 genoemde gevallen zich voordoet; 3°. indien het schip wordt gesloopt; 4°. indien het de hoedanigheid van Curaçaosch schip heeft verloren.

De doorhaling geschiedt op aangifte, of, na machtiging van den kantonrechter, ambtshalve.

Art. 381. De verplichting tot aangifte rust op den eigenaar, op iederen mede-eigenaar, op den boekhouder, op iederen beheerenden vennoot of op iederen bestuurder, naar gelang het schip toebehoort aan één persoon, aan meer personen, aan eene reederij, waarin een boekhouder is aangesteld, aan eene vennootschap onder eene firma of bij wijze van geldschieting, aan eene naamlooze vennootschap, vereeniging of stichting.

De kantonrechter verleent de machtiging niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van dengene die als eigenaar in het scheepsregister te boek staat. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 382. De levering van in het scheepsregister teboekgestelde schepen of schepen in aanbouw en van aandeelen in zoodanige schepen of schepen in aanbouw geschiedt door de overschrijving van de akte in het scheepsregister.

De akten, waarbij zoodanige schepen of aandeelen worden vervreemd of verdeeld, zoomede die waarbij zakelijke rechten op die schepen of aandeelen worden gevestigd of overgedragen, moeten, op straffe van nietigheid, in authentieken vorm worden verleden.

Onder akte wordt begrepen een in kracht van gewijsde gegaan vonnis, houdende veroordeeling tot de levering.

Bij de inlevering van de akte ter overschrijving moet worden overgelegd eene verklaring van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het schip is teboekgesteld, dat het schip de hoedanigheid van Curaçaosch schip behoudt.

Art. 383. Van de instelling van eene vordering tot levering mag aanteekening in het scheepsregister worden gevraagd. De overschrijving van het vonnis werkt in dit geval terug tot den dag van de aanteekening.

De aanteekening wordt doorgehaald op verzoek of met toestemming van dengene, die haar heeft gevraagd, of ingevolge een daartoe strekkend in kracht van gewijsde gegaan vonnis van den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het schip is teboekgesteld. In al deze gevallen mag degene, die de aanteekening heeft gevraagd, worden veroordeeld tot vergoeding van kosten, schade en interesten, indien daartoe gronden aanwezig zijn.

Art. 384. Artikel 1996 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao is op de in het eerste lid van artikel 378 genoemde schepen niet van toepassing.

Art. 385. De bevoorrechte inschulden op schepen zijn, behoudens het bepaalde bij artikel 399:

1°. de kosten van uitwinning;

2°. de uit de arbeidsovereenkomst voortspruitende vorderingen van den kapitein en van de schepelingen over den

tijd gedurende welken zij aan boord van een schip in dienst zijn;

3°. het hulploon, de loods- en havengelden en andere scheepvaartrechten;

4°. de vordering wegens aanvaring.

Artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao is op schepen niet van toepassing.

Art. 386. De rang van de bevoorrechte inschulden wordt bepaald door het nummer, waaronder zij in het voorgaand artikel worden vermeld.

Inschulden, onder hetzelfde nummer vermeld, staan in rang gelijk en worden pondspondsgewijze betaald, uitgezonderd die wegens hulploon, van welke de jongere gaat vóór de oudere.

De bevoorrechte inschulden gaan boven hypotheek.

De voorrechten, genoemd onder 3°. in het voorgaand artikel, vervallen, doordat het schip een nieuwe reis aanvangt.

Art. 387. De bevoorrechte inschulden omvatten wettelijke interessen en kosten, voor zoover deze niet reeds zijn begrepen onder 1°. in artikel 385.

Art. 388. De op het schip bevoorrechte inschulden zijn mede bevoorrecht op de vorderingen, uit het scheepsbedrijf voortspruitende, zooals de vorderingen tot betaling van vracht en vervoergeld, van hulploon, indien het schip voor den bergingsdienst, van sleeploon, indien het voor den sleepdienst wordt gebezigd.

Art. 389. Het voorrecht, in de artikelen 385 en 388 omschreven, strekt zich uit tot de vergoedingen, uit anderen hoofde dan krachtens overeenkomst van verzekering, verschuldigd wegens beschadiging of verlies van het schip of wegens gedeeltelijk of geheel verlies van een der in artikel 388 genoemde vorderingen.

Art. 390. Bevoorrechte inschulden op de lading zijn:

1°. de kosten van uitwinning;

2°. vorderingen tot betaling van hulploon en van averij-grosse;

3°. vorderingen uit de overeenkomst van vervoer.

Deze inschulden hebben voorrang boven de inschulden, vermeld in artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Art. 391. De rang van deze bevoorrechte inschulden wordt bepaald door het nummer, waaronder zij in het voorgaand artikel zijn vermeld.

Van de inschulden, vermeld onder 2°. in dat artikel, gaat de jongere vóór de oudere.

Art. 392. De bevoorrechte inschulden omvatten wettelijke interesten en kosten, voor zoover deze niet reeds zijn begrepen onder 1°. in artikel 390.

Het voorrecht strekt zich uit tot de vergoedingen, uit anderen hoofde dan krachtens overeenkomst van verzekering, verschuldigd wegens beschadiging of verlies van bestanddeelen van de lading.

Art. 393. De in het scheepsregister ingeschreven schepen, schepen in aanbouw en aandeelen in zoodanige schepen en in schepen in aanbouw zijn vatbaar voor hypotheek.

Hypotheek op een aandeel blijft in stand na vervreemding of verdeeling van het schip.

Art. 394. Hypotheek wordt verleend bij eene authentieke akte, waarin duidelijk worden aangewezen de schuldenaar, de schuldeischer, het bezwaarde schip volgens de teboekstelling in het scheepsregister, het beloop van de inschuld, de bedongen rente, alsmede het bedrag waarvoor de hypotheek wordt verleend.

De volmacht tot het verleenen van hypotheek moet bij authentieke akte worden verleden.

Hypotheken zijn niet van kracht, zoolang de inschrijving daarvan in het scheepsregister niet heeft plaats gehad.

Art. 395. De onderlinge rang van de hypotheken wordt bepaald door den dag van inschrijving. Hypotheken, welke op denzelfden dag zijn ingeschreven, staan in rang gelijk.

Art. 396. Indien de inschuld rente draagt, strekt de hypotheek mede tot zekerheid van de rente van de hoofdsom over het loopend jaar, benevens de twee daaraan voorafgegane jaren.

Art. 397. De schuldeischer, wiens inschuld bevoorrecht of door hypotheek verzekerd is, vervolgt zijn recht op het schip of het scheepsaandeel, in welke handen dit zich ook mocht bevinden.

De schuldeischer, wiens inschuld bevoorrecht is, vervolgt zijn recht op de in de artikelen 388 en 389 genoemde vorderingen ook nà overdracht of verpanding daarvan aan derden.

Art. 398. Op de scheepshypotheken vinden, voor zooveel de aard van het onderpand dit toelaat, overeenkomstige toepassing de bepalingen van de artikelen 1194, 1195, 1197 derde en vierde lid, 1200, 1201 tweede lid, 1202, 1203, 1205, 1207, 1211, 1212, 1214—1221, 1223—1229, 1231—1243, 1245—1249 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent hypotheken. Artikel 1210 van dat wetboek vindt overeenkomstige toepassing zoowel ten aanzien van verhuring als ten aanzien van tijdbevrachting van het bezwaarde schip.

Indien het schip is verzekerd tegen brand of tegen andere gevaren, zijn bovendien de artikelen 363 en 364 van toepassing.

Art. 399. Vorderingen ter zake van het schip of van het scheepsbedrijf of gegrond op de in artikel 409 omschreven aansprakelijkheid van den reeder zijn, nà de in artikel 385 vermelde bevoorrechte inschulden en nà de hypothecaire vorderingen op het schip en de in artikel 389 genoemde vergoedingen, bevoorrecht boven alle vorderingen uit anderen hoofde.

Zij staan in rang gelijk en worden pondspondsgewijze betaald.

De artikelen 388 en 397 zijn op deze vorderingen niet van toepassing.

Art. 400. De in de artikelen 385 en 399 genoemde inschulden en vorderingen mogen op het schip bij voorrang worden verhaald, ook als zij een gevolg zijn van het gebruik van het schip tot de vaart ter zee door een ander dan den eigenaar, tenzij degene, die het schip gebruikte, daartoe tegenover den eigenaar niet bevoegd was en de schuldeischer niet te goeder trouw is.

Art. 401. Indien een schip anders dan door uitwinning ophoudt een Curaçaosch schip te zijn, worden de hypothecaire vorderingen opeischbaar, voor zoover zij dit niet reeds zijn.

Zij blijven, totdat zij zijn voldaan, op het schip verhaalbaar, bij voorrang boven latere vorderingen, ook al zijn deze buiten Curaçao ingeschreven.

Art. 402. In geval van uitwinning van een in het scheepsregister ingeschreven schip buiten Curaçao wordt dit niet bevrijd van de hypotheken, ingevolge de voorgaande artikelen daarop rustende, tenzij de schuldeischers persoonlijk zijn opgeroepen om hunne rechten op de opbrengst te doen gelden en hun daartoe ook feitelijk de gelegenheid is gegeven.

Art. 403. Op de schepen, genoemd in artikel 378, mag pandrecht niet worden gevestigd.

Art. 404. Indien de gerechtelijke verdeeling van de opbrengst van een vreemd schip in Curaçao plaats heeft, worden de kosten van uitwinning, het hulploon, de loods- en havengelden en andere scheepvaartrechten in ieder geval geplaatst in den rang, hun door artikel 385 toegekend.

Art. 405. Op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen, zijn de bepalingen van dezen Titel van toepassing.

Art. 406. Onder lading is bij visschersschepen begrepen de vangst, welke zich aan boord bevindt.

Art. 407. De bepalingen van de artikelen 377—404 zijn niet van toepassing op aan Curaçao toebehoorende schepen, welke tot den openbaren dienst zijn bestemd.

TWEEDE TITEL.

VAN REEDERS EN REEDERIJEN.

Art. 408. Reeder is hij, die een schip gebruikt tot de vaart ter zee en het daartoe òf zelf voert òf door een kapitein, die in zijn dienst staat, doet voeren.

Art. 409. De reeder wordt verbonden door de rechtshandelingen, welke zij, die in vasten of tijdelijken dienst van het schip zijn, in hunne betrekking binnen den kring van hunne bevoegdheid hebben verricht.

De reeder is ook aansprakelijk voor de schade, welke zij, die in vasten of tijdelijken dienst van het schip zijn of aan boord daarvan ten behoeve van het schip of van de lading arbeid verrichten, in hunne betrekking of in de uitoefening van hunne werkzaamheden aan derden hebben toegebracht.

Art. 410. Zij die, vóórdat de verhuring van een schip in het scheepsregister is aangeteekend, op grond van het bepaalde in het eerste lid van het voorgaand artikel eene vordering hebben verkregen tegen den huurder, zijn ook bevoegd om den eigenaar van het schip aan te spreken, tenzij zij ten tijde van het ontstaan van hunne vordering met de verhuring bekend waren.

De eigenaar heeft voor hetgeen hij dientengevolge heeft betaald, verhaal op den huurder.

Art. 411. Indien een schip aan verschillende personen toebehoort, die het, anders dan krachtens eene overeenkomst van vennootschap als bedoeld in den tweeden Titel van het eerste boek, voor gemeenschappelijke rekening tot de vaart ter zee gebruiken, bestaat tuschen hen eene reederij.

Art. 412. Het lidmaatschap van de reederij gaat geheel of gedeeltelijk over door geheelen of gedeeltelijken eigendomsovergang van het aandeel in het schip.

Art. 413. De reederij wordt niet ontbonden door den dood van een van hare leden noch door diens faillissement, diens plaatsing ter zake van krankzinnigheid in een gesticht of diens curateele.

Het lidmaatschap van de reederij kan niet worden opgezegd; evenmin kan een lid van het lidmaatschap van de reederij worden vervallen verklaard.

Art. 414. Voor de verbintenissen van de reederij zijn hare leden aansprakelijk, ieder naar evenredigheid van zijn aandeel in het schip.

Art. 415. In iedere reederij kan een boekhouder worden aangesteld. Eene vennootschap is tot boekhouder benoembaar.

Art. 416. Is de boekhouder lid van de reederij, dan heeft hij, indien de reederij zijne dienstbetrekking doet eindigen, het recht te vorderen, dat zijn aandeel door haar wordt over-

genomen tegen zoodanigen prijs, als deskundigen het waard zullen achten, tenzij de reederij de dienstbetrekking doet eindigen om eene dringende reden.

De boekhouder heeft hetzelfde recht, indien aan de dienstbetrekking zijnerzijds een eind is gemaakt op grond van eene dringende reden, hem gegeven door opzet of schuld van de reederij.

Art. 417. De aanstelling en het ontslag van den boekhouder mogen aan derden, tenzij dezen daarmede bekend zijn, niet worden tegengeworpen, zoolang de aanteekening daarvan in het scheepsregister niet heeft plaats gehad.

Art. 418. Indien uit het scheepsregister niet blijkt van de aanstelling van een boekhouder of de blijkens het register daartoe aangestelde persoon is overleden, ter zake van krankzinnigheid in een gesticht is geplaatst, onder curateele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard of niet in Curaçao woont, wordt de reederij, zoo in als buiten rechte, vertegenwoordigd en mag voor haar worden gehandeld door één of meer van hare leden, mits alleen of te zamen eigenaars zijnde van meer dan de helft van het schip.

Art. 419. De boekhouder is bevoegd voor de reederij met derden te handelen en vertegenwoordigt haar zoo in als buiten rechte in alles wat het gebruik van het schip volgens de bestemming daarvan medebrengt.

Beperkingen van de bevoegdheid des boekhouders mogen aan derden slechts worden tegengeworpen, indien hun die bekend waren.

Art. 420. Een vonnis, verkregen tegen de reederij of tegen den boekhouder als zoodanig, mag op het gemeenschappelijk vermogen van de leden van de reederij worden ten uitvoer gelegd.

Art. 421. Van de bepalingen van de artikelen 412—420 mag niet bij overeenkomst worden afgeweken.

Art. 422. Alle besluiten, de aangelegenheden der reederij betreffende, worden genomen bij meerderheid van stemmen van de leden van de reederij.

Het kleinste aandeel geeft één stem; ieder grooter aandeel zooveel stemmen als het aantal malen, dat in dit aandeel het kleinste begrepen is.

Eenstemmigheid vereischen: 1°. besluiten tot aanstelling van een boekhouder, die niet in Curaçao woont, niet is lid van de reederij of niet is Nederlander of Nederlandsch onderdaan of eene in artikel 4 van het Curaçaosch Zeebrievenbesluit 1933 met Nederlanders of Nederlandsche onderdanen gelijkgestelde vennootschap; 2°. besluiten tot verkoop van het schip anders dan in het openbaar, en 3°. besluiten tot ontbinding van de reederij tijdens den duur van eene bevrachting of eene ondernomen reis.

Art. 423. Indien ten gevolge van staking van de stemmen het gebruik van het schip wordt belet, is de kantonrechter, op verzoek van een of meer van de leden van de reederij en na verhoor of behoorlijke oproeping van alle leden, bevoegd den openbaren verkoop van het schip te bevelen.

Art. 424. Elk lid van de reederij is verplicht, naar evenredigheid van zijn aandeel bij te dragen tot de uitgaven van de reederij.

Art. 425. Indien is besloten tot herstelling van het schip, tenzij gedurende de uitvoering van eene reis, of tot het ondernemen van eene nieuwe reis, is ieder lid van de reederij, die tot het besluit niet heeft medegewerkt, gerechtigd, te verlangen, dat zij die vóór het besluit hebben gestemd, zijn aandeel overnemen tegen den prijs, welken het op het tijdstip, waarop hij de overneming verlangt, volgens schatting van deskundigen waard is.

Hij moet zijn verlangen tot de overneming mededeelen aan den boekhouder of, indien een boekhouder ontbreekt, aan hen, die vóórstemden, binnen ééne maand, nadat het besluit te zijner kennis is gebracht.

Ieder van hen, die tot de overneming verplicht zijn, verkrijgt van het overgenomen aandeel een gedeelte, evenredig aan zijn aandeel in het schip.

Art. 426. Tegenover de reederij is de boekhouder steeds verplicht te handelen overeenkomstig de bepalingen, onder welke hij is aangesteld, en de hem krachtens die aanstelling gegeven orders.

Tenzij daaromtrent iets anders is overeengekomen, vraagt hij de beslissing van de reederij, alvorens over te gaan tot het ondernemen van een nieuwe reis, tot buitengewone herstellingen, tot verzekering van het schip of tot de benoeming of het ontslag van den kapitein.

Overigens wordt zijne bevoegdheid, ook in zijne verhouding tot de reederij, beoordeeld naar het in artikel 419, eerste lid, bepaalde.

Art. 427. De boekhouder heeft de belangen van de reederij te behartigen, zooals een goed reeder de zijne behartigt. Hij heeft alle verplichtingen na te komen, welke algemeene verordeningen den reeder opleggen.

Hij is jegens de leden van de reederij verantwoordelijk voor de schade, welke dezen door zijn opzet of door zijne schuld lijden.

Art. 428. De leden van de reederij deelen in de winsten en verliezen naar evenredigheid van hunne aandeelen in het schip.

Art. 429. De boekhouder geeft aan ieder lid van de reederij op diens verlangen kennis en opening van alle de reederij betreffende zaken en inzage van alle op zijn beheer betrekking hebbende boeken, brieven en papieren.

Art. 430. De boekhouder is verplicht, zoo dikwijls het gebruik dit medebrengt, doch ten minste na verloop van een jaar, aan de leden van de reederij rekening en verantwoording te doen van zijn beheer, met overlegging van alle daarop betrekking hebbende bewijsstukken, en aan ieder van hen uit te keeren wat hem toekomt.

De rechtsvordering tot het afleggen van deze rekening en verantwoording verjaart door verloop van tien jaren na het verstrijken van het tijdsverloop, waarop de rekening en verantwoording betrekking heeft.

Art. 431. Ieder lid van de reederij is verplicht de rekening en verantwoording van den boekhouder op te nemen en te sluiten en zijn aandeel in hetgeen bevonden wordt aan den boekhouder verschuldigd te zijn, te betalen.

Art. 432. De goedkeuring van de rekening en verantwoording door de meerderheid van de leden van de reederij bindt slechts hen die daartoe hebben medegewerkt, behoudens dat zij ook een medereeder, die de rekening en verantwoording niet heeft goedgekeurd, bindt, wanneer deze nalaat de rekening en verantwoording in rechte te betwisten binnen drie jaar, nadat hij daarvan heeft kunnen kennis nemen en nadat de goedkeuring door de meerderheid hem schriftelijk is medegedeeld.

Art. 433. Indien tot ontbinding van de reederij is besloten, moet het schip worden verkocht. Een besluit, of een ingevolge artikel 423 gegeven bevel, tot verkoop van het schip staat met een besluit tot ontbinding van de reederij gelijk.

Art. 434. Na het besluit tot ontbinding blijft de reederij bestaan voor zooverre dit tot hare vereffening noodig is.

De boekhouder, zoo die er is, is met de vereffening belast.

Art. 435. Op reederijen van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen, zijn de bepalingen van dezen Titel van toepassing, met uitzondering van artikel 422, derde lid.

Besluiten tot aanstelling van een boekhouder, die niet is lid van de reederij, tot verkoop van het schip anders dan in het openbaar en tot ontbinding van de reederij tijdens den duur van een ondernomen reis, vereischen bij deze reederijen eenstemmigheid.

DERDE TITEL.

VAN DEN KAPITEIN.

Art. 436. De kapitein voert het schip. De geheele bemanning is hem ondergeschikt. Hij oefent aan boord over alle opvarenden gezag. Dezen zijn gehouden de bevelen na te komen, welke de kapitein geeft in het belang van de veiligheid of tot handhaving van orde en tucht.

Onder opvarenden worden in dezen Titel verstaan allen, die zich aan boord bevinden, buiten den kapitein.

Art. 437. Op Curaçaosche schepen mogen alleen Nederlanders of Nederlandsche onderdanen als kapitein in dienst worden gesteld.

De Gouverneur is bevoegd om al dan niet voor een bepaalden tijd, ten aanzien van met name genoemde personen, of met name vermelde Curaçaosche schepen dispensatie van het in het eerste lid bedoeld verbod te verleenen.

Art. 438. In geval van ontstentenis van den kapitein treedt als zoodanig op de eerste stuurman; ingeval ook van diens ontstentenis, indien aan boord aanwezig zijn één of meer stuurlieden, bevoegd als kapitein op te treden, de oudste in rang, vervolgens van de overige stuurlieden de oudste in rang, en bij ontstentenis ook van dezen de door een scheepsraad aangewezen persoon.

Art. 439. De kapitein is verplicht met zoodanige bekwaamheid en nauwgezetheid en met zoodanig beleid te handelen als voor eene behoorlijke vervulling van zijne taak noodig is.

Hij is verantwoordelijk voor de schade, welke hij in zijne betrekking door zijn opzet of grove schuld aan anderen veroorzaakt.

Art. 440. De kapitein is verplicht de gebruikelijke regels en de bestaande voorschriften ter verzekering van de zeewaardigheid en de veiligheid van het schip, van de veiligheid van de opvarenden en van het veilig vervoer van de lading met nauwgezetheid op te volgen.

Hij onderneemt de reis niet, tenzij het schip tot het volvoeren daarvan geschikt, naar behooren uitgerust en voldoende bemand is.

Art. 441. De kapitein is verplicht om overal waar een wettelijk voorschrift, de gewoonte of de voorzichtigheid dit gebiedt, zich van een loods te bedienen.

Art. 442. De kapitein mag gedurende de vaart of bij dreigend gevaar het schip niet verlaten, tenzij zijne afwezigheid volstrekt noodzakelijk is of de zorg voor lijfsbehoud hem daartoe dwingt.

Art. 443. De kapitein is verplicht voor de aan boord zijnde goederen van een gedurende de reis overleden opvarende te zorgen en ten overstaan van twee der opvarenden daarvan een behoorlijke beschrijving te maken of te doen maken, welke hij met deze opvarenden onderteekent.

Art. 444. De kapitein moet aan boord voorzien zijn van:

den zeebrief, den meetbrief en een uittreksel uit het scheepsregister, bevattende alle boekingen welke op het schip betrekking hebben tot den dag van het laatste vertrek van het schip uit eene Curaçaosche haven;

de monsterrol, het manifest van de lading, de charter-partij en de cognossementen, dan wel afschriften van die stukken;

de Curaçaosche wettelijke regelingen op de reis van toepassing, en alle verder noodige papieren.

De Gouverneur is bevoegd, de omstandigheden te omschrijven, in welke deze verplichting ten aanzien van charter-partijen en cognossementen niet geldt.

Art. 445. De kapitein zorgt, dat aan boord een scheepsdagboek (*dagregister* of *journaal*) wordt gehouden, waarin alles van eenig belang, dat op de reis voorvalt, nauwkeurig wordt opgeteekend.

De kapitein van een schip, dat door mechanische kracht wordt voortbewogen, zorgt bovendien, dat een lid van het machinekamer-personeel een machine-dagboek bijhoudt.

Art. 446. Op Curaçaosche schepen mogen alleen dagboeken in gebruik worden genomen, welke de ambtenaar, te wiens overstaan de monstering geschiedt, of in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname het bevoegde gezag, of buiten het Koninkrijk een Nederlandsch consulair ambtenaar blad voor blad heeft genummerd en gewaarmerkt.

De dagboeken worden, zoo mogelijk, dagelijks bijgehouden, gedagteekend en door den kapitein en den schepeling, dien hij met het houden van het boek heeft belast, onderteekend.

Overigens regelt de Gouverneur de inrichting van de dagboeken.

Art. 447. De kapitein en de reeder zijn verplicht aan belanghebbenden op hunne aanvrage inzage en, tegen betaling van de kosten, afschrift van of uittreksel uit de dagboeken te geven.

Art. 448. Wanneer de kapitein zich in zaken van aanbelang met leden van de bemanning heeft beraden, wordt van de hem gegeven adviezen in het scheepsdagboek melding gemaakt.

Art. 449. De kapitein is verplicht binnen 48 uren na aankomst in eene noodhaven of in de haven van eindbestemming aan den ambtenaar, te wiens overstaan de monstering geschiedt, zijn scheepsdagboek of -dagboeken te vertoonen of te doen vertoonen en ze door dezen ambtenaar voor gezien te laten teekenen.

De kapitein heeft zich te wenden in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname tot het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk tot den Nederlandschen consulairen ambtenaar, of, bij ontstentenis van zoodanigen ambtenaar, tot het bevoegd gezag.

Art. 450. Na aankomst in een haven is de kapitein bevoegd om door een notaris eene scheepsverklaring te doen opmaken omtrent de voorvallen van de reis.

Indien het schip of de lading schade heeft geleden of eenig buitengewoon voorval heeft plaats gehad, is de kapitein verplicht binnen 48 uren na aankomst, in de plaats van aankomst of in een nabijgelegen plaats althans eene voorloopige verklaring te doen opmaken. Eene voorloopige verklaring moet binnen acht dagen door eene volledige verklaring worden gevolgd.

De kapitein heeft zich te wenden in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname tot het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk tot den Nederlandschen consulairen ambtenaar of, bij ontstentenis van zoodanigen ambtenaar, tot het bevoegd gezag.

De notaris is verplicht van scheepsverklaringen tegen betaling van de kosten afschrift uit te reiken aan ieder die het verlangt.

Art. 451. Bij het berekenen van de in de artikelen 449 en 450 genoemde wettelijke termijnen tellen de Zondag en de daarmede gelijkgestelde dagen, en, buiten Curaçao, de aldaar algemeen erkende wettelijke feestdagen niet mede.

Met den Zondag worden gelijkgesteld de Nieuwjaarsdag, de Goede Vrijdag, de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen, de Hemelvaartsdag en de verjaardag des Konings.

Art. 452. De door den kapitein daartoe aangewezen schepelingen zijn verplicht bij het opmaken van de scheepsverklaring hunne medewerking te verleenen door van hunne bevinding verklaring af te leggen.

Art. 453. De beoordeeling van de bewijskracht van scheepsdagboeken en scheepsverklaringen ten aanzien van de daarin vermelde voorvallen van de reis is voor ieder geval aan den rechter overgelaten.

Bij getuigenbewijs omtrent voorvallen van de reis blijft ten aanzien van hen, die tijdens die voorvallen tot de opvarenden van het schip behoorden, artikel 1929, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao buiten toepassing, doch zijn de in dat artikel genoemde personen bevoegd om zich van het afleggen van getuigenis te verschoonen.

Art. 454. De kapitein is bevoegd, indien dit tot behoud van schip of lading noodzakelijk is, scheepstoebehooren en bestanddeelen van de lading over boord te werpen of te verbruiken.

Art. 455. De kapitein is in geval van nood gedurende de reis bevoegd, levensmiddelen, welke in het bezit zijn van opvarenden of tot de lading behooren, tegen schadevergoeding tot zich te nemen, ten einde die te doen verbruiken in het belang van allen, die zich aan boord bevinden.

Art. 456. De kapitein is verplicht aan personen, die in gevaar verkeeren, en in het bijzonder indien zijn schip bij eene aanvaring betrokken is geweest, aan de andere daarbij betrokken schepen en de personen, die zich aan boord van die schepen bevinden, de hulp te verleenen, waartoe hij bij machte is zonder zijn eigen schip en de opvarenden daarvan aan ernstig gevaar bloot te stellen.

Hij is bovendien verplicht, voor zooverre hem dit mogelijk is, aan de andere bij de aanvaring betrokken schepen op te geven den naam van zijn schip, van de haven waar het thuis behoort en van de havens vanwaar het komt en waarheen het bestemd is.

Niet-nakoming van deze verplichtingen door den kapitein geschiedt buiten aansprakelijkheid van den reeder.

Art. 457. De kapitein van een Curaçaosch naar Curaçao bestemd en in eene haven buiten Curaçao vertoevend schip is verplicht, zich daar bevindende, hulpbehoevende Curaçaosche zeelieden, voorzoover aan boord voor hen plaats is, op verlangen van den Nederlandschen consulairen ambtenaar of,

waar deze ontbreekt, van de plaatselijke overheid, naar Curaçao over te brengen.

De kosten hiervan zijn voor rekening van Curaçao. De vaststelling van die kosten geschiedt op door den Gouverneur bepaalden grondslag.

Art. 458. De kapitein heeft de zorg voor de samenstelling van de bemanning en voor alles wat met het beladen en het lossen van het schip in verband staat, het innen van de vracht daaronder begrepen, voor zooverre de reeder daarmede niet andere personen heeft belast.

Art. 459. Op plaatsen buiten Curaçao, waar de reeder niet is vertegenwoordigd, is de kapitein bevoegd het schip van het noodige te voorzien en al datgene te doen wat het gebruik van het schip, overeenkomstig de daaraan door den reeder gegeven bestemming, pleegt mede te brengen of tot behoud van het schip noodzakelijk is.

Niettemin kan aan derden, die te goeder trouw met den kapitein hebben gehandeld, diens onbevoegdheid, op grond dat de reeder ter plaatse was vertegenwoordigd, niet worden tegengeworpen.

Art. 460. Buiten Curaçao mag de kapitein in zaken het schip betreffende in rechte worden geroepen en ten behoeve van den reeder als eischer optreden. De reeder is bevoegd om te allen tijde het geding over te nemen.

Het vonnis, door of tegen den kapitein verkregen, wordt geacht te zijn verkregen door of tegen den reeder.

Exploten, voor den reeder bestemd, mogen buiten Curaçao aan boord van het schip worden uitgebracht.

Art. 461. De kapitein is tot buitengewone herstellingen, tot bezwaring of tot verkoop van het schip alleen bevoegd, wanneer het schip zich buiten Curaçao bevindt en een geval aanwezig is van dringende noodzakelijkheid, dat het redelijkerwijze ondoenlijk maakt de bevelen af te wachen van den reeder of van iemand die bevoegd is namens dezen te handelen.

De verkoop moet in het openbaar plaats hebben.

Art. 462. Beperkingen van de wettelijke bevoegdheid van den kapitein gelden tegen derden niet, tenzij die hun bekend zijn gemaakt.

Art. 463. Tegenover den reeder is de kapitein steeds verplicht te handelen overeenkomstig de bepalingen, waaronder hij is aangesteld, en de hem krachtens die aanstelling gegeven orders, mits deze bepalingen of deze orders niet in strijd zijn met de verplichtingen, hem als gezagvoerder bij wettelijk voorschrift opgelegd.

Hij geeft den reeder doorloopend kennis van alles wat het schip en de lading betreft, en vraagt diens orders, alvorens tot eenigen maatregel van geldelijk aanbelang over te gaan.

Overigens is het bepaalde bij de artikelen 458—461 ook op zijne verhouding tot den reeder van toepassing.

Art. 464. Indien den kapitein buiten Curaçao de fondsen ontbreken ter bestrijding van uitgaven, welke noodzakelijk zijn tot voortzetting van de reis en hij die niet door middel van op den reeder af te geven wissels of op andere wijze kan verkrijgen, is hij bevoegd geld op te nemen onder verband van het schip of, indien hij daarin niet slaagt, een deel van de lading te verpanden of te verkoopen. Hij is verplicht, alvorens tot het een of het ander over te gaan, indien eenigszins mogelijk, den reeder en de belanghebbenden bij de lading in te lichten en hunne orders af te wachten.

Aan dengene die te goeder trouw met den kapitein heeft gehandeld, mag het niet-vervuld-zijn van de hier gestelde vereischten niet worden tegengeworpen.

De verkoop moet in het openbaar of ter beurze plaats hebben.

Art. 465. De reeder moet aan de eigenaars van de verkochte goederen de opbrengst verantwoorden of de waarde vergoeden, welke goederen van dezelfde soort en hoedanigheid hebben ter plaatse waar en ten tijde waarop de overige lading met dezelfde bestemming is aangebracht, onder aftrek van hetgeen is bespaard aan rechten, kosten en vracht, indien deze waarde na zoodanigen aftrek hooger is dan de opbrengst.

Art. 466. De kapitein, vernemende dat de vlag, waaronder hij vaart, onvrij is geworden, is verplicht in de meest in de nabijheid gelegen onzijdige haven binnen te loopen en aldaar te blijven liggen, totdat hij op veilige wijze kan vertrekken of van den reeder stellige orders om te vertrekken heeft ontvangen.

Art. 467. Indien den kapitein blijkt, dat de haven, waarheen het schip is bestemd, wordt geblokkeerd, is hij verplicht

in de meest geschikte in de nabijheid gelegen haven binnen te loopen.

Art. 468. Indien het schip wordt opgebracht, aangehouden of opgehouden, is de kapitein verplicht het schip en de lading te reclameeren en de daartoe noodige maatregelen te nemen.

Hij geeft van het gebeurde dadelijk kennis aan den reeder en aan den bevrachter en handelt zooveel mogelijk in overleg met hen en volgens hunne orders.

Art. 469. De kapitein mag van den koers, welken hij moet volgen, afwijken ter redding van menschenlevens.

Art. 470. De kapitein is verplicht gedurende de reis voor de belangen van de rechthebbenden op de lading te waken, de maatregelen welke daartoe noodig zijn, te nemen en, zoo noodig, daartoe in rechte op te treden.

Van alle voorvallen, welke de lading betreffen, geeft hij dadelijk kennis aan den bevrachter, hij handelt zooveel mogelijk in overleg met hem volgens diens orders.

Hij is, in geval van dringende noodzakelijkheid, bevoegd om de lading of een deel daarvan te verkoopen of om ter bestrijding van uitgaven, ten behoeve van de lading gedaan, onder verband daarvan geld op te nemen.

Art. 471. Indien gedurende de reis iemand aan boord wordt ontdekt, die niet in het bezit is van een geldig reisbiljet en niet bereid of niet in staat is op eerste aanmaning van den kapitein vracht te betalen, heeft deze het recht hem aan boord werk te laten verrichten, waartoe hij in staat is, en hem bij de eerste gelegenheid, welke zich voordoet, van boord te verwijderen.

Art. 472. Noch de kapitein, noch een opvarende mag voor eigen rekening goederen in het schip vervoeren, tenzij krachtens overeenkomst met of krachtens verlof van den reeder en, indien het schip is vervracht, ook van den bevrachter.

Wordt in strijd met dit verbod gehandeld, dan is voor de goederen de hoogste vracht verschuldigd, welke tijdens de inlading voor soortgelijke goederen met dezelfde bestemming is of kon worden bedongen, en moet de schade, welke buitendien is toegebracht, worden vergoed.

Indien de goederen gevaarlijk zijn voor andere goederen of voor het schip of als contrabande worden beschouwd, is de kapitein bevoegd ze aan land te zetten of zoo noodig over boord te werpen.

Art. 473. Onverminderd de bepaling van artikel 439, tweede lid, verbindt de kapitein zich zelf slechts dan, wanneer hij de grenzen van zijn bevoegdheid overschrijdt of uitdrukkelijk eene persoonlijke verplichting op zich neemt.

Art. 474. Op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen zijn in het algemeen en naar de omstandigheden de voorgaande artikelen van dezen Titel van toepassing, met uitzondering evenwel van artikel 444, het tweede lid van artikel 445, het eerste lid van artikel 446 en artikel 449.

Aan boord moeten aanwezig zijn een uittreksel uit het scheepsregister, de monsterrol, indien deze is opgemaakt, en de wettelijke regelingen op deze schepen van toepassing.

Art. 475. Een door den reeder vastgesteld reglement betreffende den dienst aan boord is voor den kapitein verbindend, mits hem een exemplaar daarvan is verstrekt en voor zooverre de inhoud niet in strijd is met de door hem aangegane arbeidsovereenkomst.

Art. 476. Boete mag den kapitein slechts worden opgelegd krachtens beding in de arbeidsovereenkomst wegens overtreding van daarin omschreven bepalingen en tot het daarin vastgesteld maximum. De bestemming van de boete moet in de overeenkomst worden aangegeven. De boete mag niet aan den reeder ten goede komen.

Art. 477. Van het oogenblik, waarop volgens de arbeidsovereenkomst de dienstbetrekking aanvangt, heeft de kapitein zich te houden ter beschikking van den reeder tot het voeren van het in de overeenkomst aangewezen schip, of, bij stilzwijgen van deze, van een door den reeder daartoe aangewezen schip, mits dit behoort tot de schepen, welke de reeder voor de vaart ter zee gebruikt. Is omtrent den aanvang van de dienstbetrekking niets bepaald, dan wordt die voor de toepassing van dit voorschrift geacht samen te vallen met het sluiten van de overeenkomst.

De kapitein wordt geacht te zijn aan boord van een schip van den dag, waarop hij zijne taak aan boord op zich neemt, tot den dag, waarop hij daarvan wordt ontheven.

Art. 478. De kapitein heeft gedurende den tijd dat hij in dienst is aan boord van een schip, recht op voeding en logies.

Art. 479. Behalve in de gevallen, genoemd in artikel 537 onder 1°. tot en met 8°., kunnen voor den reeder dringende redenen aanwezig worden geacht:

1°. indien de kapitein een opvarende van het door hem gevoerde schip mishandelt, grovelijk beleedigt of op ernstige wijze bedreigt of verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met wettelijke regelingen of met de goede zeden;

2°. indien de kapitein weigert te voldoen aan eene opdracht hem gegeven overeenkomstig het bepaalde in artikel 477;

3°. indien aan den kapitein, hetzij tijdelijk, hetzij voor goed, de bevoegdheid is ontnomen, als zoodanig op een schip dienst te doen;

4°. indien de kapitein, buiten weten van den reeder, smokkelwaren aan boord heeft gebracht of daar heeft toegelaten.

Art. 480. De kapitein, die de dienstbetrekking doet eindigen terwijl het door hem gevoerde schip zich op reis bevindt, is, op straffe van schadevergoeding, verplicht die maatregelen te nemen, welke in verband daarmede noodig zijn voor de veiligheid van het schip, de opvarenden en de lading.

Art. 481. De bepalingen van de vorige artikelen laten onaangetast de bevoegdheid van den reeder, om aan den kapitein te allen tijde het gezag over het schip te ontnemen.

Art. 482. Na afloop van eene reis is de kapitein verplicht de scheepspapieren tegen ontvangstbewijs aan den reeder af te geven.

Art. 483. De reeder verbeurt ten behoeve van den kapitein voor iederen dag, dat hij dezen, gedurende of bij het einde van zijn dienst aan boord van een schip, zonder wettige reden

ophoudt in het verkrijgen van het in geld vastgestelde deel van zijn loon, drie gulden.

Art. 484. De artikelen 491—493, 497, 503, 508, 512—517, 526, 527, 529, 531—536, 538, 539, 541—544, 553—555 zijn van overeenkomstige toepassing op de arbeidsovereenkomst van den kapitein.

Artikel 530 vindt toepassing ten aanzien van de artikelen 476, 480 en 539 in verband met artikel 484, eerste lid.

Als gewichtige redenen worden, behalve die, genoemd in artikel 540, ook beschouwd omstandigheden, na den aanvang van den dienst aan boord aan den verzoeker gebleken of nadien opgekomen, waardoor de voortzetting van de reis, waarop het schip zich bevindt, den kapitein of de opvarenden aan onvoorzien, groot levensgevaar zou blootstellen.

Art. 485. Bij overeenkomst mogen partijen niet afwijken van het bepaalde in de artikelen 475, 476, 478 en 483, noch ook ten nadeele van den kapitein van het bepaalde in artikel 484, laatste lid.

Art. 486. De bepalingen van de artikelen 475—485 gelden niet voor kapiteins van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen.

VIERDE TITEL.

VAN DE SCHEPELINGEN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 487. Scheepsofficieren zijn de schepelingen, aan wie de monsterrol den rang van officier toekent.

Scheepsgezellen zijn alle overige schepelingen.

Art. 488. Voor zoover de reeder de verhouding tusschen de scheepsofficieren onderling, tusschen de scheepsgezellen onderling en tusschen de scheepsofficieren en de scheepsgezellen niet heeft geregeld, beslist de kapitein daaromtrent.

Art. 489. Wanneer de monsterrol bepaalt, dat er aan boord eene commissie van schepelingen zal zijn, stelt zij daarvan tevens de samenstelling en de bevoegdheid vast.

§ 2. *Van de arbeidsovereenkomst tusschen reeder en schepelingen.*

Art. 490. Als schepelingen worden alleen aangemerkt personen, die eene arbeidsovereenkomst met den reeder hebben aangegaan.

De kapitein vertegenwoordigt den reeder in de uitvoering van de arbeidsovereenkomsten met de schepelingen, die in dienst zijn aan boord van het door hem gevoerde schip.

Art. 491. Op de arbeidsovereenkomst tusschen den reeder en den schepeling zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao met uitzondering evenwel van die van den zevenden Titel van het derde Boek, van toepassing, voor zoover daarvan bij algemeene verordening niet is afgeweken.

Art. 492. De arbeidsovereenkomst tusschen den reeder en den schepeling moet, op straffe van nietigheid, schriftelijk worden aangegaan.

De kosten van de akte en andere bijkomende kosten zijn ten laste van den reeder.

Art. 493. De overeenkomst moet worden aangegaan hetzij voor een bepaalden tijd, hetzij voor één of meer reizen *(bij de reis)*, hetzij voor onbepaalden tijd of tot wederopzegging.

Art. 494. Indien de duur van eene dienstbetrekking noch bij overeenkomst of reglement, noch bij wettelijk voorschrift, noch ook door het gebruik, is aangegeven, wordt zij geacht voor onbepaalden tijd te zijn aangegaan.

Art. 495. Indien partijen de dienstbetrekking na het verstrijken van den tijd, waarvoor zij is aangegaan, zonder tegenspraak voortzetten, wordt die overeenkomst geacht voor denzelfden tijd op de vroegere voorwaarden wederom te zijn aangegaan.

Hetzelfde geldt, indien de bedongen opzegging achterwege blijft en partijen de gevolgen daarvan niet opzettelijk hebben geregeld.

Art. 496. De overeenkomst moet, behalve hetgeen elders bij algemeene verordening daartoe is voorgeschreven, behelzen:

1°. den naam en de voornamen van den schepeling, den dag van zijne geboorte of zijn leeftijd, en zijne geboorteplaats;

2°. de plaats en den dag van het sluiten van de overeenkomst;

3°. de aanduiding van het schip of de schepen, waarop de schepeling zich verbindt dienst te doen.

4°. de te ondernemen reis of reizen, indien deze reeds vaststaan;

5°. de hoedanigheid, waarin de schepeling in dienst zal treden;

6°. indien mogelijk, de plaats waar en den dag waarop de dienst aan boord aanvangt;

7°. het bepaalde bij artikel 515 nopens het recht op vrije dagen;

8°. de beëindiging van de dienstbetrekking, namelijk:

a. indien de overeenkomst voor een bepaalden tijd wordt aangegaan, den dag waarop de dienstbetrekking eindigt, met vermelding van den inhoud van artikel 532;

b. indien de overeenkomst bij de reis wordt aangegaan, de haven overeengekomen voor de beëindiging van de dienstbetrekking, met vermelding van den inhoud van artikel 533, tweede lid, alsmede, indien de haven eene Curaçaosche haven is, van het eerste of van het tweede lid van artikel 534, naar gelang de haven al of niet met name is genoemd;

c. indien de overeenkomst voor onbepaalden tijd wordt aangegaan, den inhoud van artikel 535, eerste lid.

Art. 497. Voor zoover de namen, de plaats of de dag van geboorte van den schepeling niet bekend zijn, wordt dit in de overeenkomst vermeld.

De aanduiding in de overeenkomst van het schip of de schepen, waarop de schepeling zich verbindt dienst te doen, kan ook geschieden door te bepalen, dat hij dienst zal doen op een of meer door den reeder aangewezen schepen, behoorende tot die, welke de reeder voor de vaart ter zee gebruikt.

Indien partijen van het bepaalde bij de artikelen 515, 532, 533, tweede lid, 534, eerste of tweede lid, of 535, eerste lid, wenschen af te wijken, voor zoover wettelijk geoorloofd, wordt in plaats daarvan die afwijkende regeling in de overeenkomst opgenomen.

498. Een minderjarige is bekwaam als schepeling overeenkomsten aan te gaan, indien hij daartoe door zijn wettelijken vertegenwoordiger, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, is gemachtigd.

Eene mondelinge machtiging strekt slechts tot het aangaan van eene bepaalde overeenkomst. Zij wordt verleend in tegenwoordigheid van den reeder of van dengene, die namens dezen handelt. Zij mag niet voorwaardelijk worden verleend.

Indien de machtiging schriftelijk is verleend, is de minderjarige verplicht de volmacht ter hand te stellen aan den reeder, die den minderjarige onverwijld een gewaarmerkt afschrift daarvan doet toekomen en de volmacht bij het einde van de dienstbetrekking aan den minderjarige of diens rechtverkrijgenden teruggeeft.

Voor zoover zulks niet door het stellen van bepaalde voorwaarden in de machtiging uitdrukkelijk is uitgesloten, staat de minderjarige in alles, wat betrekking heeft op de overeenkomst, door hem ingevolge de verleende machtiging aangegaan, met een meerderjarige gelijk. Echter mag hij niet in rechte verschijnen zonder bijstand van zijn wettelijken vertegenwoordiger, behalve wanneer aan den rechter gebleken is, dat de wettelijke vertegenwoordiger niet bij machte is zich te verklaren.

Art. 499. Indien een daartoe niet bekwaam minderjarige eene overeenkomst heeft aangegaan en dientengevolge gedurende vier weken, zonder verzet van zijn wettelijken vertegenwoordiger, in dienst arbeid heeft verricht, wordt hij geacht door dien vertegenwoordiger mondeling tot het aangaan van die overeenkomst gemachtigd te zijn geweest.

Art. 500. Indien in de in artikel 498 genoemde schriftelijke machtiging de voorwaarde is opgenomen, dat het in geld vastgesteld loon, geheel of gedeeltelijk, in stede van aan den minderjarige, aan den wettelijken vertegenwoordiger zelven moet worden voldaan, wordt deze ten opzichte van de voldoening van het loon, of van het gedeelte hetwelk hem moet worden uitgekeerd, als de schepeling aangemerkt.

Ook indien eene zoodanige voorwaarde niet in de machtiging is opgenomen, wordt het aan den minderjarige verschuldigd in geld vastgesteld loon aan den wettelijken vertegenwoordiger voldaan, wanneer deze zich tegen de voldoening aan den minderjarige schriftelijk verzet.

In andere gevallen dan die, bedoeld in het eerste en het tweede lid van dit artikel, is de reeder door betaling aan den minderjarige behoorlijk gekweten.

Art. 501. Een door den reeder vastgesteld reglement betreffende den dienst aan boord is voor den schepeling verbindend, mits een in de Nederlandsche taal en op de Benedenwindsche en op de Bovenwindsche eilanden bovendien onderscheidenlijk in het Papiamentsch en in de Engelsche taal gesteld exemplaar daarvan in een mede voor hem bestemd dagverblijf der schepelingen is en blijft opgehangen en behoorlijk leesbaar is, en voor zooverre de inhoud niet in strijd is met de door hem aangegane arbeidsovereenkomst.

Art. 502. Eene verklaring van den schepeling, waarbij hij zich verbindt zich met elk in de toekomst vastgesteld reglement of met elke toekomstige wijziging van een bestaand reglement te vereenigen, is nietig.

Art. 503. Nietig is een beding waarbij de schepeling wordt beperkt in zijne vrijheid om na het einde van de dienstbetrekking arbeid te verrichten.

Art. 504. Van het oogenblik waarop volgens de arbeidsovereenkomst de dienstbetrekking aanvangt is de schepeling verplicht zich te houden ter beschikking van den reeder om gemonsterd te worden op een in de overeenkomst aangeduid schip. Is omtrent den aanvang van de dienstbetrekking niets bepaald, dan wordt die voor de toepassing van dit voorschrift geacht samen te vallen met het sluiten van de overeenkomst.

Art. 505. De schepeling wordt geacht in dienst te zijn aan boord van een schip van den daarvoor in de monsterrol aangewezen dag of, bij gebreke daarvan, van den dag, waarop de monsterrol is opgemaakt, tot en met den dag, waarop hij van zijne werkzaamheden aan boord wordt ontheven of hij deze neerlegt.

Art. 506. Schepelingen-dienst mogen niet verrichten:

1°. zij die niet met den reeder eene arbeidsovereenkomst hebben aangegaan;

2°. zij, die, hoewel zij met den reeder eene arbeidsovereenkomst hebben aangegaan, niet in de monsterrol zijn genoemd.

Het onder 2°. bedoeld verbod geldt niet voor opstappers, mits zij in de eerste haven, welke het schip aandoet, op de monsterrol worden gebracht.

Art. 507. De reeder is verplicht te zorgen voor behoorlijke voeding en voor behoorlijk dag- en nachtverblijf van den schepeling aan boord.

In geen geval mag de reeder de voeding of de levering van de daarvoor benoodigde eet- en drinkwaren bij wijze van aanbesteding opdragen aan den kapitein of aan een schepeling.

Art. 508. De schepeling heeft voor iederen dag, waarop hem de verschuldigde voeding niet of niet ten volle wordt verstrekt, recht op eene vergoeding, waarvan het bedrag bij de arbeidsovereenkomst of, bij stilzwijgen van deze, door het gebruik of de billijkheid wordt bepaald.

Art. 509. Ten verzoeke van een derde van de schepelingen heeft buiten Curaçao een onderzoek plaats naar de deugdelijkheid en voldoende hoeveelheid van de eet- en drinkwaren. Het onderzoek wordt door den Nederlandschen consulairen ambtenaar of bij gebreke van dezen, en in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname door het bevoegd gezag ingesteld.

De kapitein is verplicht onbruikbare eet- en drinkwaren, op last van deze autoriteiten, tegen bruikbare te verwisselen en het noodige zich aan te schaffen.

Art. 510. Een gelijk deel van de schepelingen is bevoegd om bij dezelfde autoriteiten buiten Curaçao over onvoldoende ligging of ruimte, na de afreis ontstaan, te klagen; ook hiernaar wordt een onderzoek ingesteld.

De kapitein is op last van de autoriteiten verplicht in het gebrekkige te voorzien.

De kapitein, die aan de hem, overeenkomstig dit en het vorig artikel, gegeven bevelen niet heeft voldaan, wordt geacht zich jegens de schepelingen te hebben misdragen.

Art. 511. De schepeling mag noch sterken drank noch wapens aan boord brengen of hebben zonder toestemming van den kapitein.

De kapitein is bevoegd om hetgeen hij in strijd met deze bepaling aan boord aantreft, in beslag te nemen en, voor zoover zulks niet met de ter zake en ter plaatse bestaande wettelijke voorschriften in strijd is, te vernietigen of ten bate van één of meer door den Gouverneur aangewezen instellingen ten behoeve van zeelieden te verkoopen.

Dezelfde bevoegdheid heeft de kapitein ten aanzien van smokkelwaren, contrabande en opium of andere verdoovende middelen, welke de schepeling aan boord brengt of heeft.

Art. 512. De overeenkomst moet, op straffe van nietigheid, het bedrag van het in geld uit te betalen loon bevatten dan wel aangeven hoe het zal worden bepaald. De bepaling mag niet aan het goedvinden van een der partijen worden overgelaten.

Bij de toepassing van het bepaalde in de artikelen 516 eerste lid, 524 eerste lid, 526 derde lid, 531, 534 derde lid, 539 en 541 wordt loon, vastgesteld bij de reis, geacht te zijn vastgesteld voor eene tijdruimte gelijk aan den gemiddelden duur van de reis.

Art. 513. Ongeoorloofd en nietig is elk beding tusschen den reeder en een schepeling, waarbij deze zich verbindt, het loon of zijne overige inkomsten of een gedeelte daarvan op eene bepaalde wijze te besteden, of zich zijne benoodigdheden op eene bepaalde plaats of bij een bepaalden persoon aan te schaffen.

Van deze bepaling zijn uitgezonderd:

1°. het beding, waarbij de schepeling deel neemt in eenig aan wettelijke voorschriften voldoend fonds;

2°. ten aanzien van minderjarige schepelingen het beding, dat de reeder een gedeelte van het gedurende de minderjarigheid verdiende loon ten name van den schepeling plaatst in de koloniale postspaarbank of in een aan wettelijke voorschriften voldoend spaarfonds, met bepaling, dat de schepeling het eerst mag opvorderen, nadat hij meerderjarig is geworden of nadat de kantonrechter op het eiland, waar de minderjarige werkelijk verblijf houdt, op verzoek van diens wettelijken vertegenwoordiger en na verhoor of behoorlijke oproeping van den minderjarige en van den reeder tot de uitbetaling machtiging heeft verleend.

Art. 514. Bestaat het loon voor het geheel of voor een gedeelte in een bedrag, dat afhankelijk is gesteld van eenig gegeven, dat uit des reeders boekhouding moet kunnen blijken, dan heeft de schepeling het recht van den reeder mededeeling te verlangen van zoodanige bewijsstukken, als voor hem noodig zijn om tot de kennis van dat gegeven te geraken.

Bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement mag worden bepaald, dat mededeeling van de genoemde bewijsstukken, in plaats van aan iederen schepeling afzonderlijk zal geschieden aan een bepaald aantal schepelingen in dienst van den reeder of aan een of meer deskundigen in zake boekhouding, allen door de schepelingen bij schriftelijke keuze aangewezen.

De mededeeling van de bewijsstukken door of vanwege den reeder geschiedt desverlangd onder uitdrukkelijke verplichting van geheimhouding door den schepeling en dengene, die hem overeenkomstig het voorgaand lid vervangt; deze mag echter niet tot geheimhouding tegenover den schepeling worden verplicht.

De verplichting tot geheimhouding is voor zoover noodig opgeheven, indien de opgave in rechte wordt betwist.

Voor zoover het gegeven, in het eerste lid bedoeld, betreft de winst, in des reeders onderneming of in een deel daarvan behaald, mag van de bepalingen van het eerste lid bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement, ook op andere wijze dan in het tweede lid omschreven, worden afgeweken.

Art. 515. De schepeling heeft voor ieder jaar, dat hij zonder onderbreking in dienst is van de wederpartij, recht op ten minste zeven of tweemaal vijf achtereenvolgende vrije dagen met behoud van loon, tenzij de arbeidsovereenkomst is aangegaan bij de reis. Deze vrije dagen moeten zóó worden gegeven, dat de schepeling telkens na afloop van twee jaren of, indien de dienstbetrekking korter duurt, bij het eindigen van die betrekking alle dagen heeft genoten, waarop hij recht heeft. Den schepeling, die in Curaçao thuis behoort, worden, indien hij zulks verlangt, de vrije dagen in Curaçao gegeven.

Art. 516. De schepeling, die in dienst ziek wordt, heeft, zoolang hij niet is hersteld, gedurende ten hoogste 12 weken, ook wanneer de dienstbetrekking eerder eindigt, recht op 50 %

van het naar tijdruimte in geld vastgesteld loon, dat hij genoot, toen hij ziek werd. Deze termijn van 12 weken gaat in:

1°. indien de schepeling ziek wordt, terwijl hij niet aan boord van een schip is, op den dag, waarop hij ziek wordt;

2°. indien hij ziek wordt, terwijl hij aan boord van een schip is, op den dag, waarop hij aan den wal ter verpleging wordt achtergelaten of waarop hij, nog niet hersteld, met het schip terugkomt.

Zoolang hij aan boord is, blijft hij in het genot van het volle loon.

Wordt hij ziek, terwijl hij aan boord van een schip in dienst is, en kan hij niet in Curaçao ter verpleging worden achtergelaten, dan is hij gerechtigd tot behoorlijke verpleging en geneeskundige behandeling:

1°. als hij buiten Curaçao wordt achtergelaten, tot zijn herstel of, indien hij eerder in Curaçao terugkeert, tot zijn terugkeer, doch in geen geval gedurende meer dan 26 weken;

2°. als hij aan boord van het schip blijft, tot zijne terugkomst daarmede in Curaçao.

Wordt hij buiten Curaçao ter verpleging achtergelaten, dan heeft hij bovendien recht op vrij vervoer tot eene haven in Curaçao te zijner keuze. Onder het vrij vervoer zijn begrepen de kosten van onderhoud en nachtverblijf gedurende de reis.

Indien de ziekte een gevolg is van opzet of grove schuld, wordt de geldelijke uitkeering verbeurd of verminderd, ter beoordeeling van den kantonrechter binnen wiens gebied de zetel van het scheepsbedrijf is gevestigd.

Art. 517. Indien de schepeling buiten Curaçao overlijdt terwijl hij in dienst is aan boord van een schip, wordt het lijk begraven of overboord gezet op kosten van den reeder.

Art. 518. Gedurende den tijd, dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip, is hij verplicht de bevelen van den kapitein met stiptheid op te volgen.

Indien hij meent, dat deze bevelen onrechtmatig zijn, is hij bevoegd om in de eerste haven, die het schip aandoet de tusschenkomst in te roepen op het eiland Curaçao van den haven-

meester, op de overige eilanden van den betrokken gezaghebber, in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname van het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk, indien dit redelijkerwijze zonder oponthoud van het schip kan geschieden, van den Nederlandschen diplomatieken of bezoldigden consulairen ambtenaar, die het eerst te bereiken is.

Art. 519. De kapitein is verplicht den arbeid van den schepeling te regelen in overeenstemming met de daaromtrent bij algemeene verordening en, binnen de grenzen der algemeene verordeningen, bij de arbeidsovereenkomst gestelde bepalingen.

Op Zondag behoort de arbeid in ieder geval beperkt te blijven tot het noodzakelijke.

Art. 520. De schepeling is verplicht het hem door den kapitein opgedragen werk te verrichten, doch heeft recht op een bijslag op het loon voor den tijd, gedurende welken hij langer dan den bij algemeene verordening of bij arbeidsovereenkomst bepaalden normalen arbeidsduur werk verricht, tenzij de kapitein het werk noodzakelijk acht tot behoud van het schip, de opvarenden of de lading. Het bedrag van dien bijslag wordt bepaald door de arbeidsovereenkomst of, bij haar stilzwijgen, door het gebruik of de billijkheid.

De kapitein doet van ieder geval van overwerk aanteekening houden in een daartoe bestemd register. Elke aanteekening wordt door den daarbij betrokken schepeling mede-onderteekend.

Het recht, betaling van den bijslag te vorderen, vervalt door verloop van één maand na het eindigen van den dienst aan boord in eene Curaçaosche haven en van zes maanden na het eindigen van den dienst aan boord buiten Curaçao.

Op den scheepsofficier, tevens hoofd van dienst, den geneeskundige en den marconist zijn de bepalingen van dit artikel niet van toepassing.

Art. 521. Indien aan den schepeling andere werkzaamheden worden opgedragen dan hij heeft te verrichten overeenkomstig de hoedanigheid, waarin hij volgens de arbeidsovereenkomst aan boord dienst doet, en deze werkzaamheden volgens overeenkomst of gebruik hooger worden beloond, heeft hij eventueel aanspraak op het daarmede overeenkomend hooger loon.

Art. 522. Zonder toestemming van den kapitein mag de schepeling het schip niet verlaten.

Weigert de kapitein toestemming, dan is hij verplicht de reden voor zijne weigering in het dagboek te vermelden en aan den schepeling, op diens verlangen, deze weigering binnen twaalf uur schriftelijk te bevestigen.

Art. 523. De kapitein heeft disciplinair gezag over den schepeling. Hij is bevoegd om tot handhaving van dit gezag de redelijkerwijze noodige maatregelen te nemen.

Art. 524. De kapitein is bevoegd om aan den schepeling in geval van verwijdering van boord zonder zijne toestemming, van niet tijdig terugkeeren aan boord, van dienstweigering, van gebrekkige dienstvervulling, van onbehoorlijk optreden tegen een lid van de bemanning of een van de andere opvarenden en van ordeverstoring, eene boete op te leggen ten bedrage van het naar tijdruimte in geld vastgestelde loon over ten hoogste tien dagen; echter mag de boete niet meer bedragen dan een derde van dat loon voor den geheelen duur van de reis. In een tijdsverloop van tien dagen mag aan denzelfden schepeling in totaal niet meer aan boeten worden opgelegd dan de genoemde hoogste bedragen.

De oplegging van de boete mag voorwaardelijk geschieden.

Indien de kapitein wegens een dringende reden als bedoeld in artikel 536 de dienstbetrekking doet eindigen, mag hij te dier zake niet tevens eene disciplinaire straf opleggen.

De bestemming van de boeten moet in de arbeidsovereenkomst worden aangegeven. De boete mag noch aan den reeder noch aan den kapitein ten goede komen.

Art. 525. Alvorens boete op te leggen is de kapitein verplicht den betrokkene en de getuigen te hooren in het bijzijn, zoo mogelijk, van ten minste twee schepelingen van gelijken of hoogeren rang, overeenkomstig de monsterrol daartoe aangewezen. Het proces-verbaal van dit verhoor moet door allen, die daarbij tegenwoordig zijn geweest, worden onderteekend. Van weigering om te onderteekenen wordt daarin melding gemaakt.

Boete mag niet vroeger worden opgelegd dan twaalf uren en niet later dan eene week, nadat het feit heeft plaats gehad, tenzij bijzondere omstandigheden afwijking noodzakelijk maken.

Elke boete moet onverwijld worden ingeschreven in een daartoe bestemd register, met vermelding van het feit, dat

tot de oplegging aanleiding heeft gegeven, en van den dag waarop het heeft plaats gehad, alsmede van den dag waarop de boete is opgelegd. Iedere inschrijving moet worden onderteekend door den kapitein en de in het eerste lid bedoelde schepelingen.

Eene niet in het register ingeschreven boete wordt geacht ten onrechte te zijn opgelegd.

De schepeling is bevoegd om van de oplegging van boete in beroep te komen bij den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het schip is aangekomen of de monsterrol is opgemaakt. Het derde lid van artikel 520 vindt overeenkomstige toepassing.

Art. 526. Gedurende den tijd, dat de schepeling in dienst van den reeder aan boord van een schip of buiten Curaçao verblijft, heeft zijne niet van tafel en bed gescheiden echtgenoote recht op uitbetaling, op den voet als in de volgende leden bepaald, van ten hoogste het twee derde gedeelte van het in geld vastgesteld loon, tot onderhoud van haar en hare wettige kinderen, die niet in staat zijn in hun onderhoud te voorzien.

De uitbetaling door den reeder geschiedt aan de echtgenoote tegen overlegging van eene met het oog op de laatste monstering afgegeven verklaring van haren man of beschikking van den kantonrechter van hare woonplaats en wel voor het in die verklaring of die beschikking genoemde gedeelte van het aan den schepeling verschuldigde loon. Wanneer eene onmiddellijke voorziening wordt vereischt, bepaalt de kantonrechter aanstonds het gedeelte van het loon van den schepeling, op welks uitbetaling de echtgenoote voorloopig recht heeft tot onderhoud van haar en de in het eerste lid bedoelde kinderen. Deze beschikking behoudt tegenover den reeder hare kracht gedurende eene maand na den dag van hare dagteekening, voor zooveel hem niet vóór den afloop van dien termijn de eindbeschikking van den kantonrechter is overgelegd.

Het gedeelte van het loon, op welks uitbetaling de echtgenoote recht heeft, wordt haar uitgekeerd op de tijdstippen voor de uitbetaling bepaald door de arbeidsovereenkomst of, bij stilzwijgen van deze, door het gebruik of de billijkheid, met dien verstande, dat, indien het loon naar tijdruimte is vastgesteld, de hierbedoelde uitbetaling uiterlijk telkens na eene maand geschiedt.

Art. 527. De uitbetaling van het in geld vastgesteld deel van het in dienst aan boord van een schip verdiend loon moet geschieden in de munt, waarin het bij de arbeidsovereenkomst is uitgedrukt, of in de munt, gangbaar ter plaatse van de uitbetaling. De koers waartegen in het laatste geval de herleiding is geschied moet den schepeling schriftelijk worden medegedeeld.

Onverminderd het bepaalde in artikel 546, is de schepeling, indien hij meent, dat de hem medegedeelde koers niet juist is, bevoegd om zich na afloop van de reis deswege te wenden tot den kantonrechter binnen wiens rechtsgebied het schip is aangekomen of de monsterrol is opgemaakt.

Art. 528. Behoudens het bepaalde in artikel 526 heeft de schepeling recht op uitbetaling van het in dienst aan boord van een schip verdiend loon:

1°. indien het naar tijdruimte is vastgesteld, in iedere haven, welke het schip gedurende de reis aandoet, mits ten minste zeven dagen verloopen zijn sedert de laatste uitbetaling;

2°. indien het niet naar tijdruimte is vastgesteld, op de tijdstippen voor de uitbetaling bepaald door de arbeidsovereenkomst of, bij haar stilzwijgen, door het gebruik of de billijkheid.

Zoolang de reis niet is geëindigd, is de reeder niet verplicht in het geheel meer dan vijf zesde gedeelte van het loon uit te betalen.

De uitbetaling van het in het eerste lid onder 1°. bedoeld loon geschiedt uiterlijk op den dag volgende op dien van de aankomst, de in artikel 451 bedoelde dagen niet medegerekend, doch in ieder geval vóór het vertrek uit de haven.

Art. 529. De schepeling mag zijn recht op het in geld vastgesteld deel van zijn in dienst aan boord van een schip verdiend loon, voor zoover dit te zijner beschikking is, alleen afstaan, in pand geven daaronder begrepen, ten behoeve van zijne echtgenoote voor ten hoogste één derde, van zijne kinderen, de verzorgers van zijne kinderen en zijne ouders voor ten hoogste de helft, en van andere bloedverwanten tot den vierden graad en van aanverwanten tot denzelfden graad voor ten hoogste één derde; alles met dien verstande, dat het bedrag van hetgeen hij afstaat, gevoegd bij het ingevolge artikel 526 aan de echtgenoote uit te betalen bedrag, twee derde gedeelte van het geheele in geld vastgesteld loon niet mag overtreffen.

Art. 530. De boeten en de schadeloosstelling, bedoeld in de artikelen 524 en 539, zijn bevoorrecht op het in geld vastgesteld deel van het loon van den schepeling, hetwelk tot het bedrag daarvan mag worden ingehouden.

Boete en schadeloosstelling komen in de eerste plaats ten laste van het deel van het loon, dat aan den schepeling persoonlijk moet worden uitbetaald.

Art. 531. De dienstbetrekking eindigt door den dood van den schepeling.

Indien de schepeling overlijdt in dienst aan boord van een schip, wordt het naar tijdruimte in geld vastgesteld deel van het loon uitbetaald tot het einde van de maand, waarin het overlijden heeft plaats gehad, doch niet langer dan tot den dag, waarop de dienst aan boord van het schip volgens de overeenkomst zou zijn geëindigd.

Art. 532. Indien de dienstbetrekking is aangegaan voor een bepaalden tijd en deze verstrijkt terwijl het schip, waarop de schepeling in dienst is, zich op reis bevindt, eindigt de dienstbetrekking in de eerste haven, welke het schip daarna aandoet.

Art. 533. De dienstbetrekking, aangegaan bij de reis, eindigt als de reis of de reizen, waarvoor zij is aangegaan, is of zijn afgeloopen.

Evenwel is de schepeling bevoegd om, na verloop van anderhalf jaar, de dienstbetrekking zonder schadeloosstelling door opzegging te doen eindigen in iedere haven, welke het schip daarna aandoet. Bij de opzegging moet hij den termijn in acht nemen, welke redelijkerwijze noodig is voor zijne vervanging in die haven.

Art. 534. Indien is overeengekomen, dat de dienstbetrekking zal eindigen bij terugkomst van het schip in eene met name genoemde Curaçaosche haven, is de reeder bevoegd haar te doen eindigen in eene haven, van waaruit de genoemde Curaçaosche haven, anders dan met een luchtvaartuig, binnen vier en twintig uur kan worden bereikt.

Is de Curaçaosche haven, waarop het schip zal terugkomen, niet met name genoemd, dan is de reeder bevoegd de dienstbetrekking te doen eindigen in eene haven buiten Curaçao, van waaruit het eiland waar de overeenkomst is aangegaan op de in het eerste lid bedoelde wijze kan worden bereikt.

Behalve de reiskosten heeft de reeder den schepeling voor de dagen na de beëindiging van de dienstbetrekking tot den dag, volgende op dien, waarop deze ter plaatse had kunnen aankomen, loon te betalen op den voet van het in de arbeidsovereenkomst naar tijdruimte in geld vastgesteld deel van het loon, alsmede de kosten van onderhoud en zoo noodig van nachtverblijf.

Art. 535. De dienstbetrekking, aangegaan voor onbepaalden tijd, mag ieder der partijen gedurende den tijd, dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip door opzegging, met inachtneming van den daarvoor gestelden termijn, doen eindigen in iedere haven, waar het schip laadt of lost. Tenzij een langere termijn van opzegging is overeengekomen, bedraagt deze vier en twintig uren. De opzegging geschiedt schriftelijk.

De opzeggingstermijn mag voor den reeder niet korter worden gesteld dan voor den schepeling.

Dit artikel is mede van toepassing indien, bij een dienstbetrekking voor een bepaalden tijd of voor een of meer reizen aangegaan, de reeder overlijdt gedurende den tijd, dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip en hetzij de erfgenamen van den reeder hetzij de schepeling de dienstbetrekking willen doen eindigen als ware zij aangegaan voor onbepaalden tijd.

Art. 536. Ieder der partijen is bevoegd om de dienstbetrekking zonder opzegging of zonder inachtneming van de voor opzegging geldende bepalingen en zonder schadeloosstelling te doen eindigen om eene dringende, aan de wederpartij onverwijld medegedeelde, reden.

Gedurende eene reis van het schip, waarop de schepeling in dienst is, is een der partijen bevoegd om de dienstbetrekking om een dringende reden als bedoeld in het eerste lid, alleen te doen eindigen tegen het tijdstip, op hetwelk het schip zich in eene haven bevindt.

Art. 537. Voor den reeder worden als dringende redenen in den zin van het voorgaand artikel beschouwd de volgende daden, eigenschappen of gedragingen van den schepeling, welke ten gevolge hebben, dat van den reeder redelijkerwijze niet mag gevergd worden de dienstbetrekking te laten voortduren, te weten:

1°. indien de schepeling bij de afsluiting van de overeenkomst den reeder heeft misleid door het vertoonen van

valsche of vervalsche getuigschriften, of dezen opzettelijk valsche inlichtingen heeft gegeven, omtrent de wijze waarop zijne vorige dienstbetrekking is geëindigd;

2°. indien hij, in ernstige mate, de bekwaamheid of geschiktheid blijkt te missen tot den arbeid, waarvoor hij zich heeft verbonden;

3°. indien hij zich ondanks waarschuwing overgeeft aan dronkenschap of ander liederlijk gedrag;

4°. indien hij zich schuldig maakt aan diefstal, verduistering, bedrog of andere misdrijven, waardoor hij het vertrouwen des reeders onwaardig wordt;

5°. indien hij opzettelijk, of ondanks waarschuwing roekeloos, zichzelf of anderen aan ernstig gevaar blootstelt of des reeders eigendom beschadigt of aan ernstig gevaar blootstelt;

6°. indien hij hardnekkig weigert te voldoen aan redelijke bevelen of opdrachten, hem door of namens den reeder verstrekt;

7°. indien hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de arbeidsovereenkomst hem oplegt;

8. indien hij door opzet of roekeloosheid buiten staat geraakt den bedongen arbeid te verrichten;

9°. indien hij den kapitein of een opvarende van het schip mishandelt, grovelijk beleedigt of op ernstige wijze bedreigt of hem verleidt of tracht te verleiden tot handelingen strijdig met eene algemeene verordening of met de goede zeden;

10°. indien hij, na den aanvang van de dienstbetrekking, zich niet op den door den reeder aangegeven tijd doet monsteren of zich na de monstering aan boord van het schip aanmeldt;

11°. indien den schepeling hetzij tijdelijk, hetzij voor goed de bevoegdheid wordt ontnomen, op een schip dienst te doen in de hoedanigheid, waarin hij zich heeft verbonden dienst te doen;

12°. indien de schepeling, buiten weten van den reeder of den kapitein, sterken drank, wapens, smokkelwaren, contrabande, opium of andere verdoovende middelen aan boord heeft gebracht of daar onder zijne berusting heeft.

Bedingen, waardoor aan den reeder de beslissing zou worden overgelaten, of er eene dringende reden aanwezig is, zijn nietig.

Art. 538. Voor den schepeling worden als dringende redenen in den zin van artikel 536 beschouwd de volgende omstandigheden, welke ten gevolge hebben, dat van den schepeling redelijkerwijze niet mag gevergd worden de dienstbetrekking te laten voortduren, te weten:

1°. indien de reeder den schepeling, diens familieleden of huisgenooten mishandelt, grovelijk beleedigt of op ernstige wijze bedreigt, of gedoogt, dat dergelijke handelingen door een van zijne huisgenooten of ondergeschikten worden gepleegd;

2°. indien de reeder den schepeling, diens familieleden of huisgenooten verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met eene algemeene verordening of met de goede zeden, of gedoogt dat dergelijke verleiding of poging tot verleiding door een van zijne huisgenooten of ondergeschikten worden gepleegd;

3°. indien het loon niet op den bepaalden tijd wordt voldaan;

4°. indien de schepeling door ziekte of andere oorzaken zonder zijn toedoen buiten staat geraakt den bedongen arbeid te verrichten;

5°. indien de reeder den schepeling orders geeft welke in strijd zijn met de arbeidsovereenkomst of met verplichtingen, welke eene algemeene verordening den schepeling oplegt;

6°. indien de reeder het schip bestemt naar eene haven van een land, dat in een zee-oorlog is gewikkeld, of naar eene haven welke is geblokkeerd, tenzij de arbeidsovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet en is gesloten na het uitbreken van den oorlog of na het afkondigen van de blokkade;

7°. indien in het geval van artikel 466 de reeder orders geeft te vertrekken naar eene vijandelijke haven;

8°. indien de reeder het schip gebruikt of laat gebruiken voor slavenhandel, zeeroof, strafbare kaapvaart of het

vervoer van goederen waarvan de invoer verboden is in het land van bestemming;

9°. indien de reeder het schip bestemt voor vervoer van contrabande, tenzij de arbeidsovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet en is gesloten na het uitbreken van den oorlog;

10°. indien voor hem aan boord gevaar voor mishandeling van de zijde van den kapitein of van een opvarende dreigt;

11°. indien het logies aan boord in een toestand verkeert, welke schadelijk is voor de gezondheid der bemanning;

12°. indien hem de voeding, waarop hij recht heeft, niet of niet in deugdelijken toestand wordt verstrekt, of indien de reeder handelt in strijd met het bepaalde bij het tweede lid van artikel 507;

13°. indien het schip het recht verliest om krachtens het Curaçaosch Zeebrievenbesluit 1933 de Nederlandsche vlag te voeren;

14°. indien de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor een of meer bepaalde reizen en de reeder het schip andere reizen laat maken.

Bedingen, waardoor aan den schepeling de beslissing zou worden overgelaten, of er een dringende reden aanwezig is, zijn nietig.

Art. 539. Indien eene voor bepaalden tijd aangegane dienstbetrekking gedurende eene reis van het schip wordt beëindigd zonder inachtneming van het daaromtrent bepaalde bij de arbeidsovereenkomst of bij algemeene verordening, is eene schadeloosstelling verschuldigd, gelijk aan het bedrag van het voor den dienst aan boord van een schip in geld vastgestelde loon voor den tijd, dat de dienstbetrekking volgens de overeenkomst of volgens algemeene verordening had behooren voort te duren, doch niet langer dan drie maanden. Hetzelfde geldt wanneer de dienstbetrekking bij de reis is aangegaan.

Bij eene dienstbetrekking, voor een onbepaalden tijd aangegaan, is de schadeloosstelling ten minste gelijk aan het bedrag van het voor den dienst aan boord van een schip in geld vastgesteld loon voor één maand.

Art. 540. Ieder van de partijen is te allen tijde, ook vóórdat de dienstbetrekking is aangevangen, bevoegd zich wegens gewichtige redenen te wenden tot den kantonrechter, binnen wiens gebied de plaats van haar werkelijk verblijf gelegen is, of het schip zich bevindt, of in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname tot het bevoegd gezag of buiten het Koninkrijk tot den eerst bereikten Nederlandschen diplomatieken of bezoldigden consulairen ambtenaar, met het verzoek de overeenkomst ontbonden te verklaren.

Als gewichtige redenen worden, behalve de dringende redenen, ook beschouwd veranderingen in den persoonlijken of vermogenstoestand van den verzoeker of van de wederpartij of in de omstandigheden, waaronder de arbeid wordt verricht welke van dien aard zijn, dat de dienstbetrekking billijkheidshalve dadelijk of na korten tijd behoort te eindigen, zoomede omstandigheden, na den aanvang van den dienst aan boord aan den verzoeker gebleken of nadien opgekomen, waardoor de voortzetting van de reis, welke het schip maakt, hem aan onvoorzien, groot levensgevaar zou blootstellen.

Indien het den schepeling mogelijk is eene hoogere betrekking te verkrijgen, is hij steeds bevoegd het in het eerste lid bedoeld verzoek te doen, mits hij zorgt voor zijne vervanging zonder nieuwe kosten voor den reeder en te diens genoegen.

De rechter willigt het verzoek niet in dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de wederpartij.

Indien de rechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij op welk oogenblik de dienstbetrekking eindigt.

Tegen deze beschikking is geenerlei voorziening toegelaten.

Art. 541. Indien de dienstbetrekking is aangegaan bij de reis en tengevolge van een maatregel van hooger hand of van andere overmacht de reis niet wordt aangevangen of, nadat zij is aangevangen, wordt gestaakt, neemt de dienstbetrekking een einde. De schepeling heeft in het laatstbedoeld geval recht op het naar tijdruimte in geld vastgesteld loon, totdat hij in Curaçao kan zijn teruggekomen of totdat hij eerder werk heeft gevonden. In geval van geschil wordt het bedrag van het loon vastgesteld door den kantonrechter, binnen wiens gebied de monsterrol is opgemaakt of de zetel van het scheepsbedrijf is gevestigd.

Indien de schepeling zich heeft verbonden om uitsluitend aan boord van een bepaald schip dienst te doen en dit schip ver-

gaat, geldt het in het eerste lid bepaalde, ook al is de dienstbetrekking niet bij de reis aangegaan.

Art. 542. Voor zoover het in geld uitgedrukt deel van het loon is vastgesteld bij de reis, heeft de schepeling recht op eene evenredige verhooging van het loon, indien de reis door toedoen van den reeder, door molest of door verblijf in eene noodhaven of eene andere soortgelijke reden in het belang van het schip en lading wordt verlengd.

Art. 543. Indien de dienstbetrekking is aangegaan bij de reis en de reis door toedoen van den reeder niet wordt aangevangen of, nadat zij is aangevangen, wordt gestaakt, neemt de dienstbetrekking een einde. De schepeling heeft alsdan het recht op de schadeloosstelling, bepaald in artikel 539, eerste lid.

Art. 544. Eindigt de dienstbetrekking buiten Curaçao, dan heeft de schepeling recht op vrij vervoer, indien hij Nederlander of Nederlandsch onderdaan is, tot eene haven te zijner keuze in Curaçao, indien hij niet Nederlander of Nederlandsch onderdaan is, ter keuze van den reeder, tot de plaats waar de dienst aan boord van het schip is begonnen of tot eene haven van het land waar hij thuis behoort, mits de schepeling zijn verlangen daartoe te kennen geeft uiterlijk op den dag volgende op dien, waarop de dienstbetrekkking eindigt, de in artikel 451 bedoelde dagen niet medegerekend, doch in ieder geval vóór het vertrek van het schip. Echter heeft de schepeling dit recht niet, indien hij de dienstbetrekking onrechtmatig doet eindigen of de reeder haar doet eindigen om eene dringende, aan den schepeling onverwijld medegedeelde reden, of de arbeidsovereenkomst is ontbonden op verzoek van den schepeling, op grond van gewichtige redenen, welke niet tevens zijn dringende redenen in den zin van artikel 538.

Onder het vrij vervoer zijn begrepen de kosten van onderhoud en nachtverblijf van het eindigen van de dienstbetrekking af tot de aankomst van den schepeling in de plaats van zijne bestemming.

Art. 545. De kapitein teekent iedere beëindiging van den dienst van het schip aan op de monsterrol. Deze aanteekening wordt, indien de kapitein of de schepeling zulks verzoekt, door den ambtenaar van aanmonstering voor gezien geteekend.

Art. 546. De reeder is verplicht om bij het einde van den dienst aan boord aan den schepeling eene schriftelijke afrekening ter hand te stellen. Indien geschil ontstaat over de afrekening, is de meest gereede partij bevoegd zich te wenden tot den kantonrechter, binnen wiens rechtsgebied het schip is aangekomen of de monsterrol is opgemaakt, met het verzoek de afrekening te onderzoeken en vast te stellen.

Eindigt de dienst buiten Curaçao, dan mag ieder van de partijen, ter verkrijging van eene voorloopige beslissing, zich wenden in Nederland, in Nederlandsche-Indië of in Suriname tot het bevoegd gezag, en buiten het Koninkrijk, tot den Nederlandschen diplomatieken of bezoldigden consulairen ambtenaar, dien hij het eerst heeft bereikt.

Art. 547. Na het eindigen van de reis is de schepeling, wiens dienstbetrekking is afgeloopen, niettemin gedurende drie werkdagen gehouden op verlangen van den kapitein mede te werken tot het opmaken van eene scheepsverklaring.

Art. 548. De reeder verbeurt voor iederen dag, dat hij een officier of een scheepsgezel, gedurende of bij het einde van den dienst aan boord van een schip, zonder wettige reden, ophoudt in het verkrijgen van het in geld vastgesteld deel van zijn loon, ten behoeve van den officier drie gulden en ten behoeve van den scheepsgezel een gulden vijftig cent.

Art. 549. De reeder is verplicht om aan den schepeling bij het eindigen van de dienstbetrekking op diens verlangen een getuigschrift uit te reiken.

Het getuigschrift moet eene juiste opgave bevatten omtrent den aard van den verrichten arbeid en den duur van de dienstbetrekking, alsmede, doch alleen op bijzonder verzoek van dengene, aan wien het getuigschrift moet worden uitgereikt, omtrent de wijze, waarop de schepeling aan zijne verplichtingen heeft voldaan en de wijze, waarop de dienstbetrekking geëindigd is; heeft de reeder de dienstbetrekking echter zonder het aanvoeren van redenen doen eindigen, dan is hij slechts gehouden zulks te vermelden, zonder verplicht te zijn de reden zelve mede te deelen; heeft de schepeling de dienstbetrekking onrechtmatig doen eindigen, dan is de reeder gerechtigd zulks in het getuigschrift te vermelden.

De reeder, die weigert het gevraagde getuigschrift af te geven, die in het getuigschrift tegen beter weten onjuiste mede-

deelingen opneemt, of die het getuigschrift van een kenmerk voorziet, bestemd om aangaande den schepeling eenige mededeeling te doen, welke niet in de bewoordingen van het getuigschrift is vervat, is zoowel jegens den schepeling als jegens derden aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.

Elk beding, waardoor deze verplichtingen van den reeder zouden worden uitgesloten of beperkt, is nietig.

Art. 550. De schepelingen zijn verplicht om tot berging van schip en lading mede te werken. Zij hebben het recht op buitengewone belooning voor de dagen, gedurende welke zij hiertoe werkzaam zijn geweest.

Ingeval van geschil stelt de kantonrechter, binnen wiens gebied de berging heeft plaats gehad, de belooning vast. In Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname geschiedt de vaststelling door het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk door den Nederlandschen diplomatieken of bezoldigden consulairen ambtenaar, die het eerst bereikt is.

Art. 551. Indien een schip, dat tot het verrichten van sleepdienst niet is bestemd, aan een ander in open zee aangetroffen schip sleepdienst bewijst onder omstandigheden, welke aanspraak op hulploon uitsluiten, hebben niettemin de schepelingen recht op een aandeel in het sleeploon. De reeder is verplicht aan ieder en schepeling vóór de uitbetaling desverlangd het bedrag van het sleeploon en de verdeeling daarvan schriftelijk mede te deelen.

Ingeval van geschil stelt de kantonrechter, binnen wiens gebied het schip is aangekomen of de monsterrol is opgemaakt, het aandeel van de schepelingen in het sleeploon naar billijkheid vast.

Art. 552. Ingeval van verlies van het schip door schipbreuk, is de reeder verplicht om aan den schepeling zoolang deze dientengevolge werkloos is doch ten hoogste gedurende twee maanden eene schadeloosstelling te betalen tot een bedrag gelijk aan het bij de arbeidsovereenkomst in geld vastgesteld deel van het loon. Is het loon geheel of voor een deel niet naar tijdruimte vastgesteld, dan is een bedrag verschuldigd gelijk aan het loon, dat volgens het gebruik wegens eene reis als die waarop het schip is verloren gegaan, bij vaststelling van het geheele loon naar tijdruimte, wordt betaald. In geval van ge-

schil beslist de kantonrechter binnen wiens gebied de monsterrol is opgemaakt of de zetel van het scheepsbedrijf is gevestigd.

Voor zoover de schepeling krachtens het bepaalde in artikel 541 recht heeft op loon, komt dit loon in mindering van de hierbedoelde schadeloosstelling.

De vordering tot schadeloosstelling is bevoorrecht op al de roerende en onroerende goederen van den reeder; het voorrecht staat in rang gelijk met dat bedoeld in artikel 1175 onder 4°. van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

De reeder, die vermeent, dat een of meer van de schepelingen ten aanzien van de schipbreuk grove schuld treft, is bevoegd om zich te wenden tot den kantonrechter met verzoek zijne in het eerste lid bedoelde verplichting tegenover bepaalde schepelingen voor een bij zijne beslissing bepaalden en op dezelfde wijze verlengbaren tijd op te schorten, totdat omtrent de oorzaak van de ramp uitspraak is gedaan. De kantonrechter mag naar aanleiding van die uitspraak den reeder voor goed van zijne verplichting ontheffen.

Art. 553. De reeder, die verplicht is tot vrij vervoer van den schepeling naar eene haven, heeft het recht om zich van die verplichting te kwijten door hem, mits hij tot werken in staat is, aan boord van een naar die haven bestemd schip eene betrekking te verschaffen overeenkomstig die, welke hij in dienst van den reeder bekleedde.

Geschillen over de uitvoering van deze bepaling beslist in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk de Nederlandsche diplomatieke of bezoldigde consulaire ambtenaar, die het eerst te bereiken is.

Art. 554. Bij overeenkomst mogen partijen niet afwijken van het bepaalde in de artikelen 492, 493, 496, 497, 507, 508, 512, 517—520, 522—527, 529, 540 eerste en tweede lid, 546, 550 en 551, noch ook ten nadeele van den schepeling van het bepaalde in de artikelen 501, 515, 516, 521, 528, 531, 533—535, 539, 540 derde lid, 541—544, 548, 552 en 553.

Bepalingen in de arbeidsovereenkomst, welke afwijkingen bevatten van de algemeene verordeningen betreffende de bevoegdheid des rechters om kennis te nemen van geschillen betrekkelijk deze overeenkomst, zijn nietig, met uitzondering van die, waarbij partijen zich verbinden om dergelijke geschillen aan de uitspraak van scheidslieden te onderwerpen.

Art. 555. Eene beschikking ingevolge de artikelen 516 vierde lid, 525 laatste lid, 540, 546, 550, 551 en 552 geeft de kantonrechter niet dan na verhoor, althans na behoorlijke oproeping door den griffier, van partijen. Bij de oproeping van de wederpartij wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

In de gevallen van de artikelen 516 vierde lid, 525 laatste lid, 546, 550, 551 en 552 mag de beschikking worden gegeven in den vorm bij artikel 305 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaald.

§ 3. *Van de monsterrol en het monsterboekje.*

Art. 556. De monsterrol is een, ten overstaan van den bevoegden ambtenaar opgemaakte, staat van de bemanning van een schip. Zij wordt in tweevoud opgemaakt en vermeldt, onverminderd hetgeen elders is voorgeschreven, den naam van het schip, de met het schip te maken reis of reizen, de namen van den reeder, van den kapitein en van de schepelingen, de hoedanigheid in welke iedere schepeling aan boord dienst zal doen, wie hunner den rang van officier zullen hebben, en hetgeen partijen daarin verder verlangen op te nemen.

Zij wordt door of namens den reeder, door den kapitein en door de schepelingen onderteekend.

Nietig zijn bepalingen in de monsterrol, welke afwijken van de met een schepeling gesloten arbeidsovereenkomst of welke deze aanvullen.

Art. 557. Bij het opmaken van de monsterrol is de reeder verplicht de met de schepelingen gesloten arbeidsovereenkomst aan den ambtenaar van aanmonstering over te leggen.

De ambtenaar van aanmonstering vergewist zich, dat de schepelingen den inhoud van de arbeidsovereenkomst hebben begrepen en dat partijen de overeenkomsten hebben onderteekend. Hij neemt daaromtrent eene verklaring in de monsterrol op.

De ambtenaar voegt gewaarmerkte afschriften van de overeenkomsten als bijlagen bij de monsterrol. Ieder schepeling moet aan boord in de gelegenheid worden gesteld van de hem betreffende overeenkomst inzage te nemen.

Art. 558. De ambtenaren van aanmonstering geven aan ieder, die zich daartoe aanmeldt en aan wien niet reeds eerder

een nog geldig monsterboekje is afgegeven, een monsterboekje af.

Het boekje bevat de noodige gegevens omtrent den persoon van den houder.

Art. 559. Onverminderd het bepaalde in het volgend artikel en in andere algemeene verordeningen, laat de ambtenaar van aanmonstering alleen hen, die een monsterboekje overleggen, toe om als schepeling eene monsterrol te onderteekenen.

De ambtenaar van aanmonstering vermeldt in het boekje de onderteekening van de monsterrol en de hoedanigheid, waarin de schepeling dienst zal doen.

Art. 560. De schepeling moet met het monsterboekje overleggen een bewijs van gezondheid, niet langer dan dertig dagen te voren afgegeven door een in Curaçao tot de uitoefening van de geneeskunst bevoegden geneeskundige en vaststellende, dat de schepeling niet lichamelijk ongeschikt is tot het verrichten van de werkzaamheden aan boord, waartoe hij zich wenscht te verbinden, en dat zijne tegenwoordigheid aan boord geen gevaar voor de gezondheid van de overige opvarenden oplevert.

Indien de monsterrol in Nederland, in Nederlandsch-Indië of in Suriname wordt opgemaakt ten overstaan van eene Nederlandsche, Nederlandsch-Indische of Surinaamsche autoriteit, worden de ter plaatse geldende voorschriften gevolgd.

Art. 561. De ambtenaar van aanmonstering stelt na afloop van de monstering het monsterboekje in handen van den kapitein; deze geeft het den schepeling terug bij het einde van den dienst aan boord van het schip.

De kapitein vermeldt in het boekje den datum waarop en de plaats waar de dienst aan boord van het schip is geëindigd. Deze vermelding wordt, indien de kapitein of de schepeling zulks verzoekt, door den ambtenaar van aanmonstering voor gezien geteekend.

Indien de kapitein het monsterboekje niet kan teruggeven aan den schepeling, doet hij dit toekomen aan den reeder, die het, onder vermelding van de reden waarom het niet aan den schepeling is teruggeven, opzendt aan den ambtenaar van aanmonstering, die het boekje heeft afgegeven.

De ambtenaar van aanmonstering is bevoegd om, behoudens beroep op den kantonrechter op het betrokken eiland, op ver-

zoek van den reeder, het monsterboekje gedurende den tijd van ten hoogste één jaar in te houden, ingeval de schepeling de overeenkomst onrechtmatig heeft doen eindigen. De schepeling wordt vooraf opgeroepen om te worden gehoord; hij mag ook verschijnen bij een bijzonder gemachtigde of vergezeld van een raadsman.

De bevoegdheid van den reeder tot het doen van het verzoek vervalt door verloop van één maand na het eindigen van de arbeidsovereenkomst in eene Curaçaosche haven en van zes maanden na het eindigen van die overeenkomst buiten Curaçao.

Art. 562. Het monsterboekje mag het loon niet noemen en gedragsbeoordeelingen niet bevatten.

Art. 563. Indien de schepeling van meening is, dat de kapitein in zijn monsterboekje onjuiste feiten heeft vermeld, mag hij zich daarover beklagen bij den ambtenaar van aanmonstering. Deze beslist, behoudens beroep op den kantonrechter op het betrokken eiland, na verhoor, althans na behoorlijke oproeping door den griffier van den kapitein; hij brengt de door hem noodig geachte verbetering in het boekje aan.

Het laatste lid van artikel 561 vindt overeenkomstige toepassing.

Art. 564. De ambtenaren van aanmonstering houden een register van de te hunnen overstaan opgemaakte monsterrollen alsmede een register van de door hen afgegeven monsterboekjes.

Art. 565. De Gouverneur regelt alles wat in verband staat met de monsterrol en het monsterboekje, daaronder begrepen het wegens de bemoeiingen van den ambtenaar van aanmonstering aan 's Lands kas verschuldigde en de inrichting en bijhouding van de in het voorgaand artikel bedoelde registers.

§ 4. *Van de schepelingen op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.*

Art. 566. De bepalingen van de tweede en de derde paragraaf van dezen Titel blijven buiten toepassing ten aanzien van schepelingen op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.

De verplichtingen en rechten van deze schepelingen worden beoordeeld volgens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao en van andere algemeene verordeningen.

VIJFDE TITEL.

VAN VERVRACHTING EN BEVRACHTING VAN SCHEPEN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 567. Onder vervrachting en bevrachting worden verstaan de tijdbevrachting (*tijd-charter*) en de reisbevrachting (*reis-charter*).

Tijdbevrachting is de overeenkomst, waarbij de eene partij (de *vervrachter*) zich verbindt om een aangewezen schip gedurende een bepaalden tijd ter beschikking te stellen van de wederpartij (den *bevrachter*), ten einde het te haren behoeve tot de vaart ter zee te gebruiken, tegen betaling van een naar tijdsduur berekenden prijs.

Reisbevrachting is de overeenkomst waarbij de eene partij (de *vervrachter*) zich verbindt om een aangewezen schip geheel of voor een deel ter beschikking te stellen van de wederpartij (den *bevrachter*), ten einde op één of meer bepaalde reizen voor haar personen of goederen over zee te vervoeren, tegen betaling van een zekeren prijs voor dit vervoer.

Art. 568. Ieder van de partijen is bevoegd om te vorderen, dat van de overeenkomst een akte wordt opgemaakt. Deze akte heet charter-partij.

Art. 569. Hij die voor een ander eene bevrachtingsovereenkomst sluit, is niettemin jegens de wederpartij uit eigen hoofde verbonden, tenzij hij bij het sluiten van de overeenkomst binnen de grenzen van zijne volmacht handelt en zijn lastgever noemt.

Art. 570. Door vervreemding van het schip wordt een tevoren door den eigenaar gesloten bevrachtingsovereenkomst niet verbroken. Tot nakoming van de overeenkomst is de nieuwe eigenaar nevens den vervreemder gehouden.

Art. 571. Indien de charter-partij aan order is gesteld, is de bevrachter bevoegd om zijne rechten en verplichtingen door

endossement en overgave van het stuk aan een ander over te dragen.

Indien de charter-partij niet aan order is gesteld, blijft de bevrachter, na endossement en overgave van het stuk, jegens den vervrachter verbonden tot nakoming van de verplichtingen uit de overeenkomst.

Art. 572. Indien het schip niet op den daarvoor bij de overeenkomst bepaalden tijd ten dienste is van den bevrachter, is deze bevoegd om de overeenkomst te verbreken, mits daarvan schriftelijk kennis gevende aan de wederpartij. Hij heeft in ieder geval, tenzij de vervrachter bewijst, dat de vertraging niet aan hem is te wijten, recht op schadevergoeding, zonder dat eene ingebrekestelling wordt vereischt.

Art. 573. De bevrachter is bevoegd om het schip, alvorens daarvan het in de charter-partij bepaalde gebruik te maken, op zijne kosten door een of meer deskundigen te doen nazien. De kantonrechter op het eiland waar het schip zich bevindt, benoemt de deskundigen na verhoor, althans na behoorlijke oproeping door den griffier bij aangeteekenden brief van den vervrachter of van dengene die hem vertegenwoordigt.

De vervrachter of diens vertegenwoordiger is verplicht tot het onderzoek voor zooveel de kantonrechter noodig acht mede te werken op straffe van schadevergoeding.

Het bericht van de deskundigen geldt, zoolang de onjuistheid daarvan niet is aangetoond, tusschen de partijen bij de bevrachtingsovereenkomst als bewijs in rechte omtrent den toestand van het schip ten tijde van het onderzoek.

De bevrachter is gehouden om aan den vervrachter de schade te vergoeden, welke deze door het onderzoek en het daardoor veroorzaakt oponthoudt mocht lijden, tenzij bij het onderzoek blijkt, dat het schip niet verkeert in behoorlijken staat van onderhoud, niet voldoende is uitgerust of niet geschikt is tot het in de charter-partij aangewezen gebruik.

§ 2. *Tijdbevrachting.*

Art. 574. Ingeval een tijdbevrachting is gesloten, heeft de vervrachter het schip ten dienste van den bevrachter te stellen en tijdens den duur van de overeenkomst te houden, in behoorlijken staat van onderhoud, voldoende uitgerust en bemand en geschikt tot het in de charter-partij aangewezen gebruik.

Hij staat in voor de schade, aan den bevrachter veroorzaakt door den staat, waarin zich het schip bevindt, tenzij hij bewijst, dat hij aan zijne verplichtingen ten deze heeft voldaan.

Indien de overeenkomst een schip betreft, dat door mechanische kracht wordt voortbewogen, is de brandstof voor de machines voor rekening van den bevrachter.

Art. 575. Hulploon, tijdens den duur van de overeenkomst door het schip verdiend, wordt, na aftrek van alle onkosten en van het aandeel aan anderen toekomende, door vervrachter en bevrachter gelijkelijk verdeeld.

Art. 576. De overeenkomst neemt een einde met het vergaan van het schip, en, in geval van vermissing, op den dag van het laatste bericht.

De vrachtprijs is niet verschuldigd gedurende den tijd, dat het schip ten gevolge van geleden schade of wegens gemis van voldoende bemanning of leeftocht buiten staat is dienst te doen.

Art. 577. Indien de vrachtprijs niet wordt betaald op den daarvoor bepaalden tijd, is de vervrachter bevoegd om aan de overeenkomst een einde te maken, mits daarvan schriftelijk kennis gevende aan de wederpartij.

Art. 578. Ieder van de partijen is bevoegd om, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde te maken, indien door een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog de uitvoering van de overeenkomst wordt belet en niet binnen een redelijken tijd kan worden hervat.

Indien het schip is beladen of reizigers aan boord heeft en zich niet in een haven bevindt, heeft het zich naar de eerst bereikbare veilige haven te begeven.

Art. 579. In alle gevallen waarin de overeenkomst tusschentijds een einde neemt, is de vrachtprijs verschuldigd tot en met den dag, waarop zij eindigt.

Indien echter, in de gevallen van de artikelen 577 en 578, het schip is beladen of reizigers aan boord heeft, is de vrachtprijs verschuldigd tot en met den dag, waarop de lading is gelost of de reizigers zijn ontscheept.

ZESDE TITEL.

VAN HET VERVOER VAN GOEDEREN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 580. Vervoerder in den zin van dezen Titel is degene die zich, hetzij bij een tijd- of reisbevrachting, hetzij bij eenige andere overeenkomst, verbindt het vervoer van goederen, geheel of gedeeltelijk over zee, te bewerkstelligen.

Art. 581. De vervoerder is, binnen de grenzen van hetgeen redelijk is, vrij in de keuze van het vervoermiddel, tenzij omtrent een bepaald middel van vervoer is overeengekomen.

Art. 582. De overeenkomst tot vervoer verplicht den vervoerder van de inontvangstneming tot de aflevering voor het behoud van het te vervoeren goed te zorgen.

De vervoerder is gehouden tot vergoeding van de schade door geheele of gedeeltelijke niet-aflevering of beschadiging van het goed veroorzaakt, tenzij hij bewijst dat de niet-aflevering of de beschadiging het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden, van den aard, van de gesteldheid of van eenig gebrek van het goed zelf dan wel van de schuld van den afzender.

Hij staat in voor de daden van degenen die hij in het werk stelt, en voor de zaken waarvan hij zich bij het vervoer bedient.

Art. 583. Voor diefstal en verlies van goud, zilver, edelgesteenten en andere kostbaarheden, van geld en van waardepapieren, alsmede voor beschadiging van lichtelijk daaraan onderhevige kostbaarheden, is de vervoerder alleen aansprakelijk, indien hem de aard en de waarde van deze goederen zijn medegedeeld vóór of bij de inontvangstneming.

Art. 584. Elk beding, waarbij de vervoerder zich niet of niet dan tot een beperkt bedrag aansprakelijk stelt voor schade, veroorzaakt door onvoldoende zorg voor onderhoud, uitrusting of bemanning van het vervoermiddel dan wel door deszelfs ongeschiktheid tot het overeengekomen vervoer of door verkeerde behandeling of onvoldoende bewaking van het goed, is nietig.

Evenwel is de vervoerder bevoegd om te bedingen, dat hij niet aansprakelijk zal zijn voor meer dan een bepaald bedrag

per vervoerd voorwerp, waarvan hem de aard en de waarde niet zijn medegedeeld vóór of bij de inontvangstneming. Dit bedrag mag niet lager worden gesteld dan zeshonderd gulden.

De vervoerder mag bovendien bedingen, dat hij niet tot eenige schadevergoeding gehouden is, indien de aard of de waarde van het goed hem opzettelijk onjuist is medegedeeld.

Art. 585. Bedingen tot beperking van de aansprakelijkheid van den vervoerder ontheffen dezen in geen geval van den last te bewijzen, dat voor het onderhoud, de uitrusting of de bemanning van het vervoermiddel en voor de geschiktheid van het vervoermiddel tot het overeengekomen vervoer voldoende zorg is aangewend, indien blijkt, dat de schade het gevolg is van een gebrek van het vervoermiddel of van zijne inrichting.

Hiermede strijdige bedingen zijn nietig.

Art. 586. Bedingen tot beperking van de aansprakelijkheid van den vervoerder ontheffen dezen niet van de aansprakelijkheid, indien de schuld of de nalatigheid van hemzelf of van personen die hij heeft in het werk gesteld, wordt bewezen.

Art. 587. De door den vervoerder wegens geheele of gedeeltelijke niet-aflevering van het goed te betalen schadevergoeding wordt berekend naar de waarde, welke goed van dezelfde soort en hoedanigheid had ter plaatse van bestemming, ten tijde waarop het goed aldaar had moeten worden afgeleverd; het bedrag wordt verminderd met hetgeen door de niet-aflevering is bespaard aan rechten, kosten en vracht.

Indien de overige lading met dezelfde bestemming, ten gevolge van een oorzaak waarvoor de vervoerder niet aansprakelijk is, deze bestemming niet bereikt, wordt de schadevergoeding berekend naar de waarde, welke goed van dezelfde soort en hoedanigheid had ter plaatse waar en ten tijde waarop die lading is aangebracht.

Art. 588. In geval van beschadiging moet worden vergoed de som, welke men verkrijgt door van de in artikel 587 bedoelde waarde de waarde van het beschadigde goed af te trekken en dit verschil te verminderen met hetgeen door de beschadiging is bespaard aan rechten, kosten en vracht.

Art. 589. Indien de vervoerder de reeder is van het schip, is zijne aansprakelijkheid wegens schade, aan de met het schip

vervoerde goederen overkomen, beperkt tot een bedrag van f 50 per kubieken meter netto-inhoud van het schip, vermeerderd, voor zooveel betreft schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, met hetgeen, ter bepaling van dien inhoud, van den bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht.

Art. 590. Indien de vervoerder niet is de reeder van het schip, is zijne verplichting tot schadevergoeding ingevolge artikel 582, wat het vervoer over zee betreft, beperkt tot het bedrag, waarvoor ter zake van de geleden schade, krachtens de bepaling van het voorgaand artikel, op den reeder verhaal mag worden genomen.

In geval van geschil heeft de vervoerder aan te toonen, tot welk bedrag zijne aansprakelijkheid is beperkt.

Art. 591. In afwijking van de bepalingen der artikelen 587—590 mag volledige schadevergoeding worden gevorderd, indien de schade is veroorzaakt door opzet of grove schuld van den vervoerder zelven.

Hiermede strijdige bedingen zijn nietig.

Art. 592. De vervoerder is aansprakelijk voor de schade door vertraagde aflevering van het goed ontstaan, tenzij hij bewijst, dat de vertraging het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden.

Art. 593. De vervoerder heeft recht op vergoeding van de schade, hem veroorzaakt doordat hem de voor het vervoer van het goed vereischte papieren niet naar behooren zijn verstrekt.

Hij is aansprakelijk voor de naleving van de algemeene verordeningen het goed betreffende, voor zooverre de hem verstrekte papieren en opgaven hem daartoe in staat stellen.

Art. 594. De vervoerder heeft recht op vergoeding van de schade, hem veroorzaakt doordat hem omtrent den aard of de eigenschappen van het goed onjuiste of onvolledige opgaven zijn gedaan, tenzij hij dien aard of die eigenschappen heeft gekend of had behooren te kennen.

Van goederen, welke gevaar opleveren voor de lading of voor het schip, mag de vervoerder zich te allen tijde ontdoen ook door ze te vernietigen, zonder deswege tot eenige schade-

vergoeding gehouden te zijn. Dit geldt ook van goederen, welke als contrabande worden beschouwd, indien den vervoerder omtrent die goederen onjuiste of onvolledige opgaven zijn gedaan.

Art. 595. Indien het schip de bestemmingsplaats door de plaatselijke gesteldheid niet of niet binnen een redelijken tijd kan bereiken, is de vervoerder verplicht de goederen op zijne kosten in lichters of op andere wijze naar de bestemmingsplaats te doen brengen.

Is overeengekomen, dat het schip niet verder behoeft te gaan dan tot daar waar het veilig en vlot kan komen en blijven liggen, dan is de vervoerder bevoegd om de goederen af te leveren op de plaats, het naast bij de bestemmingsplaats gelegen, welke aan deze voorwaarde voldoet, tenzij de verhindering van zoo tijdelijken aard is, dat zij slechts tot een gering oponthoud aanleiding geeft.

Art. 596. Indien hetzij de vervoerder hetzij de ontvanger het goed bij de aflevering doet meten, wegen of tellen, kan ieder van hen de meting, weging of telling doen controleeren door een of meer daartoe aangestelde ambtenaren of, waar dezen ontbreken, door een of meer personen, daartoe benoemd door den kantonrechter op het eiland, waar de aflevering plaats heeft, op verzoek van de meest gereede partij en na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Partijen dragen de kosten van de contrôle voor gelijke deelen.

De uitkomst van de contrôle is voor partijen verbindend, tenzij hare onjuistheid wordt bewezen.

Art. 597. De Gouverneur stelt het loon vast, hetwelk de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren ten bate van 's Lands kas in rekening behooren te brengen.

Art. 598. Zoowel de vervoerder als de ontvanger is bevoegd, om bij de aflevering van het goed een gerechtelijk onderzoek naar den toestand waarin het wordt afgeleverd, benevens de begrooting van de daarbij bevonden schade, te doen plaats hebben.

De benoeming van de deskundigen geschiedt door den kantonrechter op het eiland, waar de aflevering plaats heeft, na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 599. Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger heeft plaats gehad, geldt het daarover uitgebracht bericht, zoolang de onjuistheid daarvan niet is aangetoond, als bewijs in rechte omtrent den toestand van het goed ten tijde van het onderzoek.

Met gelijk gevolg mag, op aanvrage van den ontvanger, het gerechtelijk onderzoek plaats hebben nà de aflevering van het goed.

Art. 600. Indien de goederen zijn aangenomen zonder dat de contrôle, bedoeld in artikel 596, heeft plaats gehad, worden zij vermoed zonder tekort te zijn uitgeleverd, tenzij de ontvanger, voor of bij gelegenheid van de aanneming van het goed of, wanneer het tekort uiterlijk niet waarneembaar is, uiterlijk op den derden werkdag na de aanneming, aan den vervoerder of aan diens vertegenwoordiger schriftelijk het bestaan van een tekort heeft medegedeeld.

Staat een tekort vast, dan wordt, indien het goederen van verschillende hoedanigheid betreft, het te kort komende geacht naar evenredigheid op dezelfde wijze samengesteld te zijn geweest als het uitgeleverde, tenzij er gronden zijn om iets anders aan te nemen.

Art. 601. Indien de goederen zijn aangenomen zonder dat een gerechtelijk onderzoek, als bedoeld in artikel 598, heeft plaats gehad, worden zij vermoed overeenkomstig den inhoud van het cognossement te zijn uitgeleverd, tenzij de ontvanger voor of bij gelegenheid van de aanneming van het goed of, indien de beschadiging uiterlijk niet zichtbaar is, uiterlijk op den derden werkdag na de aanneming, aan den vervoerder of diens vertegenwoordiger schriftelijk het bestaan van schade heeft medegedeeld. De mededeeling moet den aard van de schade in het algemeen aangeven.

Beschadiging omvat geheel of gedeeltelijk verlies van inhoud.

Art. 602. De rechtsvordering tot schadevergoeding moet worden ingesteld binnen één jaar na uitlevering van het goed of na den dag, waarop het goed uitgeleverd had moeten worden.

Art. 603. De ontvanger is voor de hem verschuldigde schadevergoeding bevoorrecht op de vracht vóór alle andere schuldeischers, behalve de in artikel 385 genoemde, mits hij op de vracht beslag doet leggen binnen den in het vorig artikel bedoelden termijn. Door de beslaglegging wordt aan het voorschrift van dat artikel geacht te zijn voldaan.

Indien bescheiden niet bestaan, mag het beslag worden gelegd met verlof van den kantonrechter op het eiland, waar de goederen zijn afgeleverd. Deze rechter neemt kennis van de vorderingen tot vanwaardeverklaring en tot opheffing van het beslag, alsmede van de vordering tot het doen van verklaring tegen een derde-beslagene.

Art. 604. De ontvanger, beschadiging van het goed vermoedende, is bevoegd om vóór of bij de aflevering daarvan, een gerechtelijk onderzoek te doen plaats hebben naar de wijze, waarop het goed aan boord van het schip is gestuwd en naar de oorzaak van de beschadiging.

De benoeming van de deskundigen geschiedt door den kantonrechter op het eiland, waar de aflevering plaats heeft, na verhoor of behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Indien dit onderzoek in tegenwoordigheid of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger heeft plaats gehad, geldt het uitgebracht bericht, zoolang de onjuistheid daarvan niet is aangetoond, als bewijs in rechte omtrent de stuwing van het goed en de oorzaak van de beschadiging.

Art. 605. De kosten van het gerechtelijk onderzoek, bedoeld in de artikelen 598 en 604, zijn voor rekening van den aanvrager.

Indien echter de vervoerder de geconstateerde schade moet vergoeden, is de rechter, indien daartoe gronden zijn, bevoegd om de kosten van het door den aanvrager uitgelokt onderzoek ten laste te brengen van den vervoerder.

Art. 606. Na aflevering van het goed ter plaatse van bestemming moet de ontvanger de vracht betalen en hetgeen hij verder verschuldigd is overeenkomstig de documenten, op grond waarvan hij de aflevering heeft verkregen.

Art. 607. Indien de vracht is bepaald naar de maat, het gewicht of het getal van de vervoerde goederen, wordt zij berekend naar de maat, het gewicht of het getal, dat de goederen hebben bij de aflevering aan den ontvanger, tenzij blijkt, dat de maat, het gewicht en het getal bij de overneming ten vervoer geringer was, in welk geval de berekening geschiedt naar deze gegevens.

De kosten van het meten, wegen of tellen bij de aflevering komen ten laste van den vervoerder, tenzij in de haven een afwijkend gebruik bestaat.

Art. 608. De vervoerder is, behoudens het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, niet bevoegd om tot zekerheid van hetgeen hem is verschuldigd, het goed onder zich te houden. Een hiermede strijdig beding is nietig.

Hij heeft het recht, alvorens met de aflevering van het goed aan te vangen, te vorderen dat zekerheid worde gesteld voor de betaling van hetgeen de ontvanger hem ter zake van het vervoer en als bijdrage in de averij-grosse schuldig is.

In geval van geschil over het bedrag of den aard der te stellen zekerheid beslist de kantonrechter op het eiland, waar de aflevering moet plaats hebben, op verzoek van de meest gereede partij, na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 609. Indien bij de afrekening geschil ontstaat over het door den ontvanger verschuldigd bedrag of indien ter bepaling daarvan een niet spoedig uit te voeren berekening noodig is, is de ontvanger verplicht het gedeelte, over welks verschuldigdheid partijen het eens zijn, terstond te voldoen, en voor de betaling van het door hem betwiste gedeelte of van het gedeelte waarvan het bedrag nog niet vaststaat, zekerheid te stellen.

Indien reeds overeenkomstig het voorgaand artikel zekerheid is gesteld, is de ontvanger verplicht die zekerheid tot een voldoend bedrag in stand te houden.

In geval van geschil over het bedrag of over den aard van de te stellen zekerheid dan wel over het bedrag waarvoor de gestelde zekerheid moet worden in stand gehouden, beslist de kantonrechter op het eiland, waar de aflevering heeft plaats gehad, op verzoek van de meest gereede partij, na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 610. Indien de ontvanger niet opkomt, indien hij weigert het goed aan te nemen, of indien op het goed revindicatoir beslag is gelegd, is de vervoerder verplicht het goed voor rekening en gevaar van den rechthebbende op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats.

De vervoerder mag tot den opslag overgaan, indien de ontvanger weigert zekerheid te stellen overeenkomstig de bepaling van artikel 608 of geschil ontstaat over het bedrag of over den aard van de te stellen zekerheid.

Art. 611. Indien aan spoedig bederf onderhevig goed is opgeslagen, mag zoowel de vervoerder als de bewaarder worden gemachtigd, het geheel of gedeeltelijk op de door den rechter bepaalde wijze te verkoopen; de vervoerder mag daartoe mede worden gemachtigd ten einde op de opbrengst het hem verschuldigde te verhalen.

De machtiging wordt verleend door den kantonrechter op het eiland, waar het goed is opgeslagen, zoo mogelijk na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de medebelanghebbenden of van hunne vertegenwoordigers. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

De opbrengst van het verkochte wordt, voor zooverre het niet strekt tot voldoening van de kosten van opslag en van de vordering van den vervoerder, onder gerechtelijke bewaring gesteld.

Art. 612. Indien de opbrengst van het verkochte niet toereikend is tot voldoening van de vordering van den vervoerder, heeft deze voor het te kort komende verhaal op dengene met wien hij de vervoerovereenkomst heeft gesloten.

Art. 613. Indien op het goed een ander dan revindicatoir beslag is gelegd, is de vervoerder eveneens tot opslag in een daarvoor geschikte bewaarplaats verplicht. Is het goed aan

spoedig bederf onderhevig, dan mogen zoowel de vervoerder en de bewaarder als de beslaglegger en de ontvanger tot verkoop worden gemachtigd.

De opbrengst van het verkochte wordt na aftrek van de kosten van beslag onder gerechtelijke bewaring gesteld.

Art. 614. De vervoerder, die het goed aflevert in strijd met het voorgaand artikel, en de ontvanger, die het aanneemt, wetende dat daarop beslag ligt, zijn persoonlijk aansprakelijk voor de voldoening van de vordering, waarvoor het beslag is gelegd, voor zoovere die vordering ten tijde van de aflevering op het goed kon worden verhaald.

Behoudens tegenbewijs wordt aangenomen, dat de vordering op het goed ten volle kon worden verhaald en dat de ontvanger bekend was met het beslag.

Art. 615. Na de aflevering is de vervoerder bevoegd om het vervoerde goed, waar het zich ook bevindt, na verkregen verlof van den kantonrechter, in beslag te nemen wegens het hem verschuldigde, indien de ontvanger voor de betaling daarvan zekerheid niet heeft gesteld en zoolang niet een derde op het goed te goeder trouw en onder bezwarenden titel eenig recht heeft verkregen dan wel ééne maand na de aflevering is verstreken.

De artikelen 592—597 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn op dit beslag van toepassing.

De kantonrechter op het eiland, waar het beslag is gelegd, neemt kennis van de vorderingen tot van-waarde-verklaring en tot opheffing van het beslag.

Art. 616. Indien de vervoerder het goed aflevert, zonder zich het hem wegens het vervoer bij de aflevering verschuldigde te laten voldoen of zonder zekerheidstelling daarvoor te hebben verkregen, verliest hij zijn aanspraak te dier zake op dengene, met wien hij de overeenkomst tot vervoer heeft gesloten, indien deze doet blijken, dat krachtens de tusschen hem en den ontvanger bestaande rechtsverhouding het verschuldigde door den ontvanger moest worden gedragen en hij dit, zoo hij het betaalde, uit hoofde van het onvermogen van den ontvanger niet meer op dezen zou kunnen verhalen.

Art. 617. De ontvanger is niet bevoegd de goederen geheel of voor een deel voor de vracht te abandonneeren.

Art. 618. De kosten van sorteering van de goederen, voor zooveel noodig voor de richtige aflevering, zijn voor rekening van den vervoerder.

Art. 619. De afzender is bevoegd om te verlangen, dat de vervoerder, tegen intrekking van het ontvangbewijs, dat hij mocht hebben afgegeven, een cognossement over het ten vervoer overgenomen goed afgeve.

De afzender is zijnerzijds gehouden de tot invulling van het cognossement noodige gegevens tijdig te verstrekken.

Art. 620. De kapitein is bevoegd om de cognossementen af te geven voor de goederen, welke worden overgenomen ter inlading in het door hem gevoerd schip, tenzij een ander met de afgifte is belast.

Art. 621. Het cognossement is een gedagteekend geschrift, waarin de vervoerder verklaart, dat hij bepaalde goederen in ontvangst heeft genomen, ten einde die te vervoeren naar een aangewezen bestemmingsplaats en aldaar uit te leveren aan een aangewezen persoon, alsmede onder welke bedingen de uitlevering zal geschieden.

Deze persoon mag worden aangeduid hetzij bij name, hetzij als order van den afzender of van een derde, hetzij als toonder, al of niet nevens een bij name genoemden persoon.

De woorden „aan order" zonder meer worden geacht de order van den afzender aan te duiden.

Wordt het cognossement afgegeven na inlading van de goederen, dan wordt daarin op verlangen van den afzender de naam vermeld van het schip, waarin de goederen zijn geladen. Is het cognossement vóór de inlading van de goederen afgegeven zonder vermelding van den naam van het schip, waarin ze zullen worden geladen, dan is de afzender bevoegd te verlangen, dat de vervoerder daarin alsnog aanteekene den naam van het schip en den dag van de inlading, zoodra deze is geschied.

Art. 622. Het cognossement wordt afgegeven in twee verhandelbare exemplaren. De verhandelbare exemplaren, waarin is vermeld, hoeveel van deze exemplaren in het geheel zijn afgegeven, gelden allen voor één en één voor allen. Niet-verhandelbare exemplaren moeten als zoodanig worden aangeduid.

De vervoerder is op ieder exemplaar, waarin de vermelding van het getal van de afgegeven exemplaren ontbreekt en dat niet is aangeduid als niet-verhandelbaar, tot uitlevering verplicht jegens den verkrijger te goeder trouw en onder bezwarenden titel.

Art. 623. Een cognossement aan order wordt overgedragen door endossement en overgave van het stuk. Het endossement behoeft de vermelding van genoten waarde niet te bevatten, noch aan order te zijn gesteld; de enkele handteekening op de rugzijde van het cognossement is voldoende.

Art. 624. Indien een cognossement is afgegeven, mag de uitlevering van het goed vóór de aankomst ter bestemmingsplaats niet worden gevorderd dan tegen teruggave van alle verhandelbare exemplaren van het cognossement of, indien niet alle worden teruggegeven, tegen zekerheidstelling voor alle schade, dientengevolge te lijden. In geval van geschil over het bedrag of over den aard van de te stellen zekerheid beslist de rechter.

Art. 625. De regelmatige houder heeft het recht om overeenkomstig den inhoud van het cognossement uitlevering van het goed ter plaatse van bestemming te vorderen, tenzij hij niet op rechtmatige wijze houder is geworden.

Stukken, door den cognossementhouder aan derden afgegeven, ten einde daarop gedeelten van de in het cognossement vermelde goederen te ontvangen, geven aan de houders niet een zelfstandig recht op uitlevering tegen den vervoerder.

Art. 626. De vervoerovereenkomst of, is er een charter-partij opgemaakt, de charter-partij mag den houder van het cognossement slechts worden tegengeworpen en door dezen slechts worden ingeroepen, indien en voor zoover het cognossement daarnaar verwijst, tenzij hij zelf of degene voor wiens rekening hij handelt, partij is bij de vervoerovereenkomst of de charter-partij.

De houder van het cognossement is niet gehouden tot voldoening van overliggeld of schadevergoeding ter zake van de inlading of wegens gedeeltelijke niet-inlading verschuldigd, tenzij de verschuldigdheid blijkt uit het cognossement, of hij redelijkerwijze geacht mag worden bij de verkrijging van het cog-

nossement van elders met de verschuldigdheid bekend te zijn geweest, of het cognossement eene algemeene verwijzing bevat naar de bepalingen van de charter-partij en deze de aansprakelijkheid des bevrachters voor het overliggeld of de schadevergoeding doet ophouden met de beëindiging van de belading. Het voorbehoud, aan het slot van het eerste lid gemaakt, geldt ook ten deze.

Art. 627. Indien de houder van het cognossement de afzender is of voor diens rekening handelt, volstaat de vervoerder met uitlevering van hetgeen hij ten vervoer heeft ontvangen, ook al stemt de omschrijving van het goed in het cognossement daarmede niet overeen.

Art. 628. Indien in het cognossement de clausule: ,,inhoud, hoedanigheid, getal, gewicht of maat onbekend'', of eene daarmede gelijkstaande clausule is opgenomen, binden de in het cognossement voorkomende vermeldingen omtrent den inhoud, de hoedanigheid, het getal, het gewicht of de maat van de goederen den vervoerder niet, tenzij hij den aard of de hoedanigheid van de goederen heeft gekend of had behooren te kennen of tenzij de goederen hem toegeteld, toegewogen of toegemeten zijn.

Art. 629. Indien het cognossement den toestand van het goed niet vermeldt, wordt de vervoerder, tot op bewijs van het tegendeel, geacht het goed te hebben overgenomen, voor zooverre uiterlijk zichtbaar, in een goeden staat.

Art. 630. De houder van het cognossement, die zich tot ontvangst van de daarin vermelde goederen heeft aangemeld, is, na richtige aflevering van die goederen, verplicht, het cognossement, van kwijting voorzien, aan den onderteekenaar of diens vertegenwoordiger af te geven.

Desgevorderd is hij gehouden het cognossement, tot zekerheid van de teruggave, bij een derde in bewaring te geven, vóórdat met de aflevering van de goederen een aanvang wordt gemaakt.

In geval van geschil wijst de kantonrechter op het eiland, waar de aflevering plaats heeft, op verzoek van de meest gereede partij en na verhoor of althans na behoorlijke oproeping van de wederpartij den derde aan. De oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 631. De vervoerder is verplicht de goederen voor rekening en gevaar van den rechthebbende op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats, indien houders van verschillende cognossementen of van verschillende exemplaren van hetzelfde cognossement ter plaatse van bestemming van dezelfde goederen aflevering vorderen.

De artikelen 611 en 612 zijn van toepassing, behoudens deze wijziging, dat ook iedere cognossementhouder bevoegd is tot het vragen van machtiging tot verkoop, indien de goederen aan spoedig bederf onderhevig zijn.

Art. 632. Van de houders van verschillende exemplaren van hetzelfde cognossement over goederen, opgeslagen ingevolge het voorgaand artikel, heeft hij het beste recht, die houder is van het exemplaar, waarvan na den gemeenschappelijken voorman, die houder was van al die exemplaren, het eerst een ander te goeder trouw en onder bezwarenden titel houder is geworden.

Art. 633. Overgave van het cognossement, vóór de aflevering van de daarin vermelde goederen door den vervoerder, geldt als overgave van die goederen.

Art. 634. Onder werkdag worden in dezen Titel verstaan alle kalenderdagen, met uitzondering van den Zondag en de daarmede in artikel 451, tweede lid, gelijkgestelde dagen.

Art. 635. Cognossementen waarvan de inhoud in strijd is met het voorschrift van artikel 584, mogen niet worden afgegeven voor vervoer van Curaçaosche havens.

Art. 636. De artikelen 582—595 zijn van toepassing op het vervoer over zee van Curaçaosche havens. Zij zijn mede van toepassing op het vervoer over zee naar Curaçaosche havens, behalve dat het eerste lid van artikel 584 en het tweede lid van artikel 585 buiten toepasing blijven voor zoover de daar bedoelde bedingen en overeenkomsten geldig zijn volgens de wet van het land, waar de inlading is geschied.

De bepalingen van dezen Titel, welke betrekking hebben op de inlading of op de lossing en de aflevering van het goed, zijn steeds van toepassing, indien de inlading of de lossing en de aflevering in een Curaçaosche haven plaats heeft.

§ 2. *Vaste lijnen.*

Art. 637. Voor het vervoer door scheepvaartondernemingen, welke een geregelden dienst onderhouden tusschen twee of meer plaatsen *(lijnbooten)*, gelden de volgende bepalingen.

Art. 638. Indien de vervoerder voorwaarden van vervoer en tarieven heeft openbaar gemaakt, is hij verplicht de goederen, welke hem worden aangeboden en waarop die voorwaarden en tarieven betrekking hebben, dienovereenkomstig te vervoeren.

De vervoerder is verplicht de door hem openbaar gemaakte voorwaarden en tarieven algemeen verkrijgbaar te stellen. Deze zijn op het vervoer van toepassing, tenzij bij een door beide partijen onderteekend geschrift andere bepalingen zijn vastgesteld.

Art. 639. De vervoerder is niet verplicht met eene bepaalde scheepsgelegenheid te vervoeren, behoudens zijne aansprakelijkheid voor vertraging in het vervoer.

Art. 640. De toezegging, met eene bepaalde scheepsgelegenheid te vervoeren, vervalt indien de goederen niet tijdig worden bezorgd, onverminderd het recht des vervoerders op vergoeding van de daardoor geleden schade.

Art. 641. De vervoerder heeft de goederen ter plaatse van bestemming af te leveren uit het schip of op den wal.

Hij is gehouden aan de ontvangers, die zich als zoodanig hebben aangemeld en van hun recht hebben doen blijken, kennis te geven van de aankomst van de goederen en van de wijze van aflevering.

Ten aanzien van de overige ontvangers mag hij volstaan met een openbare kennisgeving op de gebruikelijke wijze.

Art. 642. De uit het schip af te leveren goederen moeten uit de door den vervoerder gestelde loswerktuigen worden in ontvangst genomen — door de ontvangers, genoemd in het tweede lid van artikel 641, uiterlijk op den dag volgende op dien, waarop zij de kennisgeving van aankomst hebben ontvangen, of, indien daarin een latere dag is bepaald, op dien dag — door de overige ontvangers uiterlijk op den dag volgende op dien, waarop de openbare kennisgeving is gedaan, of, indien daarin een latere dag is bepaald, op dien dag.

Indien de ontvanger op den voor hem in het vorig lid aangewezen dag niet met de inontvangstneming een aanvang maakt, of, na haar te hebben aangevangen, haar niet geregeld en met een aan het vermogen van het schip tot afleveren geëvenredigden spoed voortzet, is de vervoerder bevoegd de goederen voor rekening en gevaar van den ontvanger in lichters te lossen of in een daarvoor geschikte bewaarplaats op te slaan.

Art. 643. De op den wal afgeleverde goederen moeten aldaar in ontvangst worden genomen — door de ontvangers, genoemd in het tweede lid van artikel 641, uiterlijk op den tweeden dag na dien, waarop zij de kennisgeving van aankomst hebben ontvangen, of, indien daarin een latere dag is bepaald, op dien dag, — door de overige ontvangers uiterlijk op den tweeden dag na dien, waarop de openbare kennisgeving is gedaan of, indien daarin een latere dag is bepaald, op dien dag.

Indien de ontvanger op den voor hem in het vorig lid aangewezen dag niet met de inontvangstneming een aanvang maakt of, na haar te hebben aangevangen, haar niet geregeld en met bekwamen spoed voortzet, is de vervoerder bevoegd, de goederen voor rekening en gevaar van den ontvanger in bewaring te houden of in een daarvoor geschikte bewaarplaats op te slaan.

Art. 644. De vervoerder is verplicht om de door hem krachtens de bepalingen van de voorgaande artikelen eenzijdig begonnen lossing of opslag te staken, indien de ontvanger zich alsnog tot inontvangstneming aanmeldt en de noodige maatregelen neemt, haar met den vereischten spoed te bewerkstelligen.

Art. 645. De onvanger is slechts gehouden tot inontvangstneming op werkdagen, gedurende de gebruikelijke werkuren en op zoodanige wijze, als ter plaatse gebruikelijk is of redelijk is te achten.

Art. 646. Indien de vervoerder niet gebruik kan maken van de bevoegdheid tot lossing of opslag en de niet-tijdige inontvangstneming een gevolg is van nalatigheid van den ontvanger, is deze gehouden, aan den vervoerder de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden.

Art. 647. De vervoerder die niet tot aflevering gereed is, wanneer de ontvanger zich overeenkomstig het hierboven bepaalde tot inontvangstneming aanmeldt, of dezen in de inont-

vangstneming ophoudt, is verplicht aan den ontvanger de door de vertraging veroorzaakte schade te vergoeden.

Art. 648. De vracht is verschuldigd na aflevering van het goed ter bestemmingsplaats.

Evenwel is vracht niet verschuldigd voor goed, dat zóó beschadigd is, dat het in waardeloozen toestand aankomt, tenzij de beschadiging is veroorzaakt door schuld van den afzender of door den aard, de gesteldheid of eenig gebrek van het goed zelf.

Art. 649. Indien is overeengekomen, dat de vracht ter plaatse van of bij de afzending moet worden betaald, mag zij alleen worden gevorderd van den afzender en is zij verschuldigd, ook wanneer het goed niet ter bestemmingsplaats aankomt.

Art. 650. De verplichtingen van den vervoerder worden niet opgeheven, doordat het schip, aan boord waarvan het goed zich bevindt, de reis niet of niet binnen een redelijken tijd kan voortzetten; hij heeft voor het verdere vervoer naar de bestemmingsplaats op zijne kosten zorg te dragen.

Art. 651. De overeenkomst van vervoer vervalt, indien vóór het vertrek van het voor het vervoer bestemd schip:

1°. een maatregel van hoogerhand het uitloopen van het schip belet;

2°. de uitvoer van de goederen uit de plaats van vertrek of de invoer daarvan in de plaats van bestemming wordt verboden;

3°. een oorlog uitbreekt, waardoor het schip of de goederen onvrij worden;

4°. de haven van vertrek of die van bestemming wordt geblokkeerd;

5°. embargo op het schip wordt gelegd.

Indien in de onder 2°. en 3°. vermelde gevallen de lossing van de goederen herstuwing van de overige lading, voor het geheel of voor een deel, noodig maakt, komen de kosten daarvan ten laste van de inladers van die goederen. Dezen zijn bovendien gehouden om de schade, door de herstuwing aan de overige lading veroorzaakt, te vergoeden.

Art. 652. Indien nà den aanvang van de reis een van de gevallen, in het voorgaand artikel onder 2°., 3°. of 5°. vermeld, zich voordoet, de haven van bestemming wordt geblokkeerd, het schip door een maatregel van hoogerhand wordt belet een haven, welke het heeft aangedaan, uit te loopen of deze wordt geblokkeerd, is de vervoerder bevoegd om de goederen te lossen en voor rekening van de rechthebbenden op te slaan in de haven, waarin het schip zich bevindt, of in de naaste veilige haven, welke het kan bereiken.

De rechthebbende is zijnerzijds bevoegd om de uitlevering van de goederen te vorderen in de haven, waarin het schip zich bevindt, of in het eerste haven waarin het binnenloopt.

Het tweede lid van het voorgaand artikel vindt overeenkomstige toepassing.

Art. 653. Vracht is in de gevallen van het vorig artikel niet verschuldigd.

Indien echter de rechthebbende door het vervoer van de goederen is gebaat, is de rechter bevoegd om op vordering van den vervoerder te beslissen, dat vracht verschuldigd is en om het bedrag daarvan naar billijkheid vast te stellen.

Art. 654. De vervoerder die op een niet in den door hem onderhouden dienst begrepen plaats goederen ten vervoer aanneemt, of wel goederen aanneemt ten vervoer naar een niet in zijn dienst begrepen plaats is, ook indien het vervoer voor een deel niet over zee geschiedt, als vervoerder aansprakelijk voor het geheele vervoer, overeenkomstig het voor ieder deel van het vervoer toepasselijk recht.

Heeft hij bij de vervoerovereenkomst of in het door hem afgegeven cognossement *(door- of doorvoercognossement)* bedongen, dat zijne aansprakelijkheid wegens het vervoer beperkt is tot zijne eigen lijn, dan is hij verplicht om te zorgen, dat het voorafgaand of het opvolgend vervoer overeenkomstig de bepalingen van de vervoerovereenkomst of van het cognossement plaats vindt, alsmede om de bewijsstukken waaruit dit blijkt, te doen toekomen aan de wederpartij of aan den tot ontvangst van die stukken aangewezen persoon. Hebben deze bewijsstukken betrekking tot het opvolgend vervoer, dan moet daaruit tevens blijken, dat de goederen ter plaatse van de eindbestemming aan den bij de overeenkomst aangewezen persoon of aan den houder van het door-cognossement zullen worden afgeleverd.

Art. 655. Twee of meer vervoerders, die goederen aannemen ten vervoer, geheel of gedeeltelijk over zee, langs aansluitende lijnen, zijn als vervoerders hoofdelijk aansprakelijk voor het geheele vervoer, overeenkomstig het voor ieder deel van het vervoer toepasselijk recht.

Bepaalt de vervoerovereenkomst of het door-cognossement betreffende dit vervoer, dat de aansprakelijkheid van de verschillende vervoerders beperkt is tot ieders eigen lijn, dan is ieder vervoerder verplicht om te zorgen, dat het verder vervoer overeenkomstig de bepalingen van de vervoerovereenkomst of van het cognossement plaats heeft, alsmede om de bewijsstukken, waaruit dit blijkt, te doen toekomen aan de wederpartij of aan den tot ontvangst van die stukken aangewezen persoon. Uit deze bewijsstukken moet tevens blijken, dat de goederen ter plaatse van de eindbestemming aan den bij de overeenkomst aangewezen persoon of aan den houder van het door-cognossement zullen worden afgeleverd.

Art. 656. De ontvanger mag in elk geval op de door hem te betalen vracht de schade verhalen, door de goederen geleden gedurende het vervoer waarvoor de vracht verschuldigd is. De vervoerder, die deze vracht int of geïnd heeft, mag ter zake van die schade worden aangesproken.

Art. 657. De artikelen 638 en 648—656 zijn van toepassing zoowel op het vervoer over zee van, als op dat naar Curaçaosche havens.

§ 3. *Tijdbevrachting.*

Art. 658. Op tijdbevrachting tot het vervoer van goederen zijn de artikelen 659—665 van toepassing.

Art. 659. De bevrachter is bevoegd om zoowel eene tijdbevrachting als eene reisbevrachting met een derde te sluiten, behoudens zijne verantwoordelijkheid jegens den vervrachter voor de nakoming van de met dezen gesloten overeenkomst.

Art. 660. De bevrachter heeft het gebruik van de geheele tot vervoer van goederen bestemde ruimte van het schip. In de verdere scheepsruimte mogen zonder zijne toestemming goederen of reizigers niet worden vervoerd.

Art. 661. Indien in de charter-partij het laadvermogen van het schip grooter is opgegeven dan het werkelijk is, ondergaat de vracht eene evenredige vermindering en is de vervrachter bovendien gehouden om den bevrachter de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden, tenzij de bevrachter de werkelijke grootte van het laadvermogen kende.

Art. 662. De kapitein heeft, binnen de grenzen door de charter-partij gesteld, in alles wat het aannemen, vervoeren en afleveren van de lading betreft de orders van den bevrachter te volgen.

Hij is bevoegd te dezen aanzien namens den bevrachter te handelen, tenzij de bevrachter met de zorg hiervoor andere personen heeft belast.

Wie dienvolgens met den kapitein heeft gehandeld, mag behalve den bevrachter ook den reeder aanspreken.

Art. 663. De bevrachter is bevoegd om goederen van derden ten vervoer aan te nemen tegen de vracht en op de voorwaarden welke hem goeddunken.

Indien de voor die goederen afgegeven cognossementen door of namens den kapitein zijn onderteekend, zijn de houders daarvan bevoegd om zoowel den reeder als den bevrachter aan te spreken.

Is de reeder dientengevolge tot meer gehouden dan waartoe hij volgens de charter-partij is verplicht, dan heeft hij deswege zijn verhaal op den bevrachter.

Art. 664. De bevrachter is niet bevoegd om te vorderen, dat het schip zich, ter lading, lossing of anderszins, zal begeven naar plaatsen, waar het niet veilig en vlot kan komen en blijven liggen.

Art. 665. Indien het schip is bevracht tot het maken van een of meer bepaalde reizen, begint de vrachtprijs te loopen met den dag, waarop het schip in de haven waar de eerste reis zal beginnen, ter beschikking is van den bevrachter en deze daarvan door den vervrachter schriftelijk in kennis wordt gesteld. De vrachtprijs is verschuldigd tot en met den dag waarop het schip, na ontlading, weder aan den vervrachter wordt opgeleverd.

Art. 666. Op de tijdbevrachting van een Curaçaosch schip zijn, voor zoover niet anders is overeengekomen, de bepalingen van deze paragraaf van toepassing, onverschillig waar de bevrachting tot stand komt.

§ 4. *Reisbevrachting.*

Art. 667. De bevrachter mag van de in artikel 567 genoemde overeenkomsten alleen eene reisbevrachting met een derde sluiten, mits de charter-partij hem daartoe bevoegd verklaart.

Art. 668. De bevrachter heeft, indien is overeengekomen omtrent het vervoer van eene geheele lading, het gebruik van de geheele tot vervoer van goederen bestemde ruimte van het schip. In de verdere scheepsruimte mogen zonder zijne toestemming goederen of reizigers niet worden vervoerd.

Art. 669. Indien in de charter-partij het laadvermogen van het schip of van de daarvan vervrachte ruimte grooter is opgegeven dan het werkelijk is, is de vervrachter, tenzij de bevrachter de werkelijke grootte van het laadvermogen kende, gehouden den bevrachter de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden; bovendien ondergaat de vracht eene evenredige vermindering, indien daarvoor een vaste som is bepaald.

Art. 670. De bevrachter is bevoegd goederen van derden ten vervoer aan te nemen op de voorwaarden, in de charter-partij gesteld, en tegen de vracht welke hem goeddunkt.

Indien de voor die goederen afgegeven cognossementen door of namens den kapitein zijn onderteekend, zijn de houders daarvan bevoegd om zoowel den reeder als den bevrachter aan te spreken.

Is de reeder dientengevolge tot meer gehouden dan waartoe hij volgens de charter-partij is verplicht, dan heeft hij deswege zijn verhaal op den bevrachter.

Art. 671. De bevrachter wijst de plaats aan, waar het schip ter inlading moet liggen.

Hij moet daarvoor aanwijzen een gebruikelijke laadplaats, welke beschikbaar is en waar het schip veilig en vlot kan komen en blijven liggen.

Indien de bevrachter achtereenvolgens meer dan één laadplaats aanwijst, zijn de kosten van verhalen, met inbegrip van schadevergoeding wegens tijdverlies, voor zijne rekening.

Art. 672. Wanneer de bevrachter nalaat de aanwijzing tijdig te doen, of de bevrachters, als er meer zijn, niet eenstemmig zijn in de aanwijzing, staat het den vervrachter vrij de laadplaats zelf te kiezen. Hij is alsdan verplicht een gebruikelijke laadplaats te kiezen.

Art. 673. Goederen mogen niet buiten toestemming van den bevrachter op het dek of in booten worden geladen.

Art. 674. De bevrachter moet de in te laden goederen bij het schip brengen en aanslaan aan de door den vervrachter gestelde laadwerktuigen.

Art. 675. De vervrachter is verplicht de ter inlading aangebrachte goederen aan te nemen zoo spoedig als de inrichting van het schip dit toelaat.

Indien hij bij de inlading oponthoud veroorzaakt, is hij jegens den bevrachter tot schadevergoeding gehouden.

Art. 676. De vervrachter geeft aan den bevrachter schriftelijk kennis van den dag, waarop het schip aan de laadplaats tot inladen gereed is.

De laadtijd begint op dien dag, doch niet vóór den eersten werkdag na deze kennisgeving.

Art. 677. Indien de laadtijd niet in de charter-partij is bepaald, geldt als zoodanig de tijd waarin de inlading kan afloopen, indien de goederen op werkdagen gedurende de gebruikelijke werkuren en op de ter plaatse gebruikelijke wijze bij het schip worden gebracht, met den spoed welke onder de bestaande omstandigheden redelijkerwijze mogelijk is en het vermogen van het schip tot aannemen toelaat.

Art. 678. Indien de bevrachter niet in staat is de overeengekomen lading te verschaffen, is hij gerechtigd om bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij of aan diens vertegenwoordiger, de overeenkomst te verbreken, mits de belading nog niet is aangevangen. Hij is verplicht den vervrachter de door de verbreking veroorzaakte schade te vergoeden.

Art. 679. Indien bij het verstrijken van den laadtijd nog niet een begin is gemaakt met het aanbrengen van goederen ter inlading en overligdagen niet zijn bedongen, is de vervrachter bevoegd om de overeenkomst als verbroken te beschouwen, mits hij daarvan aan de wederpartij schriftelijk kennis geeft. Hij heeft alsdan recht op vergoeding van de hem door de verbreking veroorzaakte schade.

Art. 680. Indien overligdagen zijn bedongen, heeft de vervrachter, na het verstrijken van den laadtijd, alsnog te wachten tot de overligdagen zijn verstreken.

Na afloop van de overligdagen mag de vervrachter, indien goederen ook dan nog niet zijn aangebracht, handelen op de wijze in het vorig artikel aangewezen. In dit geval heeft hij recht op overliggeld en schadevergoeding.

Art. 681. Bepaalt de charter-partij het aantal overligdagen, doch niet het overliggeld, dan stelt de rechter dit in geval van geschil naar billijkheid vast.

Bepaalt de charter-partij het overliggeld, doch niet het getal overligdagen, dan wordt dit getal gerekend acht dagen te bedragen.

Art. 682. Indien het aantal ligdagen of overligdagen in de charter-partij is vastgesteld, tellen bij de berekening daarvan dagen, waarop de vervrachter nalatig of verhinderd is de lading over te nemen, niet mede; evenmin tellen bij de berekening van de ligdagen de dagen mede welke niet werkdagen zijn.

Art. 683. Is bij het verstrijken van den laadtijd of, indien overligdagen zijn bedongen, bij het verstrijken van deze, de lading slechts gedeeltelijk aangebracht, dan is de vervrachter bevoegd om, zonder langer te wachten, de reis te aanvaarden. Hij is gerechtigd om in plaats van het ontbrekend gedeelte van de lading goederen van anderen *(bijlading)* ten vervoer aan te nemen.

De bevrachter is gehouden tot vergoeding van de schade, welke de vervrachter lijdt, doordat de overeengekomen lading slechts gedeeltelijk is verschaft, alsmede tot betaling van overliggeld, indien overligdagen waren bedongen.

Indien als vracht een vaste som is bepaald, blijft deze in haar geheel verschuldigd onder korting van de vracht voor de bijlading, welke mocht zijn ingenomen.

Art. 684. Indien er meer bevrachters zijn, is ieder van hen, die van de bedongen overligdagen gebruik maakt, jegens den vervrachter gehouden tot betaling van het overliggeld, behoudens zijn verhaal op dengene die hem mocht hebben verhinderd, zijne goederen, vóór den aanvang van de overligdagen, ter inlading aan te brengen.

Art. 685. De vervrachter is verplicht, op vordering van den bevrachter, de reis te aanvaarden met een gedeelte van de overeengekomen lading, mits de bevrachter zekerheid stelle voor alles wat de vervrachter, in geval van vervoer van de geheele overeengekomen lading, van hem zou mogen vorderen.

In geval van geschil over het bedrag of over den aard van de te stellen zekerheid, beslist de kantonrechter op het eiland van inlading, op verzoek van de meest gereede partij, na verhoor of behoorlijke oproeping van de wederpartij of van haren vertegenwoordiger. Deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Art. 686. Ook nadat de overeengekomen lading voor een gedeelte of geheel is ingeladen, is de bevrachter, zoolang het schip niet is vertrokken, bevoegd de overeenkomst te verbreken, mits hij zekerheid stelle voor de kosten van weder-uitlading en voor de vergoeding van alle schade, welke de vervrachter door de verbreking van de overeenkomst mocht komen te lijden.

Het tweede lid van het voorgaand artikel is van toepassing.

Art. 687. Zijn er meer bevrachters, dan mag geen van hen zijne overeenkomst verbreken, indien daardoor het vertrek van het schip vertraagd zou worden, tenzij de overigen hunne toestemming verleenen.

Art. 688. De vervrachter is verplicht, zoodra de inlading is afgeloopen, het schip te doen vertrekken en de reis met bekwamen spoed te doen volbrengen.

Hij is gehouden tot schadevergoeding, indien het schip door schuld van hem of van iemand, dien hij in het werk heeft gesteld, wordt in beslag genomen of opgehouden.

Art. 689. De bevrachter, door wiens schuld het schip wordt opgehouden, is verplicht tot schadevergoeding zoowel jegens den vervrachter als jegens de overige belanghebbenden bij de lading.

Art. 690. Indien het schip vergaat of zoodanig beschadigd wordt, dat het niet binnen een redelijken tijd is te herstellen of het herstel niet waard is, vervalt de bevrachtings-overeenkomst, tenzij de vervrachter bereid is de lading op zijne kosten met eene andere gelegenheid naar hare bestemming te doen brengen.

Hij is verplicht zich daaromtrent binnen een redelijken tijd te verklaren.

Art. 691. Indien het schip de reis niet kan volvoeren ten gevolge van onzeewaardigheid of ongeschiktheid voor de reis bij den aanvang daarvan, is de vervrachter jegens den bevrachter tot schadevergoeding gehouden.

Art. 692. Indien de geheele lading onderweg wegens beschadigdheid wordt verkocht, vervalt de bevrachtings-overeenkomst, behoudens de bepaling bij artikel 710.

Art. 693. De bevrachter wijst de plaats aan, waar het schip moet lossen.

Hij moet daarvoor aanwijzen eene gebruikelijke losplaats, welke beschikbaar is en waar het schip veilig en vlot kan komen en blijven liggen.

Indien de bevrachter achtereenvolgens meer dan één losplaats aanwijst, zijn de kosten van verhalen, met inbegrip van schadevergoeding wegens tijdverlies, voor zijne rekening.

Art. 694. Indien de bevrachter nalaat de aanwijzing tijdig te doen, of de bevrachters, als er meer zijn, niet eenstemmig zijn in de aanwijzing, staat het den vervrachter vrij om zelf de losplaats te kiezen. Hij is alsdan verplicht eene gebruikelijke losplaats te kiezen.

Art. 695. Indien het schip aan de losplaats is aangekomen en tot aflevering van de lading gereed is, geeft de vervrachter daarvan kennis aan den bevrachter of diens vertegenwoordiger. Bovendien is de reeder gehouden daarvan op de gebruikelijke wijze openbare mededeeling te doen, indien de voor de ingeladen goederen afgegeven cognossementen door of namens hem of door of namens den kapitein zijn onderteekend.

Art. 696. De vervrachter is verplicht de goederen uit te leveren, zoo snel als de inrichting van het schip toelaat.

Indien hij den bevrachter in de inontvangstneming ophoudt, is hij tot schadevergoeding gehouden.

Art. 697. De bevrachter heeft de goederen uit de door den vervrachter gestelde loswerktuigen in ontvangst te nemen. Hij is gehouden daarmede een aanvang te maken op den eersten werkdag na den dag waarop hij de kennisgeving, bedoeld in artikel 695, heeft ontvangen, en daarmede voort te gaan zoo snel als onder de bestaande omstandigheden redelijkerwijze mogelijk is en het vermogen van het schip tot uitleveren toelaat.

Art. 698. Indien hij dit niet doet, is de vervrachter bevoegd de goederen voor rekening en gevaar van den bevrachter in lichters te lossen of in een daarvoor geschikte bewaarplaats op te slaan.

Art. 699. De vervrachter, die van deze bevoegdheid gebruik maakt, is verplicht de lossing of den opslag te staken, indien de bevrachter zich alsnog tot inontvangstneming aanmeldt en de noodige maatregelen neemt om haar met den vereischten spoed te bewerkstelligen.

Art. 700. De bevrachter is slechts gehouden tot inontvangstneming op werkdagen, gedurende de gebruikelijke werkuren en op zoodanige wijze, als ter plaatse gebruikelijk is of redelijk is te achten.

Art. 701. Indien de vervrachter van de bevoegdheid tot lossing of opslag niet gebruik kan maken, is de bevrachter verplicht hem de schade te vergoeden, door de niet-tijdige inontvangstneming veroorzaakt.

Art. 702. Indien in de charter-partij een bepaald aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen is bedongen, mag de vervrachter tot lossing of opslag eerst overgaan, als er nà het verstrijken van die dagen zich nog goederen in het schip bevinden.

Bij de berekening van die dagen tellen dagen, waarop de vervrachter nalatig of verhinderd is de lading uit te leveren, niet mede; evenmin tellen, bij de berekening van de ligdagen, de dagen mede welke niet werkdagen zijn.

Art. 703. Voor de overligdagen heeft de bevrachter het overeengekomen overliggeld te betalen.

Bepaalt de charter-partij het overliggeld niet, dan stelt de rechter dit in geval van geschil naar billijkheid vast.

Bepaalt de charter-partij het overliggeld, doch niet het getal overligdagen, dan wordt dit getal gerekend acht dagen te bedragen.

Art. 704. Bevinden zich nà het verstrijken van de overeengekomen ligdagen of ligdagen en overligdagen nog goederen in het schip, dan is de bevrachter gehouden, den vervrachter de schade te vergoeden, welke een gevolg is van het daardoor veroorzaakt oponthoud.

Art. 705. Indien voor de ingeladen goederen cognossementen zijn afgegeven, door of namens den reeder of door of namens den kapitein onderteekend, waarin, wat de lossing betreft, naar de charter-partij wordt verwezen, dan geldt voor de cognossementhouders, die zich tot inontvangstneming van de voor hen bestemde goederen aanmelden, het in de artikelen 697—704 bepaalde, behoudens deze wijziging in artikel 697, dat ieder van hen is gehouden met de inontvangstneming een aanvang te maken, zoodra het voor hem bestemd goed voor de hand komt, doch niet vóór den eersten werkdag, volgende op de openbare mededeeling bedoeld in artikel 695, op welken dag ook de in de charter-partij bedongen ligdagen ingaan.

De cognossementhouders, van wie zich nog goederen in het schip bevinden, zijn jegens den vervrachter hoofdelijk aansprakelijk voor het overliggeld en voor de in artikel 704 bedoelde schadevergoeding, indien in de charter-partij een bepaald aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen is bedongen. Jegens elkander zijn alle cognossementhouders verplicht de inontvangstneming te bewerkstelligen op de wijze, in artikel 697 aangegeven. Wie, dit nalatende, een ander verhindert zijne goederen tijdig tot zich te nemen, is jegens dezen tot schadevergoeding gehouden.

Art. 706. Iedere ruimte van het schip, waarvoor een afzonderlijke bevrachtingsovereenkomst is gesloten, wordt voor de toepassing van de artikelen 695—705 afzonderlijk beschouwd.

Art. 707. Volle vracht is verschuldigd voor de goederen, welke ter bestemmingsplaats uit het gecharterde schip worden

afgeleverd of, in het geval van artikel 690, op kosten van den vervrachter aldaar worden aangebracht.

Evenwel is vracht niet verschuldigd voor goed, dat zóó beschadigd is, dat het in waardeloozen toestand aankomt, tenzij de beschadiging is veroorzaakt door schuld van den afzender of door den aard, de gesteldheid of eenig gebrek van het goed zelf.

Art. 708. Behoudens het bepaalde in de artikelen 709—711 is vracht niet verschuldigd voor goederen, welke niet ter bestemmingsplaats worden aangebracht of welke aldaar, tenzij in het geval van artikel 690, niet met het gecharterde schip worden aangebracht.

Art. 709. Volle vracht is verschuldigd voor de goederen, welke de bevrachter onderweg opvordert. De vervrachter heeft bovendien recht op betaling van of zekerheidstelling voor hetgeen hij wegens avarij-grosse of uit anderen hoofde heeft te vorderen, alsmede op vergoeding van alle onkosten, op de afgifte vallende, en van de schade die hij mocht lijden.

Hij is tot de afgifte niet gehouden, indien de reis daardoor zou worden vertraagd.

Art. 710. Vracht is niet verschuldigd voor goederen, welke onderweg worden verkocht, omdat hun beschadigdheid verder vervoer redelijkerwijze niet toelaat, tenzij de verkoop den bevrachter winst oplevert, in welk geval de rechter het bedrag van de verschuldigde vracht naar billijkheid bepaalt.

De vervrachter heeft het recht in plaats van de verkochte goederen andere goederen (*bijlading*) in te nemen. Hij geniet de vracht van de bijlading.

Art. 711. Van goederen, welke de kapitein ingevolge artikel 454 heeft verbruikt of over boord geworpen, is volle vracht verschuldigd, tenzij er redenen zijn om aan te nemen, dat deze niet verschuldigd zou zijn, ingeval de kapitein over de goederen niet had beschikt.

Art. 712. Is als vracht eene vaste som bepaald, dan ondergaat deze eene evenredige vermindering, indien voor een gedeelte der ingeladen goederen vracht niet verschuldigd is op grond van het bepaalde in de artikelen 707, tweede lid, 708 en 710.

Art. 713. Hetgeen de bevrachter vóór de uitlevering van de goederen ter bestemmingsplaats op rekening heeft betaald, wordt, tenzij het tegendeel is overeengekomen, beschouwd als een voorschot op de vracht, geheel of gedeeltelijk terug te betalen, indien vracht blijkt niet of tot een geringer bedrag verschuldigd te zijn.

Het tegendeel wordt geacht te zijn overeengekomen, indien een voorschot is gegeven, belast met de premie van verzekering.

Art. 714. Ingeval de reis door een tegen het schip genomen maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog, waardoor het schip onvrij wordt, niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden aangevangen of, nadat zij is aangevangen, kan worden voortgezet, heeft ieder der partijen het recht om, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde te maken.

Indien het schip zich dan niet in een haven bevindt en is beladen, is de vervrachter verplicht om het de eerst bereikbare veilige haven te laten aandoen en daar de lading te lossen.

Alle kosten van de lossing zijn voor rekening van den bevrachter.

Art. 715. Wordt, alvorens de inlading een aanvang heeft genomen, het vervoer van de in de charter-partij omschreven goederen door een maatregel van hoogerhand verhinderd of worden die goederen door het uitbreken van een oorlog onvrij, dan is de bevrachter bevoegd, in plaats van die goederen, andere goederen ten vervoer aan te bieden, mits het vervoer daarvan voor den vervrachter niet bezwarender is.

Maakt de bevrachter van deze bevoegdheid niet gebruik, dan heeft ieder der partijen het recht om, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde te maken.

Art. 716. Doen de omstandigheden, in het vorig artikel vermeld, zich voor, nadat met de inlading een aanvang is gemaakt, dan heeft ieder der partijen het recht om, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde te maken.

Indien het schip zich dan niet in eene haven bevindt, is de vervrachter verplicht het de eerst bereikbare veilige haven te laten aandoen en daar de lading te lossen.

Alle kosten van de lossing zijn voor rekening van den bevrachter.

Art. 717. Betreft de genomen maatregel slechts een gedeelte van de lading of is slechts een gedeelte daarvan onvrij geworden, dan heeft de vervrachter het recht om tot de lossing van dit gedeelte over te gaan en de bevrachter, dien het aangaat, om de lossing daarvan te verlangen. Alle op de lossing vallende kosten, die van het zoo noodig aandoen van eene haven daaronder begrepen, zijn voor rekening van den bevrachter.

De vervrachter heeft het recht om, in plaats van de geloste goederen, goederen van anderen ten vervoer aan te nemen; hij geniet daarvan de vracht.

Art. 718. Voor de goederen, gelost ingevolge de bepalingen van de artikelen 714, 716 en 717 of niet geladen ingevolge de bepaling van het tweede lid van artikel 715, is in den regel vracht niet verschuldigd.

Indien echter de bevrachter door het vervoer van de goederen is gebaat, indien ter uitvoering van de bevrachtingsovereenkomst reeds een uitreis is gemaakt, waarvoor vracht niet is genoten, of indien andere omstandigheden, ter beoordeeling van den rechter, daartoe aanleiding geven, is deze bevoegd om op vordering van den vervrachter te beslissen, dat vracht verschuldigd is en om het bedrag daarvan naar billijkheid te bepalen.

Art. 719. De artikelen 667—670, 688—692 en 707—718 zijn van toepassing, indien de bevrachtingsovereenkomst betreft hetzij een Curaçaosch schip, hetzij het vervoer van goederen van of naar een Curaçaosche haven.

§ 5. *Vervoer van stukgoederen.*

Art. 720. Onder vervoer van stukgoederen wordt verstaan het vervoer van goederen krachtens eene andere overeenkomst dan eene bevrachtingsovereenkomst.

Op stukgoederenvervoer, voor zooverre het niet geschiedt met lijnbooten, zijn de volgende bepalingen van toepassing.

Art. 721. De vervoerder bepaalt, waar en hoelang het schip in lading ligt.

Indien de tijd van in lading liggen niet vooraf is bekend gemaakt, heeft ieder afzender, na verloop van drie weken sedert zijne goederen zijn ingeladen, het recht om te vorderen dat het schip zal vertrekken, of, indien de vervoerder daartoe niet bereid is, dat zijne goederen wederom op kosten van den vervoerder worden gelost.

Art. 722. De afzender moet de goederen ter inlading aanvoeren, zoodra de vervoerder dit vordert. Deze is niet verplicht tot de inlading van goederen, welke niet tijdig zijn aangevoerd, en heeft recht op schadevergoeding, indien het schip zonder deze goederen vertrekt.

De bepalingen van de artikelen 673—675 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 723. Zoolang het schip niet is vertrokken, heeft de afzender het recht om wederuitlading van zijne goederen te vorderen, mits het vertrek van het schip daardoor niet wordt vertraagd.

Hij is gehouden de volle vracht te betalen benevens de kosten van de wederuitlading en van de herstuwing van de overige lading, indien deze noodig mocht wezen.

Schade, door de herstuwing aan de overige lading veroorzaakt, moet hij vergoeden.

Art. 724. De bepalingen van de artikelen 688—691 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 725. De vervoerder wijst de plaats aan, waar het schip lost. Hij is verplicht een gebruikelijke losplaats aan te wijzen en de aankomst van het schip aan de losplaats op de gebruikelijke wijze ter openbare kennis te brengen.

Art. 726. Te beginnen met den eersten werkdag, volgende op de openbare kennisgeving, hebben de ontvangers de goederen uit de door den vervoerder gestelde loswerktuigen in ontvangst te nemen. Ieder van hen is gehouden daarmede een aanvang te maken, zoodra de vervoerder gereed is tot uitlevering van de voor hem bestemde goederen en daarmede voort te gaan zoo snel als onder de bestaande omstandigheden redelijkerwijze mogelijk is en het vermogen van het schip tot uitleveren toelaat.

Indien de ontvanger dit niet doet, is de vervoerder bevoegd de goederen voor rekening en gevaar van den ontvanger in lichters te lossen of in een geschikte bewaarplaats op te slaan.

De vervoerder, die van deze bevoegdheid gebruik maakt, is verplicht de lossing of den opslag te staken, indien de ontvanger zich alsnog tot inontvangstneming aanmeldt en de noodige maatregelen neemt haar met den vereischten spoed te bewerkstelligen.

Art. 727. De bepalingen van de artikelen 696, 700 en 701 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 728. Indien in het cognossement een bepaald aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen is vastgesteld, mag de vervoerder tot lossing of opslag van de in het cognossement vermelde goederen eerst overgaan, indien na het verstrijken van die dagen de goederen zich nog geheel of gedeeltelijk in het schip bevinden.

Heeft de bepaling van het aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen betrekking op de lossing van de geheele lading, dan gaan de ligdagen in op den eersten werkdag volgende op de openbare kennisgeving, vermeld in artikel 725.

Heeft de bepaling betrekking uitsluitend op de lossing van de in het cognossement genoemde goederen, dan gaan de ligdagen niet eerder in dan op den werkdag, waarop de vervoerder gereed is tot uitlevering van die goederen.

Art. 729. De bepalingen van de artikelen 702, tweede lid, 703 en 704 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 730. De houders van cognossementen, waarin eene bepaling voorkomt van het aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen, betrekking hebbende op de lossing van de geheele lading, zijn, voor zooverre zij van overligdagen gebruik maken, hoofdelijk aansprakelijk voor het overliggeld. Evenzoo zijn zij hoofdelijk aansprakelijk voor de in artikel 704 bedoelde schadevergoeding, ieder van hen zoolang voor hem bestemde goederen zich in het schip bevinden.

Jegens elkander zijn zij verplicht de inontvangstneming te bewerkstelligen op de wijze, in artikel 726 aangegeven. Wie, dit nalatende, een ander verhindert zijne goederen tijdig tot zich te nemen, is jegens dezen tot schadevergoeding gehouden.

Art. 731. De bepalingen van de artikelen 707—711, 713, 651—653 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 732. Indien met een schip goederen worden vervoerd ter uitvoering van eene bevrachtingsovereenkomst en voor de ingeladen goederen cognossementen zijn afgegeven, door of namens den reeder of door of namens den kapitein onderteekend, welke niet, wat de lossing betreft, naar de charter-partij verwijzen, geldt met betrekking tot de lossing het in de artikelen 726—730 bepaalde.

Art. 733. De artikelen 724, 731 en 732 zijn van toepassing zoowel op het vervoer over zee van, als op dat naar Curaçaosche havens.

ZEVENDE TITEL.

VAN HET VERVOER VAN PERSONEN.

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 734. Vervoerder in den zin van dezen Titel is degene, die zich, hetzij bij eene tijd- of reisbevrachting, hetzij bij eenige andere overeenkomst verbindt het vervoer van personen (*reizigers, passagiers*), geheel of gedeeltelijk over zee, te bewerkstelligen.

Art. 735. De overeenkomst tot vervoer verplicht den vervoerder voor de veiligheid van den reiziger te zorgen van het oogenblik van de inscheping tot dat van de ontscheping.

De vervoerder is gehouden tot vergoeding van de schade, veroorzaakt door letsel, aan den reiziger in verband met het vervoer overkomen, tenzij hij bewijst dat het letsel het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden, of van de schuld van den reiziger zelf.

Heeft het letsel den dood tengevolge, dan heeft de vervoerder de schade te vergoeden, welke de overblijvende echtgenoot, de kinderen en de ouders van den reiziger daardoor lijden.

Art. 736. De vervoerder staat in voor de daden van degenen, die hij in het werk stelt, en voor de zaken waarvan hij zich bij het vervoer bedient.

Art. 737. Het staat den vervoerder niet vrij te bedingen, dat hij niet of niet dan tot een beperkt bedrag aansprakelijk is voor schade veroorzaakt door onvoldoende zorg voor onderhoud, uitrusting of bemanning van het vervoermiddel of voor deszelfs geschiktheid tot het overeengekomen vervoer, dan wel door onvoldoend toezicht aan boord.

Bedingen van die strekking zijn nietig.

Art. 738. Bedingen tot beperking van de aansprakelijkheid van den vervoerder ontheffen dezen in geen geval van den last te bewijzen, dat voor het onderhoud, de uitrusting of de bemanning van het vervoermiddel en voor zijne geschiktheid tot het overeengekomen vervoer voldoende zorg is aangewend, indien blijkt, dat de schade het gevolg is van een gebrek van het vervoermiddel of van zijne inrichting.

Hiervan mag bij overeenkomst niet worden afgeweken.

Art. 739. Indien de vervoerder de reeder is van het schip, is zijne aansprakelijkheid wegens schade, aan de met het schip vervoerde reizigers of hunne nabestaanden overkomen, beperkt tot een bedrag van vijftig gulden per kubieken meter netto-inhoud van het schip vermeerderd, voor zooveel betreft schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, met hetgeen ter bepaling van dien inhoud, van den bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht.

Is zoowel aan vervoerde goederen als aan reizigers of hunne nabestaanden schade overkomen, dan is de aansprakelijkheid van den vervoerder in haar geheel beperkt tot het hier genoemd bedrag, behoudens het bepaalde in de artikelen 591 en 741.

Art. 740. Indien de vervoerder niet is de reeder van het schip, is zijne verplichting tot schadevergoeding ingevolge artikel 735 beperkt tot het bedrag, waarvoor ter zake van de geleden schade, krachtens de bepaling van het voorgaand artikel, op den reeder verhaal mag worden genomen.

In geval van geschil heeft de vervoerder aan te toonen tot welk bedrag zijne aansprakelijkheid is beperkt.

Art. 741. In afwijking van de bepalingen der artikelen 739 en 740 mag volledige schadevergoeding worden gevorderd,

indien de schade is veroorzaakt door opzet of grove schuld van den vervoerder zelven.

Hiermede strijdige bedingen zijn nietig.

Art. 742. De vervoerder is aansprakelijk voor de schade, door vertraging in het vervoer ontstaan, tenzij hij bewijst, dat de vertraging het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden.

Art. 743. Indien het schip de bestemmingsplaats, door de plaatselijke gesteldheid niet of niet binnen een redelijken tijd kan bereiken, is de vervoerder verplicht de reizigers op zijne kosten met een ander vervoermiddel naar de bestemmingsplaats te doen brengen.

Is overeengekomen, dat het schip niet verder behoeft te gaan dan tot daar waar het veilig en vlot kan komen en blijven liggen, dan is de vervoerder bevoegd de reizigers te ontschepen op de plaats, het naast bij de bestemmingsplaats gelegen, welke aan deze voorwaarde voldoet, tenzij de verhindering van zoo tijdelijken aard is, dat zij slechts tot een gering oponthoud aanleiding geeft.

Art. 744. De reiziger heeft het recht te verlangen, dat de vervoerder hem een reisbiljet ter hand stelt.

De kapitein is bevoegd voor het vervoer met het door hem gevoerd schip de reisbiljetten af te geven, tenzij een ander met de afgifte is belast.

Art. 745. Het reisbiljet mag luiden op naam van den reiziger, aan diens order of aan toonder.

Indien het aan order luidt, is artikel 623 van toepassing.

Een reisbiljet in blanco wordt geacht aan toonder te luiden.

Art. 746. De reiziger is niet bevoegd om zonder toestemming van den vervoerder zijne rechten uit de overeenkomst van vervoer over te dragen, tenzij hij een reisbiljet aan order of aan toonder heeft ontvangen en de inscheping nog niet heeft plaats gehad.

Art. 747. Ten aanzien van de bagage van den reiziger zijn de bepalingen omtrent het vervoer van goederen van toepassing.

De vervoerder is niet gehouden tot vergoeding van de schade, overkomen aan de goederen welke de reiziger onder eigen bewaring heeft gehouden, tenzij blijkt, dat deze tot behoud daarvan de noodige zorg heeft aangewend.

Voor schade door medereizigers toegebracht, is de vervoerder ten aanzien van deze goederen niet aansprakelijk.

Art. 748. Voor de toepassing van de artikelen 608—612 en 615 wordt onder het aan den vervoerder verschuldigde niet alleen verstaan de vracht voor het vervoer van de bagage, maar ook die voor het vervoer van den reiziger zelf.

Art. 749. Reisbiljetten, waarvan de inhoud in strijd is met het voorschrift van artikel 737 eerste lid, mogen niet worden afgegeven voor vervoer van Curaçaosche havens.

Art. 750. De artikelen 735—743 en 747 zijn van toepassing op het vervoer van personen van Curaçaosche havens. Zij zijn mede van toepassing op het vervoer naar Curaçaosche havens, behalve dat artikel 737 en het tweede lid van artikel 738 buiten toepassing blijven voor zoover de daar bedoelde bedingen en overeenkomsten geldig zijn volgens de wet van het land waar de inscheping is geschied.

De bepalingen van dezen Titel, welke toepassing vinden vóór of bij de ontscheping, gelden steeds indien de inscheping — de bepalingen van dezen Titel, welke toepassing vinden bij of na de ontscheping, gelden steeds indien de ontscheping — in een Curaçaosche haven plaats heeft.

§ 2. *Vaste lijnen.*

Art. 751. Voor het vervoer van reizigers door scheepvaartondernemingen, welke een geregelden dienst onderhouden tusschen twee of meer plaatsen (*lijnbooten*), gelden de volgende bepalingen.

Art. 752. Indien de vervoerder voorwaarden van vervoer en tarieven heeft openbaar gemaakt, is hij verplicht de personen, die zich aanmelden, dienovereenkomstig te vervoeren, tenzij er gegronde redenen zijn een bepaalden persoon niet aan boord toe te laten.

De vervoerder is verplicht de door hem openbaar gemaakte voorwaarden en tarieven algemeen verkrijgbaar te stellen. Deze zijn op het vervoer van toepassing, tenzij bij een door beide partijen onderteekend geschrift andere bepalingen zijn vastgesteld.

Art. 753. De verplichtingen des vervoerders worden niet opgeheven, doordat het schip, aan boord waarvan de reiziger zich bevindt, de reis niet of niet binnen een redelijken tijd kan voortzetten. De vervoerder heeft voor het verder vervoer tot de bestemmingsplaats op zijne kosten zorg te dragen.

Art. 754. De reiziger mag vóór den aanvang van de reis de vervoerovereenkomst door kennisgeving aan de wederpartij verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald, doch de vervoerder heeft recht op vergoeding van de schade, welke hij ten gevolge van de ontbinding mocht lijden.

Art. 755. Indien het schip, waarmede de vervoerder zich heeft verbonden den reiziger te vervoeren, de reis niet op het bepaalde tijdstip of binnen een redelijken tijd daarna kan aanvangen, heeft de reiziger het recht de overeenkomst te verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald.

Maakt de reiziger van dit recht niet gebruik, dan is de vervoerder verplicht, hem, op zijn verlangen, te vervoeren met het eerstvolgend schip waarop daarvoor gelegenheid is.

Art. 756. De vracht *(vervoergeld, vervoerloon)* moet worden vooruitbetaald.

Art. 757. De kosten van het onderhoud van den reiziger gedurende het vervoer zijn begrepen in de vracht.

Indien is overeengekomen, dat het onderhoud van den reiziger niet is ten laste van den vervoerder, is deze niettemin verplicht den reiziger in geval van nood tegen een redelijken prijs spijs en drank te verstrekken.

Art. 758. Indien de reiziger zich, bij den aanvang van de reis of bij voortzetting daarvan na eenig oponthoud, niet tijdig aan boord bevindt en daardoor de reis niet of niet geheel kan medemaken, blijft niettemin de volle vracht verschuldigd, onder korting van een in geval van geschil door den rechter bepaald bedrag wegens kosten van onderhoud.

Art. 759. Voor den reiziger die onderweg komt te overlijden of door ziekte genoodzaakt is het schip te verlaten, is een in geval van geschil door den rechter naar billijkheid bepaald gedeelte van de vracht verschuldigd. Wat boven dit bedrag is voldaan, moet worden terugbetaald.

Art. 760. Indien de reis, nadat zij is aangevangen, ten gevolge van een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden voortgezet, eindigt zij in de haven waar het schip zich bevindt of in de naaste veilige haven die het kan bereiken.

Vracht is niet verschuldigd, tenzij de reiziger door het vervoer is gebaat. Alsdan mag de rechter op vordering van den vervoerder beslissen, dat vracht verschuldigd is en het bedrag daarvan, gelet op alle omstandigheden, naar billijkheid vaststellen. Wegens het genoten onderhoud is steeds een, in geval van geschil door den rechter naar billijkheid bepaald, gedeelte der vracht verschuldigd.

Wat de reiziger boven het vastgesteld bedrag heeft voldaan, moet worden terugbetaald.

§ 3. *Tijdbevrachting.*

Art. 761. Op tijdbevrachting tot het vervoer van personen vinden de bepalingen van de artikelen 659, 660, 662, 664 en 665 overeenkomstige toepassing.

De verpleging van de reizigers is voor rekening van den bevrachter.

De bevrachter is bevoegd personen ten vervoer aan te nemen tegen de vracht en op de voorwaarden die hem goeddunken.

Indien de reisbiljetten door of namens den kapitein worden verstrekt of door of namens hem zijn onderteekend, mogen de reizigers zoowel den reeder als den bevrachter aanspreken.

Is de reeder dientengevolge tot meer gehouden dan waartoe hij volgens de charter-partij is verplicht, dan heeft hij deswege zijn verhaal op den bevrachter.

Art. 762. Indien in de charter-partij het aantal reizigers, dat met het schip kan worden vervoerd, grooter is opgegeven dan het werkelijk is, ondergaat de vracht eene evenredige vermindering en is de reeder bovendien gehouden tot schadevergoeding, tenzij de bevrachter wist hoeveel reizigers met het schip konden worden vervoerd.

Art. 763. Indien de tijdbevrachting een Curaçaosch schip betreft, zijn, voor zoover niet anders is overeengekomen, de bepalingen van deze paragraaf van toepassing, onverschillig waar de bevrachting tot stand komt.

§ 4. *Reisbevrachting.*

Art. 764. Op reisbevrachting tot het vervoer van personen vinden de bepalingen van de artikelen 667, 671, 672, 688, 689, 691, 693, 694 en 756—759 overeenkomstige toepassing.

De bevrachter is bevoegd personen ten vervoer aan te nemen op de voorwaarden, in de charter-partij gesteld, en tegen de vracht welke hem goeddunkt. Het vierde en vijfde lid van artikel 761 zijn daarbij van toepassing.

Art. 765. Indien in de charter-partij het aantal reizigers, dat in het schip of in de daarvan vervrachte ruimte kan worden vervoerd, grooter is opgegeven dan het werkelijk is, is de vervrachter, tenzij de bevrachter het juiste aantal kende, gehouden den bevrachter de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden; bovendien ondergaat de vracht eene evenredige vermindering, indien daarvoor een vaste som is bepaald.

Art. 766. Indien het schip vergaat of zoodanig beschadigd wordt, dat het niet binnen een redelijken tijd is te herstellen of het herstel niet waard is, vervalt de bevrachtingsovereenkomst, tenzij de vervrachter bereid is de reizigers op zijne kosten met eene andere gelegenheid naar hunne bestemming te doen vervoeren.

Hij is verplicht zich daaromtrent binnen een redelijken tijd te verklaren.

Art. 767. Indien de bevrachtingsovereenkomst ingevolge de bepaling van het vorig artikel vervalt, is de bevrachter een in geval van geschil door den rechter naar billijkheid bepaald gedeelte van de vracht verschuldigd wegens het door de reizigers genoten onderhoud. Wat hij boven dit bedrag heeft voldaan, moet worden terugbetaald.

Doet de vervrachter de reizigers op zijne kosten naar de bestemmingsplaats vervoeren, dan zijn alle uitgaven voor het onderhoud van de reizigers tot op die plaats voor zijne rekening.

Art. 768. Indien de reis door een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een

redelijken tijd kan worden aangevangen of, nadat zij is aangevangen, worden voortgezet, is ieder der partijen bevoegd om, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde te maken.

Indien het schip zich niet in een haven bevindt, heeft het zich naar de eerst bereikbare veilige haven te begeven en aldaar de reizigers te ontschepen.

Artikel 718 vindt bovendien overeenkomstige toepassing.

§ 5. *Vervoer van enkele personen.*

Art. 769. Op het vervoer van enkele personen, voor zooverre het niet geschiedt met lijnbooten, zijn de volgende bepalingen van toepassing.

Art. 770. Indien de dag van vertrek van het schip niet is bepaald, is de vervoerder verplicht binnen een redelijken tijd na afsluiting van de vervoerovereenkomst de reis aan te vangen.

Komt hij deze verplichting niet na, dan is de reiziger gerechtigd om de overeenkomst te verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald.

Art. 771. De bepalingen van de artikelen 691, 754, 755—759, 766 en 767 vinden overeenkomstige toepassing.

Art. 772. Indien de reis door een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden aangevangen, vervalt de overeenkomst van vervoer.

Is de reis reeds aangevangen en kan zij door een van deze oorzaken niet of niet binnen een redelijken tijd worden voortgezet, dan eindigt zij in de haven waar het schip zich bevindt of in de naaste veilige haven welke het kan bereiken.

Het tweede en het derde lid van artikel 760 zijn van toepassing.

Art. 773. Indien met een schip reizigers worden vervoerd ter uitvoering van een bevrachtingsovereenkomst en de reisbiljetten door of namens den reeder of door of namens den kapitein worden verstrekt, of door of namens een van dezen zijn onderteekend, zijn op de verhouding tusschen den reeder of den reeder en den bevrachter eenerzijds en de reizigers anderzijds de bepalingen van deze paragraaf van toepassing.

ACHTSTE TITEL.

VAN AANVARING.

Art. 774. In geval van aanvaring, waarbij een zeeschip is betrokken, wordt de aansprakelijkheid voor de schade, toegebracht aan schepen en aan zaken of personen, die zich aan boord bevonden, geregeld door de bepalingen van dezen Titel.

Onder aanvaring wordt verstaan de botsing of aanraking van schepen met elkander.

Art. 775. Wanneer de aanvaring is toe te schrijven aan toeval, wanneer zij is veroorzaakt door overmacht, of wanneer twijfel bestaat omtrent de oorzaken van de aanvaring, wordt de schade gedragen door hen, die haar hebben geleden.

Art. 776. Indien de aanvaring het gevolg is van schuld van één van de in aanvaring gekomen schepen of van een ander schip, is de reeder van het schip, dat de fout heeft begaan, aansprakelijk voor de geheele schade.

Art. 777. Indien de aanvaring het gevolg is van schuld van wederzijde, is de aansprakelijkheid van de reeders van de schepen evenredig aan het gewicht van de wederzijds begane fouten.

De rechter stelt deze verhouding vast, zonder dat hij die de schadevergoeding vordert, haar behoeft aan te geven. Kan zij niet worden vastgesteld, dan zijn de reeders van de schepen aansprakelijk voor gelijke deelen.

Is de persoon gedood of gewond, dan is ieder reeder jegens derden aansprakelijk voor de geheele schade, daardoor geleden. De reeder die dientengevolge meer heeft betaald dan zijn aandeel, berekend op de wijze, aangegeven in het eerste lid, heeft deswege verhaal op zijn medeschuldenaren.

Art. 778. Indien een schip dat zich doet sleepen, door schuld van het sleepende schip in aanvaring komt, is, nevens den reeder van dit schip, die van het gesleepte schip hoofdelijk aansprakelijk voor de schade.

Art. 779. De in de voorgaande artikelen geregelde aansprakelijkheid bestaat ook, ingeval de aanvaring is veroorzaakt door de schuld van een loods, zelfs indien het gebruik van dezen verplicht is.

Art. 780. Indien een schip zich, onmiddellijk nadat het in aanvaring is geweest, naar een noodhaven of andere veilige plaats op weg heeft begeven en is vergaan alvorens het doel te hebben bereikt, wordt het vergaan, behoudens tegenbewijs, geacht het gevolg te zijn van de aanvaring.

Art. 781. De aansprakelijkheid van den reeder wegens door eene aanvaring toegebrachte schade, is beperkt tot een bedrag van vijftig gulden per kubieke meter netto-inhoud van het schip, vermeerderd, voor zooveel betreft schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, met hetgeen, ter bepaling van dien inhoud, van den bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht.

Indien de reeder wegens schade, door eene aanvaring toegebracht, ook als vervoerder aansprakelijk is, blijft niettemin zijne aansprakelijkheid in haar geheel beperkt tot het bedrag, in het eerste lid genoemd, behoudens het bepaalde in de artikelen 591 en 741.

Art. 782. Beslag op het schip tot zekerheid voor de betaling van de verschuldigde schadevergoeding wordt gelegd na verkregen verlof van den kantonrechter op het eiland waar het schip zich bevindt op het oogenblik, dat het verlof wordt gevraagd.

De artikelen 592—598 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn op dit beslag van toepassing.

Art. 783. De eischer is bevoegd om in zaken van aanvaring te zijner keuze te doen oproepen:

voor den rechter van de woonplaats van den verweerder, of, indien er meer verweerders zijn, van één hunner;

voor den rechter, binnen wiens rechtsgebied de aanvaring heeft plaats gehad;

voor den rechter van de plaats, waar het schip des verweerders in het scheepsregister is ingeschreven;

voor den rechter, binnen wiens rechtsgebied op het schip beslag is gelegd.

Indien volgens deze bepaling eenige rechter in Curaçao niet bevoegd is, geschiedt de oproeping voor den rechter, aangewezen in het tweede lid van artikel 95 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, naar de aldaar gemaakte onderscheidingen.

Art. 784. Het in dezen Titel bepaalde vindt overeenkomstige toepassing, indien een schip, ten gevolge van de wijze van varen of door het niet-nakomen van eenig wettelijk voorschrift aan een ander schip of aan daarop zich bevindende personen of zaken schade heeft toegebracht, zonder dat eene aanvaring heeft plaats gehad.

Art. 785. Op botsing of aanraking van schepen met andere roerende of onroerende voorwerpen vinden de bepalingen van dezen Titel overeenkomstige toepassing.

Het schip, dat in botsing of aanraking komt met een ander, zoo noodig behoorlijk verlicht, vast of te bekwamer plaatse vastgemaakt voorwerp, is aansprakelijk voor de schade, tenzij blijkt, dat de botsing of aanraking niet is veroorzaakt door schuld van het schip.

De bepalingen van dezen Titel zijn in het algemeen en naar de omstandigheden van toepassing ten aanzien van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.

NEGENDE TITEL.

VAN HULP EN BERGING.

Art. 786. Hulp aan in gevaar verkeerende schepen, ten behoeve van de zich aan boord daarvan bevindende goederen en aan de opvarenden wordt niet verleend en driftige of aangespoelde zaken worden niet geborgen, dan met toestemming van den kapitein, indien hij tegenwoordig is. Is de kapitein niet tegenwoordig, dan is voor de hulpverleening aan of de berging van schepen of goederen de toestemming noodig van de rechthebbenden, voor zoover zij tegenwoordig zijn. De toestemming tot hulpverleening of berging mag te allen tijde worden ingetrokken, onverminderd het reeds verkregen recht van de redders op hulploon; indien eene overeenkomst tot hulpverleening of berging mocht zijn gesloten, vindt artikel 1623 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao overeenkomstige toepassing.

Met het geval, dat de kapitein of de rechthebbenden tegenwoordig zijn, wordt gelijkgesteld dat, waarin zij op voor de redders kenbare wijze maatregelen ten aanzien van de hulpverleening of van de berging hebben getroffen.

Art. 787. Het in het voorgaand artikel vervat verbod geldt niet, indien de kapitein of de rechthebbenden, ofschoon tegenwoordig, niet in staat zijn hunne toestemming te verleenen dan wel hunne tegenwoordigheid den redders niet bekend kon zijn, alsook indien niet stellig blijkt wie rechthebbende is.

Art. 788. Indien een schip aan of op het vaste zeestrand schipbreuk lijdt, mag het verleenen van hulp aan het schip ten behoeve van de zich aan boord daarvan bevindende goederen en aan de opvarenden, bij afwezigheid van den kapitein of omdat deze niet optreedt, niet anders geschieden dan onder leiding van den strandvonder, tot wiens ambtsgebied het strand behoort.

Indien het treffen van maatregelen in het belang van schip, goederen of opvarenden onverwijld noodzakelijk is, geldt het in het eerste lid bepaalde niet, totdat de kapitein dan wel de strandvonder de leiding op zich heeft genomen.

Art. 789. Indien, buiten het geval van schipbreuk aan of op het vaste zeestrand, goederen aldaar aanspoelen en de strandvonder, tot wiens ambtsgebied het strand behoort, bij afwezigheid van den kapitein en de rechthebbenden of omdat zij niet optreden dan wel niet stellig blijkt wie rechthebbende is, de berging daarvan onder zijne leiding neemt, mag de berging niet anders dan onder die leiding geschieden.

Art. 790. Indien een schip door den kapitein en het scheepsvolk is verlaten en door bergers is aanvaard, staat het den kapitein te allen tijde vrij naar zijn schip terug te keeren en het bestuur daarover te hernemen, in welk geval de bergers dadelijk, op straffe van verlies van aanspraak op hulploon en van gehoudenheid tot schadevergoeding, het bestuur aan den kapitein moeten overgeven.

Art. 791. Indien de kapitein of de rechthebbenden bij de hulpverleening of ter plaatse, waar de geredde zaken worden aangebracht, tegenwoordig zijn en dit den redders bekend is, zijn de redders verplicht om die zaken terstond te hunner beschikking te stellen, op straffe van verlies van aanspraak op hulploon en van gehoudenheid tot schadevergoeding.

Deze bepaling laat echter onverlet het recht van terughouding, toegekend in artikel 807.

Art. 792. In de gevallen, waarin de geredde zaken niet overeenkomstig het voorgaand artikel terstond ter beschikking van den kapitein of van de rechthebbenden moeten worden gesteld, zullen die zaken, voor zoover zij tijdens de redding zich in zee, dan wel aan of op de buitengronden of het vaste zeestrand bevinden, ten behoeve van de rechthebbenden worden beheerd door den strandvonder.

De redders zijn te dien einde verplicht, op straffe van verlies van aanspraak op hulploon en van gehoudenheid tot schadevergoeding, die zaken terstond ter beschikking te stellen van den strandvonder, binnen wiens ressort zij worden aangebracht.

De strandvonder handelt met de door hem beheerde zaken overeenkomstig de desbetreffende wettelijke regelingen.

Art. 793. Voor de hulp, met gunstig gevolg verleend aan in gevaar verkeerende schepen, ten behoeve van de zich aan boord daarvan bevindende goederen, ten behoeve van de vracht en aan de opvarenden, voor het redden van het leven van schipbreukelingen en voor het bergen van driftige en van aangespoelde zaken, is hulploon verschuldigd.

De strandvonder heeft voor door hem verleende hulp nimmer aanspraak op hulploon.

Art. 794. De rechter stelt, in geval van geschil, het hulploon naar billijkheid vast.

Art. 795. Het hulploon mag de waarde van de geredde zaken niet overtreffen.

Art. 796. De rechter is bevoegd om elke overeenkomst omtrent hulploon, aangegaan tijdens en onder den invloed van het gevaar, op vordering van eene der partijen te vernietigen of te wijzigen, wanneer hij van oordeel is, dat de overeengekomen voorwaarden niet billijk zijn.

Ook is de rechter bevoegd om de overeenkomst omtrent het loon op vordering, als vermeld in het eerste lid, te vernietigen of te wijzigen, indien blijkt, dat de toestemming van een der partijen is gegeven onder den invloed van bedrog of verzwijging of dat tusschen het vastgesteld loon en de bewezen diensten eene wanverhouding bestaat.

Art. 797. De opvarenden hebben wegens door hen aan mede-opvarenden, aan het schip of ten behoeve van de lading

verleende hulp geen aanspraak op hulploon, tenzij zij diensten hebben bewezen, waartoe zij redelijkerwijze niet geacht kunnen worden gehouden te zijn.

Art. 798. Het sleepende schip heeft geen recht op loon wegens hulp, verleend aan het gesleepte schip, zijne opvarenden of de lading, dan indien het buitengewone diensten heeft bewezen, welke niet kunnen worden beschouwd als uitvoering van de sleepovereenkomst.

Art. 799. Indien aan een schip, aan zijne opvarenden of ten behoeve van de lading hulp is verleend door een schip dat denzelfden reeder heeft, is niettemin hulploon verschuldigd. In dit geval is ieder bij het loon belanghebbende bevoegd om de vaststelling daarvan door den rechter te vorderen, ook al mocht over het loon eene overeenkomst zijn gesloten. Hetzelfde geldt indien tusschen de reeders van beide schepen een belangengemeenschap bestaat.

Art. 800. Indien de hulp is verleend door verschillende onafhankelijk van elkander handelende personen of groepen van personen, heeft ieder van hen aanspraak op hulploon en mag ieder voor zich, in geval van geschil, vaststelling daarvan vorderen.

Art. 801. Indien een schip hulp heeft verleend, zijn de reeder, de kapitein en de leden van de bemanning, benevens de andere opvarenden die tot de hulpverleening hebben medegewerkt, gerechtigd tot het hulploon.

Art. 802. De reeder is bevoegd omtrent het hulploon overeen te komen of bij gebreke van eene overeenkomst de gerechtelijke vaststelling van het loon te vorderen. De door hem gesloten overeenkomst bindt alle tot het loon gerechtigden. Hij is verplicht ieder van hen vóór de uitbetaling desverlangd het bedrag van het loon en de verdeeling daarvan schriftelijk mede te deelen.

Buiten Curaçao treedt de kapitein op, tenzij de reeder daartoe een anderen persoon heeft aangewezen.

Art. 803. Bij geschil omtrent de verdeeling van het hulploon, stelt de rechter die verdeeling ten verzoeke van de meest gereede partij vast, na verhoor althans na behoorlijke oproeping van de overige daarop rechthebbenden.

Art. 804. Afstand door den kapitein of door een lid van de bemanning van zijn recht op een aandeel in het door het schip te verdienen of verdiend hulploon is nietig, tenzij het schip uitsluitend voor bergings- en sleepdiensten wordt gebruikt.

Art. 805. Voor hulp, verleend aan een schip met de opvarenden en de lading, is de reeder het hulploon verschuldigd.

Art. 806. Indien degenen, die de hulp hebben verleend, door hun schuld de hulpverleening hebben noodig gemaakt of zich hebben schuldig gemaakt aan diefstal, verberging of andere bedriegelijke handelingen, is de rechter bevoegd om hun een geringer hulploon toe te kennen of zelfs alle aanspraak op hulploon te ontzeggen.

Zij die aan de hulpverleening hebben deelgenomen niettegenstaande het uitdrukkelijk en redelijk verbod van den kapitein van het geholpen schip of, bij diens ontstentenis, van den rechthebbende op dit schip of op de lading, mogen niet op hulploon aanspraak maken.

Art. 807. Zij die de hulp verleenden of de berging verrichtten, zijn gerechtigd om de schepen of de goederen, waaraan of ten behoeve waarvan hulp is verleend of welke zijn geborgen, onverminderd het bepaalde bij de artikelen 790 en 792, terug te houden, zoolang de betaling niet is geschied of hiervoor zekerheid niet is gesteld. In geval van geschil over het bedrag of over den aard van de te stellen zekerheid beslist de rechter op verzoek van de meest gereede partij, na verhoor of na behoorlijke oproeping van de wederpartij; deze oproeping geschiedt bij aangeteekenden brief door den griffier.

Beslag op het schip of op het schip en de lading tot zekerheid van het verhaal wegens hulploon wordt gelegd na verkregen verlof van den kantonrechter, binnen wiens gebied het schip zich bevindt op het oogenblik, dat het verlof wordt gevraagd.

Tot zekerheid van het verhaal op geborgen goederen mogen deze, met gelijk verlof, in beslag worden genomen, zoolang zij niet in handen zijn gekomen van een derde, die daarop te goeder trouw en onder bezwarenden titel eenig recht heeft verkregen.

De artikelen 592—598 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn op deze beslagen van toepassing.

Deze beslagen mogen niet worden gelegd op schepen of goederen, welke zich onder beheer van den strandvonder bevinden.

Art. 808. Wie geborgen goederen in ontvangst genomen en daarover beschikt heeft, wetende dat daarop nog een schuld wegens hulploon rust, is persoonlijk aansprakelijk voor de voldoening van die schuld, voor zooverre deze ten tijde van die beschikking op de goederen kon worden verhaald.

De ontvanger wordt, behoudens tegenbewijs, geacht te hebben geweten, dat de schuld nog op de goederen rustte en dat zij daarop mocht worden verhaald.

Art. 809. De reeder is het hulploon voor de afzonderlijke redding van opvarenden van een schip verschuldigd ook wanneer het schip is vergaan.

Dit hulploon bedraagt ten hoogste driehonderd gulden voor iederen geredden persoon.

Art. 810. In zaken van hulploon zijn gelijkelijk bevoegd:

de rechter van de woonplaats van den verweerder, of, indien er meer verweerders zijn, van één hunner;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de hulp is verleend of de geredde personen of zaken zijn aangebracht;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied tot verhaal van het hulploon beslag is gelegd.

Het tweede lid van artikel 783 vindt overeenkomstige toepassing.

Art. 811. Voor de toepassing van de bepalingen van dezen Titel worden:

de door den Gouverneur aangewezen wateren, binnen de daarbij bepaalde grenzen, beschouwd tot de zee, en de stranden en oevers daarvan tot het zeestrand te behooren;

onder rechthebbenden begrepen hunne vertegenwoordigers.

Art. 812. De bepalingen van dezen Titel vinden overeenkomstige toepassing, wanneer te water hulp wordt verleend aan een luchtvaartuig of aan de inzittenden daarvan.

De bepalingen van dezen Titel zijn in het algemeen en naar de omstandigheden van toepassing ten aanzien van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.

TIENDE TITEL.

VAN VERZEKERING TEGEN DE GEVAREN VAN DE ZEE EN TEGEN DIE VAN DE SLAVERNIJ.

Eerste afdeeling.

Van den vorm en den inhoud van de verzekering.

Art. 813. Behalve de bij art. 325 vermelde vereischten moet de polis uitdrukken:

1°. den naam van den kapitein, dien van het schip, met vermelding van het soort, en, bij verzekering van het schip, de opgave, of het van vuren-hout is, of de verklaring, dat de verzekerde van die omstandigheid onkundig is;

2°. de plaats, waar de goederen zijn ingeladen of moeten ingeladen worden;

3°. de haven, vanwaar het schip heeft moeten vertrekken, of moet vertrekken;

4°. de havens of de reeden, waar het moet laden of ontladen;

5°. die, waar het moet inloopen;

6°. de plaats, vanwaar het gevaar voor rekening van den verzekeraar begint te loopen;

7°. de waarde van het verzekerde schip,

alles behoudens de in dezen Titel voorkomende uitzonderingen.

Art. 814. De zeeassurantie heeft in het bijzonder tot onderwerp:

het casco en de kiel van het schip, ledig of geladen, gewapend of niet, alleen of tezamen met anderen varende;

het tuig en de takelage;

het oorlogstuig;

mondbehoeften en in het algemeen alles wat het schip, tot het in zee brengen toe, gekost heeft;

de ingeladen goederen;

verwacht wordende winst;

de te verdienen vrachtpenningen;

het gevaar van de slavernij.

Bij eene verzekering op het schip, zonder verdere aanduiding, wordt daaronder verstaan het casco en de kiel, het tuig, de takelage en het oorlogstuig.

Art. 815. Verzekering kan gesloten worden op het geheel of op een gedeelte van de voorwerpen, gezamenlijk of afzonderlijk;

in tijd van vrede of in tijd van oorlog, vóór of gedurende de reis van het schip;

voor de heen- en terugreis, voor een van beiden, voor de geheele reis, of voor een bepaalden tijd;

voor alle zeegevaren;

op goede en kwade tijdingen.

Art. 816. Indien de verzekerde onkundig is, in welk schip verwacht wordende goederen zullen worden geladen, wordt de vermelding van den kapitein of van het schip niet vereischt, mits bij de polis verklaring worde gedaan van des verzekerden onkunde daaromtrent, alsmede opgave van de dagteekening en den onderteekenaar van den laatsten advies- of orderbrief. Het belang van den verzekerde mag op deze wijze slechts voor een bepaalden tijd verzekerd worden.

Art. 817. Indien de verzekerde onkundig is, waarin de goederen, welke aan hem worden toegezonden of geconsigneerd zijn, bestaan, mag hij verzekering op die goederen laten doen onder de algemeene benaming van „goederen".

Onder zoodanige verzekering zijn niet begrepen gemunt goud en zilver, gouden en zilveren staven, juweelen, paarlen of kleinooden en krijgsbehoeften.

Art. 818. Indien de verzekering is gedaan op schepen of goederen, welke, ten tijde van het sluiten van de overeenkomst, reeds behouden ter plaatse van hunne bestemming waren aangekomen, of op eenig belang, waarvan de schade, tegen welke verzekerd is, reeds op voorschreven tijdstip bestond, zijn op die gevallen toepasselijk de bepalingen van de artikelen 336 en

337, indien namelijk bewezen wordt of er vermoeden bestaat, dat de verzekeraar van de behouden aankomst, of de verzekerde of diens lasthebber van het aanwezen der schade, bij het sluiten van de overeenkomst, heeft kennis gedragen.

Art. 819. Het vermoeden, bij artikel 337 vermeld, geldt ten aanzien van den verzekerde niet, indien de verzekering is gesloten op goede of kwade tijding, mits in dat geval in de polis worde vermeld het laatste bericht, hetwelk de verzekerde ten aanzien van het verzekerde voorwerp heeft bekomen, en, bij eene verzekering voor rekening van een derde, mits ingeval van schade, deugdelijk blijke van de dagteekening van den last, welken de lasthebber tot het sluiten van de verzekering bekomen heeft.

Met dat beding mag de verzekering alleen dan worden vernietigd, indien bewezen wordt, dat de verzekerde of diens lasthebber, ten tijde van het sluiten van de overeenkomst, van de geleden schade heeft kennis gedragen.

Art. 820. Verzekeringen zijn nietig, wanneer zij gesloten zijn:

1°. op voorwerpen, waarin, volgens algemeene verordening niet mag worden handel gedreven, en

2°. op schepen, welke worden gebruikt tot vervoer van voorwerpen als sub 1°. worden bedoeld.

Art. 821. Verzekering op het casco en de kiel van het schip mag gesloten worden voor de volle waarde van het schip met al zijn toebehooren, en alle onkosten, tot in zee toe.

Art. 822. Verzekering mag gesloten worden op schepen en goederen, welke reeds vertrokken of vervoerd waren van de plaats, van waar het gevaar voor rekening van den verzekeraar zou beginnen te loopen, mits in de polis worde uitgedrukt hetzij het juiste tijdstip van het vertrek van het schip of van het vervoer van de goederen, hetzij de onwetendheid van den verzekerde te dien opzichte.

In allen gevalle moet, op straffe van nietigheid, in de polis worden uitgedrukt de laatste tijding, welke de verzekerde van het schip of van de goederen bekomen heeft, en, indien de verzekering voor rekening van een derde geschiedt, de dagteekening van den order- of adviesbrief of de uitdrukkelijke vermelding,

dat de verzekering, zonder lastgeving van den belanghebbende, plaats heeft.

Art. 823. Indien de verzekerde, in de polis doet opnemen de bij het voorgaand artikel bedoelde verklaring van onwetendheid en het naderhand blijkt, dat de verzekering gedaan is, nadat de schepen vertrokken waren van de plaats, vanwaar het gevaar voor rekening van den verzekeraar zou beginnen te loopen, moet, ingeval van schade, de verzekerde, op de vordering van den verzekeraar, zijne verklaring van onwetendheid voor den rechter met eede bevestigen.

Art. 824. Indien in de polis noch van het vertrek van het schip, noch van de onwetendheid deswege melding is gemaakt, wordt zulks gehouden voor eene erkenning dat het schip, bij het afgaan van den laatsten post, welke vóór het sluiten van de polis is aangekomen, of, indien geregelde posten er niet zijn, bij de laatste bekwame gelegenheid om tijding over te brengen, zich nog bevond ter plaatse, vanwaar het moest vertrekken.

Art. 825. Indien verzekering is gesloten op schepen, welke nog niet op de plaats zijn, vanwaar het gevaar moet beginnen, of welke tot het aannemen van de reis of tot het innemen van de lading nog niet gereed zijn, of op goederen, welke niet terstond kunnen geladen worden, is de verzekering nietig, ten ware die omstandigheid in de polis vermeld zij of daarbij zij opgegeven, dat de verzekerde daarvan niet kennis draagt, met vermelding van den advies- of orderbrief, of van de verklaring dat een advies- of orderbrief niet bestaat, mitsgaders in allen gevalle van de laatste tijding, welke hij van het schip of van het goed bekomen heeft.

De verzekerde en diens lasthebber zijn, ingeval van schade, verplicht om, op de vordering van den verzekeraar, hunne onwetendheid voor den rechter met eede te bevestigen.

Art. 826. Goederen mogen verzekerd worden voor de volle waarde, welke zij hebben ten tijde en ter plaatse van de verzending, met alle onkosten tot aan boord, de premie van verzekering daaronder begrepen, zonder dat men eene afzonderlijke begrooting van ieder voorwerp mag vorderen.

Art. 827. De werkelijke waarde van de verzekerde goederen mag verhoogd worden met de vracht, inkomende rechten en

andere onkosten, welke bij de behouden aankomst noodzakelijk moeten worden betaald, mits daarvan in de polis melding worde gemaakt.

Art. 828. De verhooging bij het voorgaand artikel omschreven is niet geldig, indien en voor zooverre ten gevolge van de omstandigheid dat het verzekerde niet ter bestemde plaatse aankomt, de betaling van vracht, inkomende rechten en andere onkosten geheel of ten deele vervalt.

Maar indien de vracht, volgens overeenkomst met den schipper vóór zijn vertrek gemaakt, heeft moeten vooruit betaald worden, blijft de verzekering te dien aanzien stand grijpen; in geval van ramp of schade moet de vooruitbetaling bewezen worden.

Art. 829. Verzekering op verwacht wordende winst moet afzonderlijk bij de polis begroot worden, met bijzondere opgave, op welke goederen de verzekering wordt gesloten; bij gebreke hiervan is de verzekering nietig.

Indien de waarde van het verzekerde in het algemeen is uitgedrukt, met stellige bepaling, dat al hetgeen de waarde van de goederen te boven gaat voor verwacht wordende winst zal worden gehouden, is de verzekering geldig voor de waarde van de verzekerde voorwerpen; het overschietende wordt echter herleid tot de bewijsbare hoegrootheid van de verwacht wordende winst, berekend naar den maatstaf bij de artikelen 835 en 836 vermeld.

Art. 830. Vrachtpenningen mogen voor hun vol beloop worden verzekerd.

Art. 831. Indien het schip vergaat of strandt, wordt de verzekering ingekort, voor zooveel het beloop betreft van hetgeen de schipper of de eigenaar van het schip ten gevolge van dat ongeval voor onkosten van de reis minder heeft te betalen dan bij behouden aankomst het geval zou zijn geweest.

Art. 832. Verzekering tegen slavernij wordt gesloten tot eene bepaalde som, voor welke de persoon, die in slavernij gebracht en wiens vrijheid verzekerd is, mag vrijgekocht worden.

Het onderscheid tusschen den rantsoenprijs en de verzekerde som komt ten voordeele van den verzekeraar; en, ingeval

eene grootere som dan die, bij de overeenkomst bepaald, tot het vrijkoopen vereischt wordt, volstaat hij met de voldoening van de in de polis uitgedrukte som.

Tweede afdeeling.

Van de begrooting van de verzekerde voorwerpen.

Art. 833. De rechter is bevoegd om, indien de volle waarde op de kiel of het casco van een schip verzekerd is, die waarde, hoezeer bevorens getaxeerd, bij vonnis, desnoods na bericht van deskundigen, nader te bepalen of te verminderen:

1°. ingeval het schip bij de polis is getaxeerd naar den inkoopsprijs, of naar hetgeen het van bouwen gekost heeft, en het schip, hetzij door ouderdom, hetzij door het afleggen van vele reizen, reeds minder waarde had;

2°. ingeval het schip, voor onderscheidene reizen verzekerd zijnde, na een of meer reizen te hebben afgelegd en uit dien hoofde vracht te hebben verdiend, vervolgens op eene der verzekerde reizen is vergaan.

Art. 834. Indien de verzekering gedaan is voor de terugreis uit een land, waar handel alleen bij wijze van ruiling plaats heeft, wordt de begrooting van de waarde van de verzekerde goederen berekend op den voet van hetgeen de in de ruiling gegeven goederen gekost hebben, met bijvoeging van de transportkosten.

Art. 835. Verwacht wordende winst wordt berekend volgens prijscouranten, of, bij gebreke daarvan, volgens eene begrooting van deskundigen, waaruit blijkt van de winst, welke de verzekerde goederen, bij behouden aankomst, na het afleggen van eene gewone reis, redelijkerwijze, op de plaats van bestemming, zouden hebben opgeleverd.

Art. 836. Indien uit de prijscouranten of uit eene begrooting van deskundigen blijkt, dat, bij behouden aankomst, de winst minder zou hebben bedragen dan de som, welke de verzekerde bij de polis had opgegeven, volstaat de verzekeraar met de betaling van dat mindere. Hij is niets verschuldigd, indien de verzekerde voorwerpen eenige winst niet zouden hebben opgebracht.

Art. 837. Het bedrag van de vrachtpenningen wordt bewezen door de charter-partij of de cognossementen.

Bij gebreke van charter-partij en cognossementen, of indien het goederen geldt aan de scheepseigenaars zelve toebehoorende, wordt het bedrag van de vracht door deskundigen begroot.

Derde afdeeling.

Van het begin en het einde van het gevaar.

Art. 838. Bij verzekering op het schip, begint het gevaar voor den verzekeraar te loopen van het oogenblik, dat de kapitein een begin heeft gemaakt met het laden van goederen; of, zoo hij alleen in ballast moet vertrekken, zoodra hij een begin heeft gemaakt met den ballast te laden.

Art. 839. In de bij het voorgaand artikel gemelde verzekering eindigt het gevaar voor den verzekeraar eenentwintig dagen nadat het verzekerde schip ter bestemde plaatse is aangekomen, of zooveel eerder als de laatste goederen gelost zijn.

Art. 840. Bij verzekering van een schip voor een uit- en thuisreis, of voor meer dan ééne reis, loopt de verzekeraar, zonder tusschenpoozing, het gevaar tot en met den eenentwintigsten dag nadat de laatste reis is volbracht, of zoovele dagen eerder als de laatste goederen gelost zijn.

Art. 841. Goederen verzekerd zijnde, begint het gevaar voor rekening van den verzekeraar te loopen, zoodra de goederen zijn gebracht op de kade of op den wal, om vandaar ingeladen en vervoerd te worden naar de schepen, waarin zij geladen worden; deze verzekering eindigt vijftien dagen nadat het schip ter bestemde plaatse zal zijn aangekomen, of zooveel eerder als de verzekerde goederen aldaar zullen zijn gelost en op de kade of op den wal geplaatst.

Art. 842. Bij verzekering op goederen loopt het gevaar onafgebroken voort, ook al is de schipper genoodzaakt geweest in eene noodhaven in te loopen, aldaar te lossen en te repareeren, totdat òf de reis wettig gestaakt, òf door den verzekerde bevel tot het niet-weder-inschepen van de goederen gegeven, òf de reis geheel volbracht zij.

Art. 843. Indien de kapitein of de verzekerde op goederen door wettige redenen verhinderd wordt binnen den bij artikel 841 bepaalden tijd te lossen, zonder zich aan vertraging schuldig te maken, loopt het gevaar voor den verzekeraar door totdat de goederen gelost zijn.

Art. 844. In eene verzekering op te verdienen vrachtpenningen begint de verzekeraar het gevaar te loopen van het oogenblik en naarmate dat de vracht-betalende goederen in het schip geladen zijn; zij eindigt vijftien dagen nadat het schip ter bestemde losplaats is aangekomen, of zooveel eerder als de vracht-betalende goederen zijn gelost.

De bepaling van artikel 843 is ook ten deze toepasselijk.

Art. 845. Wanneer de reis gestaakt wordt nadat een verzekeraar heeft begonnen gevaar te loopen, blijft het gevaar in eene verzekering op goederen loopen vijftien dagen, en in eene verzekering op het schip een en twintig dagen nadat de staking van de reis heeft plaats gehad of zooveel korter als de laatste goederen gelost zijn.

Art. 846. De tijd van den aanvang en van het eindigen van het gevaar op verwacht wordende winst staat gelijk met den daartoe voor de verzekering op goederen bepaalden tijd.

Art. 847. Het staat in alle verzekeringen aan partijen vrij, om bij de polis andere bedingen te maken nopens het beginnen en het eindigen van den tijd van het gevaar.

Vierde afdeeling.

Van de rechten en de plichten van den verzekeraar en van den verzekerde.

Art. 848. Bij staking van de reis vóórdat de verzekeraar heeft begonnen eenig gevaar te loopen, vervalt de verzekering.

De premie wordt door den verzekerde ingehouden of door den verzekeraar teruggegeven, in beide gevallen tegen genot van een half ten honderd van de verzekerde som, of wel van de halve premie, indien deze minder dan één ten honderd mocht beloopen.

Art. 849. Indien de reis gestaakt wordt nadat de verzekeraar heeft begonnen gevaar te loopen, doch vóórdat het schip op de laatste uitklaringsplaats het anker of de touwen heeft losgemaakt, geniet de verzekeraar één ten honderd van de verzekerde som, indien de premie één ten honderd of meer bedraagt; doch, minder bedragende, geniet de verzekeraar haar in haar geheel.

De volle premie is altijd verdiend, indien de verzekerde eenige schadevergoeding, hoe ook genaamd, vordert.

Art. 850. Voor rekening van den verzekeraar zijn alle verliezen en schaden, welke aan de verzekerde voorwerpen zijn overkomen door storm, onweder, schipbreuk, stranding, het overzeilen, aanzeilen, aanvaren of aandrijven, gedwongen verandering van koers, van de reis of van het schip, door het werpen van goederen, door brand, geweld, overstrooming, neming, kapers, roovers, aanhouding op last van hooger hand, verklaring van oorlog, represailles; alle schade veroorzaakt door nalatigheid, verzuim of schelmerij van den kapitein, de scheepsofficieren of de andere schepelingen, en, in het algemeen, door alle van buiten aankomende onheilen, hoe ook genaamd, tenzij de verzekeraar hetzij bij algemeene verordening hetzij ingevolge een beding bij de polis, van het loopen van eenige van deze gevaren is vrijgesteld.

Art. 851. Bij verzekering van het schip houdt de verplichting van den verzekeraar op door elke willekeurige verandering van koers of van de reis en, bij verzekering op vrachtpenningen, door elke willekeurige verandering van koers of van de reis, dan wel door verwisseling van het schip, in beide gevallen door den kapitein uit zich zelven of op last van de eigenaars van het schip gedaan; tenzij, ten aanzien van den kapitein, die zulks uit zich zelven heeft gedaan, het tegendeel uitdrukkelijk bij de polis ware bedongen.

Bij eene verzekering op goederen geldt hetzelfde, indien de willekeurige verandering van koers, reis of schip heeft plaats gehad op last of met uitdrukkelijke of met stilzwijgende toestemming van den verzekerde.

De reis wordt gerekend veranderd te zijn, zoodra de kapitein deze naar eene andere bestemming, dan die waarvoor verzekerd is, heeft aangevangen.

Art. 852. De willekeurige verandering van koers bestaat niet in eene geringe afwijking, maar is alleen aanwezig indien de kapitein, buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid en zonder voldoende aanleiding in het belang van het schip en de lading, eene haven, buiten den koers gelegen, aandoet of eene andere streek volgt dan die waartoe hij verplicht was.

In geval van verschil hieromtrent beslist de rechter, na verhoor van deskundigen.

Art. 853. In eene verzekering op het schip en de vrachtpenningen, is de verzekeraar niet verplicht om de door schelmerij van den kapitein veroorzaakte schade te betalen, tenzij bij de polis anders ware bedongen.

Zoodanig beding is echter niet geoorloofd, indien de kapitein de eenige eigenaar van het schip is of daarin aandeel heeft.

Art. 854. In eene verzekering op goederen, toebehoorende aan de eigenaars van het schip, waarin zij geladen zijn, zijn de verzekeraars mede niet aansprakelijk voor schelmerij van den kapitein, of voor de verliezen of schaden, welke door zijne willekeurige verandering van koers, van de reis of van het schip veroorzaakt worden, al ware zulks buiten schuld of voorkennis van den verzekerde gedaan, tenzij bij de polis anders ware bedongen.

Art. 855. Bij eene verzekering op de vrachtpenningen is de verzekeraar niet verantwoordelijk voor de schade, opgekomen sedert het oogenblik, dat de kapitein, van al het noodige tot de reis voorzien zijnde, zonder wettige reden in het belang van het schip en de lading, de gelegenheid heeft verzuimd om de reis te bevorderen; tenware de verzekeraar daartegen uitdrukkelijk mocht hebben verzekerd.

Art. 856. De verzekeraar is, ingeval van verzekering van vloeibare waren, als wijn, brandewijn, olie, honig, pek, teer stroop of dergelijke, en van zout of suiker, niet gehouden tot vergoeding van eenige schade, veroorzaakt door lekkage of smelting, tenzij deze door stooten, schipbreuk of stranden van het schip zijn ontstaan, of wel doordien de verzekerde goederen in eene noodhaven zijn gelost en herladen.

Indien er een of meer oorzaken bestaan, uithoofde van welke de verzekeraar verplicht is de schade, door lekkage of smelting veroorzaakt, te betalen, moet daarvan zooveel worden afgetrok-

ken, als soortgelijke goederen, volgens oordeel van deskundigen, gewoonlijk verliezen.

Art. 857. Indien in de bij algemeene verordening aangewezen gevallen verzekering is gedaan onder de algemeene benaming van goederen, of in welke zaken ook het belang van den verzekerde mocht bestaan, en het gevaar is geloopen op voorwerpen, welke lichtelijk aan bederf of vermindering onderhevig zijn, is de verzekeraar niet gehouden tot zoodanig beloop in de schade daaruit ontstaande, als hetwelk, volgens de bestaande gebruiken, op de plaats van de verzekering, niet door de verzekeraars gedragen wordt. Bij verschil bepaalt de rechter dit, na verhoor van deskundigen.

Indien er onder de voorschreven goederen zoodanige waren, welke, ter plaatse waar de verzekering is gedaan, gewoonlijk niet anders verzekerd worden dan vrij van beschadiging, lekkage of smelting, dan is de verzekeraar van die schade bevrijd.

Art. 858. Indien de goederen van de soort, in het voorgaand artikel gemeld, in de polis met hunne namen zijn uitgedrukt, zonder eenig bijzonder beding, dan is de verzekeraar niet aansprakelijk voor de averij onder de drie ten honderd.

Art. 859. Indien eene verzekering is gesloten met het beding ,,vrij van beschadigdheid'', om het even of daarbij al of niet is gevoegd, ,,bij behouden aankomst'', is de verzekeraar niet verantwoordelijk voor eenige schade, wanneer de verzekerde voorwerpen bedorven of beschadigd ter plaatse van hunne bestemming zijn aangekomen.

Dezelfde bepaling is toepasselijk op het geval, dat de voorwerpen onderweg of in eene noodhaven, uithoofde van beschadigdheid of uit vrees dat zij zouden bederven of andere goederen aansteken, zijn verkocht geworden.

Averij-grosse mitsgaders schade door werping, neming, roof of dergelijke, of door het vergaan van het schip veroorzaakt, worden niettemin, bij dat beding door den verzekeraar gedragen.

Art. 860. In eene verzekering onder het beding ,,vrij van molest'', is de verzekeraar bevrijd, zoodra het verzekerde voorwerp vergaat of bederft door geweld, neming, kaperij, zeerooverij, aanhouding op last van hooger hand, verklaring van oorlog en représailles.

De verzekering vervalt, zoodra het verzekerde door het molest wordt opgehouden of van den koers gebracht.

Alles behoudens de verplichting van den verzekeraar om de schade te voldoen, welke vóór het molest is ontstaan.

Art. 861. Indien de verzekerde bij het geding van „vrij van molest'' bedongen heeft, dat de verzekeraar, niettegenstaande de opbrenging, het gewone gevaar zou blijven loopen, draagt de verzekeraar, zelfs na dit molest, alle gewone schaden, welke aan het verzekerde overkomen, totdat het schip is opgebracht en het anker heeft laten vallen, met uitzondering echter van de zoodanige, welke ongetwijfeld uit het molest dadelijk voortspruiten.

Bijaldien de oorzaak van het vergaan twijfelachtig is, wordt vermoed, dat het verzekerde door eene gewone ramp is vergaan, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is.

Art. 862. Indien een „vrij van molest'' verzekerd schip of goed in eene haven ligt en vóór zijn vertrek vijandig wordt bezet, of indien het wordt aangehouden, wordt zulks met opbrengen gelijkgesteld en houdt het gevaar voor den verzekeraar op.

Art. 863. Indien de verzekering voor een bepaalden tijd gedaan is, in voege als bij artikel 816 gemeld is, moet de verzekerde het bewijs leveren, dat het verzekerde goed in het schip, dat eenige ramp geleden heeft of vergaan is, binnen den bepaalden tijd geladen is geweest.

Art. 864. Bij schadevergoeding wegens goederen door den kapitein ingekocht of ingeladen, hetzij voor zijne eigen rekening, hetzij voor die van het schip, moet het bewijs van den inkoop en een cognossement daarvan, door twee leden van de bemanning onderteekend, worden overgelegd.

Art. 865. Indien de verzekering bij verdeeling plaats heeft ten aanzien van goederen, welke geladen moeten worden in onderscheidene aangeduide schepen, met uitdrukking van de som, welke op elk schip verzekerd wordt, en indien de geheele lading wordt geladen in één schip of in een minder getal schepen dan in de overeenkomst bepaald was, is de ver-

zekeraar niet verder aansprakelijk dan voor de som, welke hij verzekerd heeft op het schip of op de schepen, welke de lading hebben ingenomen, niettegenstaande al de genoemde schepen verongelukt zijn; en hij zal desniettemin een half ten honderd of minder, volgens de onderscheiding van artikel 848, ontvangen van de som, waarvan de verzekering bevonden wordt krachteloos te zijn.

Art. 866. De verzekeraar is ontslagen van het verder gevaar en is gerechtigd tot de premie, indien de verzekerde het schip zendt naar eene meer afgelegen plaats, dan bij de polis genoemd was.

De verzekering heeft volkomen gevolg, indien de reis verkort is.

Art. 867. De verzekerde is verplicht aan den verzekeraar, of, indien er meer dan een op dezelfde polis geteekend hebben, aan den eersten onderteekenaar, onverwijld mede te deelen alle tijdingen, welke hij opzichtelijk eene aan schip of goed overkomen ramp bekomt; hij moet afschriften of uittreksels van de brieven, waarin de tijdingen vervat zijn, mededeelen aan diegenen van de verzekeraars, die zulks mochten verlangen.

Bij verzuim daarvan is de verzekerde gehouden al de onkosten, schaden en interesten te vergoeden.

Art. 868. Zoolang de verzekerde niet gerechtigd is om het verzekerde aan zijn verzekeraar te abandonneeren en dientengevolge het niet werkelijk abandonneert, is hij verplicht, bij schipbreuk, stranding, opbrenging of aanhouding, alle mogelijke vlijt en gepaste pogingen aan te wenden om het te redden of te doen vrijgeven.

Hij heeft hiertoe eene bijzondere volmacht van den verzekeraar niet noodig en is zelfs gerechtigd om van dezen te vorderen eene toereikende som ter bestrijding van de onkosten, welke tot redding of tot reclame moeten worden uitgegeven.

Art. 869. De verzekerde, die buiten Curaçao eene poging tot redding of tot reclame moet laten doen, den last daartoe opgedragen hebbende aan zijn gewonen correspondent of aan een ander huis of persoon, ter goeder naam en faam bekend staande, is voor den lasthebber niet verantwoordelijk doch is gehouden

zijne rechtsvorderingen tegen hem aan den verzekeraar af te staan.

Art. 870. In eene verzekering voor onbepaalde rekening, dat is, indien in de polis niet is uitgedrukt, tot welke natie de eigenaar van het verzekerde behoort, is de verzekerde mede tot het doen van de reclame verplicht, bijaldien de opbrenging of aanhouding is wederrechtelijk, tenware hij bij de polis daarvan zij ontslagen.

Art. 871. Een vonnis van een vreemden rechter, waarbij schepen of goederen, welke als bepaald onzijdig eigendom zijn verzekerd, verklaard worden niet onzijdig eigendom te zijn en daarom zijn prijs verklaard, is niet voldoende om den verzekeraar van het betalen van de schade vrij te stellen, bijaldien de verzekerde bewijst, dat het verzekerde waarlijk onzijdig eigendom is geweest, en dat hij bij den rechter, die het schip of de goederen heeft prijs verklaard, alle middelen aangewend en alle bewijsstukken ingediend heeft, om zoodanige prijsverklaring af te weren.

Art. 872. Indien verhooging van premie, voor het geval van opkomenden oorlog of andere te verwachten gebeurtenissen, bedongen is, regelt desnoods de rechter de hoegrootheid van de verhooging, voor zoover die niet bij de polis is uitgedrukt, na verhoor van deskundigen en met inachtneming van het gevaar, de omstandigheden en de bij de polis gemaakte bedingen.

Art. 873. In alle gevallen, in welke òf de verzekerde goederen niet zijn verzonden, òf in mindere hoeveelheid verzonden worden, òf bij mistasting te veel is verzekerd, en voorts in het algemeen in de gevallen bij artikel 348 voorzien, geniet de verzekeraar een half ten honderd van de verzekerde som of de halve premie, en zulks op denzelfden grondslag als bij artikel 848 is omschreven, tenzij hem bij algemeene verordening of bij de overeenkomst meer is toegekend.

Hij, die eene verzekering ten behoeve van een ander heeft gesloten, zonder diens naam in de polis te doen vermelden, mag de premie niet terugvorderen op grond dat de belanghebbende de verzekerde goederen niet of in mindere hoeveelheid heeft afgezonden.

Vijfde afdeeling.

Van abandonnement.

Art. 874. De verzekerde schepen en goederen kunnen aan den verzekeraar geabandonneerd of overgelaten worden, ingeval:

van schipbreuk;

van stranding met verbrijzeling;

van onbruikbaarheid door zeeschade;

van vergaan of bederf door zeeramp;

van opbrenging of aanhouding door eene vreemde mogendheid;

van aanhouding door de daartoe bevoegde Nederlandsche, Nederlandsch-Indische, Surinaamsche of Curaçaosche autoriteiten na het begin van de reis,

alles met inachtneming van de bepalingen, in de volgende artikelen voorkomende.

Art. 875. Het abandonnement van het schip uit hoofde van onbruikbaarheid mag niet geschieden, indien het schip gestooten hebbende of gestrand zijnde, weder vlot gemaakt, hersteld en in staat gebracht kan worden om zijne reis naar de plaats van bestemming te vervolgen en indien de kosten van herstel niet te boven gaan drie vierden van de waarde, waarop het schip bij het doen van de verzekering is begroot.

Art. 876. Indien schepen of goederen zijn gestrand, opgebracht of aangehouden, mag het abandonnement dadelijk worden gedaan, zoodra de verzekeraar weigert of in gebreke blijft den verzekerde eene genoegzame som op te schieten, om de kosten tot redding of reclame te kunnen goedmaken.

In geval van verschil begroot de rechter deze som.

Zij komt ten laste van den verzekeraar, al ware het dat die onkosten, gevoegd bij het beloop van de verschuldigde schade, de som te boven gingen, waarvoor verzekerd is.

Art. 877. Het abandonnement in geval van vergaan of bederf mag slechts gedaan worden, indien het verlies of de schade drie vierden van de verzekerde waarde bedraagt of te boven gaat.

Art. 878. De verzekerde is ook bevoegd om aan den verzekeraar abandonnement te doen en vervolgens de betaling te vorderen, zonder dat er bewijs van het vergaan van het schip noodig zij, indien, gerekend van den dag van het uitvaren van het schip of van den dag tot welken zich de laatst ontvangen berichten uitstrekken, eenige tijding van het schip niet is aangekomen, en wel:

Na verloop van zes maanden, ten aanzien van reizen uit Curaçao naar een van de West-Indische eilanden en naar eenige plaats in Amerika gelegen aan den Atlantischen Oceaan tusschen Brazilië en de Vereenigde Staten van Amerika en omgekeerd.

Na verloop van twaalf maanden, ten aanzien van reizen uit Curaçao naar andere dan de hierboven opgenoemde gedeelten van het vaste land en de eilanden van Amerika, naar het vaste land en de eilanden van Europa, naar de Levant, naar de noordelijke en westelijke kusten van Afrika tot aan de Kaap de Goede Hoop en deze daaronder begrepen en naar de eilanden van Afrika bewesten dat werelddeel gelegen en omgekeerd.

Na verloop van achttien maanden, ten aanzien van reizen uit Curaçao naar andere gedeelten van de wereld en omgekeerd.

Bij reizen van en naar havens, beide gelegen buiten Curaçao, wordt de termijn berekend naar gelang van den afstand van die havens, welke met de hiervoren bepaalde het naast overeenkomt.

In al deze gevallen kan de verzekerde volstaan met, onder aanbod van eede, te verklaren, dat hij eenige tijding van het verzekerde schip of van het schip waarin verzekerde goederen geladen zijn, noch middellijk noch onmiddellijk heeft ontvangen, onverminderd het bewijs van het tegendeel.

Art. 879. Het abandonnement in geval van opbrenging of van aanhouding mag gedaan worden, indien de opgebrachte of aangehouden schepen of goederen niet zijn teruggegeven of ontslagen binnen de bij het vorig artikel bepaalde termijnen, gerekend naar gelang van de plaats, waar de opbrenging of aanhouding is geschied, en van den dag, waarop de verzekerde daarvan bericht heeft ontvangen.

In geval van verbeurdverklaring van de opgebrachte of aangehouden schepen of goederen mag het abandonnement dadelijk geschieden.

Art. 880. Bedorven goederen of afgekeurde schepen onderweg verkocht zijnde, is de verzekerde bevoegd om zijne rechten aan de verzekeraars te abandonneeren, indien, niettegenstaande zijne aangewende pogingen, de kooppenningen niet met hem zijn verrekend binnen den bij artikel 878 bepaalden tijd; alles gerekend naar gelang van de plaats van den verkoop, en van den dag, waarop de verzekerde daarvan bericht heeft ontvangen.

Art. 881. In de gevallen bij de voorgaande drie artikelen vermeld moet het abandonnement aan den verzekeraar worden beteekend binnen drie maanden na het verloop van de bij de artikelen gemelde tijdsbepalingen.

Art. 882. In alle andere gevallen moet de beteekening gedaan worden binnen de termijnen, in artikel 878 vermeld, gerekend naar gelang van de plaats, waar het onheil is gebeurd, en van den dag, waarop de verzekerde daarvan bericht heeft ontvangen.

Art. 883. Na het bij de voorgaande twee artikelen bepaalde tijdsverloop is de verzekerde niet meer tot het doen van abandonnement gerechtigd.

Art. 884. In de gevallen, in welke abandonnement mag worden gedaan, is de verzekerde gehouden de ontvangen berichten binnen vijf dagen na derzelver ontvangst of, indien er binnen vijf dagen geene gelegenheid tot verzending is, met de eerst-voorkomende gelegenheid, aan den verzekeraar mede te deelen, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interesten.

Art. 885. Indien eene verzekering voor een bepaalden tijd gesloten is, wordt, in de gevallen en na verloop van de tijdperken bij artikel 878 gemeld, het vergaan van het schip vermoed te zijn voorgevallen binnen den tijd van de verzekering.
Indien nochtans naderhand bewezen wordt, dat de schade buiten den tijd van de verzekering gevallen is, vervalt het abandonnement, en moet de betaalde schadevergoeding worden teruggegeven met de wettelijke interesten daarvan.

Art. 886. De verzekerde is, bij het doen van abandonnement, verplicht alle verzekeringen op te geven, welke hij op

het verzekerde goed gedaan heeft of waartoe hij last gegeven heeft om te doen; bij gebreke hiervan wordt de tijd van betaling, welke met den dag van het abandonnement moet beginnen te loopen, opgeschort tot den dag, waarop hij de gemelde opgave zal hebben gedaan, zonder dat daaruit eenige verlenging voortspruit van den voor het doen van abandonnement vastgestelden tijd.

Ingeval de verzekerde bedriegelijke opgaven doet, is hij van de voordeelen van de verzekering verstoken.

Art. 887. De verzekerde is ook verplicht aan den verzekeraar, bij het doen van abandonnement, op te geven, wat hij tot redding of vrijbekoming van het verzekerde heeft verricht en welke personen of correspondenten hij daartoe in het werk heeft gesteld.

Art. 888. Het abandonnement mag noch gedeeltelijk, noch voorwaardelijk gedaan worden.

Indien schepen of goederen niet voor hun vol bedrag zijn verzekerd, en de verzekerde zelf alzoo voor een gedeelte gevaar heeft geloopen, strekt het abandonnement zich niet verder uit dan tot het beloop van het verzekerde, in evenredigheid van het niet-verzekerde gedeelte.

Art. 889. Indien het abandonnement volgens de voorschriften van dit wetboek is gedaan, dan behooren de verzekerde voorwerpen aan den verzekeraar, gerekend van den dag van de beteekening van het abandonnement, behoudens het aandeel van den verzekerde in het geval van het tweede lid des vorigen artikels.

Art. 890. De verzekeraar mag, onder voorwendsel dat het verzekerde schip of goed na het abandonnement is vrijgegeven, zich niet ontslaan van de betaling van de verzekerde som.

Art. 891. Indien de tijd van betaling niet bij de overeenkomst is bepaald, moet de verzekeraar uiterlijk zes weken nadat het abandonnement is beteekend het bedrag van de verzekering benevens de kosten van het abandonnement betalen.

Na dien tijd betaalt hij ook wettelijke interesten.

De geabandonneerde voorwerpen zijn voor die betaling verbonden.

ELFDE TITEL.

VAN VERZEKERING TEGEN DE GEVAREN VAN HET VERVOER TE LAND EN LANGS DE KUSTEN.

Art. 892. De polis moet, behalve de vereischten bij artikel 325 vermeld, uitdrukken den naam van den voerman, van den kapitein of gezagvoerder, of van den expediteur, die het vervoer op zich heeft genomen.

Art. 893. De verzekeringen, welke tot voorwerp hebben de gevaren van vervoer te land of langs de kusten, worden in het algemeen en naar de omstandigheden geregeld door de voorschriften van dit wetboek omtrent de verzekeringen ter zee, behoudens de bepalingen in de volgende artikelen voorkomende.

Art. 894. Bij verzekering van goederen begint het gevaar voor rekening van den verzekeraar te loopen, zoodra de goederen gebracht of besteld zijn aan het voer- of vaartuig, het kantoor, of op zoodanige andere plaats, alwaar men gewoon is het goed ter verzending te ontvangen, en eindigt, wanneer die goederen ter plaatse van hunne bestemming zijn aangekomen en aldaar aan den geadresseerde zijn afgegeven of in de macht van den verzekerde of van zijne gemachtigden gesteld zijn.

Art. 895. Bij verzekering van goederen, welke te land, of wel bij afwisseling te land of te water, moeten vervoerd worden, loopt het gevaar voor rekening van den verzekeraar voort, al ware het ook, dat de goederen, tijdens de reis, in andere voer- of vaartuigen worden overgeladen.

Art. 896. Hetzelfde heeft plaats bij verzekering van goederen, welke langs de kusten moeten vervoerd worden, wanneer die goederen in andere vaartuigen worden overgeladen, tenware de verzekering op in een bepaald vaartuig geladen goederen mocht gesloten zijn.

Zelfs in dit laatste geval loopt het gevaar bij en na overlading van de goederen in andere vaartuigen, voor rekening van den verzekeraar door, indien die overlading is geschied teneinde het vaartuig bij laag water te lichten of uithoofde van andere noodzakelijke redenen.

Art. 897. Bij verzekering van goederen, welke te land verzonden worden, is de verzekeraar ook aansprakelijk voor de

schade en de verliezen, veroorzaakt door schuld of schelmerij van de met de aanneming, het vervoer en de bezorging belaste personen.

Art. 898. De bepalingen van de vijfde Afdeeling van den tienden Titel zijn insgelijks toepasselijk op de in dezen Titel vermelde verzekeringen.

Art. 899. Het staat aan partijen vrij om bij overeenkomst van de bij de artikelen 894 en volgende vermelde bepalingen af te wijken.

TWAALFDE TITEL.

VAN AVARIJEN.

Eerste afdeeling.

Van de avarijen in het algemeen.

Art. 900. Alle buitengewone onkosten ten dienste van het schip en de goederen gezamenlijk of afzonderlijk gemaakt, alle schade, welke aan het schip en aan de goederen overkomt gedurende den tijd, bij de derde Afdeeling van den tienden Titel ten aanzien van het beginnen en het eindigen van het gevaar bepaald, worden als avarij gerekend.

Art. 901. Indien tusschen partijen niet anders is bedongen, worden de avarijen geregeld overeenkomstig de navolgende bepalingen.

Art. 902. Er zijn twee soorten van avarijen:

avarij-grosse of algemeene avarij, en

eenvoudige of bijzondere avarij.

De eerste wordt omgeslagen over het schip, de vrachtpenningen en de lading; de laatste komt ten laste van het schip of van het goed afzonderlijk, hetwelk de schade geleden of de onkosten veroorzaakt heeft.

Art. 903. Algemeene avarijen zijn:

1°. hetgeen aan den vijand of aan zeeroovers voor bevrijding of afkoop van schip en lading gegeven is. Ingeval van

twijfel wordt het er steeds voor gehouden, dat de afkoop in het belang van schip en lading heeft plaats gehad;

2°. hetgeen tot algemeen behoud of ten algemeenen nutte van schip en lading, van het scheepstoebehooren of van de lading over boord is geworpen of is verbruikt;

3°. kabels, masten, zeilen en andere scheepsonderdeelen en gereedschappen, welke men, ten zelfden einde, heeft gekapt, overboord geworpen of gebroken;

4°. ankers, touwen en andere voorwerpen, welke men almede, ten zelfden einde, is genoodzaakt geweest te laten slippen;

5°. de schade aan de in het schip gebleven goederen, door het over boord werpen veroorzaakt;

6°. de schade, welke aan het lichaam van het schip opzettelijk is toegebracht om het werpen, het lichten of het bergen van de goederen gemakkelijk te maken, of om de waterloozing te bevorderen, en de schade, welke alsdan door dat water aan de lading is toegebracht;

7°. de oppassing, de genezing, het onderhoud en de schadeloosstelling van alle zich aan boord bevindende personen, die bij het verdedigen van het schip gewond of verminkt zijn geraakt;

8°. de schadeloosstelling of het rantsoen van hen, die, ten dienste van het schip of van de lading naar zee of naar land zijnde afgezonden, genomen, gevangen gehouden of slaaf gemaakt zijn;

9°. de gages en het onderhoud van het scheepsvolk gedurende den tijd, dat het schip verplicht is geweest zich in eene noodhaven op te houden;

10°. de loodsgelden en verdere havenkosten, welke bij het in- en uitvaren naar en van eene noodhaven moeten betaald worden;

11°. de huren van pakhuizen en bergplaatsen, waarin de goederen, welke gedurende de reparatie in eene noodhaven niet in het schip konden blijven, moesten worden opgeslagen;

12°. de reclamekosten, indien schip en lading zijn aangehouden of opgebracht en beiden door den kapitein werden gereclameerd;

13°. de gages en het onderhoud van de bemanning gedurende de voormelde reclame, indien schip en lading worden vrijgegeven;

14°. de kosten van ontlading, de lichterloonen mitsgaders de kosten om het schip in eene haven of rivier in te brengen, wanneer het door storm, door vervolging van vijanden of zeeroovers of uit eenige andere oorzaak tot behoud van schip en lading daartoe genoodzaakt werd; benevens het verlies of de schade aan goederen overkomen door hunne lossing en inlading, uit nood, in lichters of booten, en hunne wederinlading in het schip;

15°. de schade aan het schip of aan de lading of aan beiden veroorzaakt, wanneer het schip, om het gevaar van neming of van vergaan te voorkomen, opzettelijk op strand is gezet, gelijk mede indien zulks in eenig ander dringend gevaar, tot behoud van schip en lading, heeft plaats gehad;

16°. de kosten om het gestrande schip in het voorgaand geval weder vlot te maken en de wegens daarbij verleende hulp betaalde loonen, mitsgaders alle belooning voor hulp, verleend aan het schip en de lading, terwijl deze in gevaar verkeerden;

17°. het verlies of de schade door de goederen geleden, welke ingeval van nood in lichters of in booten zijn geladen, daaronder begrepen het aandeel in de avarij-grosse door die goederen aan de lichters of aan de booten verschuldigd, en wederkeerig het verlies of de schade, aan de in het principale schip gebleven goederen en aan dat schip zelf, na de lichting overkomen, voor zooverre die schade of dat verlies in avarij-grosse vallen;

18°. de gages en het onderhoud van de bemanning, indien het schip na het begin van de reis door eene vreemde mogendheid of door het uitbarsten van een oorlog wordt opgehouden, zoolang schip en lading niet van alle wederzijdsche verbintenissen zijn ontslagen;

19°. de premie om de onkosten, in de avarij-grosse vallende, te doen verzekeren, of het verlies, hetwelk door het verkoopen van een gedeelte van de lading in eene noodhaven is geleden, teneinde die avarij-kosten te dekken;

20°. de op het opmaken en bepalen van de avarij-grosse gevallen kosten;

21°. de kosten, daaronder begrepen het meer betaalde aan gages en aan onderhoud van de bemanning, veroorzaakt door eene buitengewone en bij het sluiten van de bevrachting niet voorziene quarantaine, voor zooverre het schip en de ingeladen voorwerpen daaraan zijn onderworpen; en,

22°. in het algemeen, alle schaden, welke uit nood opzettelijk veroorzaakt en als onmiddellijk gevolg van dien geleden zijn, en de kosten, welke, in gelijke omstandigheden, na de vereischte raadpleging, zijn gemaakt tot behoud en algemeen welzijn van schip en lading.

Art. 904. Wanneer inwendige gebreken van het schip, zijne ondeugdzaamheid tot het doen van de reis of schuld en nalatigheid van den kapitein of de bemanning de schade of de onkosten hebben veroorzaakt, zijn laatstgemelde, hoezeer ten nutte van schip en lading vrijwillig en na vereischte raadpleging gemaakt, geene algemeene avarij.

Art. 905. Bijzondere avarijen zijn:

1°. alle schaden en verliezen aan het schip of aan de lading overkomen door storm, neming, schipbreuk of toevallige stranding;

2°. loonen en kosten van berging;

3°. het verlies van en de schade geleden aan kabels, ankers, touwen, zeilen, boegspriet, stengen, raas, booten en scheepsgereedschappen, veroorzaakt door storm of ander onheil op zee;

4°. reclame-kosten alsmede kosten van onderhoud en gages van de bemanning gedurende de reclame, indien slechts het schip of de lading is aangehouden;

5°. de kosten van bijzondere reparatiën van de fustage en de kosten van beredding van de beschadigde goederen, voor zooverre dit een en ander niet het onmiddellijk gevolg is van eene ramp, welke tot avarijgrosse aanleiding geeft;

6°. de onkosten, vallende op het verder vervoer van de goederen, wanneer, in het geval van artikel 690, de bevrachtingsovereenkomst is vervallen; en

7°. in het algemeen alle schade, verliezen en de gemaakte onkosten, welke niet zijn veroorzaakt of gemaakt opzettelijk en tot behoud en algemeen welzijn van schip en lading, maar welke zijn geleden door of gemaakt ten behoeve van het schip alleen, of voor de lading alleen, en welke dienvolgens, naar aanleiding van artikel 903, niet onder avarij-grosse behooren.

Art. 906. Indien een schip, uit hoofde van steeds bestaande droogten, ondiepten of banken, met zijne volle lading noch van de plaats vanwaar het vertrekken moet, noch naar de plaats van zijne bestemming kan gevoerd worden en alzoo een gedeelte van de lading met lichters aangevoerd of in lichters moet gelost worden, worden zoodanige lichterloonen niet als avarij beschouwd.

Art. 907. De bepalingen van de artikelen 902, 903, 904 en 905 nopens algemeene en bijzondere avarijen zijns insgelijks toepasselijk op de zooeven gemelde lichterschepen en op de daarin geladen voorwerpen.

Art. 908. Indien gedurende de vaart hetzij aan de lichterschepen, hetzij aan de daarin geladen goederen schade overkomt, welke tot de algemeene avarij behoort, wordt deze voor één derde door de lichterschepen, en voor twee derden door de zich aan boord daarvan bevindende goederen gedragen.

Deze twee derden worden vervolgens bij wijze van avarij-grosse omgeslagen over het principale schip, de vrachtpenningen en de geheele lading, die der lichterschepen daaronder begrepen.

Art. 909. Wederkeerig blijven de in de lichterschepen geladen goederen in gemeenschap met het principale schip en de overige lading; zij dragen in de algemeene avarijen, welke aan het schip en de lading mochten zijn overkomen tot op het oogenblik, dat de eerstgemelde ter plaatse van hunne bestemming zijn gelost en aan de geconsigneerden overgeleverd.

Art. 910. Goederen, welke nog niet zijn ingeladen hetzij in het principale schip, hetzij in de vaartuigen bestemd om die

naar dat schip over te voeren, dragen niet in de rampen, overkomen aan het principale schip, waarin zij geladen moeten worden.

Art. 911. De schade aan de goederen overkomen doordat de kapitein verzuimd heeft de luiken dicht te sluiten, het schip behoorlijk vast te maken, bekwame werktuigen tot het hijschen te bezorgen en door alle andere uit opzet of achteloosheid van den kapitein of van de bemanning voortgekomen ongevallen zijn bijzondere avarijen, waarvoor de inlader zijn verhaal heeft op den kapitein, het schip en de vracht.

Art. 912. De loods-, sleep- en andere gelden om de havens of rivieren in- of uit te loopen, de tollen en uitgaven bij het afvaren en voorbijzeilen, de tonne-, anker-, vuur- en baakgelden en alle andere rechten, welke tot de scheepvaart betrekkelijk zijn, zijn geene avarijen, maar gewone kosten voor rekening van het schip, tenzij bij het cognossement of de charterpartij anders bedongen zij.

Deze kosten komen slechts ten laste van de verzekeraars indien zij het gevolg zijn van gedurende de reis opgekomen onvoorziene en buitengewone omstandigheden.

Art. 913. Om de bijzondere avarij te vinden, welke een verzekeraar moet betalen, die de goederen voor alle gevaar verzekerd heeft, gelden de volgende bepalingen:

Hetgeen onderweg is geroofd, vermist, of uit hoofde van beschadiging door zeeramp of uit eene andere oorzaak waartegen verzekerd is, verkocht, wordt begroot volgens de factuurswaarde, of, deze ontbrekende, naar de waarde, waarvoor de goederen overeenkomstig de wettelijke voorschriften verzekerd zijn; de verzekeraar betaalt dit bedrag.

Bij behouden aankomst van het verzekerde goed, wanneer dit geheel of gedeeltelijk beschadigd is, bepalen deskundigen, hoeveel de goederen, indien deze gezond waren aangebracht, waard zouden zijn geweest en voorts hoeveel zij nu waard zijn; de verzekeraar betaalt zoodanig aandeel van de geteekende som, als in evenredigheid staat met het verschil tusschen de beide waarden, benevens de kosten op de begrooting van de schade gevallen.

Alles onverminderd de begrooting van verwacht wordende winst, indien deze verzekerd is.

Art. 914. De verzekeraar is slechts bevoegd om den verzekerde te noodzaken om, ter bepaling van de waarde, de verzekerde voorwerpen te verkoopen, indien zulks bij de polis werd bedongen.

Art. 915. Indien de schade buiten Curaçao moet worden opgemaakt, worden daarin gevolgd de ter plaatse waar de opmaking moet geschieden bestaande wettelijke voorschriften of plaats hebbende gebruiken.

Art. 916. Indien de verzekerde goederen beschadigd of verminderd in Curaçao aangebracht worden en de schade uiterlijk zichtbaar is, moeten de bezichtiging van de goederen en de begrooting van de schade door deskundigen gedaan worden vóórdat de goederen onder het beheer van den verzekerde zijn gekomen.

Indien de schade of de vermindering bij de lossing uiterlijk niet zichtbaar is, mag de bezichtiging gedaan worden nadat de goederen onder het beheer van den verzekerde zijn gekomen, mits zulks geschiede binnen driemaal vierentwintig uren na de lossing; onverminderd hetgeen verder van de eene of de andere zijde tot bewijs noodig zal bevonden worden.

Art. 917. In geval van door zeeramp geleden schade aan een verzekerd schip, draagt de verzekeraar slechts twee derden van de herstelkosten, om het even of het herstel al of niet hebbe plaats gehad, en zulks in evenredigheid van het verzekerde tot het onverzekerde gedeelte. Een derde blijft voor rekening van den verzekerde, wegens vooronderstelde verbetering van oud tot nieuw.

Art. 918. Indien het herstel heeft plaats gehad, wordt het bedrag van de kosten bewezen door rekeningen en alle andere middelen van bewijs, desnoods door begrooting van deskundigen.

Ingeval het herstel niet gedaan is, worden de kosten daarvan door deskundigen begroot.

Art. 919. Indien het, desnoods na verhoor van deskundigen, blijkt, dat door het verricht herstel de waarde van het schip met meer dan één derde is vermeerderd, betaalt de verzekeraar, in evenredigheid als bij artikel 917 is vermeld, het volle beloop van de gemaakte kosten, onder aftrek van de door verbetering vermeerderde waarde.

Art. 920. Indien daarentegen de verzekerde, desnoods na begrooting als voren, bewijst, dat het herstel eene verbetering of eene vermeerdering van de waarde van het schip niet heeft teweeggebracht, en wel bepaaldelijk doordien het schip nieuw en op zijne eerste reis de schade heeft geleden, of doordien de schade is aangekomen aan nieuwe zeilen of nieuw scheepsgereedschap, of wel aan ankers, ijzeren kettingkabels of aan eene nieuwe koperen huid, heeft de aftrek van één derde niet plaats en is de verzekeraar verplicht het geheele beloop van de herstelkosten, in evenredigheid als bij artikel 917 is vermeld, te vergoeden.

Art. 921. Indien de herstelkosten meer dan drie vierden van de waarde van het schip zouden beloopen, moet het schip ten aanzien van den verzekeraar gehouden worden als afgekeurd; de verzekeraar is alsdan, voor zooverre abandonnement niet heeft plaats gehad, verplicht de som, waarvoor hij verzekerd heeft, aan den verzekerde te betalen, onder korting van de waarde van het beschadigde schip of wrak.

Art. 922. Ingeval een schip in eene noodhaven is aangekomen en vervolgens op eenige wijze verloren gaat, is de verzekeraar niet verder gehouden dan tot de betaling van de som, welke hij verzekerd heeft.

Hetzelfde heeft plaats, wanneer een schip, door onderscheidene herstellingen, meer dan de verzekerde som voor herstel heeft uitgegeven.

Art. 923. Onverminderd de bepalingen van de artikelen 856, 857 en 858, is de verzekeraar niet gehouden om eenige algemeene of bijzondere avarij te dragen, indien deze, behalve de kosten van bezichtiging, begrooting en opmaking, minder dan één ten honderd van de waarde van het beschadigde voorwerp beloopt; partijen zijn echter bevoegd om ten deze andere bedingen te maken.

Art. 924. De verzekeraars zoo op het schip als op de vracht en op de lading betalen ieder zooveel wegens avarij-grosse, als die voorwerpen, voor zooverre daarop verzekering is gedaan, respectievelijk in de avarij-grosse moeten dragen, en zulks in evenredigheid van het verzekerde tot het niet-verzekerde gedeelte.

Art. 925. Zoodra de algemeene en de bijzondere avarij geregeld zijn, moeten de schaderekening benevens de daartoe betrekkelijke bescheiden aan de verzekeraars overgegeven worden. Dezen zijn verplicht om het door hen verschuldigde binnen zes weken daarna te voldoen en zijn na dat tijdsverloop wettelijke interesten verschuldigd.

Tweede afdeeling.

Van het omslaan en dragen van de avarij-grosse of algemeene avarij.

Art. 926. De berekening en de verdeeling van avarij-grosse geschieden ter plaatse waar de reis eindigt, tenzij partijen deswege andere bedingen hebben gemaakt.

Art. 927. Bij het staken van eene reis in Curaçao, of bij stranding van schepen aldaar, worden de rekening en de verdeeling opgemaakt ter plaatse, vanwaar de schepen in Curaçao zijn vertrokken of hadden moeten vertrekken.

Art. 928. De berekening en de verdeeling van avarij-grosse worden gedaan ten verzoeke van den kapitein en door deskundigen.

De deskundigen worden benoemd door partijen, of door den kantonrechter op het eiland, waar de berekening en de verdeeling in Curaçao geschieden moet.

De deskundigen moeten worden beëedigd, vóórdat zij hunne werkzaamheden beginnen.

De verdeeling moet worden gehomologeerd door den kantonrechter.

Buiten Curaçao maakt de aldaar daartoe bevoegde macht de avarij-grosse op.

Art. 929. Bij eene geheele staking van de reis onderweg of bij verkoop van de lading in eene noodhaven, beide buiten Curaçao voorvallende, worden de vordering, de berekening en de verdeeling van de schade gedaan ter plaatse, alwaar zoodanige staking of verkoop voorvalt.

Art. 930. Indien de kapitein nalatig is in het doen van de bij het voorgaand artikel vermelde vordering, zijn de eigenaars van het schip, of ook die van de goederen, bevoegd om die

vordering zelve te doen, onverminderd hunne aanspraak tot schadeloosstelling tegen den kapitein.

Art. 931. De algemeene avarijen worden gedragen:

door de waarde van het schip in den staat, waarin het aangekomen is, met bijvoeging van hetgeen bij vergoeding van algemeene avarij wordt verstrekt;

door de vracht, onder aftrek van de gages en het onderhoud van de bemanning, en

door de waarde van de goederen, welke zich, ten tijde van het voorvallen van de schade, aan boord of in de lichters of booten hebben bevonden, of welke, vóór de ramp, uit nood zijn geworpen en vergoed worden, of wel tot dekking van avarijkosten moesten worden verkocht.

Gemunt geld draagt in de gemeene avarij naar den koers ter plaatse, waar de reis eindigt.

Art. 932. De ingeladen goederen worden begroot naar hunne waarde op de plaats van de lossing, onder korting van de vracht, de inkomende rechten en de kosten van ontlading, mitsgaders van de bijzondere avarij, gedurende de reis ten laste van die goederen gevallen.

Dit lijdt uitzondering in de volgende gevallen:

indien de berekening en de verdeeling opgemaakt moeten worden ter plaatse, waar de schepen in Curaçao zijn vertrokken of hadden moeten vertrekken, wordt de prijs van de ingeladen goederen bepaald naar de waarde, welke deze ten tijde van de inlading hebben gehad, met de onkosten tot aan boord, de premie van assurantie niet daarbij gerekend; en, ingeval de goederen beschadigd zijn, naar hunne wezenlijke waarde;

indien, buiten Curaçao, de reis geheel wordt gestaakt of de goederen worden verkocht en de avarij te dier plaatse niet is kunnen worden opgemaakt, wordt de prijs, welken de goederen onderweg waard zijn of ter plaatse van den verkoop zuiver hebben opgebracht, als het dragend kapitaal berekend.

Art. 933. De over boord geworpen goederen worden gewaardeerd volgens den marktprijs van de plaats van ontlading van het schip, na aftrek van de vracht, de inkomende rechten en de ordinaire onkosten; derzelver aard en gesteldheid worden opgemaakt uit cognossementen, facturen en andere bewijzen.

Art. 934. Indien de aard of de hoedanigheid van de goederen bij het cognossement onjuist is opgegeven en deze eene grootere waarde hebben, wordt de schade over die goederen omgeslagen op den voet van de wezenlijke waarde, indien zij behouden zijn gebleven.

Doch zoo zij door werping verloren zijn geraakt, wordt de schade vergoed volgens de bij het cognossement opgegeven hoedanigheid.

Indien de opgegeven goederen van mindere hoedanigheid zijn dan bij het cognossement is aangewezen, dragen zij in de schade volgens de hoedanigheid bij het cognossement opgegeven, indien zij behouden zijn gebleven.

Zij worden betaald op den voet van hare wezenlijke waarde, indien zij over boord geworpen zijn.

Art. 935. De mondbehoeften, de kleederen van de bemanning en de dagelijksche kleederen van de passagiers gelijk mede de voor de verdediging van het schip vereischte ammunitie, dragen niet in de schaden van het werpen van goederen. De waarde van al hetgeen van dien aard over boord geworpen is wordt vergoed bij omslag over alle andere goederen.

Art. 936. De goederen, waarvan een cognossement niet voorhanden is, of welke niet op het manifest der lading staan, worden niet betaald, indien zij over boord geworpen zijn; zij dragen in de schade, zoo zij behouden zijn gebleven.

Art. 937. De goederen, op den overloop van het schip geladen, dragen mede in de schade, indien zij behouden zijn gebleven.

Indien de kapitein de goederen buiten kennis of toestemming van den inlader op den overloop heeft geplaatst en deze zijn geworpen of door de werping beschadigd, dan is de inlader tot den eisch van den omslag gerechtigd, behoudens het verhaal van alle belanghebbenden op het schip en den kapitein.

Art. 938. Indien, niettegenstaande het werpen van goederen of het kappen van scheepstuigen, het schip vergaat, heeft omslag tot vergoeding niet plaats.

De behouden gebleven of geborgen goederen zijn niet gehouden tot betaling of tot vergoeding van geleden schade van de voorwerpen, welke geworpen, beschadigd of gekapt zijn.

Art. 939. Indien het schip door het werpen of kappen behouden blijft en naderhand bij het vervolgen van zijne reis vergaat en alsdan goederen geborgen worden, dragen alleen de geborgen goederen in de werping naar de waarde, welke zij alsdan hebben, na aftrek van de bergloonen.

Art. 940. Indien het schip en de lading door kappen of andere schade aan het schip toegebracht, behouden blijven doch de goederen naderhand vergaan of geroofd worden, mag van de eigenaars, inladers of geconsigneerden van die goederen niet worden gevorderd, dat zij in den omslag van die kapping of van die schade zouden deelen.

Art. 941. Indien de goederen door schuld of toedoen van den inlader of geconsigneerde verloren gaan, dragen zij evenwel in de algemeene avarij.

Art. 942. De eigenaar van eene lading behoeft echter in algemeene avarij niet meer te dragen dan de waarde van die goederen, zooals deze bij hunne aankomst waard zijn; onverminderd zoodanige kosten als de kapitein, na het vergaan van het schip of de opbrenging en de aanhouding van de goederen te goeder trouw, zelfs zonder last, heeft gedaan om van het vergane iets te redden of om de opgebrachte goederen te reclameeren, al ware zulks zonder goed gevolg.

Art. 943. Indien de eigenaars, na den gedanen omslag, de geworpen goederen hebben terugbekomen, zijn zij gehouden om hetgeen zij voor die goederen in de verdeeling ontvangen hebben aan den kapitein en de belanghebbenden bij de lading in te brengen, onder aftrek van schade, onkosten en bergloonen.

In dat geval genieten de belanghebbenden en het schip den gemelden inbreng in dezelfde evenredigheid, als zij in de schade van de werping hebben gedragen.

Art. 944. Indien de eigenaar van de geworpen goederen deze terugbekomt zonder eenige vergoeding te vorderen, draagt hij niet in de algemeene avarij, na de werping aan de behouden gebleven goederen overkomen.

Art. 945. De bepalingen van dezen Titel zijn in het algemeen en naar de omstandigheden van toepassing ten aanzien van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.

DERTIENDE TITEL.

VAN HET TENIETGAAN VAN VERBINTENISSEN IN DEN ZEEHANDEL.

Art. 946. Door tijdsverloop van één jaar verjaart elke rechtsvordering:

1°. tot betaling van het door den ontvanger ter zake van het vervoer verschuldigde;

2°. tot betaling van het door reizigers verschuldigde;

3°. tegen den vervoerder ter zake van het vervoer van reizigers en van goederen;

4°. tot uitoefening van het verhaal, bedoeld in het derde lid van artikel 777.

Deze verjaringen beginnen te loopen:
die onder 1°. en 2°. na het eindigen van de reis;
die onder 3°. na de aankomst van het schip of, indien het schip niet is aangekomen ter plaatse waar de reizigers ontscheept of de goederen uitgeleverd moesten worden, een jaar na den aanvang van het vervoer;
die onder 4°. na de betaling van de schade.

Art. 947. Door tijdsverloop van twee jaren verjaart elke rechtsvordering:

1°. tot vergoeding van schade, toegebracht hetzij door aanvaring, hetzij op eene wijze als vermeld in de artikelen 784 en 785, eerste lid;

2°. tot betaling van hulploon.

Deze verjaringen beginnen te loopen:

die onder 1°. van den dag van de aanvaring of van het toebrengen van de schade;

die onder 2°. van den dag, waarop de hulpverleening is geëindigd.

Indien de schuldeischer in Curaçao woonplaats heeft of indien aldaar de hoofdzetel van zijn bedrijf is gevestigd, wordt de aanvang van de verjaring opgeschort totdat er gelegenheid bestaat tot zekerheid van zijne vordering op het schip beslag te leggen in Curaçao.

Art. 948. Door tijdsverloop van drie jaren verjaart:

elke rechtsvordering wegens leveringen en werkzaamheden ten behoeve van het uitrusten, proviandeeren, onderhouden en herstellen van schepen.

De verjaring begint te loopen van den dag, dat de levering is geschied of het werk is verricht.

Art. 949. Door verloop van vijf jaren verjaart elke rechtsvordering voortspruitende uit eene polis van verzekering.

Deze verjaring begint te loopen van den dag, waarop de vordering opeischbaar is geworden.

Art. 950. Door tijdsverloop van één jaar vervalt elke rechtsvordering:

1°. voortspruitende uit arbeidsovereenkomsten van kapiteins, van scheepsofficieren en van schepelingen;

2°. tot betaling van loods- en havengelden en van andere scheepvaartrechten;

3°. tot de berekening en verdeeling van avarij-grosse;

4°. tot betaling van avarij-grosse.

De gestelde termijn begint te loopen:

ten aanzien van eene vordering als bedoeld onder 1°. na het eindigen van de dienstbetrekking;

ten aanzien van eene vordering als bedoeld onder 2°. indien het schip, ter zake waarvan de loonen, gelden of rechten verschuldigd zijn, een Curaçaosch schip is, van het oogenblik van de opeischbaarheid; indien het schip een vreemd schip is, van het oogenblik dat daarop, tot zekerheid van de vordering, in Curaçao beslag gelegd kon worden;

ten aanzien van eene vordering als bedoeld onder 3°. na het eindigen van de reis;

ten aanzien van eene vordering als bedoeld onder 4°. nadat de deskundigen hun verslag omtrent de berekening en verdeeling van de avarij-grosse ter griffie van het kantongerecht hebben ingeleverd of aan partijen hebben medegedeeld.

Art. 951. Elke aanspraak tegen de verzekeraars wegens aan ingeladen goederen overkomen schade vervalt, indien zij, zonder bezichtiging en begrooting van die schade, op de wijze bij dit

Wetboek voorgeschreven, zijn aangenomen, of, ingeval niet uiterlijk van de schade bleek, de bezichtiging en de begrooting niet heeft plaats gehad binnen den bij dit Wetboek bepaalden tijd.

Art. 952. De bepaling van artikel 1992 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao is toepasselijk op de in de artikelen 946, 947, 948 en 949 vermelde verjaring.

Art. 953. Behoudens het bepaalde in den vierden Titel van het eerste Boek zijn de voorschriften van dezen Titel in het algemeen en naar de omstandigheden van toepassing ten aanzien van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen.

VEERTIENDE TITEL.

VAN MINDER DAN TWINTIG KUBIEKE METERS BRUTO-INHOUD METENDE ZEESCHEPEN EN ANDERE DERGELIJKE LANGS DE KUSTEN VARENDE VAARTUIGEN.

Art. 954. Ten aanzien van minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende zeeschepen en minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende langs de kusten varende vaartuigen, gelden de navolgende bepalingen.

Art. 955. De voorschriften van den tweeden Titel van dit Boek zijn op de reeders en eigenaars van de in artikel 954 bedoelde zeeschepen en vaartuigen van toepassing met uitzondering van de artikelen 417, 418, 422 derde lid, 425 en 430—432.

Besluiten tot aanstelling van een boekhouder die niet is lid van de reederij, en tot verkoop van het schip, anders dan in het openbaar, vereischen éénstemmigheid.

Art. 956. De voorschriften van den derden Titel van dit Boek zijn op de kapiteins van de schepen en vaartuigen hiervoren in artikel 954 vermeld, alleen toepasselijk, voor zooveel betreft de bepalingen van de artikelen 436, 439, 440, 441, 442, 454 en 473, behoudens hetgeen bij algemeene verordening deswege is bepaald.

Art. 957. De voorschriften van den vierden Titel, den vijfden Titel, den zesden Titel en den zevenden Titel van dit Boek zijn ten deze niet van toepassing.

Art. 958. De rechten en verplichtingen, uit huur van kapiteins, van scheepsofficieren en van andere schepelingen der bij artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen voortvloeiende, worden geregeld naar de overeenkomst, naar de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent huur van dienstboden en werklieden, en naar andere daaromtrent vastgestelde algemeene verordeningen.

Art. 959. De uit bevrachting voortvloeiende rechten en verplichtingen, de tijd van laden en lossen, mitsgaders al hetgeen daartoe betrekkelijk is, worden, met betrekking tot de bij artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen, geregeld naar de bepalingen van den vierden Titel van het eerste Boek van dit Wetboek, naar die van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent huur en verhuur, naar andere daaromtrent vastgestelde algemeene verordeningen en, bij ontstentenis van deze, naar de plaatselijke gebruiken.

Art. 960. De voorschriften van den achtsten Titel van dit Boek zijn in het algemeen en naar de omstandigheden ook op de bij artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen toepasselijk.

Art. 961. De voorschriften van den negenden Titel van dit Boek zijn op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen van toepassing, voor zoover uit een voorschrift niet blijkt, dat het van eene meer beperkte strekking is.

Art. 962. De voorschriften van den elfden Titel zijn ook op minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende zeeschepen toepasselijk.

Art. 963. De bepalingen van de artikelen 913—923 en 925 zijn ook op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen toepasselijk.

Art. 964. Indien, tot behoud van schip of vaartuig en lading, goederen worden geworpen, heeft de omslag plaats op dezelfde wijze en naar de regelen, welke dienaangaande ten aanzien van de zeevaart zijn voorgeschreven.

Art. 965. Dezelfde bepaling geldt, indien, tot behoud van schip en lading, goederen in lichters of in booten zijn overgeladen.

De daartoe vereischte kosten, de aan de goederen overkomen schade en de wegens het gebruik van lichters of van booten verschuldigde schadeloosstellingen worden op den voet van het vorig artikel door het principale schip of vaartuig en de lading gedragen.

Art. 966. De overige bepalingen van den twaalfden Titel zijn niet toepasselijk op de in art. 954 vermelde schepen en vaartuigen.

Art. 967. De voorschriften van den dertienden Titel gelden behoudens het bepaalde in den vierden Titel van het eerste Boek van dit Wetboek, in het algemeen en naar de omstandigheden ook op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen.

INHOUD.

DERDE TITEL.

VIERDE TITEL.

Van commissionnairs, van expediteurs, van voerlieden en van de kusten bevarende kapiteins.

VIJFDE TITEL.

Van wisselbrieven en orderbriefjes.

ZESDE TITEL.

Van chèques en van promessen en quitantiën aan toonder.

Artt.

TWEEDE TITEL.

DERDE TITEL.

VIERDE TITEL.

Van de schepelingen.

VIJFDE TITEL.

Van vervrachting en bevrachting van schepen.

ZESDE TITEL.

Van het vervoer van goederen.

ZEVENDE TITEL.

Van het vervoer van personen.

II. WIJZIGINGEN, WELKE IN VERBAND MET DE TOTSTANDKOMING VAN HET CURAÇAOSCH WETBOEK VAN KOOPHANDEL IN ANDERE ALGEMEENE VERORDENINGEN MOETEN WORDEN AANGEBRACHT.

Artikel 1.

Het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao ondergaat de navolgende wijzigingen:

1°. In artikel 159 worden de woorden: ,,of eene openbare ,,koopvrouw'' vervangen door: ,,of al oefent zij zelfstandig een ,,beroep uit''.

2°. Het eerste lid van artikel 162 wordt gelezen:

,,Een vrouw, die zelfstandig, met de uitdrukkelijke of stil-,,zwijgende toestemming van haren man een beroep uitoefent, ,,is bevoegd zich te dier zake zonder zijn bijstand te ver-,,binden.''

Het derde lid van dit artikel vervalt.

3°. In het tweede lid van artikel 181 vervallen de woorden:

,,, ten ware zij zich als openbare koopvrouw mogt hebben ,,verbonden''.

In het derde lid van dit artikel worden de woorden: ,,te ,,voldoen, zoowel de schulden die zij als openbare koopvrouw ,,heeft aangegaan, als degene die zij vóór haar huwelijk heeft ,,gemaakt'', gelezen: ,,aan hen te voldoen de schulden, van ,,hare zijde in de gemeenschap gevallen'' en vervallen de woorden: ,,, in het eene of andere geval,''.

4°. Het slot van artikel 566 wordt gelezen als volgt·

,,of den landbouw behoorende, van bouwstoffen tot het op-,,bouwen bestemd of van afbraak afkomstig, mitsgaders van ,,schepen en van aandeelen in schepen.''.

5°. In het eerste lid van artikel 662 worden de woorden: ",, die niet aan toonder luiden," vervangen door: ,,op naam".

Het derde lid van dit artikel wordt gelezen:

,,De levering van schuldvorderingen aan toonder geschiedt ,,door de overgave, die van schuldvorderingen aan order door ,,de overgave, na endossement, van het papier."

6°. De artikelen 663 en 664 vervallen.

7°. In artikel 1171 vervallen de woorden: ,,, en de goederen ,,zich nog bevinden in denzelfden staat, waarin zij zijn geleverd ,,geworden".

Aan dit artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

,,De artikelen 300, 302, 303, 305 en 306 van het Curaçaosche ,,Wetboek van Koophandel vinden overeenkomstige toepas- ,,sing."

8°. Na artikel 1172 wordt ingevoegd een nieuw artikel 1172*a*, luidende:

,,Het regt van den verkooper vervalt, indien de goederen, ,,na zich in het bezit van den oorspronkelijken kooper of van ,,iemand van zijnentwege te hebben bevonden, door een derde ,,te goeder trouw zijn gekocht en aan dezen zijn afgeleverd.

,,Ingeval echter die derde den koopprijs nog niet heeft be- ,,taald, is de oorspronkelijke verkooper bevoegd, de gelden tot ,,aan het beloop van zijne rekening voor zich te vorderen, mits ,,de vordering geschiede binnen den tijd van dertig dagen na ,,de oorspronkelijke aflevering."

9°. Artikel 1187 vervalt.

10°. In artikel 1267, eerste lid, worden de woorden: ,,bij de ,,wet bepaalde interesten, behoudens de bijzondere regelen op ,,den koophandel en op borgtochten betrekkelijk" vervangen door: ,,bij algemeene verordening bepaalde interesten, behou- ,,dens bijzondere voorschriften bij algemeene verordening ge- ,,maakt".

11°. Het tweede lid van artikel 1336 vervalt.

12°. Na artikel 1397 worden ingevoegd de volgende artikelen 1397*a*—1397*d*:

,,**1397a.** Hij, die met het oogmerk anderen te bewegen ,,tot het nemen van schuldbrieven van eenigen staat, eenige

,,provincie, gemeente of openbare instelling, of eenigen natuur-,,lijken persoon, of tot het nemen van schuldbrieven of aan-,,deelen van eenige bestaande of op te rigten vereeniging, ,,stigting of vennootschap openbaar maakt of doet openbaar ,,maken gegevens, welke, doordien zij onwaar, onvolledig of ,,verminkt zijn, eene onjuiste voorstelling moeten wekken, is ,,verpligt dengeen, die aantoont dat hij dientengevolge tot ,,het nemen van die waarden is bewogen, het geleden nadeel ,,te vergoeden of op zijn verlangen, tegen overdragt van de ,,schuldbrieven of aandeelen, terug te betalen het bedrag waar-,,voor hij de waarden genomen heeft.

,,Aansprakelijk is echter niet degeen, die aantoont, dat hem ,,geenerlei tekortkoming is te wijten.

,,Onder schuldbrieven en aandeelen zijn begrepen certifica-,,ten van schuldbrieven en certificaten van aandeelen.

,,**1397b.** De natuurlijke persoon zelf of de vereeniging, ,,stigting of vennootschap zelve wordt geacht de in het vorig ,,artikel bedoelde gegevens te hebben doen openbaar maken:

,,*a.* indien de plaatsing van de waarden geschiedt door ,,derden krachtens eene met of namens den natuurlijken per-,,soon of de vereeniging, stigting of vennootschap gesloten over-,,eenkomst;

,,*b.* indien de natuurlijke persoon of de vereeniging, stig-,,ting of vennootschap heeft nagelaten, hoewel redelijkerwijze ,,daartoe verpligt, tijdig ter algemeene kennis te brengen, dat ,,de onder *a* genoemde omstandigheid niet aanwezig is.

,,**1397c.** Met de vereeniging, stigting of vennootschap zijn ,,hare bestuurders en commissarissen aansprakelijk.

,,Bij plaatsing van de waarden van een op te rigten ver-,,eeniging, stigting of vennootschap zijn, met hen, die de ge-,,gevens hebben openbaar gemaakt of doen maken, aansprake-,,lijk zij, die daarbij als oprigters, bestuurders of commissa-,,rissen worden genoemd, indien zij niet, hoewel redelijkerwijze ,,daartoe verpligt, tijdig ter algemeene kennis brengen, dat die ,,aanduiding ten onregte is geschied.

,,Een bestuurder, commissaris of oprigter is niet aansprake-,,lijk, indien hij tijdig ter algemeene kennis brengt, dat de ,,openbaarmaking van de gegevens buiten zijn weten of tegen ,,zijn wil is geschied, of indien hij aantoont, dat hem geenerlei ,,tekortkoming is te wijten.

„**1397d.** De aansprakelijkheid, bedoeld bij de drie vooraf- „gaande artikelen, is eene hoofdelijke.

„De regtsvordering te dier zake vervalt na verloop van zes „maanden, gerekend van den dag, waarop aan den nemer de „onwaarheid, onvolledigheid of verminking, waarop de vorde- „ring gegrond is, is gebleken of had kunnen blijken."

13°. In het opschrift van den achtsten Titel van het derde Boek vervallen de woorden: „of vennootschap".

14°. In het eerste lid van artikel 1793 vervalt „Bodemerij;"

15°. Het laatste lid van artikel 1793 wordt gelezen:

„De eerste overeenkomst wordt bij het Curaçaosch Wetboek „van Koophandel geregeld."

16°. Artikel 1847 vervalt.

17°. Het derde lid van artikel 1897 wordt gelezen:

„De bepalingen van dit artikel zijn niet toepasselijk op „aandeelen in eene obligatieleening, mitsgaders op schuldver- „bindtenissen door den schuldenaar in de uitoefening van zijn „bedrijf aangegaan."

18°. De artikelen 1916 en 1917 vervallen.

19°. Het eerste lid van artikel 1921 wordt gelezen:

„In de gevallen, waarin bij algemeene verordening schriftelijk „bewijs gevorderd wordt, wordt niettemin, indien er een begin „van bewijs door geschrifte aanwezig is, het bewijs door ge- „tuigen toegelaten, tenzij ieder ander dan schriftelijk bewijs „uitgesloten is."

In het tweede lid van artikel 1921 wordt „aldus" gelezen: „begin van bewijs door geschrifte".

20°. Artikel 1922 vervalt.

21°. Artikel 1990 wordt gelezen:

„De regtsvorderingen van:

„timmerlieden, metselaars en andere werkbazen tot betaling „van hunne leveranciën en loonen;

„winkeliers tot betaling van geleverde goederen;

„voor zoover deze regtsvorderingen betrekkelijk zijn tot werk-

,,zaamheden en leveringen, welke niet voor het beroep van den ,,schuldenaar hebben plaats gehad,

,,verjaren door verloop van vijf jaren."

Artikel 2.

Het bij Koninklijk besluit van 4 September 1868, nº. 18 (*Publicatieblad* nº. 16) vastgesteld Wetboek van Koophandel voor de Kolonie Curaçao, zooals dat Wetboek thans luidt, wordt ingetrokken.

Artikel 3.

Het Curaçaosche Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ondergaat de navolgende wijzigingen:

1º. In artikel 5 worden onder 2º de woorden: ,,instellingen, ,,stichtingen of zedelijke lichamen" vervangen door: ,,rechts-,,personen".

2º. In artikel 5 wordt 3º gelezen: ,,ten aanzien van andere ,,rechtspersonen aan den persoon of aan de woonplaats van een ,,der bestuurders en, na de ontbinding, van een der vereffenaars ,,of aan hun zetel of kantoor; en voorts ten aanzien van ven-,,nootschappen onder firma en *en commandite* aan den persoon ,,of aan de woonplaats van een der beheerende vennooten en, ,,na de ontbinding, van een der vereffenaars of aan haar ,,kantoor;".

3º. In artikel 5 worden de aanvangswoorden van het tweede lid onder 6º: ,,Indien deze plaats niet bekend is" gelezen: ,,Indien zij die binnen Curaçao niet een woonplaats hebben, ,,daar ook niet een bekend werkelijk verblijf bezitten en hun ,,woonplaats buiten Curaçao onbekend is".

4º. In het tweede lid van artikel 6 worden de woorden: ,,eene corporatie, maatschap of handelsvereeniging" vervangen door: ,,een rechtspersoon of vennootschap".

5º. Aan artikel 9 wordt een nieuw tweede lid toegevoegd, luidend:

,,De rechter is bevoegd om op verzoek van den eischer, zoo ,,noodig onder het stellen van voorwaarden, dezen termijn te ,,verkorten. Artikel 7, tweede lid, vindt overeenkomstige toepas-,,sing, met dien verstande, dat de voorwaarden, waaronder de ,,vergunning is verleend, aan het hoofd van de oproeping ,,moeten vermeld worden."

6°. Artikel 10 wordt gelezen:

„Indien de opgeroepene binnen Curaçao noch eene bekende „woonplaats noch een bekend werkelijk verblijf heeft, geldt „de termijn van dagvaarding, daartoe door den Gouverneur „vastgesteld.

„Het tweede lid van artikel 9 vindt hier eveneens toe- „passing."

7°. Artikel 83 wordt gelezen:

„Bij verstek gewezen vonnissen mogen, tenzij de voorloopige „tenuitvoerlegging is bevolen, niet ten uitvoer gelegd worden, „dan na verloop van acht dagen na de aanzegging aan de partij „in persoon of te harer woonplaats op de wijze als bij de arti- „kelen 2 en 5 voor de oproeping is bepaald."

8°. In artikel 87 worden de aanvangswoorden: „Een vonnis „bij verstek" gelezen: „Een vonnis bij verstek, waarvan de „voorloopige tenuitvoerlegging niet is bevolen,".

9°. Het opschrift van den vijfden titel des eersten boeks wordt gelezen:

„Van rechtspleging in wissel- en zeezaken."

10°. De artikelen 236, 237, 238 en 239 vervallen.

11°. Artikel 240 wordt gelezen:

„De kantonrechter is bevoegd om aan den houder van een „van non-betaling geprotesteerden wissel of orderbiljet verlof te „verleenen om conservatoir beslag te leggen op de roerende „goederen van den trekker, den acceptant en de endossanten.

„Gelijk verlof mag verleend worden aan den houder van „eene chèque, waarvan de non-betaling door protest of daar- „mede gelijkstaande verklaring is vastgesteld, op de roerende „goederen van den trekker en de endossanten."

12°. De artikelen 241 tot en met 247 vervallen.

13°. De artikelen 250, 251 en 252 vervallen.

14°. Na artikel 256 worden ingevoegd de volgende artikelen 256*a*—256*r*:

„256*a*. Ten einde een beroep te kunnen doen op de in „de artikelen 589, 739 en 781 van het Curaçaosch Wetboek „van Koophandel vastgestelde beperking van zijne aansprake- „lijkheid, is de reeder verplicht ter griffie van het kanton- „gerecht van de plaats, waar het schip in het scheepsregister

,,is geboekt, ten behoeve van de in die artikelen bedoelde ,,schuldeischers, het bedrag te storten, in die artikelen ge- ,,noemd. De kantonrechter vervult tevens de functie van ,,rechter-commissaris.

,,256*b*. Van de gedane storting doet de griffier onverwijld ,,aankondiging in een of meer door den rechter-commissaris aan- ,,gewezen nieuwsbladen en op andere eilanden dan het eiland ,,Curaçao bovendien door aanplakking ter gebruikelijke plaatse.

,,De aankondiging vermeldt den naam, de woonplaats en het ,,kantoor van den reeder, den naam van het schip, den naam ,,van den kantonrechter tevens rechter-commissaris en het ,,bedrag dat ter griffie is gestort.

,,256*c*. Binnen acht dagen na de indiening van zijn verzoek ,,legt de verzoeker ter griffie een lijst neder van de hem bekende ,,personen, tegenover wie hij zich bevoegd acht om zich volgens ,,de artikelen 589, 739 en 781 van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel op de beperking van zijne aansprakelijkheid te ,,beroepen.

,,256*d*. Vervolgens bepaalt de rechter-commissaris een ter- ,,mijn, vóór welks afloop de schuldvorderingen, van de noodige ,,bescheiden vergezeld, ter griffie moeten worden ingeleverd, ,,alsmede dag, uur en plaats waarop hij zal overgaan tot veri- ,,ficatie van de vorderingen, met inbegrip van de daaraan ver- ,,bonden rechten van voorrang.

,,De griffier geeft van deze beschikkingen onverwijld bij ,,brieven kennis aan alle schuldeischers, vermeld op de in het ,,vorig artikel genoemde lijst, alsmede aan den verzoeker; ,,voorts doet hij daarvan aankondiging in een of meer door den ,,rechter-commissaris daartoe aangewezen nieuwsbladen en op ,,andere eilanden dan het eiland Curaçao bovendien door aan- ,,plakking ter gebruikelijke plaatse.

,,256*e*. Na afloop van den in het vorig artikel genoemden ,,termijn maakt de griffier een lijst op van de vorderingen welke ,,zijn ingeleverd, met vermelding van de bij iedere vordering ,,overgelegde bescheiden.

,,Deze lijst ligt gedurende ten minste acht dagen vóór den ,,voor de verificatie bestemden dag ter griffie ter kostelooze ,,inzage van een ieder.

,,256*f*. Op den vastgestelden dag houdt de rechter-commis- ,,saris, bijgestaan door den griffier, eene openbare zitting ter

„verificatie van de vorderingen. Hij doet daartoe de lijst der „ingeleverde vorderingen voorlezen.

„De reeder en ieder schuldeischer mogen zich verzetten tegen „de erkenning van eene vordering of van een recht van voor- „rang.

„256*g*. De rechter-commissaris is bevoegd om vorderingen, „ingediend, na afloop van den in artikel 256*d* genoemden ter- „mijn op verzoek van den schuldeischer, tot de verificatie toe „te laten.

„Het verzoek moet worden toegestaan, indien de schuld- „eischer buiten Curaçao woont en daardoor verhinderd was zich „eerder aan te melden.

„256*h*. Vorderingen en rechten van voorrang welke niet „worden betwist, worden als erkend beschouwd. Van de erken- „ning geschiedt aanteekening in het proces-verbaal van de „zitting en op de in artikel 256*e* genoemde lijst.

„256*i*. In geval van betwisting verwijst de rechter-commis- „saris partijen, zoo hij ze niet kan vereenigen, naar eene door „hem bepaalde terechtzitting van het kantongerecht zonder dat „daartoe eene oproeping wordt vereischt.

„Verschijnt de schuldeischer, die de verificatie vraagt, op de „bepaalde terechtzitting niet, dan wordt hij geacht zijne aan- „vrage, voor zoover zij is betwist, te hebben ingetrokken; ver- „schijnt hij die de betwisting deed, niet, dan wordt hij geacht „haar te laten varen en erkent de rechter de vordering of den „voorrang.

„256*j*. Indien de schuldeischer, wiens vordering of recht van „voorrang betwist wordt, niet ter vergadering aanwezig is, geeft „de griffier hem onmiddellijk kennis van de gedane betwisting „en verwijzing.

„De schuldeischer mag zich in het geding op het ontbreken „van die kennisgeving niet beroepen.

„256*k*. Hooger beroep van het vonnis moet worden ingesteld „binnen veertien dagen na den dag, waarop het is uitgesproken.

„De griffier van het Hof van Justitie deelt de beslissing van „het Hof onverwijld mede aan den griffier van het betrokken „kantongerecht.

„256*l*. Op de zitting ter verificatie van de vorderingen is „ieder schuldeischer bevoegd om justificatie te vragen van het

„door den reeder gestorte bedrag en de voldoendheid er van te „betwisten.

„De rechter-commissaris bepaalt, in geval van betwisting, „den dag waarop de kantonrechter dit geschil zal behandelen.

„256*m*. Op den bepaalden dag worden de partijen of hunne „gemachtigden ter openbare terechtzitting gehoord, waarna de „kantonrechter beslist.

„Het in artikel 256*k* bepaalde is van toepassing.

„256*n*. Na afloop van de vergadering, of, indien deze tot „geschillen aanleiding heeft gegeven, nadat daarover onher„roepelijk is beslist, maakt de griffier een staat van verdeeling „op en onderwerpt die aan de goedkeuring van den rechter„commissaris.

„De rechter-commissaris mag een deskundige benoemen om „den griffier bij het opmaken terzijde te staan. Hij stelt diens „loon vast.

„256*o*. De door den rechter-commissaris goedgekeurde staat „van verdeeling ligt gedurende veertien dagen ter griffie van „het kantongerecht ter kostelooze inzage van de schuldeischers, „wier vorderingen zijn erkend.

„Van de nederlegging geeft de griffier bij aangeteekenden „brief kennis aan deze schuldeischers; ieder van hen kan ge„durende den genoemden termijn bij het Hof van Justitie tegen „den staat van verdeeling in verzet komen door inlevering van „een met redenen omkleed bezwaarschrift ter griffie van het „kantongerecht.

„Na afloop van den termijn geeft het Hof van Justitie zijne „beslissing, nadat het de schuldeischers heeft gehoord of be„hoorlijk doen oproepen. De oproeping geschiedt bij aangetee„kenden brief door den griffier.

„Nadat de staat van verdeeling door den rechter-commissaris „of, indien tijdig verzet is gedaan, door het Hof executoir is „verklaard, roept de griffier van het kantongerecht de schuld„eischers bij aangeteekenden brief op, ieder om het hem toe„komend bedrag in ontvangst te nemen.

„De staat ligt na de executoir-verklaring ter griffie van het „kantongerecht ter kostelooze inzage van belanghebbenden.

„256*p*. De kosten, uit de toepassing van de artikelen 256*a*— „256*o* voortvloeiende, komen ten laste van den reeder, behou„dens de toepassing van de artikelen 60—64 op de gedingen,

,,welke een gevolg zijn van verwijzing door den rechter-commissaris krachtens het eerste lid van artikel 256*i* en van ,,artikel 256*l*.

,,256*q*. De artikelen 256*b*—256*p* blijven van toepassing, ,,indien de reeder in staat van faillissement wordt verklaard.

,,256*r*. De artikelen 256*a*—256*q* zijn insgelijks van toe-,,passing, indien de vervoerder beroep doet op de beperking van ,,zijne aansprakelijkheid ingevolge de artikelen 590 en 740 van ,,het Curaçaosch Wetboek van Koophandel. Bij de toepassing ,,treedt, waar sprake is van den reeder, de vervoerder in diens ,,plaats.'';

15°. Het vierde lid van artikel 444 wordt gelezen als volgt:

,,Indien beslag gedaan wordt voor eene op het schip bevoor-,,rechte of door hypotheek op het schip verzekerde inschuld of ,,vordering, mag het proces-verbaal van inbeslagneming aan ,,boord aan den kapitein worden beteekend.'';

16°. Artikel 446 wordt gelezen als volgt:

,,Het proces-verbaal van inbeslagneming van schepen, welke ,,zijn te boek gesteld in het register vermeld in den eersten ,,Titel van het tweede Boek van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel, moet in dat register worden overgeschreven met ,,aanteekening van het uur, den dag, de maand en het jaar van ,,de aanvrage tot overschrijving.

,,De bewaarder der hypotheken maakt van dit uur, dien dag, ,,die maand en dat jaar ook melding op het oorspronkelijke ,,stuk, hetwelk hem is aangeboden.

,,Te rekenen van den dag van die overschrijving, mag de ,,partij, tegen welke het beslag gedaan is, het in beslag geno-,,men schip niet vervreemden, hypothekeeren, verhuren of ver-,,vrachten; overeenkomsten, in strijd met dit verbod aange-,,gaan, mogen tegen den inbeslagnemer niet worden ingeroepen. ,,De huur- en de bevrachtingsovereenkomsten, vóór dien dag ,,aangegaan, zijn van kracht, zoo zij niet zijn gemaakt om de ,,rechten van den schuldeischer te verkorten.

,,De door artikel 382 van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel, mede in verband met artikel 405 van dat Wet-,,boek, gevorderde overschrijving van vroeger opgemaakte akten ,,of de inschrijving van vroeger verleende hypotheken na den ,,dag van de overschrijving van het proces-verbaal van inbe-

,,slagneming, brengt aan de rechten van den inbeslagnemer ,,geen nadeel toe."

17°. In artikel 453 worden de woorden: ,,van tien tonnen of ,,minder" vervangen door: ,, , welke niet zijn teboek gesteld in ,,het register, vermeld in den eersten Titel van het tweede Boek ,,van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel,";

18°. Artikel 455 wordt gelezen als volgt:

,,De regeling van den voorrang en de verdeeling van den ,,koopprijs ontlast het schip van de bevoorrechte schulden ge- ,,noemd in artikel 385 van het Curaçaosch Wetboek van Koop- ,,handel.";

19°. In het eerste lid van artikel 460 worden tusschen ,,be- ,,voorrechte" en ,,schuldeischers" ingevoegd de woorden: ,,en ,,de hypothecaire";

20°. Artikel 461 wordt gelezen als volgt:

,,De bepalingen, vervat in de vijfde afdeeling van den derden ,,Titel van het tweede Boek, zijn mede toepasselijk op de ver- ,,deeling van de opbrengst van bij executie verkochte schepen, ,,welke zijn te boek gesteld in het register vermeld in den ,,eersten Titel van het tweede Boek van het Curaçaosch Wet- ,,boek van Koophandel.

,,Ten aanzien van de verdeeling van de opbrengst van ,,schepen welke in dat register niet zijn te boek gesteld, gelden ,,de bepalingen van de derde afdeeling van den tweeden Titel ,,van het tweede Boek.";

21°. Artikel 462 wordt ingetrokken;

22°. Het derde lid van artikel 463 wordt gelezen als volgt:

,,De verkooping van een scheepsportie geschiedt overeen- ,,komstig de regelen in dezen Titel voorgeschreven, met inacht- ,,neming van het onderscheid tusschen schepen welke wel en ,,die welke niet zijn te boek gesteld in het register, vermeld in ,,den eersten Titel van het tweede Boek van het Curaçaosch ,,Wetboek van Koophandel; behoudens dat de biljetten op het ,vaartuig niet zullen worden aangeplakt.";

23°. Artikel 466 wordt gelezen:

,,Lijfsdwang heeft mede plaats:

,,1°. tegen alle personen, die een wisselbrief of eene chèque

,,hebben geteekend als trekkers, acceptanten of endossanten of ,,dezen door borgtocht, *aval* genaamd, gewaarborgd hebben;

,,2°. tegen personen, die ter zake van hun bedrijf order- ,,briefjes of andere handelspapieren hebben geteekend.

,,Hij die een bedrijf uitoefent, wordt, behoudens tegenbewijs, ,,geacht zich ter zake van zijn bedrijf te hebben verbonden, ,,indien het tegendeel niet in het door hem geteekend papier ,,is uitgedrukt."

24°. In het eerste lid van art. 639 vervallen de cijfers ,,241, 242,".

Artikel 4.

Het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao ondergaat de navolgende wijzigingen:

1°. Na artikel 86 wordt ingevoegd een nieuw artikel 86*bis*, luidende:

,,Onder koopman wordt verstaan ieder die een bedrijf uit- ,,oefent."

2°. In artikel 286 wordt het tweede lid derde lid; tusschen het eerste en dit derde lid wordt ingevoegd een nieuw tweede lid, luidende:

,,Met dezelfde straf wordt gestraft hij die het bij artikel 135, ,,tweede lid, van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel ge- ,,gesteld verbod opzettelijk overtreedt."

3°. Na artikel 342 wordt ingevoegd een artikel 342*bis*, luidende:

,,De houder van een cognossement, die opzettelijk over ver- ,,schillende exemplaren daarvan onder bezwarenden titel be- ,,schikt ten behoeve van verschillende verkrijgers, wordt ge- ,,straft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren."

4°. Artikel 348 wordt gelezen:

,,Hij die, zich belastende met of zijne medewerking ver- ,,leenende tot het plaatsen van schuldbrieven of certificaten van ,,schuldbrieven van eenigen staat, eenige provincie, gemeente ,,of openbare instelling of eenig natuurlijk persoon, of van ,,schuldbrieven of aandeelen van eenige bestaande of op te ,,richten vereeniging, stichting of vennootschap, of van certifi-

,,caten van zoodanige schuldbrieven of aandeelen, het publiek ,,tot inschrijving of deelneming tracht te bewegen door het ,,opzettelijk verzwijgen of verminken van ware of voorspiegelen ,,van valsche feiten of omstandigheden, wordt gestraft met ge- ,,vangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

,,Met dezelfde straf wordt gestraft de natuurlijke persoon of ,,de bestuurder, beheerende vennoot of commissaris van de ,,vereeniging, stichting of vennootschap, die het plegen van het ,,feit opzettelijk toelaat."

5°. Artikel 349 wordt gelezen:

,,De koopman, de bestuurder, beheerende vennoot of com- ,,missaris van eene vennootschap of coöperatieve vereeniging, ,,die opzettelijk een onwaren staat of eene onware balans, ,,winst- en verliesrekening of toelichting op een van die stukken ,,openbaar maakt of zoodanige openbaarmaking opzettelijk toe- ,,laat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een ,,jaar."

6°. In artikel 355, 1°., worden de woorden ,,handelingen ,,met de statuten in strijd" vervangen door de woorden ,,eenige ,,handeling, in strijd met eenige wettelijke bepaling van de ,,akte van oprichting".

7°. In artikel 360 worden de woorden: ,,handelingen met ,,de statuten in strijd, tengevolge waarvan de vennootschap of ,,vereeniging buiten staat geraakt aan hare verplichtingen te ,,voldoen of moet worden ontbonden", vervangen door de woorden: ,,eenige handeling in strijd met eenige wettelijke be- ,,paling van de akte van oprichting, tengevolge waarvan de ,,vennootschap of vereeniging ernstig nadeel ondervindt".

8°. Na artikel 403 worden ingevoegd de volgende artikelen:

Artikel 403*bis*.

,,De schipper van een Nederlandsch of Curaçaosch vaartuig, ,,die eene scheepsverklaring doet opmaken, waarvan hij weet ,,dat de inhoud in strijd is met de waarheid, wordt gestraft met ,,gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

,,De schepeling, die medewerkt tot het doen opmaken van ,,eene scheepsverklaring, waarvan hij weet, dat de inhoud in ,,strijd is met de waarheid, wordt gestraft met gevangenisstraf ,,van ten hoogste twee jaren."

Artikel 403*ter*.

,,Hij die ter voldoening aan het voorschrift van artikel 379 ,,of van het vierde lid van artikel 382 van het Curaçaosch ,,Wetboek van Koophandel eene schriftelijke verklaring overlegt ,,van welke hij weet, dat de inhoud in strijd is met de waar-,,heid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier ,,jaren.'';

9°. Artikel 405 wordt gelezen:

,,Wordt gestraft, als schuldig aan desertie met gevangenis-,,straf van ten hoogste een jaar, de schepeling die zich in strijd ,,met zijne verplichting uit de arbeidsovereenkomst onttrekt ,,aan den dienst aan boord van een Curaçaosch of Nederlandsch ,,schip, indien door de omstandigheden, waaronder hij handelde, ,,gevaar voor het schip, de opvarenden of de lading te duchten ,,was.'';

10°. De artikelen 406 en 407 worden ingetrokken;

11°. In artikel 408 wordt: ,,de artikelen 405—407'' vervangen door: ,,artikel 405'';

12°. In artikel 415 onder 1°. worden de woorden: ,,tot herstel der orde aan boord gegeven'', vervangen door: ,,in het ,,belang van de veiligheid of tot handhaving van de orde en ,,tucht aan boord gegeven'';

13°. In artikel 416 wordt: ,,405—407'' vervangen door: ,,405'';

14°. In artikel 417 worden de woorden: ,,hetzij het vereischte dagregister niet overeenkomstig de wettelijke voor-,,schriften houdt'', vervangen door: ,,hetzij niet zorgt dat aan ,,boord de vereischte dagboeken overeenkomstig de wettelijke ,,voorschriften worden gehouden'';

15°. Artikel 429 wordt gelezen als volgt:

,,De schipper van een Nederlandsch of een Curaçaosch vaar-,,tuig, die de op hem rustende verplichting tot hulpverleening, ,,als zijn schip bij een aanvaring betrokken is geweest, opzette-,,lijk niet nakomt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten ,,hoogste drie jaren.'';

16°. Na artikel 455 worden ingevoegd de volgende drie artikelen:

Artikel 455*bis*.

,,De bestuurder of commissaris van eene naamlooze vennoot- ,,schap of een ander in haar dienst, die in strijd handelt met ,,eenig wettelijk voorschrift betreffende de vermelding van den ,,naam, de plaats van vestiging of het kapitaal der vennoot- ,,schap, wordt gestraft met geldboete van ten hoogste honderd ,,gulden.

Artikel 455*ter*.

,,De bestuurder van eene naamlooze vennootschap, die niet ,,voldoet aan eenige hem bij artikel 54 van het Curaçaosch ,,Wetboek van Koophandel opgelegde verplichting betreffende ,,het register van aandeelhouders, wordt gestraft met hechtenis ,,van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste ,,zeshonderd gulden.

Artikel 455*quater*.

,,De bestuurder van eene naamlooze vennootschap, die niet ,,voldoet aan eenige hem bij het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel opgelegde verplichting betreffende de openbaar- ,,making van eenig besluit van aandeelhouders, het opmaken ,,van de balans en de winst- en verliesrekening met toelichting, ,,de openbaarmaking of nederlegging ter inzage van eenig stuk, ,,of de aankondiging van dergelijke nederlegging, wordt gestraft ,,met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ,,ten hoogste zeshonderd gulden."

17°. In artikel 459 onder 2°. wordt ,,de koopman die" vervangen door ,,hij die".

18°. Aan het slot van den derden Titel des derden Boeks wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 466*bis*.

,,Hij die niet of niet behoorlijk voldoet aan de verplichting, ,,opgelegd in artikel 381 in verband met artikel 380 van het ,,Curaçaosch Wetboek van Koophandel, of aan een der ver-

„plichtingen, opgelegd bij het krachtens het tweede lid van „artikel 378 van dat Wetboek uitgevaardigd besluit van den „Gouverneur wordt gestraft met geldboete van ten hoogste „duizend gulden.";

19°. Artikel 493 wordt gelezen:

„De schipper van een Curaçaosch vaartuig, die vertrekt al„vorens de bij algemeene verordening vereischte monsterrol is „opgemaakt en geteekend, wordt gestraft met geldboete van „ten hoogste honderd gulden.";

20°. Het eerste lid van artikel 495 wordt gelezen als volgt:

„Met geldboete van ten hoogste driehonderd gulden wordt „gestraft:

„1°. de schipper van een Nederlandsch of van een Cura„çaosch vaartuig die niet zorgt, dat aan boord van zijn „vaartuig de bij algemeene verordening vereischte dag„boeken overeenkomstig de wettelijke voorschriften wor„den gehouden of die dagboeken niet vertoont wanneer „en waar de wet dit vordert;

„2°. de schipper van een Nederlandsch of van een Cura„çaosch vaartuig die het bij algemeene verordening „vereischte strafregister niet overeenkomstig de wette„lijke voorschriften houdt of niet vertoont wanneer en „waar eene algemeene verordening dit vordert;

„3°. de schipper van een Nederlandsch of van een Cura„çaosch vaartuig die, bij gemis van strafregister, nalaat „den rechter de bij algemeene verordening gevorderde „mededeelingen te doen;

„4°. de reeder, boekhouder of schipper van een Nederlandsch „of van een Curaçaosch vaartuig die weigert aan belang„hebbenden op hunne aanvrage inzage of, tegen betaling „van de kosten, afschrift te verstrekken van de aan „boord van het vaartuig gehouden dagboeken.";

21°. Artikel 498 wordt gelezen als volgt:

„De schipper van een Curaçaosch vaartuig, die niet voldoet „aan de verplichtingen, hem opgelegd in het tweede lid van „artikel 456 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, „wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden „of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.";

22°. Tusschen artikel 498 en de slotbepaling worden ingevoegd de volgende nieuwe artikelen:

Artikel 499.

,,De reeder, die de hem in het derde lid van artikel 561 van ,,het Curaçaosch Wetboek van Koophandel opgelegde verplich- ,,ting, en de schipper, die een van de hem in het eerste en ,,derde lid van dat artikel opgelegde verplichtingen niet nakomt, ,,worden gestraft met geldboete van ten hoogste driehonderd ,,gulden.

Artikel 500.

,,De reeder en de schipper van een Curaçaosch vaartuig, aan ,,boord waarvan personen als schepelingen werkzaam zijn in ,,strijd met het verbod van artikel 506 van het Curaçaosch ,,Wetboek van Koophandel, worden gestraft met geldboete van ,,ten hoogste zestig gulden voor iederen persoon, die aldus ,,werkzaam is.

Artikel 501.

,,Hij die een cognossement, waarvan de afgifte in strijd is ,,met het bepaalde in artikel 635 van het Curaçaosch Wetboek ,,van Koophandel, onderteekent, alsmede degene voor wien hij ,,dit overeenkomstig zijne bevoegdheid doet, wordt, indien ,,daarop de afgifte volgt, gestraft met eene geldboete van ten ,,hoogste vijfduizend gulden.

Artikel 502.

,,Hij die een reisbiljet, waarvan de afgifte in strijd is met ,,het bepaalde in artikel 749 van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel, onderteekent, alsmede degene voor wien hij dit ,,overeenkomstig zijne bevoegdheid doet, wordt, indien de af- ,,gifte volgt, gestraft met eene geldboete van ten hoogste vijf- ,,duizend gulden.

,,Met gelijke straf wordt gestraft hij, die in strijd met het ,,bepaalde in artikel 749 van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel een niet-onderteekend reisbiljet afgeeft, alsmede ,,degene, voor wien hij dit overeenkomstig zijne bevoegdheid ,,doet.''.

Artikel 5.

Het ,,Curaçaosch Faillissementsbesluit 1931'' ondergaat de volgende wijzigingen:

1°. In artikel 18, onder 1°., vervalt de zinsnede: ,, , de ,,gagie, indien de gefailleerde schipper of schepeling is,'';

2°. Artikel 31 wordt gelezen als volgt:

,,Van vóór de faillietverklaring opgemaakte akten kan de door ,,artikel 665 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie ,,Curaçao of door artikel 382 van het Curaçaosch Wetboek van ,,Koophandel gevorderde overschrijving en van bevorens ver- ,,leende hypotheken op onroerend goed of op schepen de inschrij- ,,ving nà de faillietverklaring niet geldig meer geschieden.'';

3°. De eerste zin van artikel 124 wordt gelezen:

,,Interesten na de faillietverklaring loopende, mogen niet ge- ,,verifieerd worden, tenzij door pand of hypotheek gedekt.''.

Artikel 6.

In artikel 3 van de verordening van 30 Mei 1907 *(Publicatieblad* n°. 8) houdende bepalingen, volgens welke de gezagvoerders van schepen, die op de eilanden der kolonie Curaçao op particuliere gronden stranden, het recht erlangen om daar de aan boord aanwezige goederen aan wal te brengen en over die gronden te vervoeren, wordt in plaats van de woorden: ,,hulp- en bergloonen overeenkomstig de bepalingen van het'' gelezen: ,,hulploon overeenkomstig de bepaling van het Curaçaosch''.

Artikel 7.

De verordening van 30 Mei 1907 *(Publicatieblad* n°. 9) tot vaststelling van een nieuw Reglement voor de Curaçaosche Bank, zooals die verordening thans luidt, ondergaat de navolgende wijzigingen:

1°. In artikel 1, Afdeeling 3, onder 10, wordt in plaats van ,,209—211 van het'', gelezen: ,,296, 2e en 3e lid, 297 en 298 van het Curaçaosch'' en vervallen de woorden ,,van Curaçao'';

2°. In artikel 1, Afdeeling 4, onder 8, wordt in plaats van: ,,vèrband van schepen'' gelezen: ,,scheepshypotheek''.

Artikel 8.

In artikel 17 van de ,,Loodsdienstverordening 1922" *(Publicatieblad* n°. 71) vervallen de woorden: ,,vorderingen van niet of te weinig en de"; zoomede de woorden: ,,verschuldigd waren ,,of"; voorts wordt in plaats van het woord: ,,verjaren" gelezen: ,,verjaart".

Artikel 9.

In artikel 1 van de ,,Overdrachtsbelastingverordening 1908" *(Publicatieblad* n°. 49) wordt in plaats van: ,,zeeschepen, de ,,grootte hebbende van meer dan tien tonnen" gelezen: ,,sche- ,,pen, metende ten minste twintig kubieke meters bruto- ,,inhoud".

Artikel 10.

In het eerste lid van artikel 8 van de ,,Verkoopingsverordening 1908" *(Publicatieblad* n°. 51) wordt in plaats van: ,,zeeschepen ,,de grootte hebbende van meer dan tien tonnen" gelezen: ,,schepen, metende ten minste twintig kubieke meters bruto- ,,inhoud".

Artikel 11.

De ,,Zegelverordening 1908" *(Publicatieblad* n°. 52) ondergaat de navolgende wijzigingen:

1°. In artikel 16, vierde lid, onder 3°., vervallen de woorden: ,,bodemerijen";

2°. In artikel 37, eerste lid, vervalt: ,,assignatiën,";

3°. In artikel 40, tweede lid, vervalt het woord: assig- ,,natie";

4°. In artikel 61 wordt:

a. onder 30° gelezen als volgt:

,,30°. de in de uitoefening van een bedrijf toegezonden brie- .ven, gehouden boeken en opgemaakte balansen;".

b. na het bij de verordening van 6 October 1930 *(Publicatieblad* n°. 103) toegevoegde nummer 48, ingevoegd een nieuw nummer 49, aldus luidende:

,,49°. de gedagteekende en onderteekende verklaringen van ,,weigering van acceptatie of van betaling, ingevolge artikel 220,

„vijfde lid, in verband met artikel 247 of ingevolge artikel 277 „van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel door de be„trokkenen op wisselbrieven en ander handelspapier gesteld.”

5°. In het vierde lid van artikel 66 wordt het bepaalde sub 1°. gelezen als volgt:

„1°. op Zondagen en daarmede in het vierde lid van artikel „245 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel gelijk ge„stelde dagen;”.

Artikel 12.

In artikel 19 van de verordening van 16 Juli 1908 (*Publicatieblad* n°. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals deze vordering thans luidt, wordt in plaats van: „212 en volgende van het”, gelezen: „299 en „volgende van het Curaçaosch”.

Artikel 13.

De verordening van 5 November 1915 (*Publicatieblad* 1916 n°. 15) waarbij nieuwe bepalingen omtrent de monstering van scheepsvolk worden vastgesteld, vervalt.

Artikel 14.

In artikel 1 van de verordening van 13 Februari 1920 (*Publicatieblad* n°. 9) tot regeling der coöperatieve vereenigingen, gewijzigd bij de verordening van 10 Augustus 1923 (*Publicatieblad* n°. 80), vervallen de woorden „en, wanneer zij zich eene „handelsonderneming ten doel stelt, ook door de bijzondere „wetten van den koophandel”.

III. OVERGANGSBEPALINGEN IN VERBAND MET DE TOTSTANDKOMING VAN HET CURAÇAOSCH WETBOEK VAN KOOPHANDEL.

§ 1. Maatschappen.

Artikel 1.

De ten tijde van de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel bestaande maatschappen, aangegaan om onder gemeenschappelijken naam een bedrijf uit te oefenen, voor zoover zij niet zijn vennootschappen van koophandel in den zin van de artikelen 16—35 van het Wetboek van Koophandel voor de kolonie Curaçao, blijven, nog gedurende een jaar na die inwerkingtreding onderworpen aan de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent de maatschap.

Na verloop van een jaar na de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel worden de in het eerste lid bedoelde maatschappen beschouwd als vennootschappen in den zin van de artikelen 11—32 van laatstgenoemd Wetboek, tenzij zij vóór of met het einde van dat jaar ontbonden worden.

Iedere vennoot van een maatschap als in het eerste lid bedoeld, is bevoegd de maatschap met inachtneming van een termijn van ten minste vier maanden tegen het einde van het in het tweede lid bedoelde jaar op te zeggen.

De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent de maatschap blijven bij uitsluiting toepasselijk op de handelingen, welke de vennooten van eene maatschap als in het eerste lid bedoeld verrichten, voordat een jaar na de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel verstreken is.

Indien een maatschap als in het eerste lid bedoeld ontbonden wordt vóór of met het einde van het jaar, dat op de inwerking-

treding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel volgt, blijven de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao omtrent de maatschap bij uitsluiting toepasselijk op alle ter vereffening van de maatschap verrichte handelingen.

§ 2. Naamlooze Vennootschappen.

Artikel 2.

Op naamlooze vennootschappen, opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, is dit Wetboek mede van toepassing, doch alleen voor het vervolg. Handelingen en verzuimen, welke hebben plaats gehad vóór evenbedoelde inwerkingtreding, worden beoordeeld naar de wetgeving geldende ten tijde van de handeling of het verzuim. Alles voor zooverre de volgende artikelen daarvan afwijkende bepalingen niet bevatten.

Artikel 3.

Ingeval de akte van oprichting van eene naamlooze vennootschap en de bewilliging van den Gouverneur op het tijdstip van de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel nog niet openbaar zijn gemaakt, vinden de artikelen 39 en 40 van dat Wetboek toepassing, behoudens dat, in plaats van de in artikel 39 bedoelde verklaring, de bewilliging van den Gouverneur moet worden bekend gemaakt.

Hetzelfde geldt, indien de bewilliging van den Gouverneur vóór de inwerkingtreding van dat Wetboek is verleend op een *ontwerp*-akte, mits de akte zelve wordt verleden binnen één jaar na die inwerkingtreding. Ten aanzien van eene later verleden akte heeft de bewilliging van den Gouverneur geen kracht.

Artikel 4.

Het verzoek om bewilliging van den Gouverneur op de akte van oprichting van eene naamlooze vennootschap, ingediend vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, wordt afgedaan overeenkomstig het recht, geldende ten tijde van de indiening.

In geval van bewilliging vinden de artikelen 39 en 40 van dat Wetboek toepassing, behoudens dat, in plaats van de in artikel

39 bedoelde verklaring, deze bewilliging moet worden bekendgemaakt.

Hetzelfde geldt, indien de bewilliging van den Gouverneur is gevraagd op eene *ontwerp*-akte. Indien echter de akte zelve niet wordt verleden binnen één jaar na de bewilliging van den Gouverneur, verliest die bewilliging hare kracht.

Artikel 5.

Eene vennootschap, als bedoeld in de vorige twee artikelen, wordt, voor de toepassing van de volgende overgangsbepalingen in deze §, geacht te zijn opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 6.

Op wijzigingen in de akte van oprichting van eene naamlooze vennootschap, waartoe vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel is besloten, wordt de bewilliging van den Gouverneur verzocht overeenkomstig de wetgeving, geldende ten tijde van het besluit, met dien verstande, dat een besluit tot wijziging waarvoor niet binnen zes maanden na de inwerkingtreding van gemeld Wetboek bewilliging is verzocht, van rechtswege vervalt.

In geval van bewilliging vindt artikel 98 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel toepassing, behoudens dat, in plaats van de daar bedoelde verklaring, deze bewilliging moet worden openbaar gemaakt.

Indien ingevolge dit artikel de bewilliging van den Gouverneur is verleend op eene *ontwerp*-akte, verliest die bewilliging hare kracht, indien de akte zelve niet wordt verleden binnen zes maanden na die bewilliging.

Artikel 7.

Ingeval na de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel wordt besloten tot wijziging van de akte van oprichting van eene naamlooze vennootschap, opgericht vóór die inwerkingtreding, moet, ter verkrijging van eene verklaring als bedoeld bij artikel 97 van gemeld Wetboek, aan den Gouverneur worden ingezonden eene gewijzigde akte van oprichting, of een ontwerp daarvan, welke geheel moet voldoen aan hetgeen bij

dat wetboek is voorgeschreven, behoudens dat niet alsnog behoeven te worden vermeld:

a. het aantal aandeelen, waarvoor ieder van de oprichters in de vennootschap heeft deelgenomen;

b. de in artikel 60 van meergemeld Wetboek bedoelde overeenkomsten;

c. de eerste bestuurders.

Artikel 8.

Zoolang de naam van eene naamlooze vennootschap, opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, niet in overeenstemming is met het bepaalde bij artikel 36, tweede lid, van dat Wetboek, worden bij de toepassing van artikel 44, eerste lid, van dat Wetboek vóór of achter den in het Nederlandsch vermelden naam de woorden Naamlooze Vennootschap gesteld, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot „N. V.".

De bestuurder of commissaris van de naamlooze vennootschap of een ander in haar dienst, die dit voorschrift overtreedt, wordt gestraft met geldboete van ten hoogste honderd gulden. Het strafbare feit wordt als eene overtreding aangemerkt.

Artikel 9.

In afwijking van het bepaalde bij artikel 49, derde lid, van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel mogen in vergelijking worden gebracht gelden, welke, op het tijdstip van de inwerkingtreding van dat Wetboek, krachtens eene desbetreffende regeling in de akte van oprichting reeds aan de vennootschap zijn toevertrouwd tot zekerheid van latere stortingen.

Artikel 10.

Ten aanzien van eene naamlooze vennootschap, opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, vinden de artikelen 55, 57 voor zoover betrekking hebbende op artikel 55, 61, 65, tweede lid, 66, 74, 88, 90, 91 en 125 van dat Wetboek eerst toepassing na vijf jaar, gerekend van die inwerkingtreding; behoudens dat die artikelen mede van toepassing worden, zoodra de akte van oprichting, ingevolge een na de inwerkingtreding van gemeld Wetboek genomen besluit, wordt gewijzigd.

Zoolang die artikelen niet toepasselijk zijn, blijven de vennootschappen in zooverre onderworpen aan de wetgeving geldende vóór de inwerkingtreding van meergemeld Wetboek.

Artikel 11.

De artikelen 73, 75, 76, 80 en 115 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel zijn niet van toepassing op een boekjaar, hetwelk op het oogenblik van de inwerkingtreding van dat Wetboek reeds is begonnen. Daarvoor blijft van kracht de wetgeving geldende vóór die inwerkingtreding.

Ten aanzien van eene naamlooze vennootschap, opgericht vóór de inwerkingtreding van meergemeld Wetboek, waarbij de balans en de winst- en verliesrekening worden vastgesteld door anderen dan de aandeelhouders, vinden echter de hiermede strijdige voorschriften eerst toepassing na vijf jaar, gerekend van die inwerkingtreding; behoudens dat die voorschriften mede van toepassing worden, zoodra de akte van oprichting, ingevolge een na die inwerkingtreding genomen besluit wordt gewijzigd.

Ten aanzien van de naamlooze vennootschappen, opgericht vóór de inwerkingtreding van meergenoemd Wetboek, vindt het artikel 76, voor zoover het de verplichting tot nederlegging van de daar genoemde stukken verbindt aan het in dat artikel onder *a* bedoelde, eerst toepassing na vijf jaren, gerekend van die inwerkingtreding.

Als schuldbrieven aan toonder en certificaten van schuldbrieven, bedoeld onder *b* van het artikel 76, komen niet in aanmerking schuldbrieven en certificaten, uitgegeven vóór de inwerkingtreding van het Wetboek.

Artikel 12.

Ten aanzien van vorderingen van aandeelhouders tot betaling van winst, welke reeds opeischbaar is op het tijdstip van de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, begint, indien de akte van oprichting over het vervallen van deze vorderingen zwijgt, de bij artikel 77, derde lid, van dat Wetboek gestelde termijn van vijf jaren te loopen van genoemd tijdstip af, met dien verstande, dat de vordering in elk geval vervalt door verloop van dertig jaren, gerekend van het tijdstip van de opeischbaarheid.

Artikel 13.

Eene vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel in de akte van oprichting van eene naamlooze

vennootschap getroffen voorziening voor het geval bij stemming over personen in de algemeene vergadering van aandeelhouders de stemmen staken, wordt, voor zoover daarbij is afgeweken van het bepaalde bij den eersten zin van het eerste lid van artikel 92 van dat Wetboek op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit Wetboek van kracht, onverminderd het bepaalde bij het volgend lid.

Van besluiten der algemeene vergadering van aandeelhouders van eene naamlooze vennootschap, vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel genomen met toepassing van eene voorziening in de akte van oprichting voor het geval bij stemming over personen de stemmen staken, kan de nietigheid niet worden beweerd op den grond, dat zij deswege uit hoofde van het bepaalde bij artikel 92 van dat Wetboek niet met de vereischte medewerking van aandeelhouders zijn tot stand gekomen.

Artikel 14.

Ten aanzien van besluiten, genomen vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, begint de termijn van zes maanden, bedoeld bij artikel 101 van dat Wetboek, te loopen van de inwerkingtreding daarvan af.

Artikel 15.

De bepalingen, voorkomende in akten van oprichting van naamlooze vennootschappen, opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, waarbij het recht van benoeming en van ontslag van bestuurders aan anderen dan de algemeene vergadering van aandeelhouders is toegekend, blijven bij voortduring onderworpen aan de algemeene verordeningen, thans daarop van toepassing.

Hetzelfde geldt ten aanzien van bepalingen, voorkomende in zoodanige akten van oprichting, waarbij het recht van benoeming en van ontslag van meer dan één derde van het geheele aantal van commissarissen aan anderen dan de algemeene vergadering van aandeelhouders is toegekend, met dien verstande, dat vergrooting van het aantal commissarissen, door deze anderen te benoemen en te ontslaan, in strijd met artikel 121 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel uitgesloten is.

De algemeene vergadering, welke een bestuurder of commissaris niet mag ontslaan, is evenmin bevoegd om op grond van dit Wetboek dien bestuurder of commissaris te schorsen.

Artikel 16.

Ten aanzien van de naamlooze vennootschappen, opgericht vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, welker akten van oprichting de benoeming van bestuurders of commissarissen aan eene voordracht bindt, blijft het bepaalde bij artikel 110, tweede lid, van dat Wetboek buiten toepassing of buiten overeenkomstige toepassing.

Artikel 17.

Het bepaalde bij artikel 111, tweede lid, van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel is niet van toepassing of van overeenkomstige toepassing op overeenkomsten, welke op het tijdstip van de inwerkingtreding van dat Wetboek reeds bestaan; die overeenkomsten blijven onderworpen aan de thans geldende wetgeving.

Artikel 18.

De bepalingen van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel nopens de vereffening van de zaken van eene ontbonden naamlooze vennootschap zijn niet van toepassing ten aanzien van eene naamlooze vennootschap, welke reeds ontbonden is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dat Wetboek; de vereffening van die vennootschap blijft onderworpen aan de thans geldende wetgeving.

Artikel 19.

Na de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel kan de termijn, bedoeld bij artikel 50 van het in verband daarmede ingetrokken Wetboek van Koophandel voor de kolonie Curaçao worden verlengd door hen, die bij de akte van oprichting zijn aangewezen om de verlenging aan te vragen, en, bij gebreke van dergelijke aanwijzing, door de algemeene vergadering van aandeelhouders.

§ 3. Wisselrecht.

Artikel 20.

Gedurende de eerste zes maanden na de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel gelden de bepalingen van de Afdeeling 1—12 van den Vijfden Titel en die

van de Afdeeling 1—10 van den Zesden Titel van het Eerste Boek van dat Wetboek ook voor titels, welke na die inwerkingtreding zijn uitgegeven, doch welke, overigens voldoende aan de vereischten onderscheidenlijk van artikel 180 en van artikel 249 van dat Wetboek, niet inhouden de benaming ,,wisselbrief" of ,,chèque", dan wel de plaats van uitgifte.

§ 4. Zeerecht.

Artikel 21.

De thans geldende wetgeving geldt voor de beoordeeling van de vraag, of en in hoeverre aan een schuld, aangegaan vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel een recht van voorrang is verbonden.

Artikel 22.

De verdeeling van de opbrengst van bij executie verkochte schepen geschiedt overeenkomstig de bepalingen van de thans geldende wetgeving, indien het beslag dat tot de executie heeft geleid, is gelegd vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 23.

De aansprakelijkheid van den eigenaar van een schip en van de medereeders voor de handelingen en verbintenissen van den schipper en van den boekhouder, mitsgaders hunne bevoegdheid om te dier zake afstand te doen van het schip en de vracht, worden beoordeeld naar de thans geldende wetgeving, indien de handelingen en verbintenissen betrekkelijk zijn tot eene reis, aangevangen vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 24.

De overeenkomsten, bedoeld in artikel 567 van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, worden beoordeeld naar de thans geldende wetgeving, indien zij zijn gesloten vóór het in werking treden van dat Wetboek.

Artikel 25.

Op het vervoer van goederen is, behoudens de bepalingen omtrent de inlading en de lossing, de thans geldende wet-

geving van toepassing, indien de overeenkomst omtrent het vervoer is gesloten vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 26.

Op de inlading is de thans geldende wetgeving van toepassing, indien zij een aanvang heeft genomen vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel. Evenzoo is de thans geldende wetgeving van toepassing op de lossing, welke een aanvang heeft genomen vóór het in werking treden van genoemd Wetboek.

Artikel 27.

Op het vervoer van personen is de thans geldende wetgeving van toepassing, als de overeenkomst omtrent het vervoer is gesloten vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel.

Artikel 28.

Op de aanvaring, welke heeft plaats gehad vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, is de thans geldende wetgeving van toepassing.

Artikel 29.

Op de hulp, aan in gevaar verkeerende personen, schepen of goederen verleend vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, is de thans geldende wetgeving van toepassing.

Artikel 30.

Bodemerij, gesloten vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, wordt beoordeeld naar de thans geldende wetgeving.

Artikel 31.

De verjaring van rechtsvorderingen, welke is begonnen te loopen vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wet-

boek van Koophandel, wordt beoordeeld naar de thans geldende wetgeving.

Evenzoo worden vervaltermijnen, aangevangen vóór het in werking treden van dat Wetboek, beoordeeld naar de thans geldende wetgeving.

Artikel 32.

Het besluit van den Gouverneur, bedoeld in artikel 378, tweede lid van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, regelt de eerste teboekstelling van de Curaçaosche schepen in het nieuwe scheepsregister, de boeking van de in het oude register ingeschreven pand- en verbandbrieven als hypotheken in het nieuwe register, de sluiting van het oude register voor schepen welke niet in het nieuwe register te boek gesteld kunnen worden, en al hetgeen verder den overgang van de oude tot de nieuwe boekhouding betreft.

Artikel 33.

De rechten en verplichtingen, voortspruitende uit arbeidsovereenkomsten tusschen reeder en schepelingen, welke van kracht zijn op het tijdstip van het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, worden na verloop van één jaar of na vroegere terugkomst van het schip in eene Curaçaosche haven beoordeeld naar de bepalingen van dat Wetboek.

Artikel 34.

Personen, die niet zijn Nederlandsche onderdanen en die vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel als kapitein in dienst zijn op een Curaçaosch schip, mogen ook na de inwerkingtreding van dat Wetboek als zoodanig dienst doen.

Artikel 35.

In de gevallen, waarin hulp is verleend of berging is geschied als bedoeld in den Zevenden Titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Koophandel voor de kolonie Curaçao vóór het in werking treden van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel, blijft de thans geldende wetgeving van toepassing.

§ 5. Rechtspleging.

Artikel 36.

De rechtsgedingen, in welke tegen een vóór de inwerkingtreding van het Curaçaosch Wetboek van Koophandel gelegen dag de tegenpartij opgeroepen is, worden afgedaan overeenkomstig de ten dienenden dage geldende regelen van rechtsvordering.

Op de levering van het bewijs en de toelating van lijfsdwang vinden in deze gedingen de na de evenbedoelde inwerkingtreding geldende voorschriften toepassing.

De geldigheid van de oproeping en de bevoegdheid des rechters worden beoordeeld naar de ten dage van die oproeping geldende bepalingen.

Behoort bij Koninklijk besluit van 13 Maart 1935 N°. 28.

Mij bekend,

De Minister van Staat,
Minister van Koloniën,

H. COLIJN.